Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

L 295

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

62 tomas

2019 m. lapkričio 14 d.

Turinys

I *Teisėkūros procedūra priimami aktai*

REGLAMENTAI

★ **2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624** 1

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

I

(Teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2019/1896

2019 m. lapkričio 13 d.

dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies b ir d punktus ir 79 straipsnio 2 dalies c punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([1]),

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ([2]),

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ([3]),

kadangi:

(1) Sąjungos politikos išorės sienų valdymo srityje tikslas – parengti ir įgyvendinti Europos integruotą sienų valdymą nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, nes tai yra būtinas laisvo asmenų judėjimo Sąjungoje aspektas ir viena iš pagrindinių laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės sudedamųjų dalių. Europos integruotas sienų valdymas yra labai svarbus migracijos valdymo gerinimo aspektas. Siekiama veiksmingai valdyti išorės sienų kirtimą, spręsti su migracija susijusius sunkumus ir šalinti ateityje galinčias kilti grėsmes prie tų sienų, taip padedant kovoti su sunkiais nusikaltimais, kuriems būdingas tarpvalstybinis aspektas, ir užtikrinant aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje. Be to, veiksmų būtina imtis visapusiškai gerbiant pagrindines teises ir užtikrinant laisvą asmenų judėjimą Sąjungoje;

(2) Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra buvo įsteigta Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2007/2004 ([4]). 2005 m. gegužės 1 d. pradėjusi vykdyti jai pavestas užduotis, ji sėkmingai padėjo valstybėms narėms įgyvendinti operacinius išorės sienų valdymo aspektus, vykdydama bendras operacijas ir teikdama skubią pasienio pagalbą, atlikdama rizikos analizę, keisdamasi informacija, palaikydama santykius su trečiosiomis valstybėmis ir grąžindama grąžinamus asmenis;

([1]) OL C 110, 2019 3 22, p. 62.
([2]) OL C 169, 2019 5 16, p. 74.
([3]) 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2019 m. lapkričio 8 d. Tarybos sprendimas.
([4]) 2004 m. spalio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004, įsteigiantis Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūrą (OL L 349, 2004 11 25, p. 1).

(3) Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūra buvo pervadinta Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (toliau – Agentūra), kuri paprastai vadinama *Frontex*, o jos užduotys buvo išplėstos, kartu užtikrinant visišką visos jos veiklos ir procedūrų tęstinumą. Pagrindinės Agentūros užduotys turėtų būti: parengti techninę ir veiklos strategiją, kaip Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklo įgyvendinimo dalį; prižiūrėti, kad sienų kontrolė prie išorės sienų būtų veiksminga; atlikti rizikos analizę ir pažeidžiamumo vertinimą; teikti didesnę techninę ir operacinę pagalbą valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą; užtikrinti praktinį priemonių vykdymą susidarius tokiai situacijai, dėl kurios reikia imtis skubių veiksmų prie išorės sienų; teikti techninę ir operacinę pagalbą, atliekant nelaimės jūroje ištiktų asmenų paieškos ir gelbėjimo operacijas, bei organizuoti, koordinuoti ir vykdyti grąžinimo operacijas bei grąžinimo pagalbą;

(4) nuo migracijos krizės pradžios 2015 m. Komisija ėmėsi svarbių iniciatyvų ir pasiūlė keletą priemonių, kuriomis siekiama sustiprinti išorės sienų apsaugą ir atkurti normalų Šengeno erdvės veikimą. Pasiūlymas gerokai išplėsti Europos operacinio bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros įgaliojimus buvo pateiktas 2015 m. gruodžio mėn., o 2016 m. dėl jo buvo greitai susitarta. Parengtas reglamentas, t. y. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1624 ([5]), įsigaliojo 2016 m. spalio 6 d.;

(5) tačiau Sąjungos sistemą išorės sienų kontrolės, grąžinimo, kovos su tarpvalstybiniais nusikaltimais ir prieglobsčio srityse dar reikia tobulinti. Tuo tikslu, taip pat siekiant sustiprinti esamas ir būsimas numatytas operacines priemones, Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos turėtų būti pertvarkytos sustiprinant Agentūros įgaliojimus ir, visų pirma, suteikiant joms reikiamus pajėgumus Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso (toliau – nuolatinis korpusas) forma. Nuolatinis korpusas turėtų palaipsniui, bet greitai pasiekti strateginį pajėgumo tikslą – turėti 10 000 operacinių darbuotojų pajėgumą, kaip nustatyta I priede, kurie, kai taikytina, turėtų vykdomuosius įgaliojimus, galėtų veiksmingai remti valstybes nares vietoje šioms saugant išorės sienas, kovoti su tarpvalstybiniais nusikaltimais ir užtikrinti gerokai veiksmingesnį ir tvaresnį neteisėtų migrantų grąžinimą. Toks 10 000 operacinių darbuotojų pajėgumas yra didžiausias galimas pajėgumas, reikalingas siekiant veiksmingai tenkinti esamus ir būsimus operacinius poreikius, susijusius su sienų ir grąžinimo operacijomis Sąjungoje ir trečiosiose valstybėse, įskaitant greitojo reagavimo pajėgumą reaguoti į būsimas krizes;

(6) Komisija turėtų atlikti nuolatinio korpuso bendro skaičiaus ir sudėties, įskaitant atskirų valstybių narių įnašų į tą korpusą dydį, peržiūrą, taip pat nuolatinio korpuso mokymo, ekspertinių žinių ir profesionalumo peržiūrą. Ne vėliau kaip 2024 m. kovo mėn. Komisija, kai būtina, turėtų pateikti atitinkamus pasiūlymus dėl I, II, III ir IV priedų dalinio pakeitimo. Jei Komisija pasiūlymo nepateiktų, ji turėtų paaiškinti to priežastis;

(7) įgyvendinant šį reglamentą, visų pirma įsteigiant nuolatinį korpusą, taip pat Komisijai atlikus nuolatinio korpuso peržiūrą, turėtų būti taikoma daugiametė finansinė programa;

(8) 2018 m. birželio 28 d. išvadose Europos Vadovų Taryba paragino toliau stiprinti Agentūros pagalbinį vaidmenį, be kita ko, bendradarbiaujant su trečiosiomis valstybėmis, didinant išteklius ir išplečiant įgaliojimus, siekiant užtikrinti veiksmingą išorės sienų kontrolę ir gerokai sustiprinti veiksmingą neteisėtų migrantų grąžinimą;

(9) būtina veiksmingai prižiūrėti su išorės sienų kirtimu susijusį procesą, spręsti su migracija susijusius sunkumus ir ateityje galinčias kilti grėsmes prie išorės sienų, užtikrinti aukšto lygio vidaus saugumą Sąjungoje, apsaugoti Šengeno erdvės veikimą ir laikytis fundamentalaus solidarumo principo. Kartu su tais veiksmais ir tikslais turėtų būti vykdomas aktyvus migracijos valdymas, įskaitant reikiamų priemonių taikymą trečiosiose valstybėse. Tuo tikslu būtina sustiprinti Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas ir toliau plėsti Agentūros įgaliojimus;

([5]) 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/1624 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 863/2007, Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2007/2004 ir Tarybos sprendimas 2005/267/EB (OL L 251, 2016 9 16, p. 1).

(10) įgyvendinant Europos integruoto sienų valdymo sistemą reikėtų užtikrinti suderinamumą su kitais politikos tikslais;

(11) Europos integruotą sienų valdymą, grindžiamą keturių pakopų patekimo kontrolės modeliu, sudaro priemonės trečiosiose valstybėse, kaip antai pagal bendrą vizų politiką taikomos priemonės, kartu su kaimyninėmis trečiosiomis valstybėmis taikomos priemonės, sienų kontrolės priemonės prie išorės sienų, rizikos analizė bei Šengeno erdvėje ir grąžinimo srityje taikomos priemonės;

(12) Europos integruotas sienų valdymas turėtų būti įgyvendinamas kaip Agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo jūrų sienų stebėjimo operacijas ir bet kurias kitas sienų kontrolės užduotis, bei už grąžinimą atsakingų nacionalinių institucijų pasidalijamoji atsakomybė. Nors valstybės narės tebėra pirmiausia atsakingos už savo išorės sienų valdymą savo pačių bei visų valstybių narių labui ir būtent jos yra atsakingos už sprendimų grąžinti priėmimą, Agentūra turėtų padėti taikyti su išorės sienų valdymu ir grąžinimu susijusias Sąjungos priemones, sustiprindama, vertindama ir koordinuodama valstybių narių, kurios įgyvendina tas priemones, veiksmus. Agentūros veikla turėtų papildyti valstybių narių pastangas;

(13) siekiant užtikrinti veiksmingą Europos integruoto sienų valdymo įgyvendinimą ir padidinti Sąjungos grąžinimo politikos veiksmingumą, turėtų būti sukurtos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos. Joms turėtų būti skirti reikalingi finansiniai ir žmogiškieji ištekliai bei įranga. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas turėtų sudaryti Agentūra ir už sienų valdymą atsakingos nacionalinės institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, taip pat už grąžinimą atsakingos nacionalinės institucijos. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos remsis bendru informacijos, pajėgumų ir sistemų naudojimu nacionaliniu lygmeniu ir atsakomaisiais Agentūros veiksmais Sąjungos lygmeniu;

(14) Europos integruotu sienų valdymu nekeičiama atitinkama Komisijos ir valstybių narių kompetencija muitų srityje, visų pirma kiek tai susiję su kontrole, rizikos valdymu ir keitimusi informacija;

(15) su išorės sienų kontrole ir grąžinimu susijusios politikos formavimas ir susijusios teisės rengimas, įskaitant Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos rengimą, lieka Sąjungos institucijų atsakomybė. Turėtų būti užtikrinamas glaudus Agentūros ir tų institucijų veiklos koordinavimas;

(16) Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos turėtų veiksmingai įgyvendinti Europos integruotą sienų valdymą pasitelkdamos daugiametės strateginės politikos ciklą. Daugiametės politikos ciklas turėtų nustatyti integruotą, vieningą ir tęstinį procesą, kad visiems susijusiems Sąjungos lygmens ir nacionalinio lygmens valstybių narių subjektams, veikiantiems sienų valdymo ir grąžinimo srityje, būtų teikiamos strateginės gairės, kaip darniai įgyvendinti Europos integruoto sienų valdymo principus. Jame taip pat turėtų būti aptariama visa susijusi Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų sąveika su Komisija ir su kitomis Sąjungos institucijomis, organais, tarnybomis ir agentūromis bei bendradarbiavimas su kitais susijusiais partneriais, įskaitant atitinkamai trečiąsias valstybes ir trečiąsias šalis;

(17) siekiant įgyvendinti Europos integruotą sienų valdymą būtina integruotai planuoti valstybių narių ir Agentūros veiksmus, susijusius su sienų ir grąžinimo operacijomis, kad būtų parengtas atsakas į sunkumus prie išorės sienų, rengiamasi nenumatytiems atvejams ir koordinuojamas ilgalaikis pajėgumų vystymas tiek įdarbinimo ir mokymų srityje, tiek įsigyjant ir plėtojant įrangą;

(18) Agentūra turėtų parengti techninius keitimosi informacija standartus, kaip numatyta šiame reglamente. Be to, siekiant veiksmingai įgyvendinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/399 ([6]), turėtų būti parengti bendri minimalieji išorės sienų stebėjimo standartai. Tuo tikslu Agentūra, atsižvelgdama į valstybių narių ir Komisijos atitinkamas kompetencijas, turėtų galėti prisidėti prie bendrų minimaliųjų standartų rengimo. Tie bendri minimalieji išorės sienų stebėjimo standartai turėtų būti parengti atsižvelgiant į sienų rūšį, kiekvienam išorės sienos ruožui Agentūros priskirtus poveikio lygius ir kitus veiksnius, pavyzdžiui, geografines ypatybes. Rengiant tuos bendrus minimaliuosius standartus turėtų būti atsižvelgta į galimus apribojimus, kylančius dėl nacionalinės teisės;

([6]) 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

(19) informacinių sistemų ir taikomosios programinės įrangos techniniai standartai turėtų būti suderinti su standartais, kuriuos kitose IT sistemose laisvės, saugumo ir teisingumo srityje naudoja Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (eu-LISA);

(20) šio reglamento įgyvendinimu nedaromas poveikis Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos pasidalijimui ir valstybių narių įsipareigojimams pagal Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją, Tarptautinę konvenciją dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje, Tarptautinę jūrų paieškos ir gelbėjimo konvenciją, Jungtinių Tautų konvenciją dėl kovos su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu ir jos Protokolą dėl neteisėto migrantų įvežimo sausuma, jūra ir oru, 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso, jos 1967 m. protokolą, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, Jungtinių Tautų konvenciją dėl asmenų be pilietybės statuso bei kitus atitinkamus tarptautinius dokumentus;

(21) šio reglamento įgyvendinimu nedaromas poveikis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) Nr. 656/2014 ([7]). Operacijos jūroje turėtų būti vykdomos taip, kad visuomet būtų užtikrintas perimtų ar išgelbėtų asmenų saugumas, padalinių, kurie dalyvauja atitinkamoje jūros operacijoje, saugumas ir trečiųjų šalių saugumas;

(22) Agentūra turėtų atlikti savo užduotis laikydamasi subsidiarumo principo ir nedarydama poveikio valstybių narių atsakomybei viešosios tvarkos palaikymo ir vidaus saugumo užtikrinimo srityse;

(23) Agentūra turėtų atlikti savo užduotis nedarydama poveikio valstybių narių kompetencijai gynybos srityje;

(24) išplėstos Agentūros užduotys ir kompetencija turėtų atitikti sustiprintas pagrindinių teisių apsaugos priemones, didesnę atskaitomybę ir atsakomybę, visų pirma už tai, kaip statutiniai darbuotojai naudojasi vykdomaisiais įgaliojimais;

(25) kad galėtų veiksmingai vykdyti savo užduotis, Agentūrai labai svarbus valstybių narių bendradarbiavimas. Tuo atžvilgiu svarbu, kad Agentūra ir valstybės narės veiktų geranoriškai ir laiku keistųsi tikslia informacija. Jokia valstybė narė neturėtų būti įpareigota teikti informacijos, kurios atskleidimą ji laiko prieštaraujančiu esminiams savo saugumo interesams;

(26) atsižvelgdamos į savo ir kitų valstybių narių interesus valstybės narės taip pat turėtų pateikti duomenis, būtinus Agentūros vykdomai veiklai, pavyzdžiui, informuotumo apie padėtį, rizikos analizės, pažeidžiamumo vertinimo ar integruoto planavimo tikslais. Jos taip pat turėtų užtikrinti, kad duomenys būtų tikslūs ir atnaujinti bei būtų gaunami ir įvedami teisėtai. Kai tie duomenys apima asmens duomenis, turėtų būti visapusiškai taikoma Sąjungos duomenų apsaugos teisė;

(27) pagal šį reglamentą įsteigtas ryšių tinklas turėtų būti grindžiamas EUROSUR ryšių tinklu, sukurtu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1052/2013 ([8]), ir jį pakeisti. Pagal šį reglamentą įsteigtas ryšių tinklas turėtų būti naudojamas visam saugiam keitimuisi informacija, kurį vykdo Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos. Siekiant pagerinti informacijos tarp valstybių narių ir Agentūros saugumą, ryšių tinklo akreditacijos lygis turėtų būti padidintas iki slaptumo žymos „CONFIDENTIEL UE/ES CONFIDENTIAL“;

(28) EUROSUR yra būtina, kad Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos galėtų suteikti pagrindą valstybių narių nacionalinėms institucijoms tarpusavyje ir su Agentūra keistis informacija ir vykdyti operacinį bendradarbiavimą. EUROSUR nacionalinėms institucijoms ir Agentūrai suteikia infrastruktūrą ir priemones, kurių reikia, kad būtų pagerintas jų informuotumas apie padėtį ir padidinti reagavimo pajėgumai prie išorės sienų, siekiant nustatyti neteisėtos imigracijos atvejus ir tarpvalstybinius nusikaltimus, užkirsti jiems kelią ir su jais kovoti, taip padedant gelbėti migrantų gyvybes ir užtikrinant migrantų apsaugą;

([7]) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 656/2014, kuriuo nustatomos išorės jūrų sienų stebėjimo vykdant Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros koordinuojamą operatyvų bendradarbiavimą taisyklės (OL L 189, 2014 6 27, p. 93).

([8]) 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1052/2013, kuriuo sukuriama Europos sienų stebėjimo sistema (Eurosur) (OL L 295, 2013 11 6, p. 11).

(29) valstybės narės turėtų įsteigti nacionalinius koordinavimo centrus, kad pagerintų keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą – tarp valstybių narių ir su Agentūra – vykdant sienų stebėjimą ir atliekant patikrinimus kertant sieną. Tam, kad EUROSUR tinkamai veiktų, labai svarbu, kad visos pagal nacionalinę teisę už išorės sienų stebėjimą atsakingos nacionalinės institucijos bendradarbiautų per nacionalinius koordinavimo centrus;

(30) nacionalinio koordinavimo centro vaidmuo – koordinuoti ir keistis informacija su visomis nacionaliniu lygmeniu už išorės sienų kontrolę atsakingomis institucijomis – juo nedaromas poveikis nacionaliniu lygmeniu nustatytai kompetencijai sienų kontrolės planavimo ir įgyvendinimo srityje;

(31) šis reglamentas neturėtų trukdyti valstybėms narėms savo nacionaliniams koordinavimo centrams taip pat pavesti koordinuoti keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą kitų Europos integruoto sienų valdymo sudedamųjų dalių atžvilgiu;

(32) tam, kad būtų užtikrintas tinkamas Europos integruoto sienų valdymo veikimas, būtina užtikrinti, kad informacija, kuria valstybės narės keičiasi tarpusavyje ir su Agentūra, būtų kokybiška ir kad tokia informacija būtų keičiamasi laiku. Atsižvelgiant į EUROSUR sėkmę, ta kokybė turėtų būti užtikrinama standartizuojant, automatizuojant keitimąsi informacija tarp įvairių tinklų ir sistemų, informacijos saugumo užtikrinimu bei perduodamų duomenų ir informacijos kokybės kontrole;

(33) Agentūra turėtų teikti EUROSUR kūrimui ir naudojimui, įskaitant sistemų sąveikumą, būtiną paramą, visų pirma sukurdama, prižiūrėdama ir koordinuodama EUROSUR;

(34) EUROSUR turėtų suteikti išsamų padėties ne vien prie išorės sienų, bet ir Šengeno erdvėje ir pasienio teritorijoje, vaizdą. Ji turėtų apimti sausumos, jūrų ir oro sienų stebėjimą bei patikrinimus kertant sieną. Informuodama apie padėtį Šengeno erdvėje Agentūra neturėtų vykdyti operacinės veiklos prie valstybių narių vidaus sienų;

(35) oro sienų stebėjimas turėtų būti vienas iš sienų valdymo elementų, nes neteisėtai veiklai, susijusiai su imigracija ir tarpvalstybiniais nusikaltimais, naudojami ir komerciniai, ir privatūs skrydžiai, taip pat nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemos. Oro sienų stebėjimo tikslas – nustatyti ir stebėti tokius įtartinus skrydžius, kai kertama išorės siena arba ketinamą ją kirsti, ir atlikti susijusią rizikos analizę, kad Sąjungos ir valstybių narių kompetentingos institucijos galėtų pasitelkti reagavimo pajėgumus. Tuo tikslu turėtų būti skatinamas Agentūros, Europos oro eismo valdymo tinklo (toliau – EOEVT) tinklo valdytojo ir Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūros (toliau – EASA) tarpžinybinis bendradarbiavimas Sąjungos lygmeniu. Kai aktualu, valstybės narės turėtų turėti galimybę gauti informaciją apie įtartinus išorės skrydžius ir atitinkamai reaguoti. Agentūra turėtų stebėti ir remti toje srityje vykdomą mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą;

(36) EUROSUR įvykių ataskaitos, susijusios su neteisėtu antriniu judėjimu, padės Agentūrai stebėti migracijos srautus Sąjungos link ir Sąjungos viduje rizikos analizės ir informuotumo apie padėtį tikslais. Įgyvendinimo aktu, kuriuo nustatomos padėties vaizdo sistemų informacijos lygmenų detalės ir konkrečios padėties vaizdo sistemų nustatymo taisyklės, turėtų būti išsamiau apibrėžta, koks ataskaitų teikimo būdas yra tinkamiausias šiam tikslui pasiekti;

(37) Agentūros teikiamos EUROSUR gretinimo paslaugos turėtų būti grindžiamos bendru stebėjimo priemonių taikymu ir tarpžinybiniu bendradarbiavimu Sąjungos lygmeniu, įskaitant pagal programą „Copernicus“ teikiamas saugumo paslaugas. EUROSUR gretinimo paslaugos valstybėms narėms ir Agentūrai turėtų teikti pridėtinę vertę kuriančias informacines paslaugas, susijusias su Europos integruotu sienų valdymu. EUROSUR gretinimo paslaugos turėtų būti išplėstos, kad jomis būtų galima naudotis atliekant patikrinimus kertant sieną, taip pat vykdant oro sienų stebėjimą ir migracijos srautų stebėjimą;

(38) dėl mažų ir netinkamų plaukioti jūra laivų naudojimo labai padidėjo prie pietinių išorės jūrų sienų paskendusių migrantų skaičius. EUROSUR turėtų gerokai pagerinti Agentūros ir valstybių narių operacines ir technines galimybes aptikti tokius mažus laivus ir pagerinti valstybių narių reagavimo pajėgumus, ir taip prisidėti siekiant, kad žūtų kuo mažiau migrantų, įskaitant vykdant paieškos ir gelbėjimo operacijas;

(39) šiame reglamente pripažįstama, kad migracijos maršrutais taip pat keliauja asmenys, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga;

(40) Agentūra turėtų parengti bendrąsias ir pritaikytąsias rizikos analizes, grindžiamas bendru integruotos rizikos analizės modeliu; jį turėtų taikyti pati Agentūra ir valstybės narės. Agentūra turėtų, be kita ko, remdamasi valstybių narių pateikta informacija, teikti tinkamą informaciją visais Europos integruotam sienų valdymui svarbiais aspektais, ypač sienų kontrolės, grąžinimo, neteisėto antrinio trečiųjų valstybių piliečių judėjimo Sąjungoje fenomeno – jo tendencijų, masto ir maršrutų, tarpvalstybinių nusikaltimų prevencijos, įskaitant palankesnių sąlygų neteisėtam sienų kirtimui sudarymą, prekybos žmonėmis, terorizmo ir hibridinio pobūdžio grėsmių, taip pat padėties susijusiose trečiosiose valstybėse klausimais, kad būtų galima imtis tinkamų priemonių arba šalinti nustatytas grėsmes ir pavojus siekiant gerinti integruotą išorės sienų valdymą;

(41) vykdydama veiklą prie išorės sienų Agentūra turėtų padėti užkirsti kelią tokiems tarpvalstybiniams nusikaltimams, kaip antai neteisėtas migrantų gabenimas, prekyba žmonėmis ir terorizmas, ir juos nustatyti, kai reikalinga, kad ji imtųsi veiksmų, ir kai ji yra surinkusi atitinkamą informaciją vykdydama savo veiklą. Agentūra turėtų koordinuoti savo veiklą su Europolu – agentūra, atsakinga už valstybių narių veiksmų rėmimą ir stiprinimą bei jų bendradarbiavimą sunkių nusikaltimų, darančių poveikį dviem ar daugiau valstybių narių, prevencijos ir kovos su jais srityje. Tarpvalstybiniam aspektui būdinga tai, kad nusikaltimai yra tiesiogiai susiję su neteisėtu išorės sienų kirtimu, įskaitant prekybą žmonėmis arba neteisėtą migrantų gabenimą. Pagal Tarybos direktyvą 2002/90/EB ([9]) valstybės narės gali nuspręsti netaikyti sankcijų tais atvejais, kai elgesiu siekiama suteikti humanitarinę pagalbą migrantams;

(42) vadovaujantis atsakomybės pasidalijimo principu Agentūros užduotis turėtų būti reguliariai stebėti išorės sienų valdymą, taip pat pagrindinių teisių laikymąsi Agentūrai vykdant sienų valdymą ir grąžinimo veiklą. Agentūra turėtų užtikrinti tinkamą ir veiksmingą stebėseną ne tik informuotumo apie padėtį ir rizikos analizės būdu, bet ir iš savo darbuotojų paskirtų ekspertų buvimo valstybėse narėse pagalba. Todėl Agentūra turėtų turėti galimybę į valstybes nares siųsti ryšių palaikymo pareigūnus tam tikram laikotarpiui, per kurį ryšių palaikymo pareigūnas turėtų teikti ataskaitas vykdomajam direktoriui. Ryšių palaikymo pareigūnų ataskaitos turėtų būti įtrauktos į pažeidžiamumo vertinimą;

(43) Agentūra, vadovaudamasi objektyviais kriterijais, turėtų atlikti pažeidžiamumo vertinimą, siekdama įvertinti valstybių narių gebėjimus ir pasirengimą spręsti sunkumus prie savo išorės sienų ir prisidėti prie nuolatinio korpuso ir techninės įrangos rezervo. Pažeidžiamumo vertinimas turėtų apimti valstybių narių įrangos, infrastruktūros, darbuotojų, biudžeto ir finansinių išteklių, taip pat jų nenumatytų atvejų planų, pagal kuriuos galima įveikti galimas krizes prie išorės sienų, vertinimą. Valstybės narės turėtų imtis priemonių, siekdamos pašalinti bet kuriuos tame vertinime nustatytus trūkumus. Vykdomasis direktorius turėtų identifikuoti priemones, kurių reikia imtis, ir rekomenduoti jas atitinkamai valstybei narei. Vykdomasis direktorius taip pat turėtų nustatyti laikotarpį, per kurį tų priemonių turėtų būti imtasi, ir atidžiai stebėti, kad jos būtų laiku įgyvendintos. Kai per nustatytą laikotarpį būtinų priemonių nesiimama, klausimas turėtų būti perduodamas Valdančiajai tarybai tolesniam sprendimui priimti;

(44) jeigu Agentūrai laiku nesuteikiama tiksli pažeidžiamumo vertinimui atlikti būtina informacija, ji turėtų galėti į tai atsižvelgti atlikdama pažeidžiamumo vertinimą, nebent būtų pateiktos tinkamai pagrįstos priežastys dėl duomenų neperdavimo;

(45) pažeidžiamumo vertinimas ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1053/2013 ([10]) nustatytas Šengeno vertinimo mechanizmas yra du vienas kitą papildantys mechanizmai, kuriais Sąjungoje užtikrinama tinkamo Šengeno erdvės veikimo kokybės kontrolė ir nuolatinis pasirengimas spręsti bet kokius sunkumus prie išorės sienų tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmenimis. Nors Šengeno vertinimo mechanizmas yra pagrindinis įvertinimo, kaip valstybėse narėse įgyvendinama Sąjungos teisė ir kaip jos laikomasi, metodas, turėtų būti užtikrinta kuo didesnė pažeidžiamumo vertinimo ir Šengeno vertinimo mechanizmo sinergija, kad būtų galima sukurti geresnę Šengeno erdvės veikimo padėties vaizdo sistemą, kiek įmanoma labiau vengiant valstybių narių pastangų dubliavimosi ir užtikrinant geriau koordinuotą atitinkamų Sąjungos finansinių priemonių, kuriomis remiamas išorės sienų valdymas, naudojimą. Tuo tikslu Agentūra ir Komisija turėtų reguliariai keistis informacija apie rezultatus, gautus iš abiejų mechanizmų;

([9]) 2002 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2002/90/EB, apibrėžianti padėjimą neteisėtai atvykti, vykti tranzitu ir apsigyventi (OL L 328, 2002 12 5, p. 17).

([10]) 2013 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1053/2013, kuriuo sukuriamas tikrinimo, kaip taikoma Šengeno *acquis*, vertinimo ir stebėsenos mechanizmas ir panaikinamas 1998 m. rugsėjo 16 d. Vykdomojo komiteto sprendimas, įsteigiantis Šengeno įvertinimo ir įgyvendinimo nuolatinį komitetą (OL L 295, 2013 11 6, p. 27).

(46) atsižvelgiant į tai, kad valstybės narės nustato sienos ruožus, kuriems Agentūra priskiria poveikio lygį, ir į tai, kad valstybių narių ir Agentūros reagavimo pajėgumai turėtų atitikti tuos poveikio lygius, turėtų būti nustatytas ketvirtasis poveikio lygis – kritinis poveikio lygis, kuris sienos ruožui suteikiamas laikinai, kai kyla grėsmė Šengeno erdvei ir yra reikalingas Agentūros įsikišimas;

(47) jei jūrų sienos ruožui nustatomas didelio arba kritinio poveikio lygis dėl neteisėtos imigracijos masto padidėjimo, atitinkamos valstybės narės turėtų atsižvelgti į tą padidėjimą planuodamos ir vykdydamos paieškos ir gelbėjimo operacijas, nes dėl tokios situacijos galėtų padidėti prašymų suteikti pagalbą jūroje nelaimės ištiktiems asmenims skaičius;

(48) Agentūra turėtų organizuoti tinkamą techninę ir operacinę pagalbą valstybėms narėms, siekdama sustiprinti jų pajėgumus vykdyti savo pareigas išorės sienų kontrolės srityje ir reaguoti į sunkumus prie išorės sienų, kylančius dėl neteisėtai atvykstančių migrantų skaičiaus padidėjimo ar tarpvalstybinių nusikaltimų. Tokia pagalba neturėtų būti daromas poveikis atitinkamų nacionalinių institucijų kompetencijai inicijuoti nusikalstamų veikų tyrimus. Tuo atžvilgiu Agentūra arba savo iniciatyva ir susitarusi su atitinkama valstybe nare, arba tos valstybės narės prašymu, turėtų organizuoti ir koordinuoti bendras vienai arba daugiau valstybių narių skirtas operacijas, siųsti iš nuolatinio korpuso sienų valdymo būrius, migracijos valdymo rėmimo grupes ir grąžinimo grupes (toliau kartu – būriai (grupės)) ir suteikti būtiną techninę įrangą;

(49) prie išorės sienų susidarius konkretiems ir neproporcingiems sunkumams, Agentūra arba savo iniciatyva ir susitarusi su atitinkama valstybe nare, arba tos valstybės narės prašymu, turėtų organizuoti ir koordinuoti skubią pasienio pagalbą bei siųsti būrius (grupes) iš nuolatinio korpuso ir techninę įrangą, įskaitant iš greitojo reagavimo įrangos rezervo. Greitojo reagavimo įrangos rezervas turėtų apimti ribotą įrangos vienetų skaičių, kuris reikalingas teikti galimai skubią pagalbą. Teikiant skubią pasienio pagalbą tam tikrą laikotarpį turėtų būti užtikrintas pastiprinimas tokiomis aplinkybėmis, kuriomis reikia nedelsiant imtis atsakomųjų veiksmų ir kuriomis tokia pagalba būtų veiksmingas atsakas. Siekiant užtikrinti tokios pagalbos teikimo veiksmingumą, valstybės narės turėtų pasirūpinti, kad darbuotojai, kuriuos jie delegavo į Agentūrą, darbuotojai, išsiųsti į Agentūrą trumpam laikotarpiui, ir darbuotojai, išsiųsti iš rezervo greitojo reagavimo tikslais, galėtų prisijungti prie atitinkamų būrių (grupių) ir suteiktų būtiną techninę įrangą. Kai darbuotojai, kurie siunčiami su valstybės narės technine įranga, yra iš tos valstybės narės, tie darbuotojai turėtų būti laikomi tos valstybės narės įnašu į nuolatinį korpusą. Agentūra ir atitinkama valstybė narė turėtų susitarti dėl veiklos plano;

(50) kai valstybė narė susiduria su konkrečiais ir neproporcingais su migracija susijusiais sunkumais, pasižyminčiais dideliu mišrių migracijos srautų antplūdžiu tam tikrose vietose prie savo išorės sienų, valstybės narės turėtų galėti tikėtis didesnio techninio ir operacinio pastiprinimo. Tą pastiprinimą migrantų antplūdžio vietose turėtų teikti migracijos valdymo rėmimo grupės. Tas grupes turėtų sudaryti operaciniai darbuotojai, siunčiami iš nuolatinio korpuso, ir ekspertai, kuriuos siunčia Europos prieglobsčio paramos biuras (toliau – EASO), Europolas ir, kai aktualu, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, kiti Sąjungos organai, tarnybos ir agentūros bei valstybės narės. Komisija turėtų užtikrinti būtiną koordinavimą vertinant valstybių narių pareikštus poreikius. Agentūra Komisijai turėtų padėti koordinuoti įvairių agentūrų veiklą vietoje. Komisija, bendradarbiaudama su priimančiąja valstybe nare ir susijusiomis Sąjungos agentūromis, turėtų nustatyti bendradarbiavimo migrantų antplūdžio vietoje sąlygas. Komisija turėtų užtikrinti atitinkamų agentūrų bendradarbiavimą joms veikiant pagal savo atitinkamus įgaliojimus ir būti atsakinga už migracijos valdymo rėmimo grupių veiklos koordinavimą;

(51) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad bet kuri institucija, kuri, kaip tikėtina, gali gauti tarptautinės apsaugos prašymą, kaip antai policija, sienos apsaugos pajėgos, imigracijos tarnybos ir asmenų sulaikymo įstaigos, turėtų reikiamą informaciją. Jos taip pat turėtų užtikrinti, kad tokių institucijų darbuotojams būtų teikiamas būtino lygio mokymas, kuris yra tinkamas jų užduotims ir pareigoms, jiems būtų nurodyta informuoti prašymą pateikusius asmenis, kur ir kaip pateikti tarptautinės apsaugos prašymus, ir nurodyta, kaip nukreipti pažeidžiamoje padėtyje esančius asmenis į tinkamus nukreipimo mechanizmus;

(52) 2018 m. birželio 28 d. išvadose Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtino, kad svarbu vadovautis visapusišku požiūriu į migraciją ir kad migracija yra iššūkis ne vienai valstybei narei, bet taip pat visai Europai. Tuo klausimu ji pabrėžė, kaip svarbu, kad Sąjunga teiktų visapusišką paramą siekdama užtikrinti tvarkingą migracijos srautų valdymą;

(53) Agentūra ir EASO turėtų glaudžiai bendradarbiauti, kad galėtų veiksmingai spręsti migracijos sunkumus, pasižyminčius dideliu mišrių migracijos srautų antplūdžiu, visų pirma prie išorės sienų. Visų pirma, Agentūra ir EASO turėtų koordinuoti savo veiksmus ir teikti valstybėms narėms paramą sudarant palankesnes sąlygas su tarptautine apsauga susijusioms procedūroms, taikytinoms trečiųjų valstybių piliečiams, kurių tarptautinės apsaugos prašymai buvo atmesti. Agentūra ir EASO taip pat turėtų bendradarbiauti vykdydamos kitą bendrą operacinę veiklą, pavyzdžiui, bendrai atlikdamos rizikos analizę, statistinių duomenų rinkimą, rengdamos mokymus ir teikdamos valstybėms narėms paramą, susijusią su nenumatytų atvejų planavimu;

(54) pakrančių apsaugos funkcijas vykdančios nacionalinės institucijos atsako už įvairias užduotis, kurios gali apimti saugią laivybą, jūrų saugumą, paiešką ir gelbėjimą, sienų kontrolę, žuvininkystės kontrolę, muitinį tikrinimą, bendrąjį teisės vykdymo užtikrinimą ir aplinkos apsaugą. Todėl Agentūra, Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA) ir Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA) turėtų stiprinti bendradarbiavimą tiek tarpusavyje, tiek su pakrančių apsaugos funkcijas vykdančiomis nacionalinėmis institucijomis, siekdamos didinti informuotumą apie padėtį jūrose ir remti darnius ir ekonomiškai efektyvius veiksmus. Įvairių subjektų tarpusavio sąveika jūrų aplinkoje turėtų atitikti Europos integruoto sienų valdymą ir jūrų saugumo strategijas;

(55) migrantų antplūdžio vietose valstybės narės turėtų bendradarbiauti su atitinkamomis Sąjungos agentūromis, kurios turėtų veikti pagal savo atitinkamus įgaliojimus ir kompetenciją, procesą koordinuojant Komisijai. Komisija, bendradarbiaudama su atitinkamomis Sąjungos agentūromis, turėtų užtikrinti, kad veikla migrantų antplūdžio vietose būtų vykdoma laikantis atitinkamos Sąjungos teisės ir gerbiant pagrindines teises;

(56) kai tai pagrįsta atsižvelgiant į pažeidžiamumo vertinimo rezultatus ar rizikos analizę arba kai vienam ar daugiau išorės sienos ruožų buvo laikinai nustatytas kritinio poveikio lygis, Agentūros vykdomasis direktorius susijusiai valstybei narei turėtų rekomenduoti inicijuoti ir vykdyti bendras operacijas arba teikti skubią pasienio pagalbą;

(57) kai išorės sienų kontrolė tampa neveiksminga tokia apimtimi, kad gali sutrikti Šengeno erdvės veikimas dėl to, kad valstybė narė nesiima būtinų priemonių pagal pažeidžiamumo vertinimą arba dėl to, kad prie išorės sienų kilus konkretiems ir neproporcingiems sunkumams valstybė narė neprašė Agentūros pakankamos paramos arba neįgyvendino tokios paramos, turėtų būti vieningai, skubiai ir veiksmingai imamasi atsakomųjų veiksmų Sąjungos lygmeniu. Siekiant sumažinti šiuos pavojus ir užtikrinti geresnį koordinavimą Sąjungos lygmeniu, Komisija turėtų pasiūlyti Tarybai sprendimą, kuriuo būtų identifikuojamos priemonės, kurias turi įgyvendinti Agentūra, ir reikalaujama, kad įgyvendinant tas priemones atitinkama valstybė narė bendradarbiautų su Agentūra. Tarybai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai priimti tokį sprendimą dėl galimai politiškai jautraus priemonių, dėl kurių turi būti priimtas sprendimas, pobūdžio, kurios, kaip tikėtina, bus susijusios su nacionaliniais vykdomaisiais ir vykdymo užtikrinimo įgaliojimais. Tuomet Agentūra turėtų nustatyti veiksmus, kurių reikia imtis, kad būtų praktiškai įgyvendintos Tarybos sprendime nurodytos priemonės. Agentūra kartu su atitinkama valstybe nare turėtų parengti veiklos planą. Atitinkama valstybė narė turėtų sudaryti palankesnes sąlygas Tarybos sprendimo ir veiklos plano įgyvendinimui, *inter alia*, įvykdydama savo šiame reglamente numatytas pareigas. Jei atitinkama valstybė narė neįvykdo to Tarybos sprendimo per 30 dienų ir nebendradarbiauja su Agentūra įgyvendinant tame sprendime nurodytas priemones, Komisija turėtų galėti inicijuoti Reglamento (ES) 2016/399 29 straipsnyje numatytą specialią procedūrą, skirtą reaguoti į išskirtines aplinkybes, kurios kelia grėsmę bendram erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimui;

(58) nuolatinį korpusą turėtų sudaryti keturių kategorijų operaciniai darbuotojai: statutiniai darbuotojai, valstybių narių į Agentūrą ilgam laikotarpiui deleguoti darbuotojai, darbuotojai, kuriuos valstybės narės siunčia trumpam laikotarpiui, ir darbuotojai, kurie sudaro greitojo reagavimo rezervo, skirto skubiai pasienio pagalbai teikti, dalį. Operacinių darbuotojų gretas turėtų sudaryti sienos apsaugos pareigūnai, grąžinimo lydintieji asmenys, grąžinimo specialistai ir kiti susiję darbuotojai. Nuolatinis korpusas turėtų būti siunčiamas dalyvauti būrių (grupių) veikloje. Faktinis iš nuolatinio korpuso siunčiamų operacinių darbuotojų skaičius turėtų priklausyti nuo operacinių poreikių;

(59) operaciniams darbuotojams, siunčiamiems, kaip būrių (grupių) nariams, turėtų būti suteikti visi būtini įgaliojimai, kad jie galėtų vykdyti sienų kontrolės ir grąžinimo užduotis, įskaitant užduotis, kurioms vykdyti reikalingi atitinkamoje nacionalinėje teisėje arba šiame reglamente nustatyti vykdomieji įgaliojimai. Kai statutiniai darbuotojai naudojasi vykdomaisiais įgaliojimais, Agentūra atsako už bet kokią jų padarytą žalą;

(60) valstybės narės turėtų prisidėti prie į nuolatinį korpusą skiriamų darbuotojų skaičiaus, atitinkamai pagal II priedą dėl delegavimo ilgam laikotarpiui ir III priedą dėl siuntimo trumpam laikotarpiui. Valstybių narių individualūs įnašai turėtų būti nustatyti remiantis greitojo reagavimo rezervui skirta paskirstymo schema, dėl kurios susitarta 2016 m. per derybas dėl Reglamento (ES) 2016/1624 ir kuri nustatyta to reglamento I priede. Ta paskirstymo schema turėtų būti proporcingai pritaikyta atsižvelgiant į nuolatinio korpuso dydį. Šengeno asocijuotųjų šalių atžvilgiu tie įnašai taip pat turėtų būti nustatyti proporcingai;

(61) pasirinkdamas darbuotojų skaičių ir profilius, kurie turi būti nurodyti Valdančiosios tarybos sprendime, vykdomasis direktorius turėtų taikyti vienodo požiūrio ir proporcingumo principus, visų pirma atsižvelgiant į valstybių narių nacionalinius pajėgumus;

(62) dėl tikslaus nuolatinio korpuso siuntimo trumpam laikotarpiui laiko ir dėl techninės įrangos, kuri yra bendrai finansuojama Vidaus saugumo fondo konkretiems veiksmams skirtomis lėšomis ar bet kurio kito tam skirto Sąjungos fondo lėšomis, teikimo kiekviena valstybė narė ir Agentūra turėtų susitarti per metines dvišales derybas, atsižvelgdamos į pajėgumą ir proporcingumą. Prašydamas teikti nacionalinius įnašus nuolatiniam korpusui, vykdomasis direktorius paprastai turėtų taikyti proporcingumo ir vienodo požiūrio į valstybes nares principus, siekiant užkirsti kelią situacijoms, kai atitinkamos valstybės narės paprašius kasmetinį siuntimą įvykdyti per vieną konkretų keturių mėnesių laikotarpį, tai valstybei narei taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Tokia tvarka turėtų apimti galimybę valstybėms narėms savo pareigas, susijusias su siuntimu, vykdyti ne iš eilės einančiais laikotarpiais. Siuntimo iš nuolatinio korpuso trumpam laikui atveju valstybės narės savo pareigą siųsti trumpam laikotarpiui taip pat turėtų galėti įvykdyti kaupiamuoju būdu – siųsdamos daugiau darbuotojų trumpesniems laikotarpiams arba siųsdamos tam tikrus darbuotojus ilgesniam nei keturių mėnesių laikotarpiui, laikydamosi plano, dėl kurio buvo susitarta per metines dvišales derybas;

(63) nedarant poveikio tam, kad būtų laiku sudarytas operacijų jūroje veiklos planas, Agentūra turėtų kuo anksčiau dalyvaujančioms valstybėms narėms pateikti konkrečią informaciją apie atitinkamos jurisdikcijos galiojimą ir taikytiną teisę, visų pirma apie laivų ir orlaivių vadų prerogatyvas, jėgos naudojimo sąlygas ir ribojamųjų ar laisvės atėmimo priemonių skyrimą;

(64) ilgalaikė žmogiškųjų išteklių plėtra, užtikrinsianti valstybių narių įnašą į nuolatinį korpusą, turėtų būti remiama pagal finansinės paramos sistemą. Tuo tikslu tinkama įgalioti Agentūrą skirti valstybėms narėms dotacijas, kaip su išlaidomis nesusijusį finansavimą, neskelbiant kvietimo teikti pasiūlymus, jei įvykdomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046 ([11]) nustatytos sąlygos. Finansinė parama turėtų suteikti valstybėms narėms galimybę įdarbinti ir apmokyti papildomus darbuotojus, o tai suteiktų būtino lankstumo joms užtikrinant privalomus įnašus į nuolatinį korpusą. Finansinės paramos sistema turėtų būti atsižvelgta į reikalaujamą įdarbinimo ir mokymo trukmę, ir todėl ji turėtų būti grindžiama N + 2 taisykle. Tam skirta finansavimo sistema turėtų užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp pažeidimų bei sukčiavimo rizikos ir kontrolės išlaidų. Šiame reglamente nustatomos pagrindinės finansinės paramos skyrimo sąlygos, t. y. pakankamo sienos apsaugos pareigūnų arba kitų specialistų skaičiaus, atitinkančio į Agentūrą deleguotų pareigūnų skaičių ilguoju laikotarpiu arba realų Agentūros operacinei veiklai išsiųstų pareigūnų skaičių ne trumpesniu kaip keturių iš eilės arba ne iš eilės einančių mėnesių laikotarpiu arba proporcingai išsiųstų pareigūnų skaičių trumpesniu kaip keturių iš eilės arba ne iš eilės einančių mėnesių laikotarpiu, įdarbinimas ir mokymas. Kadangi trūksta tinkamų ir palyginamų duomenų apie faktines išlaidas visose valstybėse narėse, sukurti išlaidomis pagrįstą finansavimo schemą būtų per daug sudėtinga, ir nebūtų patenkintas poreikis naudotis paprasta, greita, veiksminga ir efektyvia finansavimo sistema. Siekiant nustatyti tokio įvairioms valstybėms narėms skiriamo finansavimo sumą, kaip orientacinę sumą tinkama naudoti Sąjungos institucijų III pareigų grupės 8 lygio 1 pakopos sutartininko metinį bazinį darbo užmokestį, jam, laikantis patikimo finansų valdymo ir vienodo požiūrio principų, pritaikant atitinkamoje valstybėje narėje taikytiną koregavimo koeficientą. Įgyvendindamos tokią finansinės paramos sistemą Agentūra ir valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi bendro finansavimo ir finansavimo nedubliavimo principų;

(65) siekiant sušvelninti galimą poveikį nacionalinėms tarnyboms, susijusį su statutinių darbuotojų įdarbinimu nuolatiniame korpuse, atitinkamoms valstybės narės tarnyboms turėtų būti suteikta parama siekiant padengti investicijas į naujų darbuotojų, pakeičiančių tokius išvykstančiuosius darbuotojus, mokymą;

([11]) 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

(66) atsižvelgiant į tai, kad nuolatinis korpusas bus siunčiamas į trečiųjų valstybių teritoriją, Agentūra turėtų plėtoti savo pačios vadovavimo pajėgumus ir kontrolės mechanizmus, taip pat atitinkamą procedūrą siekiant užtikrinti, kad būrių (grupių) nariai galėtų būti patraukti civilinėn ir baudžiamojon atsakomybėn;

(67) tam, kad nuo 2021 m. sausio 1 d. būtų galima veiksmingai siųsti nuolatinį korpusą, turėtų būti kuo greičiau priimti ir įgyvendinti tam tikri sprendimai ir įgyvendinimo priemonės. Todėl Agentūra kartu su valstybėmis narėmis ir Komisija turėtų įsitraukti į tokių įgyvendinimo priemonių ir sprendimų rengimą, kad juos priimtų Valdančioji taryba. Toks išankstinio pasirengimo procesas turėtų apimti atitinkamą Agentūros ir valstybių narių vykdomą įdarbinimą, kaip nurodyta šiame reglamente;

(68) tačiau, siekiant užtikrinti paramos Agentūros organizuojamai operacinei veiklai tęstinumą, visi siuntimai, įskaitant iš greitojo reagavimo rezervo, kurie turi būti atlikti ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d., turėtų būti suplanuoti ir įgyvendinti laikantis Reglamento (ES) 2016/1624 ir atsižvelgiant į 2019 m. vykdytas metines dvišales derybas. Tuo tikslu atitinkamos to reglamento nuostatos turėtų būti panaikintos tik nuo 2021 m. sausio 1 d.;

(69) Agentūros personalą turėtų sudaryti darbuotojai, kurie Agentūrai priskirtas užduotis atliks arba Agentūros būstinėje, arba kaip nuolatinio korpuso dalis. Nuolatinio korpuso statutiniai darbuotojai visų pirma turėtų būti siunčiami kaip būrių (grupių) nariai. Turėtų būti galima įdarbinti tik nedidelį ir aiškiai apibrėžtą statutinių darbuotojų skaičių pagalbinėms nuolatinio korpuso kūrimo funkcijoms atlikti, ypač būstinėje;

(70) tam, kad būtų galima spręsti problemas, kylančias dėl vis dar išliekančių savanoriško valstybių narių techninės įrangos, visų pirma didelės apimties turto, telkimo spragų, pati Agentūra turėtų turėti būtiną įrangą, kuri būtų naudojama per bendras operacijas, teikiant skubią pasienio pagalbą ar vykdant kitą operacinę veiklą. Valstybėms narėms turėtų būti leista naudotis tuo turtu kaip valstybės tarnyboje. Nors nuo 2011 m. Agentūra turi teisinę galimybę pati įsigyti ar išsinuomoti techninę įrangą, ta galimybė buvo labai apsunkinta biudžeto išteklių trūkumo;

(71) todėl, atsižvelgdama į didelį nuolatinio korpuso sukūrimo užmojį, Komisija pagal 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą numatė skirti nemažą finansinį paketą, kad Agentūra galėtų įsigyti, prižiūrėti ir eksploatuoti savo operacinius poreikius atitinkančius oro, jūros ir sausumos operacijoms būtinus išteklius. Nors būtino turto, ypač didelės apimties, įsigijimas gali užtrukti ilgai, ilgainiui pagrindinė operacinėms užduotims naudojamos įrangos dalis turėtų tapti nuosava Agentūros įranga, o valstybių narių papildomi įnašai turėtų būti pasitelkiami tik išskirtinėmis aplinkybėmis. Daugeliu atvejų už Agentūros įrangos naudojimą turėtų būti atsakingi Agentūros techniniai darbuotojai, kurie priklauso nuolatiniam korpusui. Tam, kad siūlomi finansiniai ištekliai būtų naudojami veiksmingai, būtino turto įsigijimas turėtų būti grindžiamas daugiamete strategija, kurią kuo anksčiau turėtų priimti Valdančioji taryba. Būsimose daugiametėse finansinėse programose būtina užtikrinti Agentūros tvarumą ir išlaikyti visapusišką Europos integruotą sienų valdymą;

(72) įgyvendindamos šį reglamentą, Agentūra ir valstybės narės turėtų kuo geriau pasinaudoti esamais pajėgumais žmogiškųjų išteklių ir techninės įrangos požiūriu tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmeniu;

(73) ilgalaikis naujos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų plėtojimas turėtų būtų koordinuojamas valstybių narių tarpusavyje ir su Agentūra, o atsižvelgiant į tai, kad tam tikri procesai trunka ilgai, tai turėtų būti daroma atsižvelgiant į Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklą. Tai apima naujų sienos apsaugos pareigūnų, kurie per savo karjerą galėtų dirbti tiek valstybėse narėse, tiek kaip nuolatinio korpuso dalis, įdarbinimą ir mokymą, įrangos įsigijimą, techninę priežiūrą ir šalinimą (šioje srityje turėtų būti stengiamasi užtikrinti sąveikumą ir pasiekti masto ekonomiją) bei naujos įrangos ir susijusių technologijų kūrimą, be kita ko, atliekant mokslinius tyrimus;

(74) siekiant optimaliai panaudoti ilgalaikes investicijas ir kuo geriau apsaugoti išorės sienas, valstybių narių pajėgumo plėtojimo planai ir daugiametis Agentūros išteklių planavimas turėtų būti apžvelgti pajėgumo plane;

(75) atsižvelgiant į išplėstus Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros įgaliojimus, į tai, kad įsteigtas nuolatinis korpusas ir padidinta jo buvimo vietoje prie išorės sienų apimtis, ir į tai, kad jis aktyviau dalyvauja grąžinimo srityje, Agentūrai turėtų būti suteikta galimybė steigti atstovybių biurus netoli tų vietų, kuriose vykdomi jos svarbūs operaciniai veiksmai, ir kurie veiktų tų veiksmų vykdymo laikotarpiu ir užtikrintų ryšius tarp Agentūros ir priimančiosios valstybės narės, vykdytų koordinavimo ir logistikos bei paramos užduotis, ir sudarytų palankesnes sąlygas Agentūros ir priimančiosios valstybės narės bendradarbiavimui;

(76) atsižvelgiant į tai, kad tarpžinybinis bendradarbiavimas yra Europos integruoto sienų valdymo dalis, Agentūra turėtų glaudžiai bendradarbiauti su visais susijusiais Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis, ypač Europolu ir EASO. Toks bendradarbiavimas turėtų vykti būstinės lygmeniu, operacinių veiksmų teritorijoje ir, kai aktualu, atstovybių biurų lygmeniu;

(77) Agentūra ir valstybės narės, visų pirma jų mokymo akademijos, turėtų glaudžiai bendradarbiauti nuolatinio korpuso mokymo klausimu kartu užtikrinant, kad mokymo programos būtų suderintos ir būtų skatinamos Sutartyse įtvirtintos bendros vertybės. Gavusi Valdančiosios tarybos leidimą, Agentūra turėtų galėti įsteigti Agentūros mokymo centrą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos į rengiamus mokymus įtraukti bendrą Europos kultūrą;

(78) Agentūra turėtų ir toliau plėtoti sienų valdymui ir grąžinimui skirtą bendrąją pagrindinę mokymo programą ir tinkamas mokymo priemones, įskaitant specialius mokymus apie pažeidžiamus asmenis, įskaitant vaikus. Ji taip pat turėtų rengti papildomus mokymo kursus ir seminarus, susijusius su integruoto sienų valdymo užduotimis, taip pat skirtus kompetentingų nacionalinių įstaigų pareigūnams. Nuolatinio korpuso nariams Agentūra turėtų rengti specializuotus mokymus, susijusius su jų užduotimis ir įgaliojimais. Tai turėtų apimti mokymus apie atitinkamą Sąjungos ir tarptautinę teisę ir apie pagrindines teises. Agentūrai turėtų būti leidžiama organizuoti mokymo veiklą bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis jų teritorijose;

(79) trečiųjų valstybių piliečių, neatitinkančių arba nebeatitinkančių atvykimo, buvimo ar gyvenimo valstybėse narėse sąlygų pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/115/EB ([12]), grąžinimas yra itin svarbi visapusiškų kovos su nelegalia imigracija pastangų sudedamoji dalis ir tai yra svarbus esminio viešojo intereso klausimas;

(80) Agentūra turėtų patobulinti savo pagalbos valstybėms narėms sistemą, skirtą grąžinti trečiųjų valstybių piliečius, kuriems taikoma Sąjungos grąžinimo politika, ir laikantis Direktyvos 2008/115/EB. Visų pirma Agentūra turėtų koordinuoti ir organizuoti grąžinimo iš vienos arba daugiau valstybių narių operacijas ir organizuoti bei teikti grąžinimo pagalbą, siekdama sustiprinti valstybių narių, kurioms reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos vykdant pareigą grąžinti trečiųjų valstybių piliečius pagal tą direktyvą, grąžinimo sistemas;

(81) Agentūra, visapusiškai gerbdama pagrindines teises ir nedarydama poveikio valstybių narių atsakomybei už sprendimų grąžinti priėmimą, valstybėms narėms turėtų teikti techninę ir operacinę pagalbą vykstant grąžinimo procesui, įskaitant trečiųjų valstybių piliečių tapatybės nustatymą ir kitą prieš grąžinimą ir su grąžinimu susijusią valstybių narių vykdomą veiklą. Be to, Agentūra, bendradarbiaudama su atitinkamų trečiųjų valstybių institucijomis, turėtų padėti valstybėms narėms gauti grąžinimui skirtus kelionės dokumentus;

(82) atitinkamai valstybei narei sutinkant, Agentūra turėtų leisti Europos Tarybos Europos komiteto prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą atstovams pagal stebėjimo mechanizmo sistemą, Europos Tarybos narių sukurtą pagal Europos konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ir baudimą, atvykti su vizitu Agentūrai vykdant grąžinimo operacijas;

(83) pagalba valstybėms narėms vykdant grąžinimo procedūras turėtų apimti praktinės informacijos apie trečiąsias valstybes, į kurias grąžinami asmenys, teikimą, kuri svarbi įgyvendinant šį reglamentą, kaip antai kontaktinės ar kitos logistinės informacijos teikimas, kuri būtina sklandžiam ir oriam grąžinimo operacijų vykdymui. Pagalba taip pat turėtų apimti duomenų bei informacijos keitimosi platformos, būtinos, kad Agentūra galėtų teikti techninę ir operacinę pagalbą pagal šį reglamentą, valdymą ir priežiūrą. Tai platformai turėtų būti sukurta ryšių infrastruktūra, kuri leistų automatiškai perduoti valstybių narių grąžinimo valdymo sistemų statistinius duomenis;

([12]) 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (OL L 348, 2008 12 24, p. 98).

(84) dėl galimo valstybės narės ir trečiosios valstybės susitarimo buvimo Agentūros ar valstybių narių negalima atleisti nuo jų pareigų vykdymo ar atsakomybės pagal Sąjungos ar tarptautinę teisę, ypač kiek tai susiję su negrąžinimo principo laikymusi ir draudimu kankinti bei nežmoniško ar žeminančio elgesio draudimu;

(85) valstybės narės turėtų galėti vykdyti operacinį bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis narėmis arba trečiosiomis valstybėmis prie išorės sienų, įskaitant dėl teisėsaugos tikslu vykdomų karinių operacijų, tiek, kiek tas bendradarbiavimas yra suderinamas su Agentūros veiksmais;

(86) Agentūra turėtų pagerinti keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą su kitais Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis, pavyzdžiui, Europolu, EASO, EMSA, Europos Sąjungos palydovų centru, EASA ir EOEVT tinklo valdytoju, kad būtų kuo geriau naudojamasi informacija, gebėjimais ir sistemomis, jau veikiančiomis Europos lygmeniu, pavyzdžiui, Sąjungos Žemės stebėjimo ir stebėsenos programa „Copernicus“;

(87) bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis yra svarbus Europos integruoto sienų valdymo elementas. Jis turėtų padėti propaguoti Europos sienų valdymo ir grąžinimo standartus, keistis informacija ir rizikos analize bei sudaryti palankesnes sąlygas grąžinimo procesui, kad jis būtų veiksmingesnis ir paremtų trečiąsias valstybes sienų valdymo ir migracijos srityje, be kita ko, siunčiant nuolatinį korpusą, kai tokia parama reikalinga išorės sienų apsaugai ir veiksmingam Sąjungos migracijos politikos valdymui;

(88) kai Komisija rekomenduoja, kad Taryba jai leistų derėtis dėl susitarimo su trečiąja valstybe dėl statuso, Komisija turėtų įvertinti pagrindinių teisių padėtį toje trečiojoje valstybėje, susijusią su sritimis, kurioms taikomas susitarimas dėl statuso, ir apie tai informuoti Europos Parlamentą;

(89) bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis turėtų būti vykdomas pagal Sąjungos išorės veiksmų sistemą ir laikantis Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 21 straipsnyje nustatytų principų ir tikslų. Komisija turėtų užtikrinti Europos integruoto sienų valdymo ir kitų Sąjungos politikos priemonių išorės veiksmų srityje, visų pirma bendros saugumo ir gynybos politikos, nuoseklumą. Komisijai turėtų padėti Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai. Toks bendradarbiavimas visų pirma turėtų būti vykdomas Agentūros trečiųjų valstybių teritorijoje vykdomos veiklos arba veiklos, kai trečiųjų valstybių pareigūnai dalyvauja, pavyzdžiui, atliekant rizikos analizę, operacijų planavimą ir vykdymą, mokymą, keitimąsi informacija ir vykdant bendradarbiavimą, atžvilgiu;

(90) siekdama užtikrinti, kad EUROSUR saugoma informacija būtų kuo išsamesnė ir pati naujausia, ypač jei ji susijusi su padėtimi trečiosiose valstybėse, Agentūra turėtų bendradarbiauti su trečiųjų valstybių institucijomis pagal dvišalius ir daugiašalius valstybių narių ir trečiųjų valstybių susitarimus, įskaitant regioninius tinklus, arba pagal Agentūros ir atitinkamų trečiųjų valstybių institucijų sudarytus darbo tvarkos susitarimus. Tais tikslais Europos išorės veiksmų tarnyba bei Sąjungos delegacijos ir tarnybos turėtų teikti visą informaciją, kuri galėtų būti svarbi EUROSUR;

(91) šiame reglamente yra nuostatų dėl bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis, nes gerai suorganizuotas ir nuolatinis keitimasis informacija ir bendradarbiavimas su tokiomis valstybėmis – kaimyninėmis trečiosiomis valstybėmis ir ne vien su jomis – yra itin svarbūs veiksniai siekiant Europos integruoto sienų valdymo tikslų. Ypač svarbu, kad valstybių narių ir trečiųjų valstybių keitimasis informacija ir bet koks bendradarbiavimas būtų vykdomas visapusiškai laikantis pagrindinių teisių;

(92) Agentūros paramą valstybėms narėms, teikiamą taikant su Europos integruotu sienų valdymu susijusias Sąjungos priemones, turėtų papildyti pagalba trečiosioms valstybėms;

(93) gali būti, kad dvišaliuose ir daugiašaliuose susitarimuose, kuriuos valstybės narės sudaro su trečiosiomis valstybėmis su Europos integruotu sienų valdymu susijusiose srityse, yra neskelbtinos saugumo informacijos. Komisija, gavusi tokią informaciją, turėtų ją tvarkyti laikydamasi taikomų saugumo taisyklių;

(94) siekiant pasienio teritorijoje sudaryti visapusišką padėties vaizdą ir atlikti rizikos analizę, Agentūra ir nacionaliniai koordinavimo centrai turėtų rinkti informaciją ir koordinuoti veiksmus su valstybių narių, Komisijos, Agentūros ar kitų Sąjungos organų, tarnybų ir agentūrų į trečiąsias valstybes atsiųstais imigracijos ryšių palaikymo pareigūnais;

(95) Klastotų ir autentiškų dokumentų internete (toliau – FADO) sistema buvo sukurta Tarybos Generaliniame sekretoriate Tarybos bendraisiais veiksmais 98/700/TVR ([13]), valstybių narių institucijoms leidžiant gauti informaciją apie bet kokius aptiktus naujus klastojimo būdus ir apie platinamus naujus autentiškus dokumentus;

(96) 2017 m. kovo 27 d. išvadose Taryba nurodė, kad FADO sistemos valdymas yra pasenęs ir tam, kad būtų toliau vykdomi teisingumo ir vidaus reikalų politikos reikalavimai, būtina pakeisti jos teisinį pagrindą. Taryba taip pat atkreipė dėmesį, kad šioje srityje būtų galima pasinaudoti sinergija – pasitelkti Agentūros ekspertinę patirtį dokumentų klastojimo srityje ir Agentūros darbo šioje srityje rezultatus. Todėl siekiama, kad Agentūra iš Tarybos Generalinio sekretoriato perimtų FADO sistemos administravimą ir operacines funkcijas bei techninę priežiūrą, kai tik Europos Parlamentas ir Taryba priims atitinkamą teisės aktą dėl FADO sistemos, kuriuo bus pakeisti Bendrieji veiksmai 98/700/TVR;

(97) iki atitinkamo teisės akto dėl FADO sistemos priėmimo pageidautina užtikrinti, kad FADO sistema veiktų visu pajėgumu, kol perdavimas bus užbaigtas ir turimi duomenys bus perkelti į naująją sistemą. Nuo tada turimų duomenų nuosavybės teisė turėtų būti perduota Agentūrai;

(98) bet koks Agentūros vykdomas asmens duomenų tvarkymas pagal šį reglamentą turėtų atitikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1725 ([14]);

(99) bet koks valstybių narių vykdomas asmens duomenų tvarkymas pagal šį reglamentą turėtų atitikti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 ([15]) arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/680 ([16]), priklausomai nuo to, kas taikytina;

(100) vykdant grąžinimą trečiųjų valstybių piliečiai dažnai neturi jokių tapatybės nustatymo dokumentų ir nebendradarbiauja jų tapatybės nustatymo tikslu, nuslėpdami informaciją arba pateikdami neteisingus asmens duomenis. Kadangi politiškai labai svarbu užtikrinti veiksmingas grąžinimo procedūras, būtina, kad Agentūra galėtų apriboti tam tikras duomenų subjektų teises, kad užkirstų kelią piktnaudžiavimui tokiomis teisėmis trukdant tinkamai įgyvendinti grąžinimo procedūras ir sėkmingai užtikrinti grąžinimo sprendimų vykdymą valstybėse narėse arba trukdyti Agentūrai veiksmingai vykdyti savo užduotis. Visų pirma naudojimasis teise apriboti duomenų tvarkymą galėtų labai uždelsti ir trukdyti vykdyti grąžinimo operacijas. Be to, kai kuriais atvejais trečiosios valstybės piliečio prieigos teisė galėtų kelti pavojų grąžinimo operacijai dėl trečiosios valstybės piliečio pasislėpimo rizikos jam sužinojus, kad Agentūra tvarko jo duomenis planuodama grąžinimo operaciją. Teisė reikalauti ištaisyti duomenis galėtų padidinti riziką, kad atitinkamas trečiosios valstybės pilietis klaidins institucijas pateikdamas neteisingus duomenis. Siekiant, kad Agentūra galėtų apriboti tam tikras duomenų subjektų teises, ji turėtų galėti priimti vidaus taisykles dėl tokių apribojimų;

([13]) 1998 m. gruodžio 3 d. Bendrieji veiksmai 98/700/TVR, Tarybos priimti remiantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu dėl Europos dokumentų archyvavimo sistemos (FADO) sukūrimo (OL L 333, 1998 12 9, p. 4).

([14]) 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

([15]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

([16]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

(101) tam, kad Agentūra galėtų tinkamai įgyvendinti savo užduotis grąžinimo srityje, be kita ko, padedant valstybėms narėms tinkamai įgyvendinti grąžinimo procedūras ir sėkmingai vykdant sprendimus grąžinti, taip pat siekiant sudaryti palankesnes sąlygas grąžinimo operacijoms, Agentūrai galėtų tekti perduoti grąžinamų asmenų asmens duomenis į trečiąsias valstybes. Trečiosioms valstybėms, į kurias grąžinama, dažnai nėra taikomi sprendimai dėl tinkamumo, kuriuos Komisija priima pagal Reglamento (ES) 2016/679 45 straipsnį arba pagal Direktyvos (ES) 2016/680 36 straipsnį, ir jos dažnai nėra sudariusios arba neketina sudaryti readmisijos susitarimo su Sąjunga ar kitaip numatyti tinkamų apsaugos priemonių Reglamento (ES) 2018/1725 48 straipsnio arba nuostatų, kuriomis Direktyvos (ES) 2016/680 37 straipsnis perkeliamas į nacionalinę teisę, prasme. Tačiau, nors Sąjunga dėjo daug pastangų bendradarbiauti su pagrindinėmis neteisėtai esančių trečiųjų valstybių piliečių, privalančių grįžti, kilmės valstybėmis, ne visada įmanoma užtikrinti, kad tokios trečiosios valstybės sistemingai vykdytų tarptautinės teisės nustatytą pareigą dėl savo piliečių readmisijos. Sąjungos arba valstybių narių sudaryti readmisijos susitarimai arba dėl kurių vykdomos derybos, kuriuose numatytos tinkamos asmens duomenų apsaugos priemonės, taikomos tik kai kurioms tokioms trečiosioms valstybėms. Kai tokių susitarimų dar nėra, Agentūra turėtų perduoti asmens duomenis, kad sudarytų palankesnes sąlygas Sąjungos grąžinimo operacijoms, su sąlyga, kad įvykdytos Reglamento (ES) 2018/1725 50 straipsnio 1 dalies d punkte nustatytos sąlygos;

(102) bet koks valstybių narių vykdomas asmens duomenų perdavimas trečiosioms valstybėms turėtų būti atliekamas laikantis Reglamento (ES) 2016/679 ir Direktyvos (ES) 2016/680, priklausomai nuo to, kas taikytina. Nesant readmisijos susitarimų ir nesilaikant reikalavimo, kad būtų priimtas sprendimas dėl tinkamumo arba būtų numatytos tinkamos apsaugos priemonės, valstybės narės turėtų galėti asmens duomenis perduoti trečiųjų valstybių institucijoms Sąjungos grąžinimo politikos įgyvendinimo tikslais. Konkrečiomis Reglamento (ES) 2016/679 49 straipsnyje ir Direktyvos (ES) 2016/680 38 straipsnyje, priklausomai nuo to, kas taikytina, numatytomis situacijomis turėtų būti galima naudotis nukrypti leidžiančia nuostata, laikantis tuose straipsniuose nustatytų sąlygų;

(103) šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi ES sutarties 2 ir 6 straipsniais ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija (toliau – Chartija) pripažintų principų, visų pirma pagarbos žmogaus orumui, žmogaus teisės į gyvybę, kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo uždraudimo, prekybos žmonėmis draudimo, teisės į laisvę ir saugumą, teisės į asmens duomenų apsaugą, teisės susipažinti su dokumentais, teisės į prieglobstį ir teisės į apsaugą nuo perkėlimo ir išsiuntimo, negrąžinimo, nediskriminavimo ir vaiko teisių;

(104) šiuo reglamentu, bendradarbiaujant su pagrindinių teisių pareigūnu, turėtų būti nustatytas Agentūrai skirtas skundų nagrinėjimo mechanizmas, siekiant užtikrinti, kad Agentūrai vykdant visas užduotis būtų gerbiamos pagrindinės teisės. Tai turėtų būti administracinis mechanizmas, kurį taikant pagrindinių teisių pareigūnas būtų atsakingas už Agentūros gautų skundų nagrinėjimą įgyvendinant teisę į gerą administravimą. Pagrindinių teisių pareigūnas turėtų patikrinti skundo priimtinumą, registruoti priimtinus skundus, perduoti visus užregistruotus skundus vykdomajam direktoriui, perduoti su būrių (grupių) nariais susijusius skundus buveinės valstybei narei ir registruoti tolesnius Agentūros arba tos valstybės narės veiksmus. Mechanizmas turėtų būti veiksmingas, užtikrinantis, kad skundai būtų tinkamai nagrinėjami. Skundų nagrinėjimo mechanizmu neturėtų būti daromas poveikis galimybei pasinaudoti administracinėmis ir teisminėmis teisių gynimo priemonėmis ir jis nėra laikomas reikalavimu, kad būtų galima naudotis tokiomis priemonėmis. Nusikalstamų veikų tyrimus turėtų vykdyti valstybės narės. Siekiant padidinti skaidrumą ir atskaitomybę, Agentūra savo metinėje ataskaitoje turėtų teikti informaciją apie skundų nagrinėjimo mechanizmą. Visų pirma, ataskaita turėtų apimti gautų skundų skaičių, atitinkamų pagrindinių teisių pažeidimų rūšis, atitinkamas operacijas ir, kai įmanoma, tolesnes priemones, kurių ėmėsi Agentūra ir valstybės narės. Pagrindinių teisių pareigūnas turėtų turėti prieigą prie visos informacijos bet kokiais Agentūros veiklos klausimais, susijusiais su pagarba pagrindinėms teisėms. Pagrindinių teisių pareigūnui turėtų būti skiriami ištekliai ir darbuotojai, būtini tam, kad jis galėtų veiksmingai atlikti visas savo užduotis pagal šį reglamentą. Pagrindinių teisių pareigūnui skirtų darbuotojų įgūdžiai ir darbo stažas turėtų atitikti išplėstą Agentūros veiklos sritį ir išplėstus įgaliojimus;

(105) Agentūra turėtų būti nepriklausoma sprendžiant techninius ir operacinius klausimus bei turėti teisinį, administracinį ir finansinį savarankiškumą. Tuo tikslu yra būtina ir tikslinga, kad ji būtų Sąjungos įstaiga, turinti juridinio asmens statusą ir besinaudojanti šiuo reglamentu jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais;

(106) Komisija ir valstybės narės turėtų būti atstovaujamos Valdančiojoje taryboje, kad būtų galima vykdyti Agentūros priežiūrą. Kai įmanoma, Valdančiąją tarybą turėtų sudaryti už sienų valdymą atsakingų nacionalinių tarnybų operaciniai vadai arba jų atstovai. Siekdamos užtikrinti Valdančiosios tarybos darbo tęstinumą, joje atstovaujamos šalys turėtų stengtis užtikrinti, kad Valdančiosios tarybos atstovai keistųsi kuo rečiau. Valdančiajai tarybai

turėtų būti suteikti reikiami įgaliojimai sudaryti Agentūros biudžetą, tikrinti jo vykdymą, priimti tinkamas finansines taisykles, nustatyti skaidrias Agentūros sprendimų priėmimo darbo procedūras bei paskirti vykdomąjį direktorių ir tris vykdomojo direktoriaus pavaduotojus, kurių kiekvienas turėtų būti atsakingas už tam tikrą Agentūros kompetencijos sritį, pavyzdžiui, valdyti nuolatinį korpusą, prižiūrėti Agentūros užduotis, susijusias su grąžinimu ar Agentūros dalyvavimu didelio masto IT sistemose. Agentūra turėtų būti valdoma ir veikti atsižvelgiant į 2012 m. liepos 19 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos patvirtintus bendro požiūrio į Sąjungos decentralizuotas agentūras principus;

(107) atsižvelgiant į Europos Parlamento dalyvavimą nagrinėjant šiuo reglamentu reguliuojamus klausimus, Valdančiosios tarybos pirmininkas turėtų galėti pakviesti Europos Parlamento ekspertą dalyvauti Valdančiosios tarybos posėdžiuose;

(108) Valdančioji taryba kasmet turėtų parengti bendrąjį planavimo dokumentą. Rengdama tą dokumentą, Valdančioji taryba turėtų atsižvelgti į tarpinstitucinės darbo grupės decentralizuotų agentūrų išteklių klausimais pateiktas rekomendacijas;

(109) siekiant užtikrinti Agentūros autonomiškumą, jai turėtų būti skirtas atskiras biudžetas, kurio pajamas daugiausia sudarytų Sąjungos įnašas. Agentūros biudžetas turėtų būti parengtas taikant rezultatais grindžiamo biudžeto sudarymo principą, atsižvelgiant į Agentūros tikslus ir tikėtinus jos užduočių rezultatus. Sąjungos biudžeto procedūra turėtų būti taikoma tiek, kiek ji susijusi su Sąjungos įnašu ir kitomis subsidijomis, mokėtinomis iš Sąjungos bendrojo biudžeto. Finansinių ataskaitų auditą turėtų atlikti Audito Rūmai. Išimtiniais atvejais, kai manoma, kad turimo biudžeto nepakanka, o pagal biudžeto sudarymo procedūrą negalima tinkamai reaguoti į greitai besikeičiančią padėtį, Agentūra turėtų turėti galimybę gauti dotacijas iš Sąjungos lėšų, kad galėtų atlikti savo užduotis;

(110) vykdomasis direktorius, kaip leidimus suteikiantis pareigūnas, turėtų reguliariai vertinti su Agentūros veikla susijusią finansinę riziką ir imtis būtinų rizikos mažinimo priemonių pagal Agentūrai taikomą finansinę programą bei atitinkamai informuoti Valdančiąją tarybą;

(111) manoma, kad ateinančiais metais Agentūra patirs sunkumų, susijusių su išskirtiniu poreikiu įdarbinti ir išlaikyti kvalifikuotus darbuotojus iš kuo platesnės geografinės teritorijos;

(112) vadovaujantis atsakomybės pasidalijimo principu Agentūra turėtų reikalauti, kad jos įdarbinti darbuotojai, visų pirma nuolatinio korpuso statutiniai darbuotojai, įskaitant operacinei veiklai siunčiamus statutinius darbuotojus, būtų baigę tokio pačio lygio mokymą, turėtų specialių ekspertinių žinių ir profesionalumo lygį kaip ir valstybių narių deleguoti ar įdarbinti darbuotojai. Todėl Agentūra turėtų peržiūrėti ir įvertinti, ar jos statutiniai darbuotojai elgiasi tinkamai, vykdydami su sienos kontrole ir grąžinimu susijusią operacinę veiklą;

(113) Agentūrai turėtų būti be apribojimų taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ([17]) ir ji turėtų prisijungti prie 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Bendrijų Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų ([18]);

(114) pagal Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939 ([19]) Europos prokuratūra turėtų galėti tirti sukčiavimo ir kitas Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371 ([20]);

([17]) 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

([18]) OL L 136, 1999 5 31, p. 15.

([19]) 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

([20]) 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

(115) Agentūrai turėtų būti taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 ([21]). Agentūra, vykdydama savo veiklą, turėtų užtikrinti kuo didesnį skaidrumą ir nekelti grėsmės savo operacijų tikslų įgyvendinimui. Ji turėtų viešai skelbti informaciją apie visą savo veiklą. Ji taip pat turėtų užtikrinti, kad visuomenei ir bet kuriai suinteresuotajai šaliai būtų skubiai suteikta informacija, susijusi su jos veikla;

(116) Agentūra taip pat turėtų kuo išsamiau atsiskaityti už visą savo veiklą Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai;

(117) Komisija turėtų atlikti šio reglamento vertinimą. Atliekant tą vertinimą turėtų būti įvertinamas, *inter alia*, Agentūros, kaip darbdavio, patrauklumas įdarbinant statutinius darbuotojus, siekiant užtikrinti kandidatų kvalifikaciją ir geografinę pusiausvyrą;

(118) šiame reglamente nurodytos išorės sienos yra tos, kurioms taikomos Reglamento (ES) 2016/399 II antraštinės dalies nuostatos, ir jos apima Šengeno erdvės valstybių narių išorės sienas, kaip nustatyta prie ES sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) pridėtame Protokole Nr. 19 dėl į Europos Sąjungos sistemą integruotos Šengeno *acquis*;

(119) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ([22]);

(120) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. sukurti ir įgyvendinti integruoto išorės sienų valdymo sistemą, siekiant užtikrinti tinkamą Šengeno erdvės veikimą, valstybės narės negali deramai pasiekti, jei jų veiksmai nekoordinuojami, o dėl to, kad nevykdoma vidaus sienų kontrolė, kyla didelių su migracija susijusių sunkumų prie išorės sienų, yra poreikis veiksmingai stebėti tų sienų kirtimą ir poreikis prisidėti prie aukšto lygio vidaus saugumo Sąjungoje, tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(121) Islandijos ir Norvegijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ([23]), kurios patenka į Tarybos sprendimo 1999/437/EB ([24]) 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį. Europos bendrijos ir Islandijos Respublikos bei Norvegijos Karalystės susitarime dėl minėtų valstybių dalyvavimo Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros veikloje sąlygų ([25]) nustatytos tų valstybių dalyvavimo Agentūros darbe taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir darbuotojų;

(122) Šveicarijos atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ([26]), kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2008/146/EB ([27]) 3 straipsniu;

([21]) 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001 5 31, p. 43).

([22]) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

([23]) OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

([24]) 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimas 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytą susitarimą dėl šių dviejų valstybių asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* (OL L 176, 1999 7 10, p. 31).

([25]) OL L 188, 2007 7 20, p. 19.

([26]) OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

([27]) 2008 m. sausio 28 d. Tarybos sprendimas 2008/146/EB dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 53, 2008 2 27, p. 1).

(123) Lichtenšteino atžvilgiu šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokole dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ([28]), kurios patenka į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio A punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą taikant kartu su Tarybos sprendimo 2011/350/ES ([29]) 3 straipsniu;

(124) Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos bei Lichtenšteino Kunigaikštystės susitarime dėl minėtų valstybių dalyvavimo Europos operatyvaus bendradarbiavimo prie Europos Sąjungos valstybių narių išorės sienų valdymo agentūros veikloje sąlygų ([30]) nustatytos tų valstybių dalyvavimo Agentūros darbe taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir darbuotojų;

(125) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas. Kadangi šis reglamentas grindžiamas Šengeno *acquis*, remdamasi to protokolo 4 straipsniu, per šešis mėnesius po to, kai Taryba nusprendžia dėl šio reglamento, Danija turi nuspręsti, ar jį įtrauks į savo nacionalinę teisę;

(126) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB ([31]); todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(127) šiuo reglamentu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB ([32]); todėl Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(128) pagal sąlygas, kurias Valdančioji taryba turi nustatyti kiekvienu konkrečiu atveju, Agentūra turėtų sudaryti palankesnes sąlygas konkrečios veiklos, kurią vykdydamos valstybės narės galėtų pasinaudoti patirtimi ir įranga, kurią galėtų pageidauti pasiūlyti Airija ir Jungtinė Karalystė, organizavimui. Tuo tikslu Airijos atstovai gali būti kviečiami dalyvauti Valdančiosios tarybos posėdžiuose, kad galėtų visapusiškai dalyvauti rengiant tokią konkrečią veiklą. Jungtinės Karalystės atstovai gali būti kviečiami dalyvauti Valdančiosios tarybos posėdžiuose iki tos dienos, kurią Sutartys nustoja būti taikomos Jungtinei Karalystei pagal ES sutarties 50 straipsnio 3 dalį;

(129) nors Jungtinė Karalystė šiame reglamente nedalyvauja, jai, kaip valstybei narei, buvo suteikta galimybė bendradarbiauti su Europos sienų ir pakrančių apsauga. Atsižvelgiant į tai, kad Jungtinė Karalystė pranešė apie savo ketinimą išstoti iš Sąjungos pagal ES sutarties 50 straipsnį, šiuo reglamentu nustatyta taikytina speciali operacinio bendradarbiavimo su Jungtine Karalyste tvarka turėtų būti taikoma iki tos dienos, kurią Sutartys nustoja būti taikomos Jungtinei Karalystei pagal ES sutarties 50 straipsnio 3 dalį, arba jeigu pagal ES sutarties 50 straipsnį su Jungtinė Karalyste sudarytas susitarimas dėl išstojimo, kuriuo reglamentuojama tokia speciali tvarka, – iki to susitarimo įsigaliojimo dienos;

(130) Ispanijos Karalystė ir Jungtinė Karalystė vis dar nesutaria dėl Gibraltaro sienų demarkacijos;

(131) šio reglamento taikymo Gibraltaro sienoms sustabdymas nereiškia, kad pasikeitė atitinkamos susijusių valstybių pozicijos;

([28]) OL L 160, 2011 6 18, p. 21.

([29]) 2011 m. kovo 7 d. Tarybos sprendimas 2011/350/ES dėl Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės protokolo dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* sudarymo Europos Sąjungos vardu, kiek tai susiję su patikrinimų prie vidaus sienų panaikinimu ir asmenų judėjimu (OL L 160, 2011 6 18, p. 19).

([30]) OL L 243, 2010 9 16, p. 4.

([31]) 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 131, 2000 6 1, p. 43).

([32]) 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (OL L 64, 2002 3 7, p. 20).

(132) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 ([33]) 28 straipsnio 2 dalimi 2018 m. lapkričio 7 d. buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę 2018 m. lapkričio 30 d.;

(133) šiuo reglamentu siekiama iš dalies pakeisti ir išplėsti reglamentų (ES) 2016/1624 ir (ES) Nr. 1052/2013 nuostatas. Kadangi turi būti padaryta dalinių pakeitimų, kurie yra svarbūs dėl savo skaičiaus ir pobūdžio, dėl aiškumo tie teisės aktai turėtų būti panaikinti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

EUROPOS SIENŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS PAJĖGOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu įsteigiamos Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, skirtos Europos integruotam sienų valdymui prie išorės sienų užtikrinti, kad būtų galima veiksmingai ir visapusiškai laikantis pagrindinių teisių valdyti tas sienas ir padidinti Sąjungos grąžinimo politikos veiksmingumą.

Šiuo reglamentu siekiama spręsti su migracija susijusius sunkumus ir galimus būsimus iššūkius bei grėsmes prie išorės sienų. Juo užtikrinamas aukšto lygio vidaus saugumas Sąjungoje visapusiškai gerbiant pagrindines teises kartu užtikrinant laisvą asmenų judėjimą Sąjungoje. Juo prisidedama nustatant tarpvalstybinius nusikaltimus prie išorės sienų, užkertant jiems kelią ir su jais kovojant.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

1. išorės sienos – išorės sienos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 2 punkte;

2. sienos perėjimo punktas – sienos perėjimo punktas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 8 punkte;

3. sienų kontrolė – sienų kontrolė, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 10 punkte;

4. patikrinimai kertant sieną – patikrinimai kertant sieną, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 11 punkte;

5. sienų stebėjimas – sienų stebėjimas, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 12 punkte;

6. oro sienų stebėjimas – pilotuojamų ar bepiločių orlaivių ir jų keleivių ar krovinių skrydžio į valstybių narių teritorijas ar iš jų, kuris nėra vidaus skrydis, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/399 2 straipsnio 3 punkte, stebėjimas;

7. informuotumas apie padėtį – gebėjimas vykdyti stebėseną, nustatyti, identifikuoti, sekti ir suprasti neteisėtą tarpvalstybinę veiklą, kad būtų nustatytos pagrįstos priežastys imtis reagavimo priemonių remiantis naujos informacijos ir turimų žinių sinteze, ir būtų galima geriau užtikrinti, kad prie išorės sienų, šalia ir netoli jų žūtų kuo mažiau migrantų;

8. reagavimo pajėgumas – gebėjimas atlikti veiksmus, kuriais siekiama kovoti su neteisėta tarpvalstybine veikla prie išorės sienų, šalia arba netoli jų, įskaitant tinkamo reagavimo priemones ir terminus;

9. EUROSUR – valstybių narių ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros keitimosi informacija ir bendradarbiavimo sistema;

([33]) 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

10. padėties vaizdo sistema – geografiškai susietų beveik realiuoju laiku teikiamų duomenų ir iš įvairių institucijų, jutiklių, platformų ir kitų šaltinių gautos informacijos visuma, kuri perduodama saugiais ryšių ir informacijos kanalais ir gali būti apdorojama, selektyviai rodoma bei kuria gali būti dalijamasi su kitomis atitinkamomis institucijomis, kad būtų užtikrintas informuotumas apie padėtį ir parama reagavimo pajėgumui prie išorės sienų, šalia arba netoli jų ir pasienio teritorijoje;

11. išorės sienos ruožas – visa valstybės narės išorės siena arba jos dalis, kaip apibrėžta nacionaline teise arba kaip nustatyta nacionalinio koordinavimo centro ar bet kurios kitos atsakingos nacionalinės institucijos;

12. tarpvalstybinis nusikaltimas – sunkus nusikaltimas, kuriam būdingas tarpvalstybinis aspektas, kuris įvykdytas arba jį kėsintasi įvykdyti prie išorės sienų, šalia arba netoli jų;

13. pasienio teritorija – geografinė teritorija, esanti už išorės sienų, susijusi su išorės sienų valdymu atliekant rizikos analizę ir užtikrinant informuotumą apie padėtį;

14. incidentas – padėtis prie išorės sienų, šalia arba netoli jų, susijusi su neteisėta imigracija, tarpvalstybiniu nusikaltimu arba pavojumi migrantų gyvybei;

15. statutiniai darbuotojai – pagal Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatus (toliau – Tarnybos nuostatai) ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygas (toliau – Įdarbinimo sąlygos), nustatytus Tarybos reglamente (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68 ([34]), Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros įdarbinti darbuotojai;

16. operaciniai darbuotojai – sienos apsaugos pareigūnai, grąžinimo lydintieji asmenys, grąžinimo specialistai ir kiti susiję darbuotojai, sudarantys Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinį korpusą pagal keturias kategorijas, įtvirtintas 54 straipsnio 1 dalyje, kurie, kai taikytina, veikia kaip būrių (grupių), turinčių vykdomuosius įgaliojimus, nariai ir statutiniai darbuotojai, atsakingi už Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (toliau – ETIAS) centrinio padalinio veikimą, kurie nėra siunčiami kaip būrių (grupių) nariai;

17. būrių (grupių) narys – Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso narys, išsiųstas naudojant sienų valdymo būrius, migracijos valdymo rėmimo grupes ir grąžinimo grupes;

18. sienų valdymo būriai – iš Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso suformuoti būriai, siunčiami vykdant bendras operacijas prie išorės sienų ir teikiant skubią pasienio pagalbą valstybėse narėse ir trečiosiose valstybėse;

19. migracijos valdymo rėmimo grupės – valstybėms narėms techninį ir operacinį pastiprinimą, be kita ko, migrantų antplūdžio vietose teikiančios ekspertų grupės, kurias sudaro operaciniai darbuotojai, ekspertai iš Europos prieglobsčio paramos biuro (EASO) ir Europolo bei, kai aktualu, ekspertai iš Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA), kitų Sąjungos organų, tarnybų ir agentūrų bei valstybių narių;

20. priimančioji valstybė narė – valstybė narė, kurioje vykdoma arba iš kurios pradedama vykdyti bendra operacija, teikiama arba pradedama teikti skubi pasienio pagalba, vykdoma arba pradedama vykdyti grąžinimo operacija, teikiama ar pradedama teikti grąžinimo pagalba arba į kurią siunčiama migracijos valdymo rėmimo grupė;

21. buveinės valstybė narė – valstybė narė, iš kurios darbuotojas siunčiamas arba deleguojamas į Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinį korpusą;

22. dalyvaujančioji valstybė narė – valstybė narė, kuri dalyvauja vykdant bendrą operaciją, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operaciją, teikiant grąžinimo pagalbą arba siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupę, teikdama techninę įrangą arba siųsdama Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso darbuotojus, taip pat valstybė narė, kuri dalyvauja vykdant grąžinimo operacijas arba teikiant grąžinimo pagalbą, teikdama techninę įrangą arba siųsdama darbuotojus, bet kuri nėra priimančioji valstybė narė;

([34]) OL L 56, 1968 3 4, p. 1.

23. migrantų antplūdžio vieta – priimančiosios valstybės narės prašymu sukurta vieta, kurioje priimančioji valstybė narė, Komisija, atitinkamos Sąjungos agentūros ir dalyvaujančiosios valstybės narės bendradarbiauja, siekdamos valdyti kilusius arba galinčius kilti neproporcingus migracijos sunkumus, kuriems būdingas didelis prie išorės sienų atvykstančių migrantų pagausėjimas;

24. grąžinimas – grąžinimas, kaip apibrėžta Direktyvos 2008/115/EB 3 straipsnio 3 punkte;

25. sprendimas grąžinti – administracinis ar teismo sprendimas arba aktas, kuriuo pripažįstama ar paskelbiama, kad trečiosios valstybės piliečio buvimas yra neteisėtas, ir nustatoma ar nurodoma pareiga grįžti bei kuriuo laikomasi Direktyvos 2008/115/EB;

26. grąžinamas asmuo – neteisėtai valstybėje esantis trečiosios valstybės pilietis, kuriam taikomas vykdytinas sprendimas grąžinti;

27. grąžinimo operacija – Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros organizuojama arba koordinuojama operacija, kurią vykdant vienai arba daugiau valstybių narių teikiamas techninis ir operacinis pastiprinimas, o iš vienos arba daugiau valstybių narių grąžinami asmenys grąžinami – nesvarbu, kurios rūšies transporto priemonėmis – priverstinai arba savanoriškai;

28. grąžinimo pagalba – Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros valstybėms narėms teikiamos didesnės techninės ir operacinės pagalbos veikla, kurią sudaro grąžinimo grupių siuntimas ir grąžinimo operacijų organizavimas;

29. grąžinimo grupės – iš Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinio korpuso suformuotos grupės, siunčiamos vykdant grąžinimo operacijas, teikiant grąžinimo pagalbą valstybėse narėse arba vykdant kitą operacinę veiklą, susijusią su grąžinimo srities užduočių įgyvendinimu;

30. imigracijos ryšių palaikymo pareigūnas – imigracijos ryšių palaikymo pareigūnas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1240 ([35]) 2 straipsnio 1 punkte.

3 straipsnis

Europos integruotas sienų valdymas

1. Europos integruotą sienų valdymą sudaro šios sudedamosios dalys:

a) sienų kontrolė, įskaitant priemones, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos teisėtam sienų kirtimui, ir, kai tinkama, priemones, susijusias su tarpvalstybinių nusikaltimų prie išorės sienų, visų pirma neteisėtu migrantų gabenimu, prekyba žmonėmis, bei terorizmo prevencija ir nustatymu, taip pat mechanizmus ir procedūras, skirtus nustatyti pažeidžiamų asmenų ir nelydimų nepilnamečių tapatybę, ir kad būtų nustatyta asmenų, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga arba kurie nori pateikti prašymą dėl tokios apsaugos, tapatybė, suteikta tokiems asmenims informacija ir kad tokie asmenys būtų nukreipti;

b) nelaimės jūroje ištiktų asmenų paieškos ir gelbėjimo operacijos, pradėtos ir vykdomos pagal Reglamentą (ES) Nr. 656/2014 ir tarptautinę teisę, atliekamos susidarius atitinkamai padėčiai sienų stebėjimo operacijų jūroje metu;

c) rizikos vidaus saugumui analizė ir grėsmių, galinčių turėti įtakos išorės sienų veikimui ar saugumui, analizė;

d) valstybių narių keitimasis informacija ir bendradarbiavimas tarpusavyje į šio reglamento taikymo sritį patenkančių sričių klausimais bei valstybių narių ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros keitimasis informacija ir bendradarbiavimas, įskaitant Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros koordinuojamą pagalbą;

e) kiekvienoje valstybėje narėje veikiančių už sienų kontrolę arba kitas pasienyje vykdomas užduotis atsakingų nacionalinių institucijų, taip pat kiekvienoje valstybėje narėje už grąžinimą atsakingų institucijų tarpžinybinis bendradarbiavimas, be kita ko, reguliariai keičiantis informacija naudojant esamas keitimosi informacija priemones, įskaitant, kai tinkama, bendradarbiavimą su nacionalinėmis įstaigomis, atsakingomis už pagrindinių teisių apsaugą;

([35]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1240 dėl Europos imigracijos ryšių palaikymo pareigūnų tinklo sukūrimo (OL L 198, 2019 7 25, p. 88).

f) atitinkamų Sąjungos institucijų, organų, tarnybų ir agentūrų bendradarbiavimas į šio reglamento taikymo sritį patenkančių sričių klausimais, be kita ko, reguliariai keičiantis informacija;

g) bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis į šio reglamento taikymo sritį patenkančių sričių klausimais, daugiausia dėmesio skiriant kaimyninėms trečiosioms valstybėms ir toms trečiosioms valstybėms, kurios, atlikus rizikos analizę, nustatytos kaip neteisėtos imigracijos kilmės arba tranzito valstybės;

h) techninės ir operacinės priemonės Šengeno erdvėje, susijusios su sienų kontrole ir skirtos tam, kad būtų geriau sprendžiama neteisėtos imigracijos problema ir kovojama su tarpvalstybiniais nusikaltimais;

i) trečiųjų valstybių piliečių, kuriems taikomas valstybės narės priimtas sprendimas grąžinti, grąžinimas;

j) pažangiųjų technologijų, įskaitant didelės apimties informacines sistemas, naudojimas;

k) kokybės kontrolės mechanizmas, visų pirma Šengeno vertinimo mechanizmas, pažeidžiamumo vertinimas ir galimi nacionaliniai mechanizmai, taikomi siekiant užtikrinti Sąjungos teisės sienų valdymo srityje įgyvendinimą;

l) solidarumo mechanizmai, visų pirma Sąjungos finansavimo priemonės.

2. Pagrindinės teisės, švietimas ir mokymai, taip pat moksliniai tyrimai ir inovacijos yra pagrindinės sudedamosios dalys įgyvendinant Europos integruotą sienų valdymą.

4 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos

Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas sudaro už sienų valdymą atsakingos nacionalinės valstybių narių institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, už grąžinimą atsakingos nacionalinės institucijos ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (toliau – Agentūra).

5 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra

1. Agentūros veiklą reglamentuoja šis reglamentas.

2. Agentūra apima 54 straipsnyje nurodytą Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinį korpusą (toliau – nuolatinis korpusas), kurį, vadovaujantis I priedu, sudaro iki 10 000 operacinių darbuotojų.

3. Siekdama užtikrinti darnų Europos integruotą sienų valdymą, Agentūra sudaro palankesnes sąlygas su išorės sienų valdymu susijusių Sąjungos priemonių, visų pirma Reglamento (ES) 2016/399 priemonių, taikymui bei didina jo veiksmingumą ir sudaro palankesnes sąlygas su grąžinimu susijusių Sąjungos priemonių taikymui bei didina jo veiksmingumą.

4. Agentūra prisideda prie nuolatinio ir vienodo Sąjungos teisės, įskaitant Sąjungos *acquis* pagrindinių teisių srityje, visų pirma Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija), taikymo prie išorės sienų. Jos įnašas taip pat apima keitimąsi gerąja praktika.

6 straipsnis

Atskaitomybė

Agentūra atskaitinga Europos Parlamentui ir Tarybai pagal šį reglamentą.

7 straipsnis

Atsakomybės pasidalijimas

1. Europos sienų ir pakrančių apsauga Europos integruotą sienų valdymą įgyvendina kaip Agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo jūrų sienų stebėjimo operacijas ir bet kurias kitas sienų kontrolės užduotis, pasidalijamąją atsakomybę. Valstybėms narėms tenka pagrindinė atsakomybė už savo išorės sienų ruožų valdymą.

2. Agentūra teikia techninę ir operacinę pagalbą įgyvendinant priemones, susijusias su grąžinimu, kaip nurodyta šio reglamento 48 straipsnyje, atitinkamai valstybei narei pateikus prašymą arba savo iniciatyva ir susitarus su atitinkama valstybe nare. Valstybėms narėms tenka išimtinė atsakomybė už sprendimų grąžinti priėmimą ir priemonių, susijusių su grąžinamų asmenų sulaikymu, patvirtinimą pagal Direktyvą 2008/115/EB.

3. Valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su Agentūra, užtikrina savo išorės sienų valdymą ir sprendimų grąžinti vykdymą vadovaudamosi savo pačių ir visų valstybių narių bendrais interesais, visapusiškai laikydamosi Sąjungos teisės, be kita ko gerbdamos pagrindines teises, ir laikydamosi 8 straipsnyje nurodyto Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklo.

4. Agentūra remia su išorės sienų valdymu susijusių Sąjungos priemonių taikymą ir sprendimų grąžinti vykdymą, pastiprindama, vertindama ir koordinuodama valstybių narių veiksmus bei teikdama techninę ir operacinę pagalbą tų priemonių įgyvendinimo srityje ir grąžinimo klausimais. Agentūra neremia jokių su kontrole prie vidaus sienų susijusių priemonių ir nedalyvauja jokioje su ja susijusioje veikloje. Agentūra visapusiškai atsako ir yra atskaitinga už visus savo priimtus sprendimus ir bet kokią veiklą, už kurią pagal šį reglamentą jai tenka išimtinė atsakomybė.

5. Valstybės narės gali bendradarbiauti operaciniu lygmeniu su kitomis valstybėmis narėmis arba trečiosiomis valstybėmis, kai toks bendradarbiavimas suderinamas su Agentūros užduotimis. Valstybės narės susilaiko nuo veiklos, dėl kurios galėtų sutrikti Agentūros veikimas arba jos tikslų įgyvendinimas. Valstybės narės Agentūrai teikia ataskaitas apie tą operacinį bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis narėmis arba trečiosiomis valstybėmis prie išorės sienų ir grąžinimo srityje. Vykdomasis direktorius reguliariai ir bent kartą per metus informuoja Valdančiąją tarybą tokiais klausimais.

8 straipsnis

Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklas

1. Komisija ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos užtikrina Europos integruoto sienų valdymo veiksmingumą Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklo, kuris patvirtinamas pagal 4 dalyje nustatytą procedūrą, pagalba.

2. Europos integruoto sienų valdymo daugiametėje strateginėje politikoje nustatoma, kaip turi būti darniai, integruotai ir sistemingai sprendžiami sunkumai sienų valdymo ir grąžinimo srityje. Joje nustatomi politikos prioritetai ir pateikiamos ateinančių penkerių metų strateginės gairės, susijusios su 3 straipsnyje išdėstytomis sudedamosiomis dalimis.

3. Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklą sudaro keturi etapai, kaip nustatyta 4–7 dalyse.

4. Remiantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodyta Europos integruoto sienų valdymo strategine rizikos analize, Komisija parengia politikos dokumentą, kuriuo formuojama Europos integruoto sienų valdymo daugiametė strateginė politika. Komisija tą politikos dokumentą pateikia svarstyti Europos Parlamentui ir Tarybai. Po to svarstymo, Komisija priima komunikatą, kuriuo nustatoma Europos integruoto sienų valdymo daugiametė strateginė politika.

5. Siekdama įgyvendinti Europos integruoto sienų valdymo daugiametę strateginę politiką, Agentūra, remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, kuris parengtas glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir Komisija, Valdančiosios tarybos sprendimu nustato Europos integruoto sienų valdymo techninę ir veiksmų strategiją. Kai pateisinama, Agentūra atsižvelgia į konkrečias valstybių narių situacijas, ypač į jų geografinę padėtį. Techninė ir veiksmų strategija turi atitikti 3 straipsnį ir Europos integruoto sienų valdymo daugiametę strateginę politiką. Ja skatinamas ir remiamas Europos integruoto sienų valdymo įgyvendinimas visose valstybėse narėse.

6. Siekdamos įgyvendinti Europos integruoto sienų valdymo daugiametę strateginę politiką, valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su visomis nacionalinėmis institucijomis, atsakingomis už išorės sienų valdymą ir grąžinimą, parengia nacionalines Europos integruoto sienų valdymo strategijas. Tos nacionalinės strategijos turi atitikti 3 straipsnį, Europos integruoto sienų valdymo daugiametę strateginę politiką bei techninę ir veiksmų strategiją.

7. Praėjus ketveriems metams po to, kai buvo patvirtinta Europos integruoto sienų valdymo daugiametė strateginė politika, Komisija atlieka išsamų jos įgyvendinimo vertinimą. Į to vertinimo rezultatus atsižvelgiama rengiant kitą daugiametės strateginės politikos ciklą. Valstybės narės ir Agentūra pateikia Komisijai būtiną informaciją laiku, kad būtų atliktas tas vertinimas. To vertinimo rezultatus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

8. Kai dėl padėties prie išorės sienų arba grąžinimo srityje reikia keisti politikos prioritetus, Komisija 4 dalyje nustatyta tvarka iš dalies keičia Europos integruoto sienų valdymo daugiametę strateginę politiką arba atitinkamas jos dalis.

Kai Komisija iš dalies keičia daugiametę strateginę politiką, kaip numatyta pirmoje pastraipoje, kai būtina, pritaikoma techninė ir veiksmų strategija bei valstybių narių nacionalinės strategijos.

9 straipsnis

Integruotas planavimas

1. Remiantis Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklu, Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos nustato integruotą sienų valdymo ir grąžinimo planavimo procesą, įskaitant veiksmų, nenumatytų atvejų ir pajėgumo plėtojimo planavimo procesus. Tas integruoto planavimo procesas nustatomas pagal šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalis.

2. Valstybės narės ir Agentūra priima sienų valdymo ir grąžinimo veiklos planus. Siekiant įgyvendinti būtinas tarpvalstybines priemones ir siekiant Agentūrai teikti paramą, valstybių narių veiklos planai, susiję su sienos ruožais, kuriems nustatytas didelio ir kritinio poveikio lygis, turi būti derinami su kaimyninėmis valstybėmis narėmis ir Agentūra. Kiek tai susiję su Agentūros veikla, kitų metų veiklos planavimo procesai nustatomi 102 straipsnyje nurodyto bendro programavimo dokumento priede. Atliekant veiklos planavimo procesus dėl kiekvienos konkrečios operacinės veiklos parengiami 38 straipsnyje ir 74 straipsnio 3 dalyje nurodyti veiklos planai. Kai tinkama, veiklos planai ar jų dalys gali būti įslaptinami pagal 92 straipsnį.

3. Kiekviena valstybė narė priima nenumatytų atvejų planą, skirtą savo sienų valdymui ir grąžinimui. Laikantis nacionalinių integruoto sienų valdymo strategijų, nenumatytų atvejų planuose aprašomos visos būtinos priemonės ir ištekliai, kad būtų galima sustiprinti pajėgumus, įskaitant logistiką bei nacionaliniu lygmeniu ir Agentūros teikiamą paramą.

Atitinkama valstybė narė ir Agentūra, glaudžiai bendradarbiaudamos su kaimyninėmis valstybėmis narėmis, kartu rengia nenumatytų atvejų planų, kuriems reikalinga papildoma Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų parama, dalį.

4. Valstybės narės pagal savo nacionalines integruoto sienų valdymo strategijas priima nacionalinius sienų valdymo ir grąžinimo pajėgumo plėtojimo planus. Tuose nacionaliniuose pajėgumo plėtojimo planuose aprašomi vidutinės trukmės ir ilgalaikiai nacionalinių sienų valdymo ir grąžinimo pajėgumo pokyčiai.

Nacionaliniuose pajėgumo plėtojimo planuose turi būti atsižvelgta į kiekvienos Europos integruoto sienų valdymo sudedamosios dalies raidą, visų pirma sienos apsaugos pareigūnų ir grąžinimo specialistų įdarbinimo ir mokymo politiką, įrangos įsigijimą ir techninę priežiūrą, būtiną mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą bei atitinkamus finansavimo reikalavimus ir šaltinius.

5. 3 ir 4 dalyse nurodyti nenumatytų atvejų planai ir nacionaliniai pajėgumo plėtojimo planai grindžiami iš rizikos analizės išplaukiančiais scenarijais. Tie scenarijai atspindi galimą padėties prie išorės sienų ir neteisėtos imigracijos raidą bei sunkumus, nustatytus per Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklą. Tie scenarijai nustatomi nenumatytų atvejų planuose ir nacionaliniuose pajėgumo plėtojimo planuose su kuriais jie yra susiję.

6. Pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis ir remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, Valdančioji taryba nustato 3 ir 4 dalyse nurodytų planų rengimo metodiką ir procedūrą.

7. Agentūra parengia nacionalinių pajėgumo plėtojimo planų ir Agentūros įrangos, nurodytos 63 straipsnyje, daugiametės įsigijimo strategijos bei nuolatinio korpuso darbuotojų profilių daugiamečio planavimo apžvalgą.

Agentūra pateikia tą apžvalgą valstybėms narėms ir Komisijai, kad būtų galima nustatyti galimą sinergiją ir bendradarbiavimo galimybes įvairiose srityse, kurioms taikomi nacionaliniai pajėgumo plėtojimo planai, įskaitant centralizuotą viešąjį pirkimą. Remdamasi nustatyta sinergija, Agentūra gali paraginti valstybes nares dalyvauti vykdant tolesnius bendradarbiavimo veiksmus.

8. Valdančioji taryba susitinka bent kartą per metus, kad aptartų ir patvirtintų Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų pajėgumo planą. Pajėgumo planą pasiūlo vykdomasis direktorius, remdamasis nacionalinių pajėgumo plėtojimo planų apžvalga ir atsižvelgdamas į, *inter alia*, rizikos analizės ir pažeidžiamumo vertinimų, atliktų pagal 29 ir 32 straipsnius, rezultatus ir pačios Agentūros daugiamečius planus. Valdančiajai tarybai patvirtinus pajėgumo planą, jis pridedamas prie techninės ir veiksmų strategijos, nurodytos 8 straipsnio 5 dalyje.

II SKYRIUS

EUROPOS SIENŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS VEIKIMAS

1 SKIRSNIS

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros užduotys

10 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros užduotys

1. Agentūra vykdo šias užduotis:

a) stebi migracijos srautus ir atlieka rizikos analizes visais integruoto sienų valdymo aspektais;

b) stebi valstybių narių operacinius poreikius, susijusius su grąžinimų įgyvendinimu, be kita ko, rinkdama operacinius duomenis;

c) atlieka pažeidžiamumo vertinimus, įskaitant valstybių narių gebėjimo ir pasirengimo kovoti su grėsmėmis ir spręsti iškilusius sunkumus prie išorės sienų vertinimus;

d) stebi išorės sienų valdymą per valstybėse narėse esančius Agentūros ryšių palaikymo pareigūnus;

e) stebi, ar jai vykdant bet kurią veiklą prie išorės sienų ir vykdant grąžinimo operacijas laikomasi pagrindinių teisių;

f) teikia pagalbą, reikalingą EUROSUR plėtojimui ir veikimui;

g) padeda valstybėms narėms tomis aplinkybėmis, kai prie išorės sienų reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos, koordinuodama ir organizuodama bendras operacijas, atsižvelgdama į tai, kad kai kuriais atvejais tai gali būti susiję su ekstremaliosiomis humanitarinėmis situacijomis ir gelbėjimu jūroje pagal Sąjungos ir tarptautinę teisę;

h) padeda valstybėms narėms aplinkybėmis, kai prie išorės sienų reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos, pradėdama teikti skubią pasienio pagalbą prie konkrečių ir neproporcingų sunkumų patiriančių valstybių narių išorės sienų, atsižvelgdama į tai, kad kai kuriais atvejais tai gali būti susiję su ekstremaliosiomis humanitarinėmis situacijomis ir gelbėjimu jūroje pagal Sąjungos ir tarptautinę teisę;

i) teikia valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms techninę ir operacinę pagalbą pagal Reglamentą (ES) Nr. 656/2014 ir tarptautinę teisę, padėdama vykdyti nelaimės jūroje ištiktų asmenų paieškos ir gelbėjimo operacijas, kurių gali prireikti sienų stebėjimo operacijų jūroje metu;

j) vykdant bendras operacijas, taip pat teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operacijas ir teikiant grąžinimo pagalbą siunčia nuolatinį korpusą dalyvauti sienų valdymo būrių, migracijos valdymo rėmimo grupių ir grąžinimo grupių (toliau kartu – būriai (grupės)) veikloje;

k) sukuria techninės įrangos rezervą, įskaitant greitojo reagavimo įrangos rezervą, panaudojamą vykdant bendras operacijas, teikiant skubią pasienio pagalbą ir vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą, taip pat vykdant grąžinimo operacijas ir teikiant grąžinimo pagalbą;

l) remdamasi vidaus kokybės kontrolės mechanizmu, plėtoja ir valdo nuosavus žmogiškuosius ir techninius pajėgumus, kad prisidėtų prie nuolatinio korpuso, įskaitant jo darbuotojų, esančių būrių (grupių) nariais, įdarbinimą ir mokymą, ir techninės įrangos rezervo;

m) migrantų antplūdžio vietose vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą:

   i) siunčia operacinius darbuotojus ir techninę įrangą, kad padėtų atlikti patikrą, vykdyti apklausas, nustatyti tapatybę ir imti pirštų atspaudus;

   ii) bendradarbiaudama su EASO ir kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis, nustato procedūrą asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga arba kurie nori prašyti tokios apsaugos, dėl jų nukreipimo ir pradinės informacijos jiems suteikimo, įskaitant procedūrą, pagal kurią nustatomos pažeidžiamos grupės;

n) visais grąžinimo proceso etapais teikia pagalbą, nesvarstydama sprendimų grąžinti esmės – tai ir toliau lieka išimtinė valstybių narių atsakomybė – padeda koordinuoti ir organizuoti grąžinimo operacijas ir teikia techninę ir operacinę paramą siekiant įgyvendinti pareigą grąžinti grąžinamus asmenis, bei teikia techninę ir operacinę paramą vykdant grąžinimo operacijas ir teikiant grąžinimo pagalbą, įskaitant aplinkybes, kuriomis reikia didesnės pagalbos;

o) sudaro priverstinio grąžinimo stebėtojų rezervą;

p) teikdama grąžinimo pagalbą siunčia grąžinimo grupes;

q) atsižvelgdama į atitinkamus atitinkamų agentūrų įgaliojimus, bendradarbiauja su Europolu ir Eurojustu bei teikia paramą valstybėms narėms tomis aplinkybėmis, kuriomis reikia didesnės techninės ir operacinės pagalbos prie išorės sienų kovojant su tarpvalstybiniais nusikaltimais ir terorizmu;

r) bendradarbiauja su EASO, kiekvienam jų veikiant pagal savo atitinkamus įgaliojimus, kad visų pirma sudarytų palankesnes sąlygas taikyti priemones tais atvejais, kai grąžinami trečiųjų valstybių piliečiai, kurių tarptautinės apsaugos prašymai buvo atmesti galutiniu sprendimu;

s) bendradarbiauja su FRA, kiekvienai jų veikiant pagal savo atitinkamus įgaliojimus, kad užtikrintų nuolatinį ir vienodą Sąjungos *acquis* pagrindinių teisių srityje taikymą;

t) bendradarbiauja su Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA) ir Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA), kiekvienai jų veikiant pagal savo atitinkamus įgaliojimus, kad paremtų nacionalines institucijas, vykdančias pakrančių apsaugos funkcijas, kaip nustatyta 69 straipsnyje, įskaitant gyvybių gelbėjimą jūroje, teikdama paslaugas, informaciją ir tiekdama įrangą bei rengdama mokymus, taip pat koordinuodama daugiatiksles operacijas;

u) bendradarbiauja su trečiosiomis valstybėmis į šio reglamento taikymo sritį patenkančių sričių atžvilgiu, įskaitant galimą sienų valdymo būrių operacinį siuntimą į trečiąsias valstybes;

v) padeda valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms plėtoti techninį ir operacinį tarpusavio bendradarbiavimą šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais;

w) padeda valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms mokyti nacionalinius sienos apsaugos pareigūnus, kitus atitinkamus darbuotojus ir ekspertus grąžinimo klausimais, be kita ko, nustatydama bendrus mokymo standartus ir programas, įskaitant tuos, kurie susiję su pagrindinėmis teisėmis;

x) dalyvauja rengiant ir valdant mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, kuri yra svarbi išorės sienų kontrolei, įskaitant pažangiųjų stebėjimo technologijų naudojimą, ir rengia savo bandomuosius projektus, kai būtina, vykdyti veiklą, kaip numatyta šiame reglamente;

y) rengia keitimosi informacija techninius standartus;

z) padeda rengti sienų kontrolės ir grąžinimo srities įrangos, be kita ko, skirtos sistemų ir tinklų sujungimui, techninius standartus ir atsižvelgiant į valstybių narių ir Komisijos atitinkamas kompetencijas – padeda rengti bendrus minimaliuosius išorės sienų stebėjimo standartus;

aa) sukuria ir prižiūri 14 straipsnyje nurodytą ryšių tinklą;

ab) glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija, Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis bei su Tarybos sprendimu 2008/381/EB ([36]) sukurtu Europos migracijos tinklu, pagal Reglamentą (ES) 2018/1725 sukuria ir valdo informacines sistemas, kuriomis sudaromos sąlygos sparčiai ir patikimai keistis informacija apie kylančias išorės sienų valdymo grėsmes, neteisėtą imigraciją ir grąžinimą;

ac) teikia būtiną pagalbą kuriant bendrą keitimosi informacija aplinką, įskaitant sistemų sąveikumą, kai tinkama;

ad) laikosi aukštų sienų valdymo standartų, pagal kuriuos laikomasi skaidrumo ir visuomenės kontrolės principų visapusiškai laikantis taikytinos teisės ir gerbiant pagrindines teises, jas saugant ir skatinant jas gerbti;

ae) valdo ir naudoja 79 straipsnyje nurodytą Klastotų ir autentiškų dokumentų internete sistemą bei padeda valstybėms narėms, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos suklastotų dokumentų atpažinimui;

af) vykdo užduotis ir pareigas, patikėtas Agentūrai pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1240 ([37]), ir užtikrina ETIAS centrinio padalinio įsteigimą ir veikimą pagal to reglamento 7 straipsnį;

ag) padeda valstybėms narėms sudaryti palankesnes sąlygas asmenims kirsti išorės sienas.

2. Agentūra perduoda informaciją jos įgaliojimams priskiriamais klausimais. Ji laiku teikia visuomenei tikslią, išsamią ir visapusišką informaciją apie savo veiklą.

Tokia informacijos perdavimo veikla neturi trukdyti vykdyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytų užduočių, visų pirma perduodant informaciją negalima atskleisti operacinės informacijos, kuri, ją paskelbus viešai, neleistų pasiekti operacijų tikslo. Agentūra perduoda informaciją nedarydama poveikio 92 straipsniui ir laikydamasi atitinkamų Valdančiosios tarybos patvirtintų komunikacijos ir informacijos sklaidos planų bei atitinkamais atvejais glaudžiai bendradarbiaudama su kitais organais, tarnybomis ir agentūromis.

2 SKIRSNIS

Keitimasis informacija ir bendradarbiavimas

11 straipsnis

Pareiga geranoriškai bendradarbiauti

Agentūrai, už sienų valdymą atsakingoms nacionalinėms institucijoms, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, ir už grąžinimą atsakingoms nacionalinėms institucijoms tenka pareiga geranoriškai bendradarbiauti ir pareiga keistis informacija.

([36]) 2008 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas 2008/381/EB dėl Europos migracijos tinklo sukūrimo (OL L 131, 2008 5 21, p. 7).

([37]) 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1240, kuriuo sukuriama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 ir (ES) 2017/2226 (OL L 236, 2018 9 19, p. 1).

12 straipsnis

Pareiga keistis informacija

1. Agentūra, už sienų valdymą atsakingos nacionalinės institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, ir už grąžinimą atsakingos nacionalinės institucijos laiku ir tiksliai, laikydamosi šio reglamento ir kitos atitinkamos Sąjungos ir nacionalinės teisės, susijusios su keitimusi informacija, keičiasi visa būtina informacija, kad galėtų vykdyti joms šiuo reglamentu pavestas užduotis.

2. Agentūra imasi visų tinkamų priemonių, kad sudarytų palankesnes sąlygas keitimuisi jos užduotims vykdyti svarbia informacija su Komisija ir valstybėmis narėmis.

Kai informacija yra svarbi Agentūros užduotims vykdyti, ji keičiasi informacija su kitais atitinkamais Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis rizikos analizės, statistinių duomenų rinkimo, padėties trečiosiose valstybėse vertinimo, mokymo ir paramos valstybėms narėms nenumatytų atvejų planavimo klausimais tikslais. Tuo tikslu Sąjungos organai, tarnybos ir agentūros sukuria būtinas priemones ir struktūras.

3. Agentūra imasi visų būtinų priemonių, kad sudarytų palankesnes sąlygas keitimuisi jos užduotims atlikti svarbia informacija su Airija ir Jungtine Karalyste, kai ta informacija susijusi su veikla, kurioje jos dalyvauja pagal 70 straipsnį ir 100 straipsnio 5 dalį.

13 straipsnis

Nacionaliniai informacijos centrai

1. Nedarydama poveikio nacionalinių koordinavimo centrų vaidmeniui, kiekviena valstybė narė paskiria nacionalinį informacijos centrą, kuris Agentūrai teikia informaciją visais su Agentūros veikla susijusiais klausimais. Nacionaliniai informacijos centrai turi būti pasiekiami bet kuriuo metu ir turi užtikrinti, kad visa informacija iš Agentūros būtų laiku skleidžiama visoms susijusioms atitinkamos valstybės narės institucijoms, ypač Valdančiosios tarybos nariams ir nacionaliniam koordinavimo centrui.

2. Valstybės narės gali paskirti ne daugiau kaip du nacionaliniam informacijos centrui atstovaujančius darbuotojus, kurie skiriami į Agentūrą ryšių palaikymo pareigūnais. Ryšių palaikymo pareigūnai sudaro palankesnes sąlygas nacionalinio informacijos centro ir Agentūros bendravimui ir, kai būtina, gali dalyvauti atitinkamuose posėdžiuose.

3. Kad ryšių palaikymo pareigūnai galėtų eiti savo pareigas, Agentūra savo būstinėje jiems suteikia būtinas patalpas ir užtikrina tinkamą paramą. Visas kitas išlaidas, kurios atsiranda dėl ryšių palaikymo pareigūnų siuntimo, padengia valstybė narė. Valdančioji taryba nustato siuntimo taisykles ir sąlygas, taip pat nustato taisykles dėl teiktinos tinkamos paramos.

14 straipsnis

Ryšių tinklas

1. Agentūra sukuria ir prižiūri ryšių tinklą, kad užtikrintų ryšių ir analizės priemones bei sudarytų sąlygas beveik realiuoju laiku saugiai keistis neskelbtina neįslaptinta ir įslaptinta informacija su nacionaliniais koordinavimo centrais ir sudarytų sąlygas jiems tai daryti tarpusavyje.

Naudojant bet kokią sistemą ar taikomąją programą, veikiančią per ryšių tinklą, visą jų gyvavimo ciklą turi būti laikomasi Sąjungos teisės aktų duomenų apsaugos srityje.

Ryšių tinklas veikia 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę ir sudaro sąlygas:

a) dvišaliam ir daugiašaliam keitimuisi informacija beveik realiuoju laiku;

b) garso ir vaizdo konferencijoms;

c) saugiam neskelbtinos neįslaptintos informacijos tvarkymui, saugojimui, perdavimui ir apdorojimui;

d) saugiam ES įslaptintos informacijos, pažymėtos ne aukštesnio laipsnio kaip „CONFIDENTIEL UE/ES CONFIDENTIAL“ žyma arba lygiaverčiu nacionaliniu slaptumo žymos laipsniu, tvarkymui, saugojimui, perdavimui ir apdorojimui, užtikrinant, kad įslaptinta informacija būtų tvarkoma, saugojama, perduodama ir apdorojama naudojant atskirą ir tinkamai akredituotą ryšių tinklo dalį.

2. Agentūra teikia techninę paramą ir užtikrina, kad ryšių tinklas nuolat veiktų ir galėtų teikti pagalbą Agentūros valdomai ryšių ir informacijos sistemai.

15 straipsnis

Agentūros valdomos keitimosi informacija sistemos ir taikomosios programos

1. Agentūra gali imtis visų būtinų priemonių, kad sudarytų palankesnes sąlygas keitimuisi jos užduotims vykdyti svarbia informacija su Europos Parlamentu, Taryba, Komisija, valstybėmis narėmis ir, kai tinkama, su kitomis 68 straipsnio 1 dalyje išvardytomis Sąjungos institucijomis ir Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis bei tarptautinėmis organizacijomis ir trečiosiomis valstybėmis, kaip nurodyta 71 straipsnyje.

2. Agentūra sukuria, įdiegia ir naudoja informacinę sistemą, kuria, remiantis 92 straipsniu, su šio straipsnio 1 dalyje nurodytais subjektais galima keistis įslaptinta ir neskelbtina neįslaptinta informacija ir 86–91 straipsniuose nurodytais asmens duomenimis.

3. Agentūra, kiek reikia, į 14 straipsnyje nurodytą ryšių tinklą įdiegia šio straipsnio 2 dalyje nurodytas informacines sistemas.

16 straipsnis

Keitimosi informacija techniniai standartai

Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis Agentūra parengia techninius standartus siekdama:

a) šio reglamento tikslais sujungti 14 straipsnyje nurodytą ryšių tinklą su nacionaliniais tinklais, naudojamais rengiant 25 straipsnyje nurodytas nacionalinės padėties vaizdo sistemas ir kitas atitinkamas informacines sistemas;

b) šio reglamento tikslais sukurti ir susieti atitinkamas Agentūros ir valstybių narių keitimosi informacija sistemas ir taikomąją programinę įrangą;

c) transliuoti padėties vaizdus ir, kai tinkama, konkrečius padėties vaizdus, kaip nurodyta 27 straipsnyje, ir užtikrinti kompetentingų nacionalinių institucijų padalinių bei centrų ir Agentūros išsiųstų būrių (grupių) komunikaciją naudojantis įvairiomis ryšių priemonėmis, pavyzdžiui, palydoviniu ryšiu ir radijo tinklais;

d) pranešti apie nuosavo turto vietą siekiant kuo geriau išnaudoti palydovinės navigacijos sistemos, sukurtos pagal Galileo programą laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1285/2013 ([38]), technologinę plėtrą.

17 straipsnis

Informacijos saugumo užtikrinimas

Valstybės narės per savo nacionalinį koordinavimo centrą ir prižiūrint kompetentingoms nacionalinėms institucijoms užtikrina, kad jų nacionalinės institucijos, agentūros ir kitos įstaigos, naudodamos 14 straipsnyje nurodytą ryšių tinklą ir Agentūros keitimosi informacija sistemas:

a) turėtų tinkamą ir nuolatinę prieigą prie susijusių Agentūros sistemų ir tinklų arba su jais sujungtų sistemų ir tinklų;

([38]) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1285/2013 dėl Europos palydovinės navigacijos sistemų įdiegimo ir eksploatavimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 876/2002 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 683/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 1).

b) atitiktų atitinkamus 16 straipsnyje nurodytus techninius standartus;

c) taikytų lygiavertes saugumo taisykles ir standartus, kuriuos taiko Agentūra, tvarkydama įslaptintą informaciją;

d) laikydamosi 92 straipsnio, keistųsi, apdorotų ir saugotų neskelbtiną neįslaptintą ir įslaptintą informaciją.

3 SKIRSNIS

EUROSUR

18 straipsnis

EUROSUR

Šiuo reglamentu nustatoma EUROSUR – integruota Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų keitimosi informacija ir operacinio bendradarbiavimo sistema, skirta informuotumui apie padėtį gerinti ir reagavimo pajėgumui didinti sienų valdymo tikslais, be kita ko, siekiant nustatyti neteisėtos imigracijos atvejus ir tarpvalstybinius nusikaltimus, užkirsti jiems kelią ir kovoti su jais bei prisidėti prie migrantų gyvybių apsaugos ir išsaugojimo.

19 straipsnis

EUROSUR taikymo sritis

1. EUROSUR naudojama patikrinimams kertant sieną nustatytuose sienos perėjimo punktuose ir išorės sausumos, jūrų ir oro sienų stebėsenai, įskaitant neteisėto sienos kirtimo atvejų stebėjimą, aptikimą, nustatymą, sekimą, prevenciją ir sulaikymą siekiant nustatyti neteisėtos imigracijos atvejus ir tarpvalstybinius nusikaltimus, užkirsti jiems kelią bei kovoti su jais ir prisidėti prie migrantų gyvybių apsaugos ir išsaugojimo užtikrinimo.

2. EUROSUR nenaudojama jokioms teisinėms ar administracinėms priemonėms, kurių imtasi po to, kai kompetentingos valstybių narių institucijos nustato tarpvalstybinę nusikalstamą veiklą arba asmenis, neteisėtai kertančius išorės sienas.

20 straipsnis

EUROSUR sudedamosios dalys

1. Valstybės narės ir Agentūra, keisdamosi informacija ir bendradarbiaudamos sienų kontrolės srityje bei atsižvelgdamos į esamus keitimosi informacija ir bendradarbiavimo mechanizmus, naudoja EUROSUR. EUROSUR sudaro šios sudedamosios dalys:

a) nacionaliniai koordinavimo centrai, kaip nurodyta 21 straipsnyje;

b) nacionalinės padėties vaizdo sistemos, kaip nurodyta 25 straipsnyje;

c) Europos padėties vaizdo sistema, kaip nurodyta 26 straipsnyje, įskaitant informaciją apie išorės sienos ruožus, kuriems priskirti atitinkami poveikio lygiai;

d) konkrečios padėties vaizdo sistemos, kaip nurodyta 27 straipsnyje;

e) EUROSUR gretinimo paslaugos, kaip nurodyta 28 straipsnyje;

f) integruotas planavimas, kaip nurodyta 9 straipsnyje.

2. Nacionaliniai koordinavimo centrai per 14 straipsnyje nurodytą ryšių tinklą ir susijusias sistemas Agentūrai teikia informaciją iš savo nacionalinės padėties vaizdo sistemų ir atitinkamai iš konkrečios padėties vaizdo sistemų, kurios reikia Europos padėties vaizdo sistemai sukurti ir prižiūrėti.

3. 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę Agentūra per ryšių tinklą nacionaliniams koordinavimo centrams suteikia neribotą prieigą prie konkrečios padėties vaizdo sistemų ir Europos padėties vaizdo sistemos.

21 straipsnis

Nacionaliniai koordinavimo centrai

1. Kiekviena valstybė narė paskiria, valdo ir prižiūri nacionalinį koordinavimo centrą, kuris koordinuoja veiklą su visomis už išorės sienų kontrolę nacionaliniu lygiu atsakingomis institucijomis, taip pat su kitais nacionaliniais koordinavimo centrais ir Agentūra ir keičiasi su jais informacija. Kiekviena valstybė narė apie savo nacionalinio koordinavimo centro sukūrimą informuoja Komisiją, kuri nedelsdama apie tai informuoja kitas valstybes nares ir Agentūrą.

2. Nedarant poveikio 13 straipsniui, EUROSUR sistemoje nacionalinis koordinavimo centras yra vienintelis keitimosi informacija ir bendradarbiavimo su kitais nacionaliniais koordinavimo centrais ir Agentūra kontaktinis centras.

3. Nacionaliniai koordinavimo centrai:

a) užtikrina, kad visos už išorės sienų kontrolę nacionaliniu lygmeniu atsakingos nacionalinės institucijos laiku keistųsi informacija ir laiku bendradarbiautų tarpusavyje, taip pat su kitais nacionaliniais koordinavimo centrais ir Agentūra;

b) nacionaliniu lygmeniu užtikrina, kad būtų laiku keičiamasi informacija su institucijomis, atsakingomis už paiešką ir gelbėjimą, teisės vykdymo užtikrinimą, prieglobstį ir imigraciją, ir valdo atitinkamos informacijos sklaidą;

c) padeda efektyviai ir veiksmingai valdyti išteklius ir darbuotojus;

d) sukuria ir prižiūri nacionalinės padėties vaizdo sistemas pagal 25 straipsnį;

e) teikia paramą koordinuojant, planuojant ir įgyvendinant nacionalinę sienų kontrolę;

f) koordinuoja nacionalines sienų kontrolės sistemas pagal nacionalinę teisę;

g) šio reglamento tikslais prisideda reguliariai vertinant nacionalinės sienų kontrolės poveikį;

h) koordinuoja operacines priemones su kitomis valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis, nedarydami poveikio Agentūros ir kitų valstybių narių kompetencijai;

i) per nacionaliniu lygmeniu įsteigtas tinkamas struktūras keičiasi svarbia informacija su savo valstybių narių imigracijos ryšių palaikymo pareigūnais, jei tokie yra paskirti, siekdami prisidėti prie Europos padėties vaizdo sistemos ir remti sienų kontrolės operacijas;

j) prižiūrint kompetentingoms nacionalinėms institucijoms prisideda prie nacionalinių informacinių sistemų ir Agentūros informacinių sistemų informacijos saugumo užtikrinimo.

4. Valstybės narės regioninėms, vietos, tam tikras funkcijas vykdančioms ar kitoms institucijoms, kurios gali priimti operacinius sprendimus, gali patikėti užtikrinti informuotumą apie padėtį ir reagavimo pajėgumą atitinkamose jų kompetencijos srityse, įskaitant 3 dalies c, e ir f punktuose išvardytas užduotis ir kompetencijas.

5. Valstybės narės sprendimas paskirti užduotis pagal 4 dalį nedaro poveikio nacionalinio koordinavimo centro galimybėms bendradarbiauti ir keistis informacija su kitais nacionaliniais koordinavimo centrais ir Agentūra.

6. Iš anksto nustatytais atvejais, kaip nustatyta nacionaliniu lygmeniu, nacionalinis koordinavimo centras 4 dalyje nurodytą instituciją gali įgalioti perduoti ir keistis informacija su kitos valstybės narės regioninėmis institucijomis ar nacionaliniu koordinavimo centru arba su trečiosios valstybės kompetentingomis institucijomis su sąlyga, kad tokia įgaliota institucija apie tokį perdavimą ir keitimąsi informacija reguliariai informuoja savo nacionalinį koordinavimo centrą.

7. Nacionalinis koordinavimo centras dirba 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę.

22 straipsnis

EUROSUR vadovas

1. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su Agentūra ir bet kuriuo kitu atitinkamu Sąjungos organu, tarnyba ar agentūra, priima ir paskelbia praktinį EUROSUR įgyvendinimo ir valdymo vadovą (toliau – EUROSUR vadovas). EUROSUR vadove pateikiamos techninės ir veiklos gairės, rekomendacijos ir geriausia praktika, be kita ko, susijusios su bendradarbiavimu su trečiosiomis valstybėmis. Komisija priima EUROSUR vadovą rekomendacijos forma.

2. Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis ir Agentūra, gali nuspręsti EUROSUR vadovo dalis pažymėti slaptumo žyma „RESTREINT UE/ES RESTRICTED“, laikydamasi Komisijos darbo tvarkos taisyklėse nustatytų taisyklių.

23 straipsnis

EUROSUR stebėsena

1. Agentūra ir valstybės narės užtikrina, kad būtų parengtos procedūros, skirtos EUROSUR techninio ir operacinio veikimo stebėsenai užtikrinti atsižvelgiant į tikslų, susijusių su tinkamu informuotumu apie padėtį, pasiekimu ir pajėgumu reaguoti į įvykius prie išorės sienų.

2. Agentūra nuolat stebi 14 straipsnyje nurodyto ryšių tinklo teikiamų paslaugų kokybę ir duomenų, kuriais keičiamasi pagal Europos padėties vaizdo sistemą, kokybę.

3. Agentūra nacionaliniams koordinavimo centrams ir atitinkamoms Agentūros operacijų vadovavimo ir valdymo struktūroms, kaip EUROSUR gretinimo paslaugų daliai, perduoda informaciją, surinktą vykdant stebėseną pagal 2 dalį. Tokia informacija įslaptinama pažymint slaptumo žyma „RESTREINT UE/ES RESTRICTED“.

4 SKIRSNIS

Informuotumas apie padėtį

24 straipsnis

Padėties vaizdo sistemos

1. Nacionalinės padėties vaizdo sistemos, Europos padėties vaizdo sistema ir konkrečios padėties vaizdo sistemos sukuriamos renkant, vertinant, lyginant, analizuojant, aiškinant, kuriant, vizualizuojant ir skleidžiant informaciją.

Pirmoje pastraipoje nurodytas padėties vaizdo sistemas sudaro šie informacijos lygmenys:

a) įvykių lygmuo, kuris apima su neteisėtu sienos kirtimu susijusius įvykius ir incidentus ir tarpvalstybinius nusikaltimus bei, kai turima, informaciją apie neteisėtą antrinį judėjimą siekiant suprasti su migracija susijusias tendencijas, mastą ir maršrutus;

b) operacinis lygmuo, kurį sudaro informacija apie operacijas, įskaitant siuntimo planą, operacijų rajoną, ir operacijų plane numatyto turto vietą, laiką, būklę ir rūšį;

c) analizės lygmuo, kurį sudaro išanalizuota informacija, kuri yra susijusi su šio reglamento tikslais ir, visų pirma, kuri yra susijusi su poveikio lygių priskyrimu išorės sienos ruožams, pavyzdžiui vaizdiniai ir geografiniai duomenys, pagrindiniai pokyčiai ir rodikliai, analitinės ataskaitos, ir kita susijusi patvirtinamoji informacija.

2. 1 dalyje nurodytos padėties vaizdo sistemos leidžia nustatyti ir atsekti įvykius, atlikti operacijas ir atitinkamą analizę, susijusią su tokiais atvejais, kai kyla pavojus žmonių gyvybei.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatoma išsami padėties vaizdo sistemų informacijos lygmenų informacija ir konkrečios padėties vaizdo sistemų nustatymo taisyklės. Įgyvendinimo akte nurodoma teiktinos informacijos rūšis, subjektai, atsakingi už konkrečios informacijos rinkimą, tvarkymą, archyvavimą ir perdavimą, ilgiausi terminai ataskaitų teikimui, duomenų saugumo ir duomenų apsaugos taisyklės bei susiję kokybės kontrolės mechanizmai. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 122 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

25 straipsnis

Nacionalinės padėties vaizdo sistemos

1. Kiekvienas nacionalinis koordinavimo centras sukuria ir prižiūri nacionalinės padėties vaizdo sistemą, kad visoms už išorės sienų kontrolę nacionaliniu lygmeniu atsakingoms institucijoms veiksmingai, tiksliai ir laiku suteiktų informaciją.

2. Nacionalinės padėties vaizdo sistemą sudaro iš šių šaltinių surinkta informacija:

a) nacionalinė sienų stebėjimo sistema pagal nacionalinę teisę;

b) už išorės sienų stebėjimą atsakingų nacionalinių institucijų naudojami stacionarūs ir kilnojamieji jutikliai;

c) sienų stebėjimo patruliai ir kitos stebėjimo misijos;

d) vietos, regioniniai ir kiti koordinavimo centrai;

e) kitos susijusios nacionalinės institucijos ir sistemos, įskaitant imigracijos ryšių palaikymo pareigūnus, operacijų centrus ir kontaktinius punktus;

f) patikrinimai kertant sieną;

g) Agentūra;

h) nacionaliniai koordinavimo centrai kitose valstybėse narėse;

i) trečiųjų valstybių institucijos, remiantis dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais ir regioniniais tinklais, nurodytais 72 straipsnyje;

j) ataskaitų apie laivus teikimo sistemos, naudojamos laikantis jų atitinkamų teisinių pagrindų;

k) kitos susijusios Europos ir tarptautinės organizacijos;

l) kiti šaltiniai.

3. Kiekvienas nacionalinis koordinavimo centras nustato kiekvieno nacionalinės padėties vaizdo sistemos įvykių lygmens incidento bendrą orientacinį poveikio lygį: nuo mažo ir vidutinio iki didelio ir labai didelio. Apie visus incidentus pranešama Agentūrai.

4. Kompetentingų nacionalinių institucijų prašymu kiekvienas nacionalinis koordinavimo centras, laikydamasis principo „būtina žinoti“, gali nuspręsti apriboti galimybes susipažinti su informacija, susijusia su nacionaliniu saugumu, įskaitant karinius išteklius.

5. Kaimyninių valstybių narių nacionaliniai koordinavimo centrai tiesiogiai ir beveik realiuoju laiku tarpusavyje gali dalytis padėties vaizdo sistemos kaimyninių išorės sienos ruožų duomenimis, be kita ko, apie nuosavų išteklių, veikiančių kaimyniniuose išorės sienos ruožuose, vietas, statusą bei rūšį.

26 straipsnis

Europos padėties vaizdo sistema

1. Agentūra sukuria ir prižiūri Europos padėties vaizdo sistemą, kad nacionaliniams koordinavimo centrams ir Komisijai veiksmingai, tiksliai ir laiku būtų pateikta informacija ir analizė, apimanti išorės sienas, pasienio teritoriją ir neleistiną antrinį judėjimą.

2. Europos padėties vaizdo sistemą sudaro iš šių šaltinių surinkta informacija:

a) nacionalinių koordinavimo centrų ir nacionalinės padėties vaizdo sistemų, taip pat informacijos ir ataskaitų, gautų iš imigracijos ryšių palaikymo pareigūnų, kiek to reikalaujama pagal šį straipsnį;

b) Agentūros, įskaitant jos ryšių palaikymo pareigūnų pagal 31 ir 77 straipsnius pateiktą informaciją ir ataskaitas;

c) Sąjungos delegacijų ir bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) misijų ir operacijų, kaip numatyta 68 straipsnio 1 dalies antros pastraipos j punkte;

d) kitų susijusių Sąjungos organų, tarnybų ir agentūrų bei tarptautinių organizacijų, išvardytų 68 straipsnio 1 dalyje;

e) trečiųjų valstybių institucijų, remiantis dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais ir regioniniais tinklais, kaip nurodyta 72 straipsnyje, bei darbo tvarkos susitarimais, kaip nurodyta 73 straipsnio 4 dalyje;

f) kitų šaltinių.

3. Europos padėties vaizdo sistemos įvykių lygmenį sudaro informacija, susijusi su:

a) nacionalinės padėties vaizdo sistemų įvykių lygmenyje pateiktais incidentais ir kitais įvykiais;

b) konkrečios padėties vaizdo sistemose pateiktais incidentais ir kitais įvykiais, kaip numatyta 27 straipsnyje;

c) bendros operacijos vykdymo teritorijoje įvykusiais incidentais ar incidentais, įvykusiais teikiant Agentūros koordinuojamą skubią pagalbą arba migrantų antplūdžio vietoje.

4. Europos padėties vaizdo sistemos operacinį lygmenį sudaro informacija apie Agentūros koordinuojamas bendras operacijas ir skubią pagalbą bei informacija apie migrantų antplūdžio vietas ir juo apimami misijos tikslai, vieta, statusas, trukmė, informacija apie valstybes nares ir kitus dalyvaujančius subjektus, kasdienės ir savaitinės padėties vaizdo sistemos ataskaitos, statistiniai duomenys ir informaciniai paketai žiniasklaidai.

5. Europos padėties vaizdo sistemos operacijų lygmens informacija apie nuosavus išteklius, kai tinkama, gali būti žymima slaptumo žyma „RESTREINT UE/ES RESTRICTED“.

6. Europos padėties vaizdo sistemoje Agentūra atsižvelgia į poveikio lygius, kuriuos nacionaliniai koordinavimo centrai nustatė konkretiems incidentams nacionalinės padėties vaizdo sistemose. Bet kuriam pasienio teritorijoje įvykusiam incidentui Agentūra nustato bendrą orientacinį poveikio lygį ir apie tai praneša nacionaliniams koordinavimo centrams.

27 straipsnis

Konkrečios padėties vaizdo sistemos

1. Agentūra ir valstybės narės gali sukurti ir prižiūrėti konkrečios padėties vaizdo sistemas, kad galėtų remti konkrečią operacinę veiklą prie išorės sienų arba dalytis informacija su 68 straipsnio 1 dalyje išvardytomis Sąjungos institucijomis, organais, tarnybomis ir agentūromis bei tarptautinėmis organizacijomis arba su trečiosiomis valstybėmis, kaip numatyta 75 straipsnyje.

2. Konkrečios padėties vaizdo sistemas sudaro nacionalinės ir Europos padėties vaizdo sistemų informacijos poaibis.

3. Išsamios taisyklės dėl konkrečios padėties vaizdo sistemų sukūrimo ir dalijimosi jomis nustatomos atitinkamų operacinių veiksmų veiklos plane ir dvišaliame arba daugiašaliame susitarime, kai konkrečios padėties vaizdo sistema sukuriama vykdant dvišalį arba daugiašalį bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis. Dalijantis informacija pagal šią dalį laikomasi principo, kad su tuo turi sutikti įslaptintos informacijos rengėjas.

28 straipsnis

EUROSUR gretinimo paslaugos

1. Agentūra koordinuoja EUROSUR gretinimo paslaugas, kad nacionalinius koordinavimo centrus, Komisiją ir save reguliariai, patikimai ir ekonomiškai efektyviu būdu aprūpintų patikima informacija apie išorės sienas ir pasienio teritoriją.

2. Nacionalinio koordinavimo centro prašymu Agentūra jam suteikia informaciją apie valstybės narės, kuriai jis priklauso, išorės sienas ir apie pasienio teritoriją; tokia informacija gali būti gaunama:

a) vykdant trečiosios valstybės nurodytų uostų ir pakrančių, kurie, remiantis rizikos analize ir informacija, buvo nustatyti kaip pakrovimo (įlaipinimo) arba tranzito punktai, kuriais naudojasi neteisėtos imigracijos ar tarpvalstybinio nusikaltimo tikslais naudojami laivai ar kitos transporto priemonės, atrankinę stebėseną;

b) sekant laivus ar kitas transporto priemones atviroje jūroje ir sekant orlaivius, kurie, kaip įtariama arba nustatyta, kad tie laivai, kitos transporto priemonės ar orlaiviai yra naudojami neteisėtos imigracijos ar tarpvalstybinio nusikaltimo tikslais, taip pat nelaimės jūroje ištiktų asmenų atveju, siekiant perduoti tą informaciją atitinkamoms institucijoms, kurios turi kompetenciją paieškos ir gelbėjimo operacijų atžvilgiu;

c) vykdant nurodytų teritorijų jūros srityje stebėseną siekiant aptikti, nustatyti ir sekti laivus ir kitas transporto priemones, kurios yra naudojamos arba, kaip įtariama, naudojamos neteisėtos imigracijos ar tarpvalstybinių nusikaltimų tikslais, taip pat nelaimės jūroje ištiktų asmenų atveju, siekiant perduoti tą informaciją atitinkamoms institucijoms, kurios turi kompetenciją paieškos ir gelbėjimo operacijų atžvilgiu;

d) vykdant nurodytų oro sienų teritorijų stebėseną siekiant aptikti, nustatyti ir sekti orlaivius ir kitų formų įrangą, kuri yra naudojama arba, kaip įtariama, naudojama neteisėtos imigracijos ar tarpvalstybinių nusikaltimų tikslais;

e) vykdant nurodytų teritorijų jūros srityje bei prie išorės sausumos ir oro sienų aplinkos vertinimą, kad būtų užtikrinta optimali stebėsenos ir patruliavimo veikla;

f) vykdant nurodytų pasienio teritorijų prie išorės sienų, kurios, remiantis rizikos analize ir informacija, buvo nustatytos kaip galimos išvykimo arba tranzito sritys neteisėtos imigracijos ar tarpvalstybinių nusikaltimų tikslais, atrankinę stebėseną;

g) vykdant migracijos srautų į Sąjungą ir jos viduje stebėseną tendencijų, masto ir maršrutų atžvilgiu;

h) vykdant žiniasklaidos stebėseną, naudojantis atviruųjų šaltinių žvalgybos informacija ir analizuojant veiklą internete pagal Direktyvą (ES) 2016/680 ar Reglamentą (ES) 2016/679, priklausomai nuo to, kas taikytina, siekiant užkirsti kelią neteisėtai imigracijai ar tarpvalstybiniams nusikaltimams;

i) analizuojant iš didelės apimties informacinių sistemų gautą informaciją siekiant nustatyti neteisėtos imigracijos ir tarpvalstybinių nusikaltimų tikslais naudojamus besikeičiančius maršrutus ir metodus.

3. Agentūra gali atsisakyti tenkinti nacionalinio koordinavimo centro prašymą dėl techninių, finansinių ar operacinių priežasčių. Agentūra nacionalinį koordinavimo centrą tinkamu laiku informuoja apie tokio atsisakymo priežastis.

4. Agentūra, rinkdama Europos padėties vaizdo sistemai svarbią informaciją apie pasienio teritoriją, savo iniciatyva gali naudoti 2 dalyje nurodytas stebėjimo priemones.

5 SKIRSNIS

Rizikos analizė

29 straipsnis

Rizikos analizė

1. Agentūra stebi migracijos srautus į Sąjungą ir Sąjungoje migracijos tendencijų, masto ir maršrutų atžvilgiu bei kitas tendencijas ar galimus sunkumus prie išorės sienų, taip pat migracijos srautus, susijusius su grąžinimu. Tuo tikslu Agentūra Valdančiosios tarybos sprendimu, grindžiamu vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, nustato bendrą integruotos rizikos analizės modelį, kurį taiko Agentūra ir valstybės narės. Bendras integruotos rizikos analizės modelis nustatomas ir prireikus atnaujinamas remiantis Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklo, nurodyto 8 straipsnio 7 dalyje, įgyvendinimo vertinimo rezultatais.

2. Agentūra rengia bendrąsias metines rizikos analizes, kurios pateikiamos Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai, taikydama saugos taisykles, priimtas pagal 92 straipsnį, ir operaciniams veiksmams skirtas pritaikytąsias rizikos analizes. Agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, kas dvejus metus parengia ir Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai pateikia Europos integruoto sienų valdymo strateginę rizikos analizę. Į tokias strategines metines rizikos analizes atsižvelgiama rengiant Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklą. Agentūra tokias bendrąsias metines rizikos analizes ir strategines rizikos analizes rengia remdamasi informacija, įskaitant iš valstybių narių gautą informaciją. Tokių rizikos analizių rezultatuose asmens duomenys nuasmeninami.

3. 2 dalyje nurodytos rizikos analizės apima visus aspektus, kurie yra svarbūs Europos integruotam sienų valdymui, siekiant sukurti išankstinio perspėjimo mechanizmą.

4. Agentūra paskelbia išsamią informaciją apie bendrą integruotos rizikos analizės modelį.

5. Valstybės narės teikia Agentūrai visą būtiną informaciją apie padėtį, tendencijas ir galimas grėsmes prie išorės sienų ir grąžinimo srityje. Valstybės narės reguliariai arba Agentūros prašymu pateikia jai visą atitinkamą informaciją, pavyzdžiui, statistinius ir operacinius duomenis, surinktus dėl Europos integruoto sienų valdymo, kuri įtraukta į privalomos informacijos ir duomenų, kuriais, kaip nurodyta 100 straipsnio 2 dalies e punkte, turi būti keičiamasi su Agentūra, sąrašą, taip pat nacionalinės padėties vaizdo sistemos analizės lygmenų informaciją, kaip numatyta 25 straipsnyje.

6. Rizikos analizės rezultatai pateikiami Valdančiajai tarybai ir jais laiku ir tinkamai dalijamasi su kompetentingomis valstybių narių institucijomis.

7. Valstybės narės, planuodamos savo operacijas ir veiklą prie išorės sienų, taip pat savo su grąžinimu susijusią veiklą, atsižvelgia į rizikos analizės rezultatus.

8. Agentūra, rengdama bendrąją pagrindinę mokymo, kaip nurodyta 62 straipsnyje, programą, įtraukia bendro integruotos rizikos analizės modelio rezultatus.

6 SKIRSNIS

Prevencija ir gebėjimas reaguoti

30 straipsnis

Išorės sienos ruožų nustatymas

Šio reglamento tikslais kiekviena valstybė narė padalija savo išorės sienas į išorės sienos ruožus. Tuos sienų ruožus sudaro sausumos, jūrų ir, kai valstybė narė taip nusprendžia, oro sienų ruožai. Kiekviena valstybė narė apie tokius išorės sienos ruožus praneša Agentūrai.

Apie bet kokį išorės sienos ruožų pakeitimą valstybės narės laiku praneša Agentūrai, kad būtų užtikrintas Agentūros atliekamos rizikos analizės tęstinumas.

31 straipsnis

Agentūros ryšių palaikymo pareigūnai valstybėse narėse

1. Agentūra per Agentūros ryšių palaikymo pareigūnus užtikrina reguliarią visų valstybių narių atliekamą išorės sienų valdymo ir grąžinimo stebėseną.

Agentūra gali nuspręsti, kad ryšių palaikymo pareigūnas aprėpia ne daugiau kaip keturias valstybes nares, kurios geografiškai yra netoli viena kitos.

2. Vykdomasis direktorius iš statutinių darbuotojų paskiria ekspertus, kurie siunčiami kaip ryšių palaikymo pareigūnai. Vykdomasis direktorius, remdamasis rizikos analize ir pasikonsultavęs su atitinkamomis valstybėmis narėmis, pateikia pasiūlymą dėl siuntimo pobūdžio ir sąlygų, valstybės narės ar regiono, į kuriuos gali būti siunčiamas ryšių palaikymo pareigūnas, ir galimų užduočių, kurios nenurodytos 3 dalyje. Vykdomojo direktoriaus pasiūlymą turi patvirtinti Valdančioji taryba. Vykdomasis direktorius atitinkamai valstybei narei praneša apie paskyrimą ir kartu su ta valstybe nare nustato siuntimo vietą.

3. Ryšių palaikymo pareigūnai veikia Agentūros vardu, o jų užduotis – stiprinti Agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, bei už grąžinimą atsakingų nacionalinių institucijų, tarpusavio bendradarbiavimą ir dialogą. Ryšių palaikymo pareigūnai visų pirma:

a) palaiko Agentūros ir už sienų valdymą atsakingų nacionalinių institucijų, įskaitant pakrančių apsaugos tarnybas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, bei už grąžinimą atsakingų nacionalinių institucijų, ryšius;

b) padeda rinkti informaciją, kurios reikia Agentūrai, kad ji galėtų vykdyti 29 straipsnyje nurodytą neteisėtos imigracijos stebėseną ir rizikos analizę;

c) padeda rinkti 32 straipsnyje nurodytą informaciją, kurios reikia Agentūrai, kad ji galėtų atlikti pažeidžiamumo vertinimą ir tuo tikslu parengti ataskaitą;

d) stebi priemones, kurių valstybės narės imasi prie išorės sienos ruožų, kuriems pagal 34 straipsnį priskirtas didelio arba kritinio poveikio lygis;

e) padeda skatinti taikyti Sąjungos *acquis* išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityje, įskaitant kiek tai susiję su pagarba pagrindinėms teisėms;

f) prireikus bendradarbiauja su pagrindinių teisių pareigūnu, kad skatintų gerbti pagrindines teises Agentūros darbe pagal e punktą;

g) kai įmanoma, padeda valstybėms narėms rengti jų nenumatytų atvejų planus, susijusius su sienų valdymu;

h) sudaro palankesnes sąlygas atitinkamų valstybių narių ir Agentūros komunikacijai, dalijasi su atitinkamomis valstybėmis narėmis atitinkama Agentūros informacija, įskaitant informaciją apie vykdomas operacijas;

i) reguliariai tiesiogiai vykdomajam direktoriui teikia ataskaitas apie padėtį prie išorės sienų ir atitinkamos valstybės narės gebėjimą veiksmingai valdyti padėtį prie išorės sienų; taip pat teikia ataskaitas apie grąžinimo į atitinkamas trečiąsias valstybes operacijų vykdymą;

j) stebi priemones, kurių valstybės narės imasi atsižvelgdamos į padėtį, dėl kurios prie išorės sienų būtina skubiai imtis veiksmų, kaip nurodyta 42 straipsnyje;

k) stebi priemones, kurių valstybės narės imasi grąžinimo srityje, ir padeda rinkti informaciją, reikalingą Agentūrai, kad ji galėtų vykdyti 48 straipsnyje nurodytą veiklą.

4. Jeigu 3 dalies i punkte nurodytose ryšių palaikymo pareigūno teikiamose ataskaitose pareiškiamas susirūpinimas dėl vieno ar daugiau aspektų, kurie svarbūs atitinkamai valstybei narei, vykdomasis direktorius nedelsdamas apie tai informuoja tą valstybę narę.

5. 3 dalies tikslais, ryšių palaikymo pareigūnas, laikydamasis nacionalinių ir Sąjungos saugumo ir duomenų apsaugos taisyklių:

a) gauna informaciją iš atitinkamo nacionalinio koordinavimo centro ir iš atitinkamos nacionalinės padėties vaizdo sistemos, nustatytos pagal 25 straipsnį;

b) reguliariai palaiko ryšius su už sienų valdymą atsakingomis nacionalinėmis institucijomis, įskaitant pakrančių apsaugos pajėgas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, ir už grąžinimą atsakingomis nacionalinėmis institucijomis kartu teikdamas informaciją atitinkamam nacionaliniam informacijos centrui.

6. Šio straipsnio 3 dalies c punkte nurodyta ryšių palaikymo pareigūno ataskaita įtraukiama į 32 straipsnyje nurodytą pažeidžiamumo vertinimą. Ataskaita perduodama atitinkamai valstybei narei.

7. Vykdydami savo užduotis ryšių palaikymo pareigūnai paiso tik Agentūros nurodymų.

32 straipsnis

Pažeidžiamumo vertinimas

1. Agentūra Valdančiosios tarybos sprendimu, remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, kuris parengtas glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir Komisija, patvirtina bendrą pažeidžiamumo vertinimo metodiką. Ta metodika apima objektyvius kriterijus, pagal kuriuos Agentūra atlieka pažeidžiamumo vertinimą, tokių vertinimų dažnumą ir tai, kaip turi būti vykdomi vienas po kito einantys pažeidžiamumo vertinimai, bei veiksmingos 7 dalyje nurodytų vykdomojo direktoriaus rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos sistemos sąlygas.

2. Agentūra stebi ir vertina, ar valstybės narės turi techninės įrangos, sistemų, pajėgumų, išteklių, infrastruktūros ir tinkamų įgūdžių turinčių bei parengtų darbuotojų, būtinų sienų kontrolei, kaip nurodyta 3 straipsnio 1 dalies a punkte, vykdyti. Tame kontekste Agentūra vertina 9 straipsnio 4 dalyje nurodytus nacionalinius pajėgumo plėtojimo planus, kiek tai susiję su gebėjimu vykdyti sienų kontrolę, atsižvelgdama į tai, kad kai kurie nacionaliniai pajėgumai gali būti iš dalies naudojami kitiems tikslams nei sienų kontrolė. Planuodama ateityje, Agentūra atlieka tokią stebėseną ir tokį vertinimą kaip prevencinę priemonę remdamasi pagal 29 straipsnio 2 dalį parengtomis rizikos analizėmis. Agentūra atlieka tokią stebėseną ir tokį vertinimą bent kartą per metus, nebent vykdomasis direktorius, remdamasis rizikos analize ar ankstesniu pažeidžiamumo vertinimu, nuspręstų kitaip. Bet kuriuo atveju kiekvienos valstybės narės stebėsena ir vertinimas atliekamas bent kartą per trejus metus.

3. Nedarant poveikio 9 straipsniui, valstybės narės Agentūros prašymu teikia informaciją apie techninę įrangą, darbuotojus ir, kiek įmanoma, finansinius išteklius, nacionaliniu lygmeniu turimus sienų kontrolei vykdyti. Valstybės narės Agentūros prašymu taip pat teikia informaciją apie savo nenumatytų atvejų planus sienų valdymo srityje.

4. Atlikdama pažeidžiamumo vertinimą Agentūra siekia įvertinti valstybių narių pajėgumą ir pasirengimą kovoti su esamais ir būsimais iššūkiais prie išorės sienų; nustatyti, visų pirma konkrečius ir neproporcingus sunkumus patiriančių valstybių narių atveju, galimus tiesioginius padarinius prie išorės sienų ir tolesnius padarinius Šengeno erdvės veikimui, įvertinti jų gebėjimą prisidėti prie nuolatinio korpuso ir techninės įrangos rezervo, įskaitant greitojo reagavimo įrangos rezervą; ir įvertinti valstybių narių gebėjimą priimti Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų paramą laikantis 9 straipsnio 3 dalies. Tuo vertinimu nedaromas poveikis Šengeno vertinimo mechanizmui.

5. Pažeidžiamumo vertinime Agentūra kokybiniu ir kiekybiniu požiūriu įvertina valstybių narių gebėjimą vykdyti visas sienų valdymo užduotis, įskaitant jų pajėgumą tvarkyti galimą didelį į jų teritoriją atvykstančių asmenų srautą.

6. Preliminarūs pažeidžiamumo vertinimo rezultatai pateikiami atitinkamoms valstybėms narėms. Atitinkamos valstybės narės gali pateikti pastabų dėl to vertinimo.

7. Prireikus vykdomasis direktorius, konsultuodamasis su atitinkama valstybe nare, pateikia rekomendaciją, kurioje išdėstomos būtinos priemonės, kurių turi imtis atitinkama valstybė narė, ir nustatomas laikotarpis, per kurį tokios priemonės turi būti įgyvendintos. Vykdomasis direktorius ragina atitinkamas valstybes nares imtis būtinų priemonių remiantis valstybės narės, konsultuojantis su vykdomuoju direktoriumi, parengtu veiklos planu.

8. Vykdomasis direktorius grindžia atitinkamoms valstybėms narėms rekomenduotinas priemones pažeidžiamumo vertinimo rezultatais, atsižvelgdamas į Agentūros atliktą rizikos analizę, atitinkamos valstybės narės pastabas ir Šengeno vertinimo mechanizmo rezultatus.

Rekomenduojamomis priemonėmis siekiama pašalinti vertinimo metu nustatytą pažeidžiamumą, kad valstybės narės galėtų geriau pasirengti kovoti su esamais ir būsimais sunkumais prie išorės sienų, sustiprindamos arba patobulindamos savo pajėgumus, techninę įrangą, sistemas, išteklius ir nenumatytų atvejų planus. Kad padėtų įgyvendinti rekomenduojamas priemones, vykdomasis direktorius valstybėms narėms gali pasiūlyti techninę Agentūros ekspertų pagalbą.

9. Vykdomasis direktorius stebi, kaip įgyvendinamos rekomenduojamos priemonės, valstybių narių teikiamų reguliarių ataskaitų, grindžiamų 7 dalyje nurodytais veiklos planais, pagrindu.

Jei kyla rizika, kad valstybė narė gali vėluoti įgyvendinti rekomenduotą priemonę per laikotarpį, nustatytą remiantis 7 dalimi, vykdomasis direktorius nedelsdamas praneša apie tai Valdančiosios tarybos nariui iš atitinkamos valstybės narės ir Komisijai. Pasikonsultavęs su Valdančiosios tarybos nariu iš atitinkamos valstybės narės, vykdomasis direktorius tos valstybės narės atitinkamų institucijų teiraujasi apie vėlavimo priežastis ir pasiūlo Agentūros pagalbą siekiant sudaryti palankesnes sąlygas rekomenduojamos priemonės įgyvendinimui.

10. Kai valstybė narė per laikotarpį, nustatytą remiantis šio straipsnio 7 dalimi, neįgyvendina rekomendacijoje nurodytų būtinų priemonių, vykdomasis direktorius klausimą perduoda Valdančiajai tarybai ir praneša apie tai Komisijai. Remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu Valdančioji taryba priima sprendimą, kuriame nustatomos būtinos priemonės, kurių turi imtis atitinkama valstybė narė, ir laikotarpis, per kurį tokios priemonės turi būti įgyvendintos. Valdančiosios tarybos sprendimas valstybei narei yra privalomas. Jeigu valstybė narė per tame sprendime numatytą laikotarpį priemonių neįgyvendina, Valdančioji taryba apie tai praneša Tarybai ir Komisijai ir gali būti imtasi tolesnių veiksmų pagal 42 straipsnį.

11. Pažeidžiamumo vertinimas, įskaitant išsamų pažeidžiamumo vertinimo rezultatų aprašymą, priemones, kurių valstybės narės ėmėsi atsakydamos į pažeidžiamumo vertinimą, ir bet kokių anksčiau rekomenduotų priemonių įgyvendinimo būseną, pagal 92 straipsnį reguliariai ir ne rečiau kaip kartą per metus perduodamas Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.

33 straipsnis

Pažeidžiamumo vertinimo ir Šengeno vertinimo mechanizmo sinergija

1. Pažeidžiamumo vertinimo ir Šengeno vertinimo mechanizmo sinergija turi būti kuo labiau padidinta siekiant sukurti geresnę Šengeno erdvės veikimo padėties vaizdo sistemą, kiek įmanoma labiau vengiant valstybių narių pastangų dubliavimosi ir užtikrinant geriau koordinuotą atitinkamų Sąjungos finansinių priemonių, kuriomis remiamas išorės sienų valdymas, naudojimą.

2. Siekiant 1 dalyje nurodyto tikslo, Komisija ir Agentūra nustato būtiną tvarką, pagal kurią reguliariai, saugiai ir laiku tarpusavyje galėtų keistis visa informacija, susijusia su pažeidžiamumo vertinimų rezultatais ir vertinimų, atliktų remiantis Šengeno vertinimo mechanizmu sienų valdymo srityje, rezultatais. Ta keitimosi tvarka taikoma pažeidžiamumo vertinimų ir Šengeno vertinimo vizitų ataskaitoms, vėlesnėms rekomendacijoms, veiklos planams ir bet kokiems valstybių narių pateiktų veiklos planų įgyvendinimo atnaujinimams.

3. Šengeno vertinimo mechanizmo tikslais dėl to, kad jis susijęs su sienų valdymu, Komisija pažeidžiamumo vertinimo rezultatais dalijasi su visais Šengeno vertinimo grupių nariais, dalyvaujančiais vertinant susijusią valstybę narę. Tokia informacija yra laikoma neskelbtina Reglamento (ES) Nr. 1053/2013 prasme, ir ji turi būti atitinkamai tvarkoma.

4. 2 dalyje nurodyta tvarka taikoma vertinimų, atliktų remiantis Šengeno vertinimo mechanizmu grąžinimo srityje, rezultatams siekiant užtikrinti, kad Agentūra būtų visapusiškai informuota apie nustatytus trūkumus, kad ji tuo klausimu galėtų pasiūlyti tinkamas priemones susijusioms valstybėms narėms remti.

34 straipsnis

Išorės sienos ruožų poveikio lygių nustatymas

1. Remdamasi Agentūros rizikos analize ir pažeidžiamumo vertinimu bei susitarusi su atitinkama valstybe nare, Agentūra nustato šiuos kiekvieno išorės sienos ruožo poveikio lygius arba tokius lygius pakeičia:

a) mažo poveikio lygis, kai prie atitinkamo sienos ruožo įvykstantys incidentai, susiję su neteisėta imigracija ar tarpvalstybiniais nusikaltimais, daro nereikšmingą poveikį sienų saugumui;

b) vidutinio poveikio lygis, kai prie atitinkamo sienos ruožo įvykstantys incidentai, susiję su neteisėta imigracija ar tarpvalstybiniais nusikaltimais, daro vidutinį poveikį sienų saugumui;

c) didelio poveikio lygis, kai prie atitinkamo sienos ruožo įvykstantys incidentai, susiję su neteisėta imigracija ar tarpvalstybiniais nusikaltimais, daro reikšmingą poveikį sienų saugumui.

2. Siekiant krizės prie konkretaus išorės sienos ruožo atveju greitai reaguoti, kai Agentūros rizikos analize rodo, kad prie atitinkamo išorės sienos ruožo įvykstantys incidentai, susiję su neteisėta imigracija ar tarpvalstybiniais nusikaltimais, daro lemiamą poveikį sienų apsaugai tiek, kad jie kelia grėsmę Šengeno erdvės veikimui, Agentūra tam išorės sienos ruožui, atitinkamai valstybei narei pritarus, laikinai nustato kritinio poveikio lygį.

3. Susijusiai valstybei narei ir Agentūrai nesusitarus dėl to, kokį poveikio lygį reikia nustatyti išorės sienos ruožui, tam sienos ruožui anksčiau nustatytas poveikio lygis išlieka nepakitęs.

4. Nacionalinis koordinavimo centras, glaudžiai bendradarbiaudamas su kitomis kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis, nuolat vertina poreikį pakeisti bet kurio išorės sienos ruožų poveikio lygį, atsižvelgdamas į nacionalinės padėties vaizdo sistemos informaciją, ir atitinkamai apie tai informuoja Agentūrą.

5. Agentūra Europos padėties vaizdo sistemoje nurodo išorės sienos ruožų poveikio lygius.

35 straipsnis

Poveikio lygius atitinkantis reagavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad prie išorės sienos ruožų vykdoma sienų kontrolės veikla atitiktų nustatytus poveikio lygius toliau nurodytu būdu:

a) jeigu išorės sienos ruožui nustatomas mažo poveikio lygis, už išorės sienų kontrolę atsakingos nacionalinės institucijos organizuoja reguliarią sienų kontrolę remdamosi rizikos analize ir užtikrina, kad tame sienos ruože būtų pakankamai darbuotojų ir išteklių;

b) jeigu išorės sienos ruožui nustatomas vidutinio poveikio lygis, už išorės sienų kontrolę atsakingos nacionalinės institucijos, be priemonių, kurių imtasi pagal šios dalies a punktą, užtikrina, kad tame sienos ruože būtų imtasi tinkamų sienų kontrolės priemonių; kai imamasi tokių sienų kontrolės priemonių, atitinkamai informuojamas nacionalinis koordinavimo centras; nacionalinis koordinavimo centras koordinuoja pagal 21 straipsnio 3 dalį suteiktą paramą;

c) jeigu išorės sienos ruožui nustatomas didelio poveikio lygis, susijusi valstybė narė, be priemonių, kurių imtasi pagal šios dalies b punktą, pasitelkdama nacionalinį koordinavimo centrą užtikrina, kad nacionalinėms institucijoms, veikiančioms tame išorės sienos ruože, būtų suteikta būtina parama ir būtų imamasi sustiprintų sienų kontrolės priemonių; ta valstybė narė gali prašyti Agentūros paramos laikantis bendrų operacijų arba skubios pasienio pagalbos teikimo inicijavimo sąlygų, kaip nustatyta 36 straipsnyje;

d) jeigu išorės sienos ruožui nustatomas kritinio poveikio lygis, Agentūra apie tai informuoja Komisiją; vykdomasis direktorius, be priemonių, kurių imtasi pagal šios dalies c punktą, priima rekomendaciją pagal 41 straipsnio 1 dalį, atsižvelgdamas į Agentūros teikiamą pagalbą; susijusi valstybė narė pagal 41 straipsnio 2 dalį pateikia atsakymą dėl rekomendacijos.

2. Nacionaliniai koordinavimo centrai reguliariai informuoja Agentūrą apie priemones, kurių buvo imtasi nacionaliniu lygmeniu pagal 1 dalies c ir d punktus.

3. Kai greta kitos valstybės narės arba trečiosios valstybės, su kuria sudarytos sutartys, susitarimai arba sukurti regioniniai tinklai, kaip nurodyta 72 ir 73 straipsniuose, sienos ruožo esančiam išorės sienos ruožui nustatomas vidutinio, didelio arba kritinio poveikio lygis, nacionalinis koordinavimo centras susisiekia su kaimyninės valstybės narės nacionaliniu koordinavimo centru arba su kaimyninės trečiosios valstybės kompetentinga institucija ir stengiasi kartu su Agentūra koordinuoti būtinas tarpvalstybines priemones.

4. Agentūra kartu su susijusia valstybe nare įvertina poveikio lygio nustatymą ir atitinkamas priemones, kurių imtasi nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis. Tas vertinimas įtraukiamas į pažeidžiamumo vertinimą, kurį pagal 32 straipsnį turi vykdyti Agentūra.

7 SKIRSNIS

Agentūros veikla prie išorės sienų

36 straipsnis

Agentūros veiksmai prie išorės sienų

1. Vykdydama su išorės sienų kontrole susijusias pareigas, valstybė narė gali prašyti Agentūros pagalbos. Agentūra taip pat įgyvendina priemones pagal 41 ir 42 straipsnius.

2. Agentūra organizuoja tinkamą techninę ir operacinę pagalbą priimančiajai valstybei narei ir, veikdama pagal atitinkamą Sąjungos ir tarptautinę teisę, įskaitant negrąžinimo principą, gali imtis vienos arba daugiau iš šių priemonių:

a) koordinuoti bendras vienos arba daugiau valstybių narių operacijas ir siųsti nuolatinį korpusą ir techninę įrangą;

b) organizuoti skubią pasienio pagalbą ir siųsti nuolatinį korpusą ir techninę įrangą;

c) koordinuoti vienos arba daugiau valstybių narių ir trečiųjų valstybių veiklą prie išorės sienų, įskaitant kartu su trečiosiomis valstybėmis vykdomas bendras operacijas;

d) vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą, siųsti nuolatinį korpusą, *inter alia*, į migrantų antplūdžio valdymo vietas, siekiant teikti techninę ir operacinę pagalbą, įskaitant, kai būtina, vykdant grąžinimo veiklą;

e) vykdant šios dalies a, b ir c punktuose nurodytas operacijas ir pagal Reglamentą (ES) Nr. 656/2014 bei tarptautinę teisę teikti valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms techninę ir operacinę pagalbą, padedant vykdyti nelaimės jūroje ištiktų asmenų paieškos ir gelbėjimo operacijas, kurių gali prireikti sienų stebėjimo operacijų jūroje metu;

f) teikti pirmenybę EUROSUR gretinimo paslaugoms.

3. Agentūra, vadovaudamasi Agentūrai taikomomis finansinėmis taisyklėmis, iš savo biudžeto finansuoja ar bendrai finansuoja 2 dalyje nurodytą veiklą.

4. Jeigu dėl padėties prie išorės sienų labai padidėja Agentūros finansiniai poreikiai, ji nedelsdama apie tai informuoja Europos Parlamentą, Tarybą ir Komisiją.

37 straipsnis

Bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos prie išorės sienų inicijavimas

1. Valstybė narė gali prašyti Agentūros pradėti bendras operacijas, kad būtų galima kovoti su kylančiais sunkumais, įskaitant neteisėtą imigraciją, esamas arba būsimas grėsmes prie jos išorės sienų ar tarpvalstybinius nusikaltimus, arba teikti didesnę techninę ir operacinę pagalbą, kai ji vykdo savo su išorės sienų kontrole susijusias pareigas. Pateikdama tokį prašymą valstybė narė taip pat gali nurodyti aptariamai bendrai operacijai reikalingų operacinių darbuotojų, įskaitant, priklausomai nuo to, kas taikytina, tų darbuotojų, kurie turi vykdomuosius įgaliojimus, profilius.

2. Su konkrečiais ir neproporcingais sunkumais susiduriančios valstybės narės prašymu, ypač jei prie išorės sienų perėjimo punktų atvyksta daug į tos valstybės narės teritoriją be leidimo patekti bandančių trečiųjų valstybių piliečių, Agentūra tos priimančiosios valstybės narės teritorijoje ribotą laikotarpį gali teikti skubią pasienio pagalbą.

3. Vykdomasis direktorius įvertina, patvirtina ir koordinuoja valstybių narių pateiktus pasiūlymus dėl bendrų operacijų ar skubios pasienio pagalbos teikimo. Prieš vykdant bendras operacijas ir teikiant skubią pasienio pagalbą atliekama išsami, patikima ir naujausiais duomenimis pagrįsta rizikos analizė, kuria remdamasi Agentūra, atsižvelgdama į išorės sienos ruožams suteiktą poveikio lygį pagal 34 straipsnį ir turimus išteklius, gali nustatyti pasiūlytų bendrų operacijų ir skubios pasienio pagalbos pirmumo tvarką.

4. Bendros operacijos arba skubios pasienio pagalbos tikslai gali būti pasiekiami vykdant daugiatikslę operaciją. Tokios operacijos gali būti susijusios su pakrančių apsaugos pajėgų funkcijomis ir tarpvalstybinių nusikaltimų prevencija, dėmesį sutelkiant į kovą su neteisėtu migrantų gabenimu arba prekyba žmonėmis, ir su migracijos valdymu, dėmesį sutelkiant į asmenų tapatybės nustatymą, registraciją, apklausas ir grąžinimą.

38 straipsnis

Bendrų operacijų veiklos planai

1. Rengiant bendrą operaciją, vykdomasis direktorius, bendradarbiaudamas su priimančiąja valstybe nare, parengia techninės įrangos, darbuotojų ir reikalingų darbuotojų, įskaitant, priklausomai nuo to, kas taikytina, tų darbuotojų, kurie turi vykdomuosius įgaliojimus, kuriems taikomas reikalavimas turėti leidimą pagal 82 straipsnio 2 dalį, profilių sąrašą. Tas sąrašas parengiamas atsižvelgiant į priimančiosios valstybės narės turimus išteklius ir į priimančiosios valstybės narės prašymą, pateiktą pagal 37 straipsnį. Remdamasi tais elementais, Agentūra nustato į veiklos planą įtrauktiną techninio ir operacinio pastiprinimo priemonių rinkinį, taip pat pajėgumo stiprinimo veiklą.

2. Vykdomasis direktorius parengia prie išorės sienų vykdytinų bendrų operacijų veiklos planą. Vykdomasis direktorius ir priimančioji valstybė narė, glaudžiai ir laiku konsultuodamiesi su dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis, susitaria dėl veiklos plano, kuriame išsamiai išdėstomi organizaciniai ir procedūriniai bendros operacijos aspektai.

3. Veiklos planas Agentūrai, priimančiajai valstybei narei ir dalyvaujančiosioms valstybėms narėms yra privalomas. Į jį įtraukiami visi aspektai, laikomi būtinais, kad būtų galima vykdyti bendrą operaciją, įskaitant:

a) padėties aprašymą, kuriame nurodomi siuntimo *modus operandi* ir tikslai, įskaitant operacijos tikslą;

b) numatomą bendros operacijos trukmę, kuri, kaip numatoma, yra reikalinga norint pasiekti jos tikslą;

c) geografinę vietovę, kurioje bus vykdoma bendra operacija;

d) užduočių, įskaitant tas, kurioms vykdyti reikia suteikti įgyvendinimo įgaliojimus, aprašą, pareigas, įskaitant pagarbą pagrindinėms teisėms ir duomenų apsaugos reikalavimus, ir specialius nurodymus būriams (grupėms), įskaitant nurodymus dėl leistino paieškos atlikimo duomenų bazėse ir leistinų tarnybinių ginklų, šaudmenų bei įrangos priimančiojoje valstybėje narėje;

e) būrių (grupių) sudėtį ir kitų susijusių darbuotojų siuntimą;

f) vadovavimo ir kontrolės nuostatas, įskaitant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnų, atsakingų už bendradarbiavimą su būrių (grupių) nariais ir Agentūra, ypač tų sienos apsaugos pareigūnų, kurie siuntimo laikotarpiu vadovauja būriams (grupėms), vardus, pavardes ir laipsnius, taip pat būrių (grupių) narių vietą vadovavimo grandyje;

g) techninę įrangą, siunčiamą vykdant bendrą operaciją, įskaitant konkrečius reikalavimus, pavyzdžiui, naudojimo sąlygas, prašomą įgulą, transportą ir kitus logistikos aspektus, taip pat finansines nuostatas;

h) išsamias nuostatas dėl Agentūros Valdančiajai tarybai ir atitinkamoms nacionalinėms institucijoms nedelsiant teikiamų pranešimų apie incidentus;

i) ataskaitų teikimo ir vertinimo sistemą, į kurią įtraukti vertinimo ataskaitos lyginamieji standartai, įskaitant susijusius su pagrindinių teisių apsauga, ir galutinės vertinimo ataskaitos galutinę pateikimo datą;

j) dėl operacijų jūroje – konkrečią informaciją apie atitinkamos jurisdikcijos galiojimą ir taikytiną teisę geografinėje vietovėje, kurioje vykdoma bendra operacija, įskaitant nuorodas į nacionalinę, tarptautinę ir Sąjungos teisę dėl sulaikymo, gelbėjimo jūroje ir išlaipinimo; tuo klausimu veiklos planas rengiamas pagal Reglamentą (ES) Nr. 656/2014;

k) bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis, kitais Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis arba tarptautinėmis organizacijomis tvarką;

l) bendrąsias instrukcijas, kaip užtikrinti pagrindinių teisių apsaugą Agentūrai vykdant operacinę veiklą;

m) procedūras, pagal kurias asmenys, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, prekybos žmonėmis aukos, nelydimi nepilnamečiai ir asmenys, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, nukreipiami į kompetentingas nacionalines institucijas, kad šios jiems suteiktų tinkamą pagalbą;

n) procedūras, pagal kurias sukuriamas mechanizmas, kurį taikant gaunami ir Agentūrai perduodami skundai dėl bet kurio operacinėje Agentūros veikloje dalyvaujančio asmens, įskaitant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnus ar kitus atitinkamus darbuotojus ir būrių (grupių) narius, tariamai padarytų pagrindinių teisių pažeidimų, įvykdytų jam dalyvaujant operacinėje Agentūros veikloje;

o) logistikos klausimus, įskaitant informaciją apie darbo sąlygas ir aplinką teritorijose, kuriose turi būti vykdoma bendra operacija.

4. Bet kokiems veiklos plano daliniams pakeitimams arba pritaikymams, pasikonsultavus su dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis, turi pritarti vykdomasis direktorius ir priimančioji valstybė narė. Agentūra iš dalies pakeisto ar pritaikyto veiklos plano kopiją nedelsdama išsiunčia dalyvaujančiosioms valstybėms narėms.

5. Šis straipsnis *mutatis mutandis* taikomas visoms Agentūros operacijoms.

39 straipsnis

Skubios pasienio pagalbos teikimo pradėjimo tvarka

1. Į valstybės narės prašymą pradėti teikti skubią pasienio pagalbą įtraukiamas padėties aprašymas, galimi tikslai ir numatomi poreikiai bei reikiamų darbuotojų, įskaitant, priklausomai nuo to, kas taikytina, tų darbuotojų, kurie turi vykdomuosius įgaliojimus, profiliai. Prireikus, vykdomasis direktorius gali nedelsdamas išsiųsti Agentūros ekspertus įvertinti prie atitinkamos valstybės narės išorės sienų susidariusią padėtį.

2. Apie valstybės narės prašymą pradėti teikti skubią pasienio pagalbą vykdomasis direktorius nedelsdamas informuoja Valdančiąją tarybą.

3. Priimdamas sprendimą dėl valstybės narės prašymo, vykdomasis direktorius atsižvelgia į Agentūros rizikos analizių rezultatus ir Europos padėties vaizdo sistemos analizės lygmenį, taip pat į 32 straipsnyje nurodyto pažeidžiamumo vertinimo rezultatus ir į bet kurią kitą susijusią atitinkamos valstybės narės arba kitos valstybės narės pateiktą informaciją.

4. Vykdomasis direktorius nedelsdamas įvertina galimybes persiųsti nuolatinio korpuso turimus būrių (grupių) narius, visų pirma statutinius darbuotojus ir valstybių narių į Agentūrą deleguotus operacinius darbuotojus, esančius kitose operacijų vykdymo teritorijose. Vykdomasis direktorius taip pat įvertina papildomą poreikį siųsti operacinius darbuotojus pagal 57 straipsnį ir, jei reikiamo profilio darbuotojų ištekliai buvo išnaudoti, – naudoti greitojo reagavimo rezervą pagal 58 straipsnį.

5. Sprendimą dėl prašymo pradėti teikti skubią pasienio pagalbą vykdomasis direktorius priima per dvi darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Vykdomasis direktorius apie sprendimą vienu metu raštu praneša susijusiai valstybei narei ir Valdančiajai tarybai. Sprendime išdėstomos pagrindinės priežastys, kuriomis jis yra grindžiamas.

6. Priimdamas šio straipsnio 5 dalyje nurodytą sprendimą, vykdomasis direktorius informuoja valstybes nares apie galimybę prašyti papildomų operacinių darbuotojų pagal 57 straipsnį ir, jei taikytina, pagal 58 straipsnį, nurodydamas kiekvienos valstybės narės galimą skirti darbuotojų skaičių ir profilį.

7. Jeigu vykdomasis direktorius nusprendžia pradėti skubios pasienio pagalbos teikimą, jis iš nuolatinio korpuso siunčia sienų valdymo būrius ir iš techninės įrangos rezervo siunčia įrangą pagal 64 straipsnį bei prireikus nusprendžia dėl skubaus pastiprinimo vienu ar daugiau sienų valdymo būrių pagal 57 straipsnį.

8. Vykdomasis direktorius kartu su priimančiąja valstybe nare nedelsdamas ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos parengia 38 straipsnio 2 dalyje nurodytą veiklos planą ir dėl jo susitaria.

9. Kai tik susitariama dėl veiklos plano ir jis pateikiamas valstybėms narėms, vykdomasis direktorius nedelsiant išsiunčia turimus operacinius darbuotojus juos persiunčiant iš kitų operacijos vykdymo teritorijų ar atleidžiant nuo kitų pareigų.

10. Tuo pačiu metu, kai vyksta 9 dalyje nurodytas siuntimas ir kai būtina užtikrinti skubų sienų valdymo būrių, persiųstų iš kitų operacijų vykdymo teritorijų ar pareigų, pastiprinimą, vykdomasis direktorius kiekvienos valstybės narės paprašo nurodyti papildomų darbuotojų, papildomai siųstinų iš darbuotojų siuntimo trumpam laikotarpiui nacionalinių sąrašų, kaip nurodyta 57 straipsnyje, skaičių ir profilį.

11. Kai šio straipsnio 7 dalyje nurodytų sienų valdymo būrių ir 10 dalyje nurodytų darbuotojų nepakanka, vykdomasis direktorius gali naudoti greitojo reagavimo rezervą, kiekvienos valstybės narės prašydamas išsiųsti tam tikrą skaičių atitinkamo profilio papildomų darbuotojų, kaip numatyta 58 straipsnyje.

12. Informacija, nurodyta 10 ir 11 dalyse, nacionaliniams informacijos centrams pateikiama raštu ir joje nurodoma data, kurią turi įvykti kiekvienos kategorijos darbuotojų išsiuntimas. Nacionaliniams informacijos centrams taip pat pateikiama veiklos plano kopija.

13. Valstybės narės užtikrina, kad reikiamo skaičiaus ir profilio darbuotojai nedelsiant būtų paskirti Agentūrai, kad būtų užtikrintas visiškas išsiuntimas pagal 57 straipsnį ir, jei taikytina, 58 straipsnį.

14. Pirmieji sienų valdymo būriai, persiųsti iš kitų teritorijų ir kitų pareigų, siunčiami ne vėliau kaip per penkias darbo dienas po vykdomojo direktoriaus ir priimančiosios valstybės narės susitarimo dėl veiklos plano priėmimo dienos. Papildomi sienų valdymo būriai prireikus nusiunčiami ne vėliau kaip per 12 darbo dienų nuo susitarimo dėl veiklos plano priėmimo dienos.

15. Kai turi būti teikiama skubi pasienio pagalba, vykdomasis direktorius, konsultuodamasis su Valdančiąja taryba, nedelsdamas apsvarsto Agentūros prie kitų išorės sienų vykdomų ir planuojamų vykdyti bendrų operacijų prioritetus, kad būtų numatytas galimas išteklių perskirstymas į tas vietas prie išorės sienų, kuriose labiausiai reikalingas sustiprintas siuntimas.

40 straipsnis

Migracijos valdymo rėmimo grupės

1. Kai valstybė narė tam tikrose migrantų antplūdžio vietose prie savo išorės sienų susiduria su neproporcingais su migracija susijusiais sunkumais, kuriems būdingas didelis mišrių migracijos srautų antplūdis, ta valstybė narė gali prašyti techninio ir operacinio pastiprinimo, kurį užtikrintų migracijos valdymo rėmimo grupės, sudarytos iš atitinkamų Sąjungos organų, tarnybų ir agentūrų ekspertų, veikiančių pagal savo įgaliojimus.

Ta valstybė narė Komisijai pateikia prašymą dėl pastiprinimo ir savo poreikių vertinimą. Komisija, remdamasi tuo įvertinimu, atitinkamai perduoda prašymą Agentūrai, EASO, Europolui ir kitiems atitinkamiems Sąjungos organams, tarnyboms ir agentūroms.

2. Atitinkami Sąjungos organai, tarnybos ir agentūros, veikdami pagal savo įgaliojimus, išnagrinėja valstybės narės prašymą dėl pastiprinimo ir jos poreikių įvertinimą, kad nustatytų išsamų iš įvairios atitinkamų Sąjungos organų, tarnybų ir agentūrų koordinuojamos veiklos sudarytą pastiprinimo priemonių paketą, dėl kurio turi būti susitarta su susijusia valstybe nare. Komisija koordinuoja tą procesą.

3. Komisija, bendradarbiaudama su priimančiąja valstybe nare ir atitinkamais Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis, jiems veikiant pagal savo įgaliojimus, nustato bendradarbiavimo migrantų antplūdžio vietoje sąlygas ir atsako už migracijos valdymo rėmimo grupių veiklos koordinavimą.

4. Nuolatinio korpuso, vykdančio migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą, teikiamas techninis ir operacinis pastiprinimas, visapusiškai gerbiant pagrindines teises, gali apimti:

a) visapusiškai gerbiant pagrindines teises, paramos teikimą vykdant prie išorės sienų atvykstančių trečiųjų valstybių piliečių patikrą, įskaitant tų trečiųjų valstybių piliečių tapatybės nustatymą, registravimą ir apklausas bei, kai to prašo valstybė narė, trečiųjų valstybių piliečių pirštų atspaudų ėmimą ir informacijos apie šių procedūrų paskirtį suteikimą;

b) pradinės informacijos teikimą asmenims, kurie nori teikti prašymus dėl tarptautinės apsaugos, ir tų asmenų nukreipimą pas susijusios valstybės narės kompetentingas nacionalines institucijas ar EASO siųstus ekspertus;

c) techninės ir operacinės pagalbos teikimą grąžinimo srityje pagal 48 straipsnį, įskaitant grąžinimo operacijų rengimą ir organizavimą;

d) būtinos techninės įrangos teikimą.

5. Į migracijos valdymo rėmimo grupes, kai būtina, įtraukiami darbuotojai, turintys ekspertinių žinių vaikų apsaugos, prekybos žmonėmis, apsaugos nuo persekiojimo dėl lyties arba pagrindinių teisių srityse.

41 straipsnis

Siūlomi veiksmai prie išorės sienų

1. Vykdomasis direktorius, remdamasis pažeidžiamumo vertinimo rezultatais arba kai vienam ar daugiau išorės sienos ruožų nustatytas kritinio poveikio lygis ir atsižvelgdamas į atitinkamus valstybės narės nenumatytų atvejų plano elementus, Agentūros rizikos analizę ir Europos padėties vaizdo sistemos analizės lygmenį, rekomenduoja susijusiai valstybei narei prašyti Agentūros inicijuoti, vykdyti ar koreguoti bendras operacijas, skubią pasienio pagalbą ar kitus atitinkamus Agentūros veiksmus, kaip nustatyta 36 straipsnyje.

2. Susijusi valstybė narė per šešias darbo dienas pateikia atsakymą dėl 1 dalyje nurodytos vykdomojo direktoriaus rekomendacijos. Jei dėl rekomendacijos pateikiamas neigiamas atsakymas, valstybė narė taip pat pateikia tą atsakymą pagrindžiančius argumentus. Vykdomasis direktorius nedelsdamas praneša Valdančiajai tarybai ir Komisijai apie rekomenduojamus veiksmus ir neigiamo atsakymo pagrindimą, kad būtų įvertinta, ar gali būti reikalaujama imtis skubių veiksmų pagal 42 straipsnį.

42 straipsnis

Padėtis prie išorės sienų, dėl kurios būtina imtis skubių veiksmų

1. Kai išorės sienų kontrolė tampa neveiksminga tiek, kad gali sutrikti Šengeno erdvės veikimas, nes:

a) valstybė narė neįgyvendina būtinų priemonių pagal 32 straipsnio 10 dalyje nurodytą Valdančiosios tarybos sprendimą arba

b) valstybė narė, prie kurios išorės sienų kyla konkrečių ir neproporcingų sunkumų, nepaprašė pakankamos paramos iš Agentūros pagal 37, 39 ar 40 straipsnį arba nesiima būtinų priemonių veiksmams pagal tuos straipsnius ar pagal 41 straipsnį įgyvendinti,

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali nedelsdama priimti sprendimą įgyvendinimo aktu, kuriuo nustatomos tos rizikos mažinimo priemonės, kurias turi įgyvendinti Agentūra, ir kuriuo reikalaujama, kad atitinkama valstybė narė bendradarbiautų su Agentūra įgyvendinant tas priemones. Prieš pateikdama savo pasiūlymą Komisija konsultuojasi su Agentūra.

2. Jeigu susiklosto padėtis, dėl kurios reikia imtis skubių veiksmų, Europos Parlamentas nedelsiant informuojamas apie tą padėtį, taip pat apie bet kurias vėlesnes priemones ir sprendimus, priimtus reaguojant į tą padėtį.

3. Siekiant sumažinti riziką, kad sutriks Šengeno erdvės veikimas, 1 dalyje nurodytame Tarybos sprendime numatoma viena ar daugiau iš toliau nurodytų priemonių, kurių turi imtis Agentūra:

a) organizuoti ir koordinuoti skubią pasienio pagalbą ir siųsti nuolatinį korpusą, įskaitant greitojo reagavimo rezervo grupes;

b) siųsti nuolatinį korpusą vykdant migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą, visų pirma, į migrantų antplūdžio vietas;

c) koordinuoti vienos arba daugiau valstybių narių ir trečiųjų valstybių veiklą prie išorės sienų, įskaitant kartu su trečiosiomis valstybėmis vykdomas bendras operacijas;

d) siųsti techninę įrangą;

e) organizuoti grąžinimo pagalbą.

4. Vykdomasis direktorius per dvi darbo dienas nuo 1 dalyje nurodyto Tarybos sprendimo priėmimo dienos:

a) nustato veiksmus, kurių reikia imtis siekiant praktiškai įvykdyti tame sprendime nustatytas priemones, įskaitant techninę įrangą ir operacinių darbuotojų, kurių reikia siekiant įvykdyti to sprendimo tikslus, skaičių ir profilį;

b) parengia veiklos plano projektą ir pateikia jį susijusioms valstybėms narėms.

5. Vykdomasis direktorius ir atitinkama valstybė narė susitaria dėl 4 dalies d punkte nurodyto veiklos plano per tris darbo dienas po jo pateikimo.

6. Agentūra nedelsdama ir bet kuriuo atveju per penkias darbo dienas nuo veiklos plano parengimo dienos iš nuolatinio korpuso siunčia būtinus operacinius darbuotojus 1 dalyje nurodytame Tarybos sprendime įvardytoms priemonėms praktiškai vykdyti. Antrajame etape reikiamu mastu ir bet kuriuo atveju per 12 darbo dienų nuo veiklos plano parengimo dienos siunčiami papildomi būriai (grupės).

7. Agentūra ir valstybės narės nedelsdamos ir bet kuriuo atveju per 10 darbo dienų nuo veiklos plano parengimo dienos į siuntimo paskirties vietą siunčia būtiną techninę įrangą ir kompetentingus darbuotojus 1 dalyje nurodytame Tarybos sprendime nustatytoms priemonėms praktiškai vykdyti.

Papildoma techninė įranga reikiamu mastu siunčiama antrajame etape laikantis 64 straipsnio.

8. Susijusi valstybė narė vykdo 1 dalyje nurodytą Tarybos sprendimą. Tuo tikslu ji nedelsdama bendradarbiauja su Agentūra ir imasi būtinų veiksmų, siekdama sudaryti palankesnes sąlygas to sprendimo įgyvendinimui, taip pat praktiniam tame sprendime ir veiklos plane, dėl kurio susitarta su vykdomuoju direktoriumi, nustatytų priemonių vykdymui, visų pirma įgyvendindama 43, 82 ir 83 straipsniuose numatytas pareigas.

9. Vadovaudamosi 57 straipsniu ir atitinkamais atvejais 39 straipsniu, valstybės narės skiria operacinius darbuotojus, kuriuos vykdomasis direktorius nustato pagal šio straipsnio 4 dalį.

10. Komisija stebi priemonių, nustatytų 1 dalyje nurodytame Tarybos sprendime, įgyvendinimą ir veiksmus, kurių tuo tikslu ėmėsi Agentūra. Jeigu susijusi valstybė narė per 30 dienų nevykdo šio straipsnio 1 dalyje nurodyto Tarybos sprendimo ir nebendradarbiauja su Agentūra pagal šio straipsnio 8 dalį, Komisija gali inicijuoti procedūrą, numatytą Reglamento (ES) 2016/399 29 straipsnyje.

43 straipsnis

Nurodymai būriams (grupėms)

1. Siunčiant sienų valdymo būrius, grąžinimo grupes ir migracijos valdymo rėmimo grupes priimančioji valstybė narė arba bendradarbiavimo su trečiąja valstybe pagal susitarimą dėl statuso atveju atitinkama trečioji valstybė duoda nurodymus būriams (grupėms) pagal veiklos planą.

2. Agentūra per savo koordinavimo pareigūną gali pranešti priimančiajai valstybei narei savo nuomonę dėl būriams (grupėms) duotų nurodymų. Tuo atveju priimančioji valstybė narė apsvarsto tą nuomonę ir į ją atsižvelgia tiek, kiek įmanoma.

3. Kai būriams (grupėms) duodami nurodymai neatitinka veiklos plano, koordinavimo pareigūnas nedelsdamas praneša apie tai vykdomajam direktoriui, o šis, jei tinkama, gali imtis veiksmų pagal 46 straipsnio 3 dalį.

4. Būrių (grupių) nariai, vykdydami jiems pavestas užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, visapusiškai gerbia pagrindines teises, įskaitant teisę pasinaudoti prieglobsčio procedūromis, ir teisę į žmogaus orumą, ir ypatingą dėmesį skiria pažeidžiamiems asmenims. Visos priemonės, kurių jie imasi vykdydami jiems pavestas užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, turi būti proporcingos tokiomis priemonėmis siekiamiems tikslams. Vykdydami jiems pavestas užduotis ir naudodamiesi savo įgaliojimais, jie, vadovaujantis Chartijos 21 straipsniu, nediskriminuoja asmenų jokiais pagrindais, pavyzdžiui dėl lyties, rasės, odos spalvos, tautinės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos, religijos ar tikėjimo, politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos.

5. Būrių (grupių) nariams, kurie nėra statutiniai darbuotojai, ir toliau taikomos jų buveinės valstybės narės drausminės priemonės. Buveinės valstybė narė pagal savo nacionalinės teisės aktus numato tinkamas drausminio poveikio arba kitas priemones, susijusias su pagrindinių teisių pažeidimu arba įsipareigojimų tarptautinės apsaugos srityje nevykdymu įgyvendinant bet kokią Agentūros operacinę veiklą.

6. Statutiniams darbuotojams, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, taikomos Tarnybos nuostatuose ir Įdarbinimo sąlygose numatytos drausminės priemonės ir 55 straipsnio 5 dalies a punkte nurodytame priežiūros mechanizme numatytos drausminio pobūdžio priemonės.

44 straipsnis

Koordinavimo pareigūnas

1. Agentūra užtikrina operacinį visų organizacinių aspektų, susijusių su bendromis operacijomis, bandomaisiais projektais arba skubia pasienio pagalba, įskaitant statutinių darbuotojų dalyvavimą, įgyvendinimą.

2. Nedarant poveikio 60 straipsniui, vykdomasis direktorius iš statutinių darbuotojų paskiria vieną ar daugiau ekspertų, kurie turi būti siunčiami kaip kiekvienos bendros operacijos arba skubios pasienio pagalbos koordinavimo pareigūnai. Vykdomasis direktorius apie paskyrimą praneša priimančiajai valstybei narei.

3. Koordinavimo pareigūnas veikia Agentūros vardu sprendžiant visus su būrių (grupių) siuntimu susijusius klausimus. Koordinavimo pareigūno užduotis – skatinti priimančiųjų ir dalyvaujančiųjų valstybių narių bendradarbiavimą ir jų veiklos koordinavimą. Koordinavimo pareigūnui padeda ir pataria bent vienas pagrindinių teisių stebėtojas. Visų pirma, koordinavimo pareigūnas:

a) palaiko ryšius tarp Agentūros, priimančiosios valstybės narės ir būrių (grupių) narių, Agentūros vardu teikdamas pagalbą sprendžiant visus su siuntimo į būrius (grupes) sąlygomis susijusius klausimus;

b) prižiūri, ar teisingai įgyvendinamas veiklos planas, be kita ko bendradarbiaudamas su pagrindinių teisių stebėtoju dėl pagrindinių teisių apsaugos, ir šiuo klausimu teikia ataskaitą vykdomajam direktoriui;

c) veikia Agentūros vardu visais būrių (grupių) siuntimo aspektais ir teikia Agentūrai ataskaitas dėl visų tų aspektų;

d) teikia ataskaitas vykdomajam direktoriui, jei priimančiosios valstybės narės duoti nurodymai būriams (grupėms) neatitinka veiklos plano, ypač pagrindinių teisių atžvilgiu, ir, kai tinkama, vykdomajam direktoriui siūlo priimti sprendimą pagal 46 straipsnį.

4. Dėl bendrų operacijų ar skubios pasienio pagalbos vykdomasis direktorius gali leisti koordinavimo pareigūnui padėti spręsti bet kokius nesutarimus dėl veiklos plano vykdymo ir būrių (grupių) siuntimo.

45 straipsnis

Išlaidos

1. Agentūra padengia visas toliau nurodytas išlaidas, kurias valstybės narės patiria skirdamos savo darbuotojus, kad jie, kaip būrių (grupių) nariai, iš nuolatinio korpuso trumpam laikotarpiui būtų siunčiami į valstybes nares ir į trečiąsias valstybes laikantis 57 straipsnio, arba į valstybes nares pasitelkiant greitojo reagavimo rezervą, kaip nurodyta 58 straipsnyje:

a) kelionių iš buveinės valstybės narės į priimančiąją valstybę narę, iš priimančiosios valstybės narės į buveinės valstybę narę, priimančiojoje valstybėje narėje siuntimo tikslais arba persiuntimo toje priimančiojoje valstybėje narėje arba į kitą priimančiąją valstybę narę išlaidas bei siuntimo į kitą trečiąją valstybę ir persiuntimo trečiojoje valstybėje arba į kitą trečiąją valstybę tikslais;

b) su skiepijimu susijusias išlaidas;

c) su specialiu draudimu susijusias išlaidas;

d) su sveikatos priežiūra, įskaitant psichologinę pagalbą, susijusias išlaidas;

e) dienpinigius, įskaitant apgyvendinimo išlaidas.

2. Valdančioji taryba, remdamasi Vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, priima išsamias taisykles, susijusias su darbuotojų, kurie siunčiami trumpam laikotarpiui pagal 57 ir 58 straipsnius, patirtų išlaidų apmokėjimu, ir prireikus jas atnaujina. Siekiant užtikrinti taikomos teisinės sistemos laikymąsi, vykdomasis direktorius tokį pasiūlymą pateikia gavęs teigiamą Komisijos nuomonę. Remiantis Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 125 straipsnio 1 dalies c, d ir e punktais, išsamios taisyklės kiek įmanoma grindžiamos supaprastintu išlaidų apmokėjimu. Kai tinkama, Valdančioji taryba užtikrina, kad būtų užtikrintas nuoseklumas su statutinių darbuotojų komandiruočių išlaidoms taikomomis taisyklėmis.

46 straipsnis

Sprendimai sustabdyti veiklą, ją nutraukti arba nepradėti jos vykdyti

1. Vykdomasis direktorius nutraukia bet kokią Agentūros veiklą, jei nebetenkinamos tos veiklos vykdymo sąlygos. Vykdomasis direktorius informuoja atitinkamą valstybę narę prieš tokį nutraukimą.

2. Valstybės narės, dalyvaujančios Agentūros operacinėje veikloje, vykdomojo direktoriaus gali paprašyti nutraukti tą operacinę veiklą. Vykdomasis direktorius apie tokį prašymą informuoja Valdančiąją tarybą.

3. Vykdomasis direktorius, informavęs atitinkamą valstybę narę, gali panaikinti veiklos finansavimą arba sustabdyti ar nutraukti veiklą, jei priimančioji valstybė narė nesilaiko veiklos plano.

4. Vykdomasis direktorius, pasikonsultavęs su pagrindinių teisių pareigūnu ir informavęs atitinkamą valstybę narę, panaikina bet kokios Agentūros veiklos finansavimą arba visiškai ar iš dalies sustabdo arba nutraukia bet kokią Agentūros veiklą, jei jis mano, kad vykdant atitinkamą veiklą daromi arba gali būti toliau daromi sunkūs pagrindinių teisių arba įsipareigojimų tarptautinės apsaugos srityje pažeidimai.

5. Vykdomasis direktorius, pasikonsultavęs su pagrindinių teisių pareigūnu, nusprendžia nepradėti jokios Agentūros veiklos, kai jis mano, kad pradėjus vykdyti tą veiklą iš pat pradžių būtų rimtų priežasčių ją sustabdyti arba nutraukti, nes galėtų būti daromi sunkūs pagrindinių teisių arba įsipareigojimų tarptautinės apsaugos srityje pažeidimai. Vykdomasis direktorius atitinkamą valstybę narę informuoja apie tą sprendimą.

6. 4 ir 5 dalyse nurodyti sprendimai grindžiami tinkamai pagrįstomis priežastimis. Vykdomasis direktorius priimdamas tokius sprendimus, atsižvelgia į atitinkamą informaciją, pavyzdžiui, užregistruotų skundų, kurių nacionalinė kompetentinga institucija nėra išnagrinėjusi, skaičių ir turinį, pranešimus apie rimtus incidentus, koordinavimo pareigūnų, atitinkamų tarptautinių organizacijų bei Sąjungos institucijų, organų, tarnybų ir agentūrų pranešimus srityse, kurioms taikomas šis reglamentas. Vykdomasis direktorius informuoja Valdančiąją tarybą apie tokius sprendimus ir pateikia jų pagrindimą.

7. Jei vykdomasis direktorius nusprendžia sustabdyti arba nutraukti Agentūros vykdomą migracijos valdymo rėmimo grupės siuntimą, jis apie tą sprendimą informuoja kitus susijusius organus, tarnybas ir agentūras, vykdančius veiklą migrantų antplūdžio vietoje, kuriai taikomas tas sprendimas.

47 straipsnis

Veiklos vertinimas

Vykdomasis direktorius vertina visos Agentūros operacinės veiklos rezultatus. Jis per 60 dienų po tos veiklos pabaigos Valdančiajai tarybai pateikia išsamias vertinimo ataskaitas kartu su pagrindinių teisių pareigūno pastabomis. Vykdomasis direktorius atlieka išsamią tų rezultatų analizę, siekdamas pagerinti būsimos veiklos kokybę, suderinamumą ir veiksmingumą; jis tą analizę įtraukia į Agentūros metinę veiklos ataskaitą. Vykdomasis direktorius užtikrina, kad Agentūra, vykdydama būsimą operacinę veiklą, atsižvelgtų į tų rezultatų analizę.

8 SKIRSNIS

Agentūros veiksmai grąžinimo srityje

48 straipsnis

Grąžinimas

1. Nesvarstydama sprendimų grąžinti esmės – tai ir toliau lieka išimtinė valstybių narių atsakomybė – ir gerbdama pagrindines teises, laikydamasi Sąjungos teisės bendrųjų principų ir tarptautinės teisės bendrųjų principų, įskaitant tarptautinę apsaugą, pagarbą negrąžinimo principui ir vaikų teisėms, Agentūra vykdydama grąžinimo veiklą:

a) teikia valstybėms narėms techninę ir operacinę pagalbą grąžinimo srityje, be kita ko:

i) renkant informaciją, kuri yra būtina norint priimti sprendimus grąžinti, nustatant trečiųjų valstybių piliečių, dėl kurių vykdomos grąžinimo procedūros, tapatybę ir vykdant kitą pasirengimo grąžinti, su grąžinimu susijusią valstybių narių veiklą ir valstybių narių veiklą po atvykimo ir po grąžinimo, siekiant sukurti integruotą valstybių narių kompetentingų institucijų grąžinimo valdymo sistemą, kurioje dalyvautų atitinkamos trečiųjų valstybių institucijos ir kiti atitinkami suinteresuotieji subjektai;

ii) gaunant kelionės dokumentus, be kita ko, konsulinio bendradarbiavimo būdu, neatskleidžiant informacijos apie tai, kad buvo pateiktas tarptautinės apsaugos prašymas, ar jokios kitos informacijos, kuri nėra būtina grąžinimo tikslais;

iii) organizuojant ir koordinuojant grąžinimo operacijas bei teikiant pagalbą savanoriškam grįžimui, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis;

iv) vykdant remiamą savanorišką grįžimą iš valstybių narių, teikiant pagalbą grąžinamiems asmenims prieš grąžinimą, per grąžinimą, taip pat po atvykimo ir po grąžinimo, atsižvelgiant į pažeidžiamų asmenų poreikius;

b) teikia techninę ir operacinę pagalbą valstybėms narėms, patiriančioms sunkumų, susijusių su jų grąžinimo sistemomis;

c) pasikonsultavusi su pagrindinių teisių pareigūnu, sukuria neprivalomą pavyzdinį nacionalinių IT sistemų grąžinimo byloms valdyti modelį, pagal kurį nustatoma tokių sistemų struktūra, taip pat teikia techninę ir operacinę pagalbą valstybėms narėms kuriant tokias su modeliu suderinamas sistemas;

d) valdo ir tobulina integruotą grąžinimo valdymo platformą ir ryšių infrastruktūrą, per kurią būtų galima susieti valstybių narių grąžinimo valdymo sistemas su platforma, siekiant keistis duomenimis ir informacija, įskaitant automatinį statistinių duomenų perdavimą, bei teikia techninę ir operacinę pagalbą valstybėms narėms, joms prisijungiant prie ryšių infrastruktūros;

e) organizuoja, skatina ir koordinuoja veiklą, kuria valstybėms narėms sudaromos sąlygos tarpusavyje keistis informacija bei nustatyti ir kaupti geriausią praktiką grąžinimo klausimais;

f) vadovaudamasi Agentūrai taikomomis finansinėmis taisyklėmis, iš savo biudžeto finansuoja ar bendrai finansuoja šiame skyriuje nurodytas operacijas, pagalbą ir veiklą, įskaitant išlaidų, patirtų dėl būtino nacionalinių IT sistemų grąžinimo byloms valdyti pritaikymo siekiant užtikrinti saugią komunikaciją su integruota grąžinimo valdymo platforma.

2. Techninė ir operacinė pagalba, nurodyta 1 dalies b punkte, apima veiklą, kuria valstybėms narėms padedama įgyvendinti kompetentingų nacionalinių institucijų taikomas grąžinimo procedūras, visų pirma teikiant:

a) vertimo žodžiu paslaugas;

b) praktinę informaciją, įskaitant tokios informacijos analizę, ir Agentūros rekomendacijas dėl trečiųjų valstybių, į kurias grąžinama, kurios yra svarbios įgyvendinant šį reglamentą, kai tinkama, bendradarbiaudama su kitais Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis, visų pirma EASO;

c) patarimus dėl grąžinimo procedūrų įgyvendinimo ir valdymo laikantis Direktyvos 2008/115/EB;

d) patarimus ir pagalbą įgyvendinant priemones, kurių valstybės narės ėmėsi laikydamosi Direktyvos 2008/115/EB ir tarptautinės teisės, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti grąžinamų asmenų pasiekiamumą grąžinimo tikslais ir užkirsti kelią grąžinamiems asmenims pasislėpti, bei patarimus ir pagalbą, susijusius su alternatyvomis sulaikymui;

e) įrangą, išteklius ir ekspertines žinias, siekiant įgyvendinti sprendimus grąžinti ir nustatyti trečiųjų valstybių piliečių tapatybę.

3. Agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija ir remiant atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant Europos migracijos tinklą, siekia tarpusavyje susieti ir sujungti Sąjungos lėšomis finansuojamus tinklus ir programas grąžinimo srityje.

49 straipsnis

Keitimosi informacija sistemos ir grąžinimo valdymas

1. Laikydamasi 48 straipsnio 1 dalies d punkto Agentūra valdo ir tobulina integruotą grąžinimo valdymo platformą, skirtą tvarkyti informaciją, įskaitant asmens duomenis, kurią perduoda valstybių narių grąžinimo valdymo sistemos, ir kuri būtina, kad Agentūra galėtų teikti techninę ir operacinę pagalbą. Asmens duomenys apima tik biografinius duomenis arba keleivių sąrašus. Asmens duomenys perduodami tik jei jie būtini, kad Agentūra galėtų padėti koordinuoti arba organizuoti grąžinimo į trečiąsias valstybes operacijas, nepriklausomai nuo transporto priemonės rūšies. Tokie asmens duomenys platformai perduodami tik priėmus sprendimą pradėti grąžinimo operaciją; duomenys ištrinami iš karto, kai tik baigiama operacija.

Biografiniai duomenys platformai perduodami tik tada, kai būrių (grupių) nariai negali gauti prie jų prieigos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1860 ([39]) 17 straipsnio 3 dalį.

Agentūra taip pat gali naudotis platforma siekdama saugaus biografinių ar biometrinių duomenų, be kita ko, visų rūšių dokumentų, kuriuos galima laikyti trečiosios valstybės piliečių, dėl kurių priimtas sprendimas grąžinti, pilietybės įrodymu ar *prima facie* įrodymu, kai tokius asmens duomenis būtina perduoti, kad Agentūra valstybės narės prašymu galėtų atskirais atvejais suteikti pagalbą patvirtinant trečiosios valstybės piliečių tapatybę ar pilietybę, perdavimo. Tokie duomenys platformoje nesaugomi ir turi būti ištrinami iš karto, kai tik gaunamas gavimo patvirtinimas.

2. Agentūra sukuria, įdiegia ir naudoja informacines sistemas ir taikomąją programinę įrangą, kurios sudaro galimybę vykdant grąžinimą keistis informacija Europos sienų ir pakrančių apsaugos viduje ir keistis asmens duomenimis.

3. Asmens duomenys tvarkomi laikantis 86, 87, 88 ir 91 straipsnių, priklausomai nuo to, kas taikytina.

50 straipsnis

Grąžinimo operacijos

1. Nesvarstydama sprendimų grąžinti esmės – tai ir toliau lieka išimtinė valstybių narių atsakomybė – Agentūra valstybėms narėms teikia techninę ir operacinę pagalbą ir užtikrina grąžinimo operacijų koordinavimą arba jų organizavimą, be kita ko, užsakydama orlaivius tokioms operacijoms ir organizuodama grąžinimą reguliariais skrydžiais ar kitomis transporto priemonėmis. Agentūra savo iniciatyva ir susitarusi su atitinkama valstybe nare gali koordinuoti arba organizuoti grąžinimo operacijas.

2. Valstybės narės, naudodamos 49 straipsnio 1 dalyje nurodytą platformą, teikia su grąžinimais susijusius operacinius duomenis, kad Agentūra galėtų įvertinti grąžinimo poreikius, ir informuoja Agentūrą apie preliminarų planuojamų grąžinti asmenų skaičių ir trečiąsias valstybes, į kurias grąžinama, vykdant jų atitinkamas nacionalines grąžinimo operacijas, taip pat apie jų poreikius, susijusius su Agentūros teikiama pagalba arba koordinavimu. Agentūra parengia ir prižiūri tęstinį veiklos planą, kad prašančiosioms valstybėms narėms galėtų teikti būtiną operacinę pagalbą ir pastiprinimą, įskaitant techninės įrangos teikimą. Agentūra, remdamasi poreikių vertinimu, arba savo iniciatyva ir susitarusi su atitinkama valstybe nare, arba valstybės narės prašymu į tęstinį veiklos planą gali įtraukti grąžinimo operacijų, kurias ji laiko būtinomis, datas ir grąžinimo operacijų vietas. Valdančioji taryba, remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, sprendžia dėl tęstinio veiklos plano *modus operandi*. Atitinkama valstybė narė Agentūrai patvirtina, kad visiems grąžinamiems asmenims, kurių atžvilgiu vykdoma Agentūros organizuojama arba koordinuojama grąžinimo operacija, taikomas vykdytinas sprendimas grąžinti.

Atsiuntus būrių (grupių) narius, jie, prieš pradėdami bet kurio grąžinamo asmens grąžinimą, patikrina Šengeno informacinę sistemą, ar dėl to grąžinamo asmens priimto sprendimo grąžinti vykdymas nėra sustabdytas arba ar sprendimo vykdymas nėra atidėtas.

Tęstiniame veiklos plane pateikiami elementai, kurie būtini grąžinimo operacijai vykdyti, įskaitant elementus, susijusius su pagarba pagrindinėms teisėms, ir pateikiamos nuorodos į, *inter alia*, atitinkamus elgesio kodeksus bei stebėsenos, ataskaitų teikimo ir skundų nagrinėjimo mechanizmo procedūras.

3. Agentūra valstybėms narėms gali teikti techninę ir operacinę pagalbą, taip pat gali arba savo iniciatyva ir susitarusi su atitinkama valstybe nare, arba dalyvaujančiųjų valstybių narių prašymu, užtikrinti, kad būtų koordinuojamos arba organizuojamos grąžinimo operacijos, kurioms trečioji valstybė, į kurią grąžinama, teikia transporto priemones ir siunčia grąžinimo lydinčiuosius asmenis (toliau – Surenkamosios grąžinimo operacijos). Dalyvaujančiosios valstybės narės ir Agentūra užtikrina, kad per visą grąžinimo operaciją būtų garantuojama pagarba pagrindinėms teisėms, negrąžinimo principui, užtikrinamas proporcingas suvaržymo priemonių taikymas ir garantuojamas grąžinamų asmenų orumas. Visos grąžinimo operacijos iki atvykimo į trečiąją valstybę, į kurią grąžinama, metu joje dalyvauja bent vienas valstybės narės atstovas ir vienas priverstinio grąžinimo stebėtojas iš pagal 51 straipsnį sudaryto rezervo arba dalyvaujančiosios valstybės narės stebėsenos sistemos.

([39]) 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1860 dėl Šengeno informacinės sistemos naudojimo neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui (OL L 312, 2018 12 7, p. 1).

4. Vykdomasis direktorius nedelsdamas parengia grąžinimo planą, skirtą Surenkamosioms grąžinimo operacijoms. Vykdomasis direktorius ir bet kuri dalyvaujančioji valstybė narė susitaria dėl plano, kuriame išsamiai išdėstomi Surenkamosios grąžinimo operacijos organizaciniai ir procedūriniai aspektai, atsižvelgiant į poveikį pagrindinėms teisėms ir tokių operacijų riziką. Bet kokiems to plano daliniams pakeitimams ar pritaikymams turi pritarti 3 dalyje ir šioje dalyje nurodytos šalys.

Surenkamųjų grąžinimo operacijų planas privalomas Agentūrai ir dalyvaujančiajai valstybei narei. Jis apima visus būtinus Surenkamųjų grąžinimo operacijų vykdymo veiksmus.

5. Kiekviena grąžinimo operacija, kurią organizuoja arba koordinuoja Agentūra, stebima pagal Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 6 dalį. Priverstinio grąžinimo operacijų stebėseną vykdo priverstinio grąžinimo stebėtojas, vadovaudamasis objektyviais ir skaidriais kriterijais, ir ji apima visą grąžinimo operaciją – nuo etapo prieš išvykimą iki grąžinamų asmenų perdavimo trečiojoje valstybėje, į kurią grąžinama. Priverstinio grąžinimo stebėtojas vykdomajam direktoriui, pagrindinių teisių pareigūnui ir visų konkrečioje operacijoje dalyvavusių valstybių narių kompetentingoms nacionalinėms institucijoms pateikia ataskaitą dėl kiekvienos priverstinio grąžinimo operacijos. Jei būtina, atitinkamus tolesnius veiksmus užtikrina atitinkamai vykdomasis direktorius ir kompetentingos nacionalinės institucijos.

6. Jei Agentūrai kyla susirūpinimas dėl pagarbos pagrindinėms teisėms bet kuriuo grąžinimo operacijos etapu, ji apie tą susirūpinimą praneša dalyvaujančiosioms valstybėms narėms ir Komisijai.

7. Vykdomasis direktorius vertina grąžinimo operacijų rezultatus ir kas šešis mėnesius Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Valdančiajai tarybai perduoda išsamią vertinimo ataskaitą, apimančią visas praėjusį semestrą vykdytas grąžinimo operacijas, kartu su pagrindinių teisių pareigūno pastabomis. Vykdomasis direktorius atlieka išsamią lyginamąją tų rezultatų analizę, siekdamas pagerinti būsimų grąžinimo operacijų kokybę, suderinamumą ir veiksmingumą. Vykdomasis direktorius tą analizę įtraukia į Agentūros metinę veiklos ataskaitą.

8. Agentūra, vadovaudamasi Agentūrai taikomomis finansinėmis taisyklėmis, iš savo biudžeto finansuoja ar bendrai finansuoja grąžinimo operacijas, teikdama pirmenybę daugiau nei vienos valstybės narės arba iš migrantų antplūdžio vietų vykdomoms operacijoms.

51 straipsnis

Priverstinio grąžinimo stebėtojų rezervas

1. Agentūra, tinkamai atsižvelgusi į pagrindinių teisių pareigūno nuomonę, iš valstybių narių kompetentingų įstaigų sudaro priverstinio grąžinimo stebėtojų, kurie vykdo priverstinio grąžinimo stebėsenos veiklą pagal Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 6 dalį ir kurie buvo apmokyti pagal šio reglamento 62 straipsnį, rezervą.

2. Valdančioji taryba vykdomojo direktoriaus siūlymo pagrindu nustato į tą rezervą paskirtinų priverstinio grąžinimo stebėtojų profilį ir skaičių. Ta pati tvarka taikoma visiems tolesniems profilių ir bendro skaičiaus pakeitimams.

Valstybės narės atsako už šio rezervo papildymą, paskirdamos į jį apibrėžtą profilį atitinkančius priverstinio grąžinimo stebėtojus, nedarant poveikio tų stebėtojų nepriklausomumui pagal nacionalinę teisę, jeigu tai yra numatyta nacionalinėje teisėje. Agentūra į rezervą taip pat skiria pagrindinių teisių stebėtojus, kaip nurodyta 110 straipsnyje. Į rezervą įtraukiami priverstinio grąžinimo stebėtojai, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.

3. Valstybių narių skiriamų priverstinio grąžinimo stebėtojų, dalyvausiančių grąžinimo operacijose ir teikiant pagalbą kitais metais, skaičius planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių metinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal tuos susitarimus valstybės narės Agentūros prašymu skiria priverstinio grąžinimo stebėtojus, kurie gali būti siunčiami, nebent jose susidarytų išskirtinė padėtis, dėl kurios taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Toks prašymas pateikiamas likus bent 21 darbo dienai iki planuojamo siuntimo arba penkioms darbo dienoms skubios grąžinimo pagalbos atveju.

4. Agentūra, gavusi prašymą, siunčia paskirtus priverstinio grąžinimo stebėtojus į dalyvaujančiąsias valstybes nares, kad jie jų vardu stebėtų, ar teisingai įgyvendinamos grąžinimo operacijos per visą jų trukmę ir ar teikiama visa grąžinimo pagalba. Ji užtikrina, kad bet kurią grąžinimo operaciją, kurioje dalyvauja vaikai, stebėtų priverstinio grąžinimo stebėtojai, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.

5. Vykdant grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą priverstinio grąžinimo stebėtojams ir toliau taikomos jų buveinės valstybės narės drausminio poveikio priemonės. Statutiniams darbuotojams, išsiųstiems kaip priverstinio grąžinimo stebėtojai, taikomos Tarnybos nuostatuose ir Įdarbinimo sąlygose numatytos drausminio poveikio priemonės.

52 straipsnis

Grąžinimo grupės

1. Agentūra arba savo iniciatyva ir susitarusi su atitinkama valstybe nare, arba tos valstybės narės prašymu, gali siųsti grąžinimo grupes. Agentūra tokias grąžinimo grupes gali siųsti vykdyti migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą vykdant grąžinimo pagalbą arba siekiant reikiamu mastu teikti papildomą techninę ir operacinę pagalbą grąžinimo srityje. Prireikus, grąžinimo grupėse turi būti pareigūnų, kurie turi specialių ekspertinių žinių vaikų apsaugos srityje.

2. 40 straipsnio 2–5 dalys ir 43, 44 bei 45 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi grąžinimo grupėms.

53 straipsnis

Grąžinimo pagalba

1. Kai valstybei narei vykdant įpareigojimą grąžinti grąžinamus asmenis tenka našta, Agentūra arba savo iniciatyva ir susitarusi su atitinkama valstybe nare, arba tos valstybės narės prašymu teikia tinkamą techninę ir operacinę pagalbą grąžinimo pagalbos forma. Tokia pagalba gali būti grąžinimo grupių siuntimas į priimančiąją valstybę narę, teikiant pagalbą įgyvendinant grąžinimo procedūras, ir grąžinimo operacijų iš priimančiosios valstybės narės organizavimas.

50 straipsnis taip pat taikomas grąžinimo operacijoms, kurias organizuoja ar koordinuoja Agentūra, teikdama grąžinimo pagalbą.

2. Kai valstybei narei vykdant įpareigojimą grąžinti grąžinamus asmenis ji susiduria su konkrečiais ir neproporcingais sunkumais, Agentūra arba savo iniciatyva ir susitarusi su atitinkama valstybe nare, arba tos valstybės narės prašymu teikia tinkamą techninę ir operacinę pagalbą skubios grąžinimo pagalbos forma. Skubi grąžinimo pagalba gali būti skubus grąžinimo grupių siuntimas į priimančiąją valstybę narę, teikiant pagalbą, kad būtų įgyvendintos grąžinimo procedūros, ir grąžinimo operacijų iš priimančiosios valstybės narės organizavimas.

3. Teikiant grąžinimo pagalbą, vykdomasis direktorius, susitaręs su priimančiąja valstybe nare ir dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis, nedelsdamas parengia veiklos planą. 38 straipsnio nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

4. Vykdomasis direktorius sprendimą dėl veiklos plano priima kuo greičiau, o 2 dalyje nurodytu atveju – per penkias darbo dienas. Apie sprendimą nedelsiant raštu pranešama atitinkamoms valstybėms narėms ir Valdančiajai tarybai.

5. Agentūra, vadovaudamasi Agentūrai taikomomis finansinėmis taisyklėmis, iš savo biudžeto finansuoja arba bendrai finansuoja grąžinimo pagalbą.

9 SKIRSNIS

Pajėgumai

54 straipsnis

Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinis korpusas

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinis korpusas, turintis I priede išdėstytą pajėgumą, yra Agentūros dalis. Nuolatinį korpusą sudaro šios keturios operacinių darbuotojų kategorijos pagal I priede nustatytą metinę paskirstymo schemą:

a) 1 kategorija: statutiniai darbuotojai, į operacijų vykdymo teritorijas siunčiami kaip būrių (grupių) nariai pagal 55 straipsnį, taip pat už ETIAS centrinio padalinio veikimą atsakingi darbuotojai;

b) 2 kategorija: iš valstybių narių į Agentūrą ilgam laikotarpiui kaip nuolatinio korpuso dalis deleguojami darbuotojai laikantis 56 straipsnio;

c) 3 kategorija: valstybių narių darbuotojai, kurie yra parengti Agentūrai siųsti trumpam laikotarpiui kaip nuolatinio korpuso dalis laikantis 57 straipsnio, ir

d) 4 kategorija: greitojo reagavimo rezervas, kurį sudaro valstybių narių darbuotojai, kurie laikantis 58 straipsnio yra parengti išsiųsti skubiai pasienio pagalbai teikti pagal 39 straipsnį.

2. Agentūra nuolatinio korpuso narius siunčia kaip sienų valdymo būrių, migracijos valdymo rėmimo grupių ir grąžinimo grupių narius, dalyvaujančius valstybėse narėse ar trečiosiose valstybėse vykdant bendras operacijas, teikiant skubią pasienio pagalbą ar grąžinimo pagalbą arba kitą susijusią operacinę veiklą. Tokią veiklą galima vykdyti tik turint atitinkamos valstybės narės ar trečiosios valstybės leidimą. Faktinis iš nuolatinio korpuso siunčiamų darbuotojų skaičius priklauso nuo operacinių poreikių.

Nuolatinio korpuso siuntimas papildo valstybių narių dedamas pastangas.

3. Teikiant paramą valstybėms narėms nuolatinio korpuso nariai, išsiųsti kaip būrių (grupių) nariai, geba vykdyti sienų kontrolės ar grąžinimo užduotis, įskaitant užduotis, kurioms atlikti reikalingi atitinkamoje nacionalinėje teisėje numatyti vykdomieji įgaliojimai, arba statutinių darbuotojų atveju – 55 straipsnio 7 dalyje nustatytas užduotis, kurioms atlikti reikalingi vykdomieji įgaliojimai.

Nuolatinio korpuso nariai turi atitikti specializuoto mokymo ir profesionalumo reikalavimus, kaip numatyta Reglamento (ES) 2016/399 16 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje ar kituose atitinkamuose aktuose.

4. Remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, atsižvelgiant į Agentūros rizikos analizę, pažeidžiamumo vertinimo rezultatus ir Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklą bei remiantis Agentūrai skirtu jos statutinių darbuotojų ir deleguotų darbuotojų skaičiumi ir profiliais, Valdančioji taryba ne vėliau kaip kiekvienų metų kovo 31 d. priima sprendimą:

a) kuriuo apibrėžiami operacinių darbuotojų profiliai ir nustatomi reikalavimai tiems darbuotojams;

b) dėl 1, 2 ir 3 kategorijų kiekvieno konkretaus profilio darbuotojų, skirtų sudaryti būrius (grupes) kitais metais, skaičiaus remiantis tikėtinais operaciniais poreikiais kitais metais;

c) kuriuo išsamiau apibrėžiami II ir III prieduose nustatyti įnašai, nustatant kiekvienos valstybės narės darbuotojų, kurie kitais metais turi būti deleguojami į Agentūrą pagal 56 straipsnį ir turi būti paskirti pagal 57 straipsnį, skaičių ir profilius;

d) kuriuo išsamiau nustatomi IV priede nustatyti įnašai, nustatant kiekvienos valstybės narės darbuotojų, kurie kitais metais turi būti paskirti į greitojo reagavimo rezervą skubios pasienio pagalbos teikimo atveju pagal 39 ir 58 straipsnius, skaičių ir profilius, ir

e) kuriuo nustatomas orientacinis daugiametis profilių planavimas ateinantiems metams siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ilgalaikiam valstybių narių skiriamų darbuotojų skaičiaus ir statutinių darbuotojų įdarbinimo planavimui.

5. Pagal 64 straipsnį techninę įrangą aptarnaujantys darbuotojai laikomi trumpam laikotarpiui siųstinais darbuotojais, kuriuos valstybės narės numatė siųsti pagal 57 straipsnį kitais metais. Kad Valdančioji taryba galėtų pasiruošti priimti atitinkamą šio straipsnio 4 dalyje nurodytą sprendimą, atitinkama valstybė narė nė vėliau kaip kiekvienų metų sausio mėnesio pabaigoje Agentūrai praneša apie savo ketinimus siųsti techninę įrangą kartu su atitinkamais darbuotojais.

6. 73 straipsnio tikslais, Agentūra sukuria ir užtikrina veiksmingo nuolatinio korpuso siuntimo į trečiųjų valstybių teritoriją vadovavimo ir kontrolės struktūras.

7. Agentūra gali įdarbinti pakankamą statutinių darbuotojų, kurie vykdo pagalbines ar stebėjimo funkcijas, susijusias su nuolatinio korpuso formavimu, jo operacijų planavimu ir valdymu bei Agentūros nuosavos įrangos įsigijimu, skaičių, kurį gali sudaryti ne daugiau kaip 4 % bendro I priede nustatyto nuolatinio korpuso narių skaičiaus.

8. 7 dalyje nurodyti darbuotojai ir už ETIAS centrinio padalinio veikimą atsakingi darbuotojai nesiunčiami kaip būrių (grupių) nariai, tačiau I priedo tikslais jie skaičiuojami kaip 1 kategorijos darbuotojai.

55 straipsnis

Statutiniai darbuotojai nuolatiniame korpuse

1. Agentūra prisideda prie nuolatinio korpuso skirdama savo statutinius darbuotojus (1 kategorija), kurie turi būti siunčiami į operacijų vykdymo teritorijas kaip būrių (grupių) nariai, kad vykdytų užduotis ir įgaliojimus, numatytus 82 straipsnyje, įskaitant užduotį valdyti nuosavą Agentūros įrangą.

2. Įdarbindama darbuotojus Agentūra užtikrina, kad būtų atrinkti tik tie kandidatai, kurie demonstruoja aukštą profesionalumo lygį, laikosi aukštų etikos standartų ir turi deramus kalbos įgūdžius.

3. Pagal 62 straipsnio 2 dalį po įdarbinimo statutiniai darbuotojai, kurie turi būti siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, dalyvauja būtinuose atitinkamuose su sienų apsauga arba grąžinimu susijusiose mokymuose, taip pat pagrindinių teisių klausimais, atsižvelgiant į darbuotojų profilius, dėl kurių Valdančioji taryba yra priėmusi sprendimą pagal 54 straipsnio 4 dalį, pirmiau įgytą kvalifikaciją ir profesinę patirtį atitinkamose srityse.

Pirmoje pastraipoje nurodyti mokymai vykdomi pagal Agentūros parengtas specialias mokymo programas ir, remiantis susitarimais su atrinktomis valstybėmis narėmis, vykdomi jų specializuotose mokymo ir švietimo įstaigose, įskaitant Agentūros partnerystės akademijas valstybėse narėse. Kiekvienam darbuotojui jį įdarbinus parengiami tinkami mokymo planai, kuriais užtikrinama, kad jis visuomet turėtų profesinę kvalifikaciją, reikalingą sienų apsaugos ir su grąžinimu susijusioms užduotims atlikti. Mokymo planai reguliariai atnaujinami. Agentūra padengia visas mokymo išlaidas.

Statutiniai darbuotojai, kurie atlieka Agentūros nuosavos įrangos techninio aptarnavimo užduotis, neprivalo dalyvauti visapusiškuose sienų apsaugos ar su grąžinimu susijusiuose mokymuose.

4. Viso jų įdarbinimo metu Agentūra užtikrina, kad jos statutiniai darbuotojai savo pareigas vykdytų kaip būrių (grupių) nariai, vadovaudamiesi aukščiausiais standartais ir visapusiškai laikydamiesi pagrindinių teisių.

5. Valdančioji taryba, remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu:

a) nustato tinkamą priežiūros mechanizmą, kurį taikant stebima, kaip statutiniai darbuotojai taiko jėgos naudojimą reglamentuojančias nuostatas, įskaitant taisykles dėl ataskaitų teikimo ir konkrečias priemones, pavyzdžiui, drausminio pobūdžio priemones, jėgos naudojimo atžvilgiu siuntimo laikotarpiu;

b) nustato vykdomajam direktoriui taikomas taisykles, pagal kurias jis suteikia teisę statutiniams darbuotojams nešiotis ir naudoti šaunamuosius ginklus laikantis 82 straipsnio ir V priedo, be kita ko, dėl privalomo bendradarbiavimo su kompetentingomis nacionalinėmis institucijomis, visų pirma pilietybės valstybėje narėje, gyvenamosios vietos valstybėje narėje ir pirminio mokymo valstybėje narėje; tos taisyklės taip pat reglamentuoja, kaip vykdomasis direktorius užtikrina, kad statutiniai darbuotojai toliau laikytųsi tokių leidimų išdavimo sąlygų, visų pirma susijusių su šaunamųjų ginklų naudojimu, įskaitant reguliarų šaudymo bandymų atlikimą;

c) nustato konkrečias taisykles, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos šaunamųjų ginklų, šaudmenų ir kitos įrangos laikymui saugomuose objektuose ir jų transportavimui į operacijų vykdymo teritorijas.

Kalbant apie taisykles, nurodytas šios dalies pirmos pastraipos a punkte, Komisija, laikydamasi Tarnybos nuostatų 110 straipsnio 2 dalies, pateikia nuomonę dėl to, ar jomis laikomasi Pareigūnų tarnybos nuostatų ir Įdarbinimo sąlygų. Dėl vykdomojo direktoriaus pasiūlymo dėl tų taisyklių konsultuojamasi su pagrindinių teisių pareigūnu.

6. Agentūros darbuotojai, kurie nėra kvalifikuoti vykdyti su sienų apsauga ar grąžinimu susijusių užduočių, per bendras operacijas bus siunčiami tik koordinavimo, pagrindinių teisių laikymosi stebėsenos ir kitoms susijusioms užduotims vykdyti. Jie nėra būrių (grupių) nariai.

7. Statutiniai darbuotojai, kurie turi būti siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, laikantis 82 straipsnio, pagal nustatytus darbuotojų profilius ir atitinkamus mokymus turi gebėti atlikti toliau nurodytas užduotis, kurioms reikia vykdomųjų įgaliojimų:

a) asmenų tapatybės ir pilietybės tikrinimas, įskaitant paiešką atitinkamose Sąjungos ir nacionalinėse duomenų bazėse;

b) leidimas atvykti, kai tenkinamos atvykimo sąlygos, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2016/399 6 straipsnyje;

c) atsisakymas leisti atvykti pagal Reglamento (ES) 2016/399 14 straipsnį;

d) kelionės dokumentų antspaudavimas pagal Reglamento (ES) 2016/399 11 straipsnį;

e) vizų išdavimas arba atsisakymas išduoti vizas pasienyje pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 810/2009 ([40]) 35 straipsnį ir atitinkamų duomenų įvedimas į Vizų informacinę sistemą;

f) sienų stebėjimas, įskaitant patruliavimą tarp sienos perėjimo punktų, siekiant užkirsti kelią neteisėtam sienos kirtimui, kovoti su tarpvalstybiniais nusikaltimais ir imtis priemonių prieš neteisėtai sieną kirtusius asmenis, be kita ko, juos perimti arba sulaikyti;

g) dėl neteisėto išorės sienos kirtimo sulaikytų asmenų pirštų atspaudų registravimas Eurodac sistemoje laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 603/2013 ([41]) III skyriaus;

h) ryšių su trečiosiomis valstybėmis, siekiant nustatyti ir gauti kelionės dokumentus grąžinamiems asmenims, palaikymas;

i) trečiosios valstybės piliečių, kuriems taikomos priverstinio grąžinimo procedūros, lydėjimas.

56 straipsnis

Valstybių narių dalyvavimas nuolatiniame korpuse deleguojant darbuotojus ilgam laikotarpiui

1. Valstybės narės prisideda prie nuolatinio korpuso į Agentūrą deleguodamos operacinius darbuotojus, kaip būrių (grupių) narius (2 kategorija). Kiekvieno atskiro delegavimo trukmė yra 24 mėnesiai. Susitarus su buveinės valstybe nare ir Agentūra, atskiro delegavimo trukmė gali būti pratęsta dar 12 ar 24 mėnesiams. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas 61 straipsnyje nurodytos finansinės paramos sistemos įgyvendinimui, delegavimo laikotarpis paprastai prasideda kalendorinių metų pradžioje.

2. Kiekviena valstybė narė yra atsakinga už nuolatinį operacinių darbuotojų, kaip deleguojamų būrių (grupių) narių, siuntimą pagal II priedą. Pagal šį straipsnį siunčiamų darbuotojų patirtos išlaidos padengiamos laikantis pagal 95 straipsnio 6 dalį priimtų taisyklių.

3. Į Agentūrą deleguojami operaciniai darbuotojai vykdo būrių (grupių) narių užduotis ir įgaliojimus laikantis 82 straipsnio. Valstybė narė, kuri delegavo tuos operacinius darbuotojus, laikoma jų buveinės valstybe nare. Vykdant delegavimą, deleguotų būrių (grupių) narių siuntimo vietą (-as) ir trukmę pagal operacinius poreikius nustato vykdomasis direktorius. Agentūra užtikrina nuolatinį operacinių darbuotojų mokymą jų delegavimo metu.

([40]) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 243, 2009 9 15, p. 1).

([41]) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013 dėl Eurodac sistemos pirštų atspaudams lyginti sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Reglamentą (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų bei Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su Eurodac sistemos duomenimis ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1077/2011, kuriuo įsteigiama Europos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (OL L 180, 2013 6 29, p. 1).

4. Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. kiekviena valstybė narė iš savo operacinių darbuotojų nurodo delegavimui tinkamus kandidatus, atsižvelgdama į konkretų darbuotojų skaičių ir profilius, kuriuos kitiems metams nustato Valdančioji taryba, kaip nurodyta 54 straipsnio 4 dalyje. Agentūra patikrina, ar valstybių narių siūlomi operaciniai darbuotojai atitinka apibrėžtus darbuotojų profilius ir turi reikalaujamus kalbos įgūdžius. Ne vėliau kaip kiekvienų metų rugsėjo 15 d. Agentūra priima siūlomus kandidatus arba, jei jie neatitinka reikiamų profilių, neturi pakankamų kalbos įgūdžių, yra padarę nusižengimų ar pažeidę taikomas taisykles ankstesnio siuntimo metu, atsisako atitinkamų kandidatų ir prašo, kad valstybė narė pasiūlytų deleguoti kitus kandidatus.

5. Jei dėl force majeure tam tikras operacinis darbuotojas negali būti deleguojamas arba negali tęsti delegavimo, susijusi valstybė narė užtikrina, kad tas darbuotojas būtų pakeistas kitu reikiamo profilio operaciniu darbuotoju.

57 straipsnis

Valstybių narių dalyvavimas nuolatiniame korpuse siunčiant darbuotojus trumpam laikotarpiui

1. Be delegavimo pagal 56 straipsnį, ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. valstybės narės prisideda prie nuolatinio korpuso į preliminarų operacinių darbuotojų, kuriuos galima siųsti trumpam laikotarpiui, nacionalinį sąrašą paskirdamos sienų apsaugos pareigūnus ir kitus atitinkamus darbuotojus (3 kategorija), atsižvelgdamos į III priede nustatytus įnašus ir konkretų darbuotojų skaičių ir profilius, kurį kitiems metams nustato Valdančioji taryba, kaip nurodyta 54 straipsnio 4 dalyje. Preliminarūs paskirtų operacinių darbuotojų nacionaliniai sąrašai perduodami Agentūrai. Po metinių dvišalių derybų Agentūra ne vėliau kaip tų metų gruodžio 1 d. patvirtina galutinę metinio sąrašo sudėtį.

2. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad Agentūrai paprašius paskirti operaciniai darbuotojai galėtų būti siunčiami pagal šiame straipsnyje nustatytas sąlygas. Kiekvienas darbuotojas per kalendorinius metus gali būti siunčiamas ne ilgesniam nei keturių mėnesių trukmės laikotarpiui. Tačiau valstybės narės gali nuspręsti siųsti atskirus darbuotojus ilgesniam nei keturių mėnesių laikotarpiui. Toks pratęstas laikotarpis laikomas atskiru tos valstybės narės įnašu tam pačiam profiliui ar kitam reikalingam profiliui, jei darbuotojas turi būtinus įgūdžius. Pagal šį straipsnį siunčiamų darbuotojų patirtos išlaidos padengiamos laikantis pagal 45 straipsnio 2 dalį priimtų taisyklių.

3. Pagal šį straipsnį siunčiami operaciniai darbuotojai, laikydamiesi 82 straipsnio, vykdo būrių (grupių) narių užduotis ir įgaliojimus.

4. Agentūra gali patikrinti, ar valstybių narių siųsti trumpam laikotarpiui paskirti operaciniai darbuotojai atitinka apibrėžtus darbuotojų profilius ir turi būtinus kalbos įgūdžius. Agentūra atsisako paskirto operacinio darbuotojo, jei jis neturi pakankamų kalbos įgūdžių, yra padaręs nusižengimų ar pažeidęs taikomas taisykles ankstesnio siuntimo metu. Agentūra taip pat atsisako paskirto operacinio darbuotojo, jei jis neatitinka reikalingo profilio, nebent atitinkamas operacinis darbuotojas atitiktų kitą profilį, priskirtą tai valstybei narei. Tuo atveju, kai Agentūra atsisako darbuotojo, atitinkama valstybė narė užtikrina, kad tas darbuotojas būtų pakeistas kitu operaciniu darbuotoju, turinčiu reikalingą profilį.

5. Ne vėliau kaip kiekvienų metų liepos 31 d. Agentūra prašo, kad valstybės narės skirtų konkrečius atskirus operacinius darbuotojus, kurie skirti siųsti vykdant bendras operacijas kitais metais, atsižvelgiant į reikalingą skaičių ir reikalingus profilius. Agentūra ir valstybės narės dėl atskiro siuntimo laikotarpių susitaria metinėse dvišalėse derybose ir susitarimuose.

6. Pasibaigus metinėms dvišalėms deryboms, valstybės narės iš 1 dalyje nurodytų nacionalinių sąrašų, atsižvelgdamos į Agentūros prašyme nustatytą skaičių ir profilius, skiria operacinius darbuotojus konkrečiam siuntimui.

7. Jei dėl force majeure tam tikras operacinis darbuotojas negali būti siunčiamas pagal susitarimus, susijusi valstybė narė užtikrina, kad toks darbuotojas būtų pakeistas kitu darbuotoju iš sąrašo, turinčiu reikalingą profilį.

8. Jeigu padidėja poreikis sustiprinti vykdomą bendrą operaciją, reikia pradėti teikti skubią pasienio pagalbą arba naują bendrą operaciją, nenurodytą atitinkamoje metinėje darbo programoje ar dėl kurios nesusitarta per atitinkamas metines dvišales derybas, siuntimas vykdomas atsižvelgiant į ribas, nustatytas III priede. Vykdomasis direktorius nedelsdamas informuoja valstybes nares apie papildomą poreikį nurodydamas galimą operacinių darbuotojų, kuriuos turi skirti kiekviena valstybė narė, skaičių ir profilius. Kai vykdomasis direktorius ir priimančioji valstybė narė susitaria dėl iš dalies pakeisto veiklos plano arba atitinkamais atvejais dėl naujo veiklos plano, vykdomasis direktorius pateikia oficialų prašymą dėl operacinių darbuotojų skaičiaus ir profilių. Nedarant poveikio 39 straipsniui, atitinkami būrių (grupių) nariai, išsiunčiami iš kiekvienos valstybės narės per 20 darbo dienų po to oficialaus prašymo pateikimo dienos.

9. Jei rizikos analizė ar bet kuris turimas pažeidžiamumo vertinimas rodo, kad valstybė narė susiduria su padėtimi, dėl kurios taptų labai sunku vykdyti jos nacionalines užduotis, ta valstybė narė operacinius darbuotojus skiria pagal prašymus, nurodytus šio straipsnio 5 ar 8 dalyje. Tačiau bendras tų įnašų skaičius kartu neturi viršyti pusės tos valstybės narės atitinkamiems metams nustatyto įnašo, kaip nustatyta III priede. Jeigu valstybė narė pareiškia, kad joje susiklostė tokia išskirtinė padėtis, ji Agentūrai raštu išsamiai nurodo priežastis ir pateikia informaciją apie padėtį; šis turinys įtraukiamas į 65 straipsnyje nurodytą ataskaitą.

10. Siuntimo į konkrečią operaciją trukmę nustato buveinės valstybė narė, tačiau bet kuriuo atveju ji neturi būti trumpesnė nei 30 dienų, išskyrus atvejus, jei operacijos, kurios dalį sudaro siuntimas, trukmė yra trumpesnė nei 30 dienų.

11. Techniniai darbuotojai, kurie įskaičiuoti nustatant valstybių narių įnašus, kaip nustatyta 54 straipsnio 5 dalyje, siunčiami vadovaujantis susitarimais, sudarytais po metinių dvišalių derybų dėl atitinkamų techninės įrangos vienetų, nurodytų 64 straipsnio 9 dalyje.

Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, valstybės narės į savo metinius sąrašus įtraukia techninius darbuotojus, nurodytus šios dalies pirmoje pastraipoje, tik tuomet, kai baigiamos metinės dvišalės derybos. Valstybės narės gali pakoreguoti atitinkamus metinius sąrašus, jei per atitinkamus metus yra su techniniais darbuotojais susijusių pasikeitimų. Valstybės narės apie tuos pasikeitimus praneša Agentūrai.

Šio straipsnio 4 dalyje nurodytas patikrinimas neatliekamas siekiant patikrinti gebėjimą valdyti techninę įrangą.

Išskirtinai techninio pobūdžio užduotis atliekantys darbuotojai nacionaliniuose metiniuose sąrašuose nurodomi tik pagal jų funkcijas.

Techninių darbuotojų siuntimo trukmė nustatoma pagal 64 straipsnį.

58 straipsnis

Valstybių narių dalyvavimas nuolatiniame korpuse pasitelkiant greitojo reagavimo rezervą

1. Valstybės narės papildo nuolatinį korpusą siųsdamos operacinius darbuotojus į greitojo reagavimo rezervą (4 kategorija), kuris pradedamas naudoti norint teikti skubią pasienio pagalbą pagal 37 straipsnio 2 dalį ir 39 straipsnį, jei, teikiant atitinkamą skubią pasienio pagalbą, jau buvo išsiųsti visi 1, 2 ir 3 kategorijos operaciniai darbuotojai.

2. Kiekviena valstybė narė atsako už tai, kad, Agentūrai pateikus prašymą, atsižvelgiant į IV priede nustatytas ribas ir taikant šiame straipsnyje nustatytą tvarką, ji galėtų siųsti operacinių darbuotojų, kurie atitiktų Valdančiosios tarybos kitiems metams nustatytą darbuotojų skaičių ir atitinkamus profilius, kaip nurodyta 54 straipsnio 4 dalyje. Kiekvienas operacinis darbuotojas per kalendorinius metus gali būti siunčiamas ne ilgesniam nei keturių mėnesių laikotarpiui.

3. Teikiant skubią pasienio pagalbą iš greitojo reagavimo rezervo konkrečiai siunčiami darbuotojai laikantis 39 straipsnio 11 ir 13 dalių.

59 straipsnis

Nuolatinio korpuso peržiūra

1. Ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d., remdamasi visų pirma 62 straipsnio 10 dalyje ir 65 straipsnyje nurodytomis ataskaitomis, Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia nuolatinio korpuso peržiūrą, kurioje įvertina jo bendrą skaičių ir sudėtį, įskaitant atskirų valstybių narių įnašų į nuolatinį korpusą dydį, taip pat nuolatinio korpuso ekspertines žinias ir profesionalumą bei jam rengtą mokymą. Peržiūroje taip pat vertinama, ar būtina greitojo reagavimo rezervą išlaikyti kaip nuolatinio korpuso dalį.

Peržiūroje aprašoma ir atsižvelgiama į turimus ir galimus operacinius nuolatinio korpuso poreikius, susijusius su greitojo reagavimo pajėgumais, į svarbias aplinkybes, darančias poveikį valstybių narių pajėgumams prisidėti prie nuolatinio korpuso ir statutinių darbuotojų tobulėjimo, kiek tai susiję su Agentūros įnašu į nuolatinį korpusą.

2. Ne vėliau kaip 2024 m. vasario 29 d. Komisija, prireikus, pateikia atitinkamus pasiūlymus iš dalies pakeisti I, II, III ir IV priedus. Jei Komisija nepateikia pasiūlymo, ji paaiškina to nepateikimo priežastis.

60 straipsnis

Atstovybių biurai

1. Jei priimančioji valstybė narė pritaria ar jei tokia galimybė yra aiškiai įtraukta į su priimančiąja trečiąja valstybe sudarytą susitarimą dėl statuso, Agentūra tos valstybės narės ar trečiosios valstybės teritorijoje gali įsteigti atstovybių biurus siekiant sudaryti palankesnes sąlygas operacinės veiklos koordinavimui ir jį pagerinti, be kita ko, grąžinimo, kurį organizuoja Agentūra toje valstybėje narėje, kaimyniniame regione arba toje trečiojoje valstybėje, srityje, ir siekiant užtikrinti veiksmingą Agentūros žmogiškųjų ir techninių išteklių valdymą. Atstovybių biurai atsižvelgiant į operacinius poreikius įsteigiami laikotarpiui, kuris būtinas, kad Agentūra galėtų vykdyti svarbią operacinę veiklą toje konkrečioje valstybėje narėje, kaimyniniame regione ar atitinkamoje trečiojoje valstybėje. Prireikus tas laikotarpis gali būti pratęstas.

Prieš įsteigiant atstovybės biurą atidžiai įvertinamas ir apskaičiuojamas visas poveikis biudžetui ir biudžete iš anksto numatomos atitinkamos sumos.

2. Agentūra ir priimančioji valstybė narė arba priimančioji trečioji valstybė, kurioje įsteigtas atstovybės biuras, imasi būtinų priemonių, kad būtų sudarytos kuo geresnės sąlygos, būtinos atstovybės biurui paskirtoms užduotims vykdyti. Atstovybių biuruose dirbančių darbuotojų darbo vieta nustatoma pagal 95 straipsnio 2 dalį.

3. Atstovybių biurai atitinkamais atvejais:

a) teikia operacinę ir logistinę paramą bei užtikrina Agentūros veiklos koordinavimą atitinkamose operacijų vykdymo teritorijose;

b) teikia operacinę paramą valstybei narei ar trečiajai valstybei atitinkamose operacijų vykdymo teritorijose;

c) stebi būrių (grupių) veiklą ir reguliariai teikia ataskaitas Agentūros būstinei;

d) bendradarbiauja su priimančiąja valstybe nare ar priimančiąja trečiąja valstybe visais klausimais, susijusiais su toje valstybėje narėje ar trečiojoje valstybėje Agentūros organizuojamos operacinės veiklos praktiniu įgyvendinimu, įskaitant visus papildomus klausimus, kurie gali kilti vykdant šią veiklą;

e) remia 44 straipsnyje nurodytą koordinavimo pareigūną jam bendradarbiaujant su dalyvaujančiosiomis valstybėmis narėmis visais klausimais, susijusiais su jų įnašu į Agentūros organizuojamą operacinę veiklą, ir, jei būtina, palaiko ryšius su Agentūros būstine;

f) padeda koordinavimo pareigūnui ir pagrindinių teisių stebėtojams, paskirtiems stebėti operacinę veiklą, prireikus sudarydami palankesnes sąlygas Agentūros būrių (grupių) ir atitinkamų priimančiosios valstybės narės ar priimančiosios trečiosios valstybės institucijų koordinavimui, ryšių palaikymui, taip pat visų susijusių užduočių vykdymui;

g) organizuoja logistinę paramą, susijusią su būrių (grupių) narių siuntimu bei techninės įrangos siuntimu ir naudojimu;

h) teikia visą kitą logistinę paramą, susijusią su operacijos vykdymo teritorija, už kurią yra atsakingas konkretus atstovybės biuras, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas sklandžiam Agentūros organizuojamos operacinės veiklos vykdymui;

i) nedarant poveikio Agentūros ryšių palaikymo pareigūno 31 straipsnyje nurodytoms užduotims ir funkcijoms, jam padeda nustatyti visus esamus ar būsimus sunkumus, susijusius su teritorijos, už kurią yra atsakingas konkretus atstovybės biuras, sienų valdymu, su *acquis* nuostatų grąžinimo srityje įgyvendinimu, ir teikia reguliarias ataskaitas Agentūros būstinei;

j) užtikrina veiksmingą Agentūros nuosavos įrangos valdymą teritorijose, kuriose ji vykdo veiklą, įskaitant galimą tos įrangos registraciją ir ilgalaikę priežiūrą bei bet kokią reikiamą logistinę paramą.

4. Kiekvienam atstovybės biurui vadovauja Agentūros atstovas, kurį vykdomasis direktorius paskiria atstovybės biuro vadovu. Atstovybės biuro vadovas prižiūri bendrą biuro darbą ir veikia kaip jo vienintelis kontaktinis centras, kuris palaiko ryšius su Agentūros būstine.

5. Remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu Valdančioji taryba, atsižvelgdama į Komisijos nuomonę ir pritarus priimančiajai valstybei narei ar priimančiajai trečiajai valstybei, priima sprendimą dėl atstovybės biuro steigimo, sudėties, veiklos trukmės ir prireikus galimo veiklos trukmės pratęsimo.

6. Priimančioji valstybė narė Agentūrai teikia pagalbą užtikrinant operacinį pajėgumą.

7. Vykdomasis direktorius Valdančiajai tarybai ataskaitas apie atstovybių biurų veiklą teikia kas ketvirtį. Atstovybių biurų veikla aprašoma atskirame metinės veiklos ataskaitos skirsnyje.

61 straipsnis

Finansinė parama nuolatinio korpuso kūrimui

1. Pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 125 straipsnio 1 dalies a punktą valstybės narės kasmet turi teisę gauti finansavimą, kaip su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kuriuo būtų remiamas žmogiškųjų išteklių vystymas siekiant užtikrinti jų įnašus į nuolatinį korpusą, kaip nustatyta II, III ir IV prieduose. Tas finansavimas mokamas pasibaigus atitinkamiems metams ir įvykdžius šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytas sąlygas. Tas finansavimas grindžiamas orientacine suma, kaip nustatyta šio straipsnio 2 dalyje, ir, kai tinkama, jį sudaro:

a) 100 % orientacinės sumos, padaugintos iš operacinių darbuotojų, kurie N + 2 metams skiriami delegavimui pagal II priedą, skaičiaus;

b) 37 % orientacinės sumos, padaugintos iš pagal 57 straipsnį faktiškai išsiųstų operacinių darbuotojų skaičiaus, neviršijant III priede nustatytos ribos, ir pagal 58 straipsnį, neviršijant IV priede nustatytos ribos, priklausomai nuo to, kas taikytina;

c) vienkartinė 50 % orientacinės sumos, padaugintos iš Agentūros statutiniais darbuotojais įdarbintų operacinių darbuotojų skaičiaus, išmoka; ta išmoka taikoma darbuotojams, baigiantiems eiti pareigas nacionalinėje tarnyboje ir buvusiems aktyvioje tarnyboje ne ilgiau kaip 15 metų tuo metu, kai juos įdarbino Agentūra.

2. Orientacinė suma lygi III pareigų grupės 8 lygio 1 pakopos sutartininko metiniam baziniam darbo užmokesčiui, kaip nustatyta Įdarbinimo sąlygų 93 straipsnyje, ir jai turi būti taikomas susijusioje valstybėje narėje taikytinas koregavimo koeficientas.

3. Šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodyta suma mokama kasmet su sąlyga, kad valstybės narės atitinkamu laikotarpiu atitinkamai padidina savo bendrą nacionalinių sienos apsaugos pareigūnų skaičių įdarbindamos naujus darbuotojus. Susijusi informacija ataskaitų teikimo tikslais teikiama Agentūrai vykdant metines dvišales derybas ir patikrinama kitais metais atliekant pažeidžiamumo vertinimą. Visa šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta suma išmokama kasmet priklausomai nuo darbuotojų, veiksmingai išsiųstų keturių iš eilės arba ne iš eilės einančių mėnesių laikotarpiui pagal 57 straipsnį, skaičiaus neviršijant III priede nustatytos ribos ir pagal 58 straipsnį, skaičiaus neviršijant IV priede nustatytos ribos. Šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodyto veiksmingo siuntimo išmokos apskaičiuojamos proporcingai, remiantis keturių mėnesių ataskaitiniu laikotarpiu.

Prisidedančiai valstybei narei pateikus konkretų ir pagrįstą prašymą, Agentūra, remdamasi šio straipsnio 4 dalyje nurodytu įgyvendinimo aktu, skiria išankstinę išmoką, susijusią su 1 dalies a ir b punktuose nurodytomis metinėmis išmokomis.

4. Komisija, priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomos išsamios taisyklės dėl metinių išmokų sąlygų ir šio straipsnio 3 dalyje nurodytų taikytinų sąlygų stebėsenos. Tos taisyklės apima išankstinių išmokų tvarką, susietą su šio straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų įvykdymu, taip pat proporcingo apskaičiavimo tvarką, be kita ko, tais atvejais, kai techninių darbuotojų siuntimas išimtinai viršija III priede nustatytą didžiausią nacionalinio įnašo dydį. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 122 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5. Agentūra ir valstybės narės, teikdamos finansinę paramą pagal šį straipsnį, užtikrina bendro finansavimo ir dvigubo finansavimo nebuvimo principų laikymąsi.

62 straipsnis

Mokymas

1. Agentūra, atsižvelgdama į 9 straipsnio 8 dalyje nurodytą pajėgumų planą, jei jis yra, ir bendradarbiaudama su atitinkamomis valstybių narių mokymo įstaigomis bei, kai tinkama, EASO, FRA, Europos Sąjungos didelės apimties IT sistemų laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje operacijų valdymo agentūra (toliau – eu-LISA) ir Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (toliau – CEPOL) parengia specialias mokymo priemones, įskaitant specialų mokymą vaikų ir kitų pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų apsaugos srityje. Rengiant mokymų turinį atsižvelgiama į naujausius mokslinių tyrimų rezultatus ir geriausią praktiką. Agentūra sienos apsaugos pareigūnams, grąžinimo specialistams, grąžinimo lydintiesiems asmenims ir kitiems atitinkamiems darbuotojams, kurie yra nuolatinio korpuso nariai, taip pat priverstinio grąžinimo stebėtojams ir pagrindinių teisių stebėtojams rengia specializuotus mokymo kursus, susijusius su jų užduotimis ir įgaliojimais. Agentūra kartu su tais sienos apsaugos pareigūnais ir kitais būrių (grupių) nariais reguliariai rengia pratybas pagal Agentūros metinėje darbo programoje nurodytą specializuotų mokymo kursų tvarkaraštį.

2. Agentūra užtikrina, kad, be 55 straipsnio 3 dalyje nurodyto mokymo, visi statutiniai darbuotojai, siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, prieš juos pirma kartą išsiunčiant dalyvauti Agentūros organizuojamoje operacinėje veikloje, būtų baigę tinkamus mokymus atitinkamos Sąjungos ir tarptautinės teisės, be kita ko, pagrindinių teisių, galimybės gauti tarptautinę apsaugą, gairių siekiant nustatyti apsaugos siekiančių asmenų tapatybę ir jų nukreipimo tinkamų procedūrų link, gairių dėl vaikų, įskaitant nelydimus nepilnamečius, dėl prekybos žmonėmis aukų, dėl asmenų, kuriems būtina skubi medicininė pagalba, ir dėl kitų pažeidžiamų asmenų specialių poreikių tenkinimo klausimais ir, kai numatoma, kad darbuotojai dalyvaus jūrų operacijose, paieškos ir gelbėjimo klausimais.

Tokie mokymai taip pat apima mokymus jėgos naudojimo pagal V priedą srityje.

3. 2 dalies tikslu Agentūra, remdamasi susitarimais su pasirinktomis valstybėmis narėmis, įgyvendina būtinas mokymo programas tų valstybių narių specializuotose mokymo ir švietimo įstaigose, be kita ko, Agentūros partnerystės akademijose valstybėse narėse. Agentūra užtikrina, kad mokymai būtų vykdomi pagal bendrąją pagrindinę mokymo programą, būtų suderinti ir puoselėtų tarpusavio supratimą ir bendrą kultūrą, grindžiamą Sutartyse įtvirtintomis vertybėmis. Agentūra padengia visas mokymo išlaidas.

Agentūra, gavusi Valdančiosios tarybos pritarimą, gali įsteigti Agentūros mokymo centrą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos į rengiamus mokymus įtraukti bendrą Europos kultūrą.

4. Agentūra imasi būtinų iniciatyvų siekdama užtikrinti, kad visi valstybių narių darbuotojai, kurie dalyvauja nuolatinio korpuso būrių (grupių) veikloje, būtų baigę 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytus mokymus.

5. Agentūra imasi būtinų iniciatyvų siekdama užtikrinti su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių darbuotojų, įtrauktų į nuolatinį korpusą arba į 51 straipsnyje nurodytą rezervą, mokymą. Agentūra užtikrina, kad statutiniai darbuotojai ir darbuotojai, kurie dalyvauja vykdant grąžinimo operacijas ar teikiant grąžinimo pagalbą, prieš pradėdami dalyvauti Agentūros organizuojamoje operacinėje veikloje, būtų baigę mokymus atitinkamos Sąjungos ir tarptautinės teisės, be kita ko, pagrindinių teisių, galimybės gauti tarptautinę apsaugą ir pažeidžiamų asmenų nukreipimo, klausimais.

6. Agentūra nustato ir toliau tobulina sienos apsaugos pareigūnų bendrąją pagrindinę mokymo programą ir Europos lygmeniu rengia valstybių narių sienos apsaugos pareigūnų instruktorių mokymus, be kita ko, pagrindinių teisių, galimybės gauti tarptautinę apsaugą ir atitinkamos jūrų teisės srityse, taip pat nustato ir toliau tobulina darbuotojų, dalyvaujančių vykdant su grąžinimu susijusias užduotis, bendrąją mokymo programą. Pagrindinėmis bendrosiomis mokymo programomis siekiama propaguoti aukščiausius standartus ir geriausią praktiką įgyvendinant Sąjungos sienų valdymo ir grąžinimo srities teisę. Agentūra, pasikonsultavusi su 108 straipsnyje nurodytu konsultaciniu forumu (toliau – Konsultacinis forumas) ir pagrindinių teisių pareigūnu, parengia bendrąją pagrindinę mokymo programą. Valstybės narės įtraukia bendrąją pagrindinę mokymo programą į savo nacionalinių sienos apsaugos pareigūnų ir vykdant su grąžinimu susijusias užduotis dalyvaujančių darbuotojų mokymą.

7. Agentūra taip pat rengia valstybių narių ir, kai tinkama, trečiųjų valstybių kompetentingų tarnybų pareigūnams skirtus papildomus mokymo kursus ir seminarus klausimais, susijusiais su išorės sienų kontrole ir trečiųjų valstybių piliečių grąžinimu.

8. Agentūra gali organizuoti mokymo veiklą bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis jų teritorijoje.

9. Agentūra parengia mainų programą, pagal kurią būrių (grupių) veikloje dalyvaujantys sienos apsaugos pareigūnai ir grąžinimo pagalbos būrių veikloje dalyvaujantys darbuotojai galėtų įgyti žinių arba specialių įgūdžių iš patirties ir gerosios praktikos užsienyje, dirbdami kartu su kitos nei jų valstybės narės sienos apsaugos pareigūnais ir darbuotojais, vykdančiais su grąžinimu susijusias užduotis.

10. Agentūra sukuria ir toliau plėtoja vidaus kokybės kontrolės mechanizmą, kad užtikrintų aukštą statutinių darbuotojų, visų pirma, statutinių darbuotojų, dalyvaujančių Agentūros operacinėje veikloje, mokymo, ekspertinių žinių ir profesionalumo lygį. Remiantis kokybės kontrolės mechanizmo įgyvendinimu, Agentūra parengia metinę vertinimo ataskaitą, kuri pridedama prie metinės veiklos ataskaitos.

63 straipsnis

Techninės įrangos įsigijimas arba išperkamoji nuoma

1. Agentūra, vadovaudamasi jai taikomomis finansinėmis taisyklėmis, gali pati ar bendrosios nuosavybės teise su valstybe nare įsigyti arba išperkamosios nuomos pagrindu nuomoti techninę įrangą, kuri būtų siunčiama vykdant bendras operacijas, bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant veiklą grąžinimo srityje, įskaitant grąžinimo operacijas ir grąžinimo pagalbos teikimą, siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupes arba vykdant techninės pagalbos projektus.

2. Remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, Valdančioji taryba priima išsamią daugiametę pačios Agentūros techninių pajėgumų plėtojimo strategiją, kurioje atsižvelgiama į Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklą, įskaitant 9 straipsnio 8 dalyje nurodytą pajėgumų planą, jei jis yra, ir tuo tikslu daugiametėje finansinėje programoje numatytus biudžeto išteklius. Siekiant užtikrinti taikomų teisės, finansų ir politikos sistemų laikymąsi, vykdomasis direktorius pasiūlymą pateikia tik gavęs teigiamą Komisijos nuomonę.

Prie daugiametės strategijos pridedamas išsamus įgyvendinimo planas, kuriame nurodomas įsigijimo arba išperkamosios nuomos, viešųjų pirkimų planavimo ir rizikos mažinimo tvarkaraštis. Jeigu priimdama strategiją ir planą Valdančioji taryba nusprendžia nukrypti nuo Komisijos nuomonės, ji Komisijai pateikia tokio nukrypimo pagrindimą. Priėmus daugiametę strategiją, įgyvendinimo planas tampa bendrojo programavimo dokumento, nurodyto 100 straipsnio 2 dalies k punkte, daugiametės programos komponento dalimi.

3. Agentūra vykdomojo direktoriaus sprendimu, pasikonsultavusi su Valdančiąja taryba ir vadovaudamasi taikomomis viešųjų pirkimų taisyklėmis gali įsigyti techninę įrangą. Prieš įsigyjant arba išperkamosios nuomos pagrindu nuomojant bet kokią Agentūrai daug kainuojančią įrangą atliekama išsami poreikių bei sąnaudų ir naudos analizė. Visos su tokiu įsigijimu arba tokia išperkamosios nuomos pagrindu vykdoma nuoma susijusios išlaidos turi būti numatytos Valdančiosios tarybos patvirtintame Agentūros biudžete.

4. Jei Agentūra įsigyja arba išperkamosios nuomos pagrindu išsinuomoja svarbią techninę įrangą, pavyzdžiui, orlaivius, aptarnavimo transporto priemones ar laivus, taikomos šios sąlygos:

a) jei Agentūra įrangą įsigyja pati arba bendrosios nuosavybės teise, ji susitaria su viena valstybe nare, kad ta valstybė narė turi pasirūpinti, jog ta įranga būtų užregistruota kaip valstybės tarnyboje naudojama įranga pagal taikytiną tos valstybės narės teisę, be kita ko, tokiai techninei įrangai pagal tarptautinę teisę taikomos prerogatyvos ir imunitetai;

b) tuo atveju, jeigu įranga nuomojama išperkamosios nuomos pagrindu, ji turi būti registruojama valstybėje narėje.

5. Remiantis Agentūros parengtu ir Valdančiosios tarybos patvirtintu tipiniu susitarimu, registracijos valstybė narė ir Agentūra susitaria dėl sąlygų, kuriomis užtikrinamas įrangos techninis veikimas. Bendrosios nuosavybės teise priklausančio turto atveju sąlygos taip pat reglamentuoja laikotarpį, kuriuo Agentūra gali nevaržomai naudotis turtu, ir jomis nustatomas to turto naudojimas, įskaitant konkrečias nuostatas dėl skubaus siuntimo teikiant skubią pasienio pagalbą ir to turto finansavimą.

6. Jei Agentūroje nėra reikiamos kvalifikacijos statutinių darbuotojų, registracijos valstybė narė arba techninės įrangos tiekėjas skiria būtinus ekspertus ir techninius darbuotojus, kad techninė įranga, laikantis šio straipsnio 5 dalyje nurodyto tipinio susitarimo, būtų naudojama teisiškai pagrįstu ir saugiu būdu ir planuojama remiantis 64 straipsnio 9 dalyje nurodytomis metinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Tokiu atveju nuosavybės teise tik Agentūrai priklausanti techninė įranga Agentūrai perduodama jos prašymu, o registracijos valstybė narė negali pareikšti, kad joje susiklostė 64 straipsnio 9 dalyje nurodyta išskirtinė padėtis.

Agentūra, valstybės narės prašydama suteikti techninę įrangą ir darbuotojus, atsižvelgia į konkrečius operacinius sunkumus, su kuriais prašymo pateikimo metu susiduria ta valstybė narė.

64 straipsnis

Techninės įrangos rezervas

1. Agentūra sukuria ir tvarko centralizuotą techninės įrangos, esančios techninės įrangos rezerve, kurį sudaro valstybėms narėms arba Agentūrai priklausanti bei valstybėms narėms ir Agentūrai bendrosios nuosavybės teise priklausanti jos operacinei veiklai skirta įranga, registrą.

2. Nuosavybės teise tik Agentūrai priklausančią įrangą turi būti galima siųsti nevaržomai bet kuriuo metu.

3. Bendrosios nuosavybės teise Agentūrai priklausančią įrangą, kai Agentūrai priklauso daugiau kaip 50 % įrangos, taip pat turi būti galima siųsti pagal valstybės narės ir Agentūros susitarimą, sudarytą pagal 63 straipsnio 5 dalį.

4. Agentūra užtikrina techninės įrangos rezerve išvardytos įrangos suderinamumą ir sąveikumą.

5. 4 dalies tikslu Agentūra, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir Komisija, prireikus nustato techninius įrangos, kuri turi būti siunčiama Agentūrai vykdant veiklą, standartus. Į techninės įrangos rezervą įtraukta Agentūros įsigyta įranga, nesvarbu, ar ji nuosavybės teise priklauso tik jai ar kuri jai priklauso bendrosios nuosavybės teise, ir valstybėms narėms nuosavybės teise priklausanti įranga turi atitikti tuos standartus.

6. Remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu ir atsižvelgiant į Agentūros rizikos analizę ir pažeidžiamumo vertinimų rezultatus, Valdančioji taryba ne vėliau kaip kiekvienų metų kovo 31 d. priima sprendimą dėl minimalaus techninės įrangos vienetų skaičiaus, kurio reikia, kad būtų patenkinti Agentūros poreikiai kitais metais, visų pirma, kad būtų galima vykdyti bendras operacijas, siųsti migracijos valdymo rėmimo grupes, teikti skubią pasienio pagalbą, vykdyti veiklą grąžinimo srityje, įskaitant grąžinimo operacijas ir grąžinimo pagalbą. Agentūros nuosava įranga turi būti įtraukiama į minimalų techninės įrangos vienetų skaičių. Tuo sprendimu nustatomos taisyklės, susijusios su techninės įrangos, skirtos naudoti operacinėje veikloje, siuntimu.

Jei paaiškėja, kad minimalaus techninės įrangos vienetų skaičiaus nepakanka norint įvykdyti veiklos planą, dėl kurio susitarta siekiant vykdyti tokią veiklą, Agentūra, remdamasi pagrįstais poreikiais ir valstybių narių pritarimu, tą minimalų skaičių peržiūri.

7. Techninės įrangos rezerve turi būti minimalus įrangos, kurios, kaip nustatyta, reikia Agentūrai pagal jos rūšį, vienetų skaičius. Techninės įrangos rezervo sąraše nurodyta įranga siunčiama vykdant bendras operacijas, siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupes, vykdant bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operacijas arba teikiant grąžinimo pagalbą.

8. Techninės įrangos rezervas apima greitojo reagavimo įrangos rezervą, į kurį įtraukiamas ribotas įrangos vienetų, būtinų galimai skubiai pasienio pagalbai teikti, skaičius. Valstybių narių įnašai į greitojo reagavimo įrangos rezervą planuojami remiantis metinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais, nurodytais šio straipsnio 9 dalyje. Kiek tai susiję su įranga, įtraukta į to rezervo vienetų sąrašą, valstybės narės negali pareikšti, kad jose susiklostė šio straipsnio 9 dalyje nurodyta išskirtinė padėtis.

Į tą sąrašą įtrauktą įrangą kartu su būtinais ekspertais ir techniniais darbuotojais atitinkama valstybė narė į siuntimo vietą išsiunčia kuo greičiau, ir bet kuriuo atveju ne vėliau nei per 10 dienų po tos dienos, kurią buvo susitarta dėl veiklos plano.

Agentūra šį rezervą papildo įranga, kurią ji valdo, kaip nurodyta 63 straipsnio 1 dalyje.

9. Valstybės narės prisideda prie techninės įrangos rezervo. Valstybių narių įnašas, susijęs su techninės įrangos rezervu ir siuntimu konkrečioms operacijoms, planuojamas remiantis Agentūros ir valstybių narių metinėmis dvišalėmis derybomis ir susitarimais. Pagal tuos susitarimus ir tiek, kiek techninė įranga atitinkamais metais yra minimalaus techninės įrangos vienetų skaičiaus dalis, valstybės narės Agentūros prašymu skiria savo techninę įrangą siųsti, nebent jose susidarytų išskirtinė padėtis, dėl kurios taptų labai sunku vykdyti nacionalines užduotis. Jeigu valstybė narė pareiškia, kad joje susiklostė tokia išskirtinė padėtis, ji Agentūrai raštu išsamiai nurodo priežastis ir pateikia informaciją apie šią padėtį; šio pareiškimo turinys įtraukiamas į 65 straipsnio 1 dalyje nurodytą ataskaitą. Agentūros prašymas pateikiamas likus bent 45 dienoms iki planuojamo svarbios techninės įrangos siuntimo ir bent 30 dienų iki planuojamo kitos įrangos siuntimo. Įnašas į techninės įrangos rezervą peržiūrimas kasmet.

10. Remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu Valdančioji taryba kasmet nusprendžia dėl taisyklių, susijusių su technine įranga, įskaitant bendrą reikalingą minimalų techninės įrangos vienetų skaičių pagal techninės įrangos rūšį ir siuntimo sąlygas bei išlaidų atlyginimą, taip pat su ribotu techninės įrangos, skirtos greitojo reagavimo įrangos rezervui, vienetų skaičiumi. Biudžeto sudarymo tikslais Valdančioji taryba tą sprendimą turi priimti ne vėliau kaip kiekvienų metų kovo 31 d.

11. Jei vykdoma skubios pasienio pagalbos teikimo operacija, atitinkamai taikoma 39 straipsnio 15 dalis.

12. Jei nustačius minimalų techninės įrangos vienetų skaičių netikėtai paaiškėja, kad atsirado techninės įrangos poreikis norint vykdyti bendrą operaciją ar teikti skubią pasienio pagalbą ir to poreikio negalima patenkinti iš techninės įrangos rezervo ir greitojo reagavimo įrangos rezervo, valstybės narės, kai įmanoma, *ad hoc* pagrindais Agentūros prašymu suteikia jai būtiną techninę įrangą, kad ją būtų galima siųsti.

13. Vykdomasis direktorius Valdančiajai tarybai reguliariai praneša apie techninės įrangos rezervą sudarančios įrangos sudėtį ir siuntimą. Jei rezervui reikalingas minimalus techninės įrangos vienetų skaičius neužtikrintas, vykdomasis direktorius nedelsdamas apie tai praneša Valdančiajai tarybai. Valdančioji taryba nedelsdama priima sprendimą dėl techninės įrangos siuntimo prioritetų ir imasi tinkamų veiksmų nustatytiems trūkumams pašalinti. Valdančioji taryba Komisijai praneša, kokie trūkumai nustatyti ir kokių veiksmų ji ėmėsi. Po to Komisija apie tai ir apie savo vertinimą informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą.

14. Valstybės narės techninės įrangos rezerve registruoja visas transporto priemones ir operacinę įrangą, įsigytas Vidaus saugumo fondo konkrečių veiksmų lėšomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 515/2014 ([42]) 7 straipsnio 1 dalį arba, atitinkamais atvejais, naudojantis bet kuriuo kitu būsimu Sąjungos finansavimu, teikiamu valstybėms narėms turint aiškų tikslą didinti Agentūros operacinius pajėgumus. Ta techninė įranga yra atitinkamų metų minimalaus techninės įrangos vienetų skaičiaus dalis.

([42]) 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 515/2014, kuriuo kaip Vidaus saugumo fondo dalis nustatoma išorės sienų ir vizų finansinės paramos priemonė ir panaikinamas Sprendimas Nr. 574/2007/EB (OL L 150, 2014 5 20, p. 143).

Agentūros prašymu, pateiktu metinių dvišalių derybų metu, valstybės narės užtikrina, kad techninė įranga, bendrai finansuojama pagal Vidaus saugumo fondo konkrečius veiksmus ar bet kuriuo kitu būsimu Sąjungos finansavimu, kaip nurodyta šios dalies pirmoje pastraipoje, būtų teikiama Agentūrai, kad ją būtų galima siųsti. Kiekvienas įrangos vienetas turi būti tiekiamas ne ilgesnį nei keturi mėnesiai laikotarpį, kaip suplanuota per metines dvišales derybas. Valstybės narės gali nuspręsti siųsti įrangos vienetą ilgesniam nei keturių mėnesių laikotarpiui. Šio reglamento 39 ir 42 straipsniuose nurodytos operacinės veiklos atveju valstybės narės negali pareikšti, kad jose susiklostė šio straipsnio 9 dalyje nurodyta išskirtinė padėtis.

15. Agentūra tvarko techninės įrangos rezervo registrą, kaip nurodyta toliau:

a) klasifikacija pagal įrangos rūšį ir pagal operacijos rūšį;

b) klasifikacija pagal savininką (valstybė narė, Agentūra, kita);

c) bendras reikalingos įrangos vienetų skaičius;

d) darbuotojų poreikis, jei taikytina;

e) kita informacija, kaip antai registracijos duomenys, vežimo ir techninės priežiūros reikalavimai, taikoma nacionalinė eksporto tvarka, techniniai nurodymai arba kita su tinkamu įrangos naudojimu susijusi informacija;

f) nurodymas, ar įrangos vienetas buvo finansuojamas Sąjungos lėšomis.

16. Agentūra finansuoja 100 % techninės įrangos, sudarančios minimalų techninės įrangos, kurią atitinkama valstybė narė tiekia atitinkamais metais, vienetų skaičiaus dalį, siuntimo išlaidų. Techninės įrangos, kuri nesudaro minimalaus techninės įrangos vienetų skaičiaus dalies, siuntimą bendrai finansuoja Agentūra – daugiausia iki 100 % tinkamų finansuoti išlaidų, atsižvelgdama į konkrečias tokią techninę įrangą siunčiančių valstybių narių aplinkybes.

65 straipsnis

Ataskaitų teikimas dėl Agentūros pajėgumų

1. Remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu Valdančioji taryba priima ir Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai pateikia 51, 55, 56, 57, 58, 63 ir 64 straipsnių metinę įgyvendinimo ataskaitą (toliau – Metinė įgyvendinimo ataskaita).

2. Metinėje įgyvendinimo ataskaitoje visų pirma pateikiama:

a) darbuotojų, kuriuos kiekviena valstybė narė yra skyrusi į nuolatinį korpusą, įskaitant greitojo reagavimo rezervą, ir į priverstinio grąžinimo stebėtojų rezervą, skaičius;

b) statutinių darbuotojų, kuriuos Agentūra yra skyrusi į nuolatinį korpusą, skaičius;

c) darbuotojų, kuriuos kiekviena valstybė narė ir Agentūra faktiškai išsiuntė iš nuolatinio korpuso, skaičius pagal kiekvieną profilį praėjusiais metais;

d) techninės įrangos vienetų, kuriuos kiekviena valstybė narė ir Agentūra skyrė techninės įrangos rezervui, skaičius;

e) techninės įrangos vienetų, kuriuos kiekviena valstybė narė ir Agentūra praėjusiais metais išsiuntė iš techninės įrangos rezervo, skaičius;

f) greitojo reagavimo įrangos rezervui skirta įranga ir iš jo išsiųsta įranga;

g) Agentūros nuosavų žmogiškųjų ir techninių pajėgumų plėtra.

3. Metinėje įgyvendinimo ataskaitoje išvardijamos valstybės narės, kurios ankstesniais metais pareiškė, kad jose susiklostė 57 straipsnio 9 dalyje ir 64 straipsnio 9 dalyje nurodyta išskirtinė padėtis, ir pateikiamos susijusios valstybės narės nurodytos priežastys ir informacija.

4. Siekiant užtikrinti skaidrumą vykdomasis direktorius Valdančiąją tarybą kas ketvirtį informuoja apie 2 dalyje nurodytus su einamaisiais metais susijusius aspektus.

66 straipsnis

Moksliniai tyrimai ir inovacijos

1. Agentūra aktyviai stebi ir padeda vykdyti mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, susijusią su Europos integruotu sienų valdymu, įskaitant pažangiųjų sienų kontrolės technologijų naudojimą, atsižvelgdama į 9 straipsnio 8 dalyje nurodytą pajėgumų planą. Agentūra Europos Parlamentą, valstybes nares ir Komisiją informuoja apie tų mokslinių tyrimų rezultatus pagal 92 straipsnį. Ji atitinkamai gali naudotis tais rezultatais vykdydama bendras operacijas, teikdama skubią pasienio pagalbą, vykdydama grąžinimo operacijas ir teikdama grąžinimo pagalbą.

2. Agentūra, atsižvelgdama į 9 straipsnio 8 dalyje nurodytą pajėgumų planą, padeda valstybėms narėms ir Komisijai nustatyti pagrindines mokslinių tyrimų temas. Agentūra valstybėms narėms ir Komisijai padeda sudaryti bei įgyvendinti susijusias Sąjungos bendrąsias mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklos programas.

3. Agentūra įgyvendina su sienų saugumu susijusias bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos dalis. Tuo tikslu, kai Komisija yra delegavusi atitinkamus įgaliojimus Agentūrai, Agentūra vykdo šias užduotis:

a) remdamasi Komisijos patvirtintomis atitinkamomis darbo programomis vadovauja tam tikriems programų įgyvendinimo etapams ir tam tikriems konkrečių projektų etapams;

b) nustato pajamų ir išlaidų biudžeto vykdymo priemones ir įgyvendina visus programai valdyti būtinus veiksmus;

c) padeda įgyvendinti programą.

4. Agentūra gali planuoti ir įgyvendinti bandomuosius projektus šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais.

5. Agentūra viešai paskelbia informaciją apie savo mokslinių tyrimų projektus, įskaitant parodomuosius projektus, apie savo dalyvaujančius bendradarbiavimo partnerius ir projekto biudžetą.

10 SKIRSNIS

Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS)

67 straipsnis

ETIAS centrinis padalinys

Agentūra užtikrina, kad būtų įsteigtas ir veiktų ETIAS centrinis padalinys, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/1240 7 straipsnyje.

11 SKIRSNIS

Bendradarbiavimas

68 straipsnis

Agentūros bendradarbiavimas su Sąjungos institucijomis, organais, tarnybomis, agentūromis ir tarptautinėmis organizacijomis

1. Agentūra bendradarbiauja su Sąjungos institucijomis, organais, tarnybomis ir agentūromis bei gali bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis laikydamasi atitinkamų teisinių sistemų, ir naudojasi EUROSUR sistemoje esančia informacija, ištekliais ir sistemomis.

Pagal pirmą pastraipą Agentūra bendradarbiauja visų pirma su:

a) Komisija ir Europos išorės veiksmų tarnyba (toliau – EIVT);

b) Europolu;

c) EASO;

d) FRA;

e) Eurojustu;

f) Europos Sąjungos palydovų centru;

g) EMSA ir EŽKA;

h) eu-LISA;

i) Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (toliau – EASA) ir Europos oro eismo valdymo tinklo (toliau – EOEVT) tinklo valdytoju;

j) BSGP misijomis ir operacijomis, vadovaujantis jų įgaliojimais, siekiant užtikrinti:

   i) Europos integruoto sienų valdymo standartų propagavimą;

   ii) informuotumą apie padėtį ir rizikos analizę.

Agentūra, kiek tai susiję su jos užduotimis, taip pat gali bendradarbiauti su šiomis tarptautinėmis organizacijomis pagal jų atitinkamus teisinius pagrindus:

a) Jungtinėmis Tautomis – per jos atitinkamus biurus, agentūras, organizacijas ir kitus subjektus, visų pirma Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru, Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuru, Tarptautine migracijos organizacija, Jungtinių Tautų narkotikų kontrolės ir nusikalstamumo prevencijos biuru ir Tarptautine civilinės aviacijos organizacija;

b) Tarptautine kriminalinės policijos organizacija (Interpolu);

c) Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija;

d) Europos Taryba ir Europos Tarybos žmogaus teisių komisaru;

e) Jūrų analizės ir operacijų centru kovai su prekyba narkotikais (MAOC-N).

2. 1 dalyje nurodytas bendradarbiavimas vyksta pagal su 1 dalyje nurodytais subjektais sudarytus darbo tvarkos susitarimus. Sudarant tokius susitarimus būtinas išankstinis Komisijos pritarimas. Agentūra Europos Parlamentą ir Tarybą informuoja apie tokius susitarimus.

3. Kalbant apie įslaptintos informacijos tvarkymą, 2 dalyje nurodytuose darbo tvarkos susitarimuose nustatoma, kad atitinkamas Sąjungos organas, tarnyba ar agentūra arba tarptautinė organizacija laikosi saugumo taisyklių ir standartų, lygiaverčių Agentūros taikomoms saugumo taisyklėms ir standartams. Prieš sudarant susitarimą surengiamas vertinimo vizitas ir Komisijai pranešama apie vertinimo vizito rezultatus.

4. Nors to ir nereglamentuoja šis reglamentas, Agentūra, vykdydama veiklą, susijusią su muitinės sritimi, įskaitant rizikos valdymą, kai tos veiklos papildo viena kitą, taip pat bendradarbiauja su Komisija ir, kai tinkama, su valstybėmis narėmis bei EIVT. Tas bendradarbiavimas nedaro poveikio esamai Komisijos, Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bei valstybių narių kompetencijai.

5. 1 dalyje nurodyti Sąjungos institucijos, organai, tarnybos ir agentūros bei tarptautinės organizacijos naudoja iš Agentūros gautą informaciją tik laikydamiesi savo kompetencijos apribojimų ir tiek, kiek yra gerbiamos pagrindinės teisės, įskaitant duomenų apsaugos reikalavimus.

Bet koks Agentūroje tvarkomų asmens duomenų perdavimas kitoms Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms pagal 87 straipsnio 1 dalies c ar d punktą, reglamentuojamas specialiais darbo tvarkos susitarimais dėl keitimosi asmens duomenimis.

Antroje pastraipoje nurodytuose darbo tvarkos susitarimuose pateikiama nuostata, kuria užtikrinama, kad Agentūros Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms perduotus asmens duomenis būtų galima tvarkyti kitais tikslais tik tuomet, jei Agentūra davė leidimą ir jei tai yra suderinama su pradiniu tikslu, dėl kurio Agentūra surinko ir perdavė duomenis. Tos Sąjungos institucijos, organai, tarnybos ir agentūros saugo rašytinius įrašus apie atskirus suderinamumo vertinimus.

Bet koks Agentūros vykdomas asmens duomenų perdavimas pagal 87 straipsnio 1 dalies c punktą tarptautinėms organizacijoms turi atitikti duomenų apsaugos nuostatas, įtvirtintas IV skyriaus 2 skirsnyje.

Visų pirma, Agentūra užtikrina, kad bet kokie su tarptautinėmis organizacijomis sudaryti darbo tvarkos susitarimai dėl keitimosi asmens duomenimis pagal 87 straipsnio 1 dalį, atitiktų Reglamento (ES) 2018/1725 V skyrių ir dėl jų būtų gaunamas Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno leidimas, kai tai numatyta tuo reglamentu.

Agentūra užtikrina, kad tarptautinėms organizacijoms perduoti asmens duomenys būtų tvarkomi tik tais tikslais, dėl kurių jie buvo perduoti.

6. Agentūra ir 1 dalyje nurodytos Sąjungos institucijos, organai, tarnybos ir agentūros bei tarptautinės organizacijos keičiasi informacija per 14 straipsnyje nurodytą ryšių tinklą arba per kitas akredituotas keitimosi informacija sistemas, atitinkančias prieinamumo, konfidencialumo ir vientisumo kriterijus.

69 straipsnis

Europos bendradarbiavimas vykdant pakrančių apsaugos funkcijas

1. Nedarant poveikio EUROSUR, Agentūra, bendradarbiaudama su EŽKA ir EMSA, nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis bei, kai tinkama, tarptautiniu lygmeniu, remia nacionalines institucijas, vykdančias pakrančių apsaugos funkcijas:

a) dalydamasi, sujungdama ir analizuodama informaciją, saugomą pranešimo apie laivus sistemose ir kitose informacinėse sistemose, kurias valdo arba kuriomis gali naudotis tos agentūros, pagal atitinkamus jų teisinius pagrindus ir nedarydama poveikio valstybių narių duomenų nuosavybės teisei;

b) teikdama stebėjimo ir ryšių paslaugas, grindžiamas pažangiosiomis technologijomis, įskaitant palydovinę ir antžeminę infrastruktūrą ir ant bet kokių platformų sumontuotus jutiklius;

c) stiprindama gebėjimus rengiant gaires ir rekomendacijas bei nustatant geriausią praktiką, taip pat rengiant darbuotojų mokymą ir mainus;

d) gerindama keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą vykdant pakrančių apsaugos funkcijas, be kita ko, analizuojant veiklos sunkumus ir kylančias grėsmes jūrų srityje;

e) dalydamasi pajėgumais planuojant ir įgyvendinant daugiatiksles operacijas, bei dalijantis ištekliais ir kitais pajėgumais tiek, kiek tą veiklą koordinuoja tos agentūros ir dėl kurios yra gautas atitinkamų valstybių narių kompetentingų institucijų sutikimas.

2. Agentūros, EŽKA ir EMSA konkrečios bendradarbiavimo pakrančių apsaugos funkcijų srityje formos nustatomos darbo tvarkos susitarime pagal atitinkamus tų agentūrų įgaliojimus ir toms agentūroms taikomas finansines taisykles. Tokį susitarimą turi patvirtinti Agentūros Valdančioji taryba bei EŽKA ir EMSA administracinės valdybos. Agentūra, EŽKA ir EMSA naudojasi joms bendradarbiaujant gauta informacija tik su sąlyga, kad jos neviršija jų teisinėse sistemose nustatytų ribų ir laikosi pagrindinių teisių, įskaitant duomenų apsaugos reikalavimus.

3. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, Agentūra, EŽKA ir EMSA, paskelbia Europos bendradarbiavimo vykdant pakrančių apsaugos funkcijas praktinį vadovą. Tame vadove pateikiamos keitimosi informacija gairės, rekomendacijos ir geriausia praktika. Komisija priima vadovą rekomendacijos forma.

70 straipsnis

Bendradarbiavimas su Airija ir Jungtine Karalyste

1. Agentūra sudaro palankesnes sąlygas valstybių narių operaciniam bendradarbiavimui su Airija ir Jungtine Karalyste vykdant tam tikrą veiklą.

2. EUROSUR tikslais keitimasis informacija ir bendradarbiavimas su Airija ir Jungtine Karalyste gali būti vykdomas remiantis dvišaliais ar daugiašaliais atitinkamai Airijos ar Jungtinės Karalystės ir vienos ar daugiau kaimyninių valstybių narių susitarimais arba per tais susitarimais grindžiamus regioninius tinklus. Nacionaliniai koordinavimo centrai veikia kaip ryšių palaikymo centrai keičiantis informacija su atitinkamomis Airijos ir Jungtinės Karalystės institucijomis EUROSUR.

3. Pagal 2 dalyje nurodytus susitarimus nacionalinis koordinavimo centras ir Airijos ar Jungtinės Karalystės atitinkama institucija keičiasi tik šia informacija:

a) valstybės narės nacionalinės padėties vaizdo sistemoje esančia informacija tiek, kiek tokia informacija buvo perduota Agentūrai Europos padėties vaizdo sistemos tikslais;

b) Airijos ar Jungtinės Karalystės surinkta informacija, kuri svarbi Europos padėties vaizdo sistemos tikslais;

c) informacija, kaip nurodyta 25 straipsnio 5 dalyje.

4. Prieš dalijantis Agentūros ar valstybės narės, kuri nėra kurio nors iš 2 dalyje nurodytų susitarimų susitariančioji šalis, EUROSUR kontekste suteikta informacija su Airija ar Jungtine Karalyste, būtina gauti išankstinį Agentūros ar tos valstybės narės pritarimą. Valstybės narės ir Agentūra privalo vykdyti atsisakymą dalytis ta informacija su Airija ar Jungtine Karalyste.

5. Draudžiama toliau perduoti ar kitaip suteikti informaciją, kuria buvo pasikeista pagal šį straipsnį, trečiosioms valstybėms ar trečiosioms šalims.

6. Į 2 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos dėl finansinių išlaidų, susijusių su Airijos ar Jungtinės Karalystės dalyvavimu įgyvendinant tuos susitarimus.

7. Pagal 10 straipsnio 1 dalies n, o ir p punktus Agentūros teikiama parama apima valstybių narių grąžinimo operacijų, kuriose taip pat dalyvauja Airija ar Jungtinė Karalystė, organizavimą.

8. Šio reglamento taikymas Gibraltaro sienoms sustabdomas iki tos dienos, kurią bus pasiektas susitarimas dėl priemonių, susijusių su asmenų vykdomu išorės sienų kirtimu, taikymo srities.

71 straipsnis

Bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis

1. Valstybės narės ir Agentūra bendradarbiauja su trečiosiomis valstybėmis Europos integruoto sienų valdymo ir migracijos politikos tikslais pagal 3 straipsnio 1 dalies g punktą.

2. Remdamasi pagal 8 straipsnio 4 dalį nustatytais politikos prioritetais, Agentūra teikia techninę ir operacinę pagalbą trečiosioms valstybėms vykdydama Sąjungos išorės veiksmų politiką, be kita ko pagrindinių teisių ir asmens duomenų apsaugos ir negrąžinimo principo srityse.

3. Agentūra ir valstybės narės laikosi Sąjungos teisės, įskaitant normas ir standartus, kurie sudaro Sąjungos *acquis* dalį, ir tais atvejais, kai bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis vykdomas tų trečiųjų valstybių teritorijoje.

4. Nustatant bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis siekiama propaguoti Europos integruoto sienų valdymo standartus.

72 straipsnis

Valstybių narių bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis

1. Valstybės narės operaciniu lygmeniu gali bendradarbiauti su viena ar daugiau trečiųjų valstybių tose srityse, kurioms taikomas šis reglamentas. Toks bendradarbiavimas gali apimti keitimąsi informacija ir gali būti vykdomas remiantis dvišaliais ar daugiašaliais susitarimais, kitos formos susitarimais arba naudojantis tų susitarimų pagrindų sukurtais regioniniais tinklais.

2. Sudarydamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytus dvišalius ir daugiašalius susitarimus, valstybės narės į juos gali įtraukti nuostatas, susijusias su keitimusi informacija ir bendradarbiavimu EUROSUR tikslais pagal 75 ir 89 straipsnius.

3. 1 dalyje nurodyti dvišaliai ir daugiašaliai susitarimai ir kitos formos susitarimai turi atitikti atitinkamą Sąjungos ir tarptautinę teisę pagrindinių teisių ir tarptautinės apsaugos srityje, įskaitant Chartiją, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją ir 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso, jos 1967 m. protokolą, ir ypač negrąžinimo principą. Įgyvendindamos tokius susitarimus valstybės narės reguliariai vertina ir atsižvelgia į bendrą padėtį trečiojoje valstybėje bei atsižvelgia į 8 straipsnį.

73 straipsnis

Agentūros ir trečiųjų valstybių bendradarbiavimas

1. Agentūra gali bendradarbiauti tiek, kiek to reikia jos užduotims atlikti, su trečiųjų valstybių institucijomis, kompetentingomis klausimų, kuriems taikomas šis reglamentas, atžvilgiu. Agentūra laikosi Sąjungos teisės, įskaitant normas ir standartus, kurie sudaro Sąjungos *acquis* dalį, be kita ko, kai bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis vykdomas tų trečiųjų valstybių teritorijoje.

2. Bendradarbiaudama su trečiųjų valstybių institucijomis kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, Agentūra laikosi Sąjungos išorės veiksmų politikos, įskaitant pagrindinių teisių ir asmens duomenų apsaugą, negrąžinimo principą, savavališko laisvės atėmimo draudimą bei kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo draudimą, gaudama Sąjungos delegacijų ir atitinkamais atvejais BSGP misijų ir operacijų paramą ir derindama bendradarbiavimą su jomis pagal 68 straipsnio 1 dalies antros pastraipos j punktą.

3. Aplinkybėmis, kuriomis reikia siųsti nuolatinio korpuso sienų valdymo būrius į trečiąją valstybę, kurioje būrių (grupių) nariai naudosis vykdomaisiais įgaliojimais, Sąjunga ir susijusi trečioji valstybė, vadovaudamosi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsniu, sudaro susitarimą dėl statuso, parengtą remiantis tipiniu susitarimu dėl statuso, nurodytu 76 straipsnio 1 dalyje. Susitarimas dėl statuso apima visus aspektus, būtinus veiksmams vykdyti. Visų pirma jame nustatoma operacijos apimtis, nuostatos dėl civilinės ir baudžiamosios atsakomybės, būrių (grupių) narių užduotys ir įgaliojimai, priemonės, susijusios su atstovybės biurų steigimu, ir praktinės priemonės, susijusios su pagarba pagrindinėms teisėms. Susitarimu dėl statuso užtikrinama, kad vykdant tas operacijas būtų visapusiškai gerbiamos pagrindinės teisės ir numatomas skundų nagrinėjimo mechanizmas. Jei su duomenų perdavimu susijusios susitarimo dėl statuso nuostatos iš esmės skiriasi nuo tipinio susitarimo dėl statuso, dėl jų konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu.

4. Agentūra taip pat veikia vadovaudamasi darbo tvarkos susitarimais, jei jie yra, sudarytais su šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis trečiųjų valstybių institucijomis vadovaujantis Sąjungos teisės aktais ir politika pagal 76 straipsnio 4 dalį.

Šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytuose darbo tvarkos susitarimuose nurodoma bendradarbiavimo apimtis, pobūdis ir tikslas ir jie yra susiję su operacinio bendradarbiavimo valdymu. Tokie darbo tvarkos susitarimai gali apimti nuostatas dėl keitimosi neskelbtina neįslaptinta informacija ir bendradarbiavimo EUROSUR sistemoje pagal 74 straipsnio 3 dalį.

Agentūra užtikrina, kad trečiosios valstybės, kurioms perduota informacija, tą informaciją tvarkytų tik tais tikslais, dėl kurių ji buvo perduota. Visi darbo tvarkos susitarimai dėl keitimosi įslaptinta informacija sudaromi pagal šio reglamento 76 straipsnio 4 dalį. Jei tuose darbo tvarkos susitarimuose yra numatytas keitimasis asmens duomenimis ir jei tai numatyta Reglamente (ES) 2018/1725, Agentūra Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno paprašo išankstinio leidimo.

5. Agentūra dalyvauja įgyvendinant Sąjungos išorės politiką grąžinimo ir readmisijos srityje pagal Sąjungos išorės veiksmų politiką ir šio reglamento taikymo sričiai priskiriamais klausimais.

6. Agentūra gali gauti Sąjungos finansavimą pagal atitinkamų priemonių, kuriomis remiamoms trečiosios valstybės ir su jomis susijusi veikla, nuostatas. Ji gali pradėti ir finansuoti techninės pagalbos projektus trečiosiose valstybėse, susijusius su klausimais, kuriems taikomas šis reglamentas, vadovaudamasi Agentūrai taikomomis finansinėmis taisyklėmis. Tokie projektai įtraukiami į 102 straipsnyje nurodytą bendrąjį programavimo dokumentą.

7. Agentūra Europos Parlamentą, Tarybą ir Komisiją informuoja apie pagal šį straipsnį vykdomą veiklą ir, visų pirma, apie veiklą, susijusią su technine ir operacine pagalba sienų valdymo ir grąžinimo trečiosiose valstybėse klausimais, ir apie ryšių palaikymo pareigūnų siuntimą, bei Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai teikia išsamią informaciją apie pagrindinių teisių laikymąsi. Laikydamasi 114 straipsnio 2 dalies Agentūra viešai skelbia susitarimus, darbo tvarkos susitarimus, bandomuosius projektus ir techninės pagalbos projektus su trečiosiomis valstybėmis.

8. Agentūra į savo metines ataskaitas įtraukia bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis vertinimą.

74 straipsnis

Agentūros trečiosioms valstybėms teikiama techninė ir operacinė pagalba

1. Agentūra gali koordinuoti valstybių narių ir trečiųjų valstybių operacinį bendradarbiavimą ir teikti techninę ir operacinę pagalbą trečiosioms valstybėms, vykdant Europos integruotą sienų valdymą.

2. Agentūra gali vykdyti su Europos integruotu sienų valdymu susijusius veiksmus trečiosios valstybės teritorijoje, jei su tuo sutinka ta trečioji valstybė.

3. Operacijos trečiosios valstybės teritorijoje įtraukiamos į metinę darbo programą, kurią pagal 102 straipsnį priima Valdančioji taryba, ir jos vykdomos remiantis veiklos planu, dėl kurio susitarė Agentūra ir susijusi trečioji valstybė, pasikonsultavus su dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis. Jei viena ar daugiau valstybių narių ribojasi su trečiąja valstybe arba trečiosios valstybės teritorija, kurioje vykdoma veikla, veiklos planui ir visiems jo daliniams pakeitimams turi pritarti ta valstybė narė ar tos valstybės narės. Siuntimui į trečiąsias valstybes *mutatis mutandis* taikomi 38, 43, 46, 47 ir 54–57 straipsniai.

4. Vykdomasis direktorius užtikrina į trečiąsias valstybes siunčiamų darbuotojų saugumą.

Pirmos pastraipos tikslu valstybės narės informuoja vykdomąjį direktorių apie bet kokį susirūpinimą keliantį aspektą, susijusį su jų piliečių saugumu, jei jie turėtų būti siunčiami į tam tikrų trečiųjų valstybių teritoriją.

Kai negalima garantuoti visų į trečiąsias valstybes siunčiamų darbuotojų saugumo, vykdomasis direktorius imasi tinkamų priemonių sustabdydamas arba nutraukdamas atitinkamus techninės ir operacinės pagalbos, kurią Agentūra teikia tai trečiajai valstybei, elementus.

5. Nedarant poveikio nuolatinio korpuso narių siuntimui pagal 54–58 straipsnius, valstybės narės dalyvauja operacijose trečiųjų valstybių teritorijoje savanoriškai.

Be 57 straipsnio 9 dalyje ir šio straipsnio 4 dalyje nurodyto atitinkamo mechanizmo, kai valstybės narės dalyvaujančių darbuotojų saugumas negali būti užtikrintas pagal jos reikalavimus, ta valstybė narė gali nuspręsti neteikti atitinkamo įnašo atitinkamoje trečiojoje valstybėje vykdomai operacijai. Kai valstybė narė pareiškia, kad susiklostė tokia išskirtinė padėtis, ji Agentūrai raštu išsamiai nurodo priežastis ir pateikia informaciją apie šią padėtį, tas turinys įtraukiamas į 65 straipsnyje nurodytą ataskaitą. Tokios priežastys ir informacija pateikiamos metinių dvišalių derybų metu arba likus bent 21 dienai iki siuntimo. Pagal 56 straipsnį deleguoti darbuotojai siunčiami gavus buveinės valstybės narės sutikimą ir apie tai pranešus Agentūrai ne vėliau kaip likus 21 dienai iki siuntimo.

6. Į veiklos planus, kaip nurodyta 3 dalyje, gali būti įtrauktos nuostatos dėl keitimosi informacija ir bendradarbiavimo EUROSUR tikslais pagal 75 ir 89 straipsnius.

75 straipsnis

Keitimasis informacija su trečiosiomis valstybėmis EUROSUR sistemoje

1. Nacionaliniai koordinavimo centrai ir, kai tinkama, Agentūra yra kontaktiniai centrai keitimosi informacija ir bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis EUROSUR tikslais.

2. Į 72 straipsnio 2 dalyje nurodytus dvišalius ar daugiašalius susitarimus įtrauktomis nuostatomis dėl keitimosi informacija ir bendradarbiavimo EUROSUR tikslais reglamentuojama:

a) konkrečios padėties vaizdo sistemos, kuriomis dalijamasi su trečiosiomis valstybėmis;

b) trečiųjų valstybių kilmės duomenys, kuriais gali būti dalijamasi Europos padėties vaizdo sistemoje, ir dalijimosi tais duomenimis procedūros;

c) procedūros ir sąlygos, pagal kurias trečiųjų valstybių institucijoms galima teikti EUROSUR gretinimo paslaugas;

d) išsamios taisyklės dėl bendradarbiavimo ir keitimosi informacija su trečiųjų valstybių stebėtojais EUROSUR tikslais.

3. Prieš dalijantis Agentūros ar valstybės narės, kuri nėra susitarimo, kaip nurodyta 72 straipsnio 1 dalyje, susitariančioji šalis, EUROSUR kontekste suteikta informacija su trečiąja valstybe pagal tą susitarimą, būtina gauti Agentūros arba tos valstybės narės išankstinį pritarimą. Valstybės narės ir Agentūra privalo vykdyti atsisakymą dalytis ta informacija su atitinkama trečiąja valstybe.

76 straipsnis

Komisijos vaidmuo bendradarbiaujant su trečiosiomis valstybėmis

1. Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, Agentūra, FRA ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, parengia tipinį susitarimą dėl statuso, taikomą veiksmams, vykdomiems trečiųjų valstybių teritorijoje.

2. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir Agentūra, parengia tipines nuostatas dėl keitimosi informacija EUROSUR sistemoje pagal 70 straipsnio 2 dalį ir 72 straipsnio 2 dalį.

Komisija, pasikonsultavusi su Agentūra ir kitais atitinkamais Sąjungos organais, tarnybomis ar agentūromis, įskaitant FRA ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūną, parengia 73 straipsnio 4 dalyje nurodytus tipinius darbo tvarkos susitarimus. Į tą tipinį susitarimą įtraukiamos su pagrindinėmis teisėmis susijusios nuostatos ir praktinėms priemonėms taikomos duomenų apsaugos užtikrinimo priemonės.

3. Prieš sudarydama naują dvišalį arba daugiašalį susitarimą, kaip nurodyta 72 straipsnio 1 dalyje, atitinkamos valstybės narės Komisijai pateikia nuostatų, susijusių su sienų valdymu ir grąžinimu, projektą.

Atitinkamos valstybės narės pateikia tokių galiojančių ir naujų dvišalių ir daugiašalių susitarimų nuostatas, susijusias su sienų valdymu ir grąžinimu, Komisijai, kuri apie jas informuoja Tarybą ir Agentūrą.

4. Prieš Valdančiajai tarybai patvirtinant Agentūros ir trečiųjų valstybių kompetentingų institucijų darbo tvarkos susitarimus, Agentūra pateikia juos Komisijai, kuri turi pateikti savo išankstinį pritarimą. Prieš sudarant bet kokį tokį darbo tvarkos susitarimą, Agentūra Europos Parlamentui pateikia išsamią informaciją apie darbo tvarkos susitarimo šalis ir numatomą jo turinį.

5. Agentūra Komisijai pateikia 74 straipsnio 3 dalyje nurodytus veiklos planus. Dėl sprendimo pagal 77 straipsnį siųsti į trečiąsias valstybes ryšių palaikymo pareigūnus turi būti gauta Komisijos išankstinė nuomonė. Europos Parlamentas nedelsiant visapusiškai informuojamas apie tą veiklą.

77 straipsnis

Ryšių palaikymo pareigūnai trečiosiose valstybėse

1. Agentūra gali siųsti ekspertus, kurie yra jos statutiniai darbuotojai, ir kitus ekspertus, kaip ryšių palaikymo pareigūnus, kuriems atliekant savo pareigas trečiosiose valstybėse turėtų būti užtikrinama kuo didesnė apsauga. Jie priskiriami prie Sąjungos ir valstybių narių imigracijos ryšių palaikymo pareigūnų ir saugumo ekspertų vietos ar regioninių bendradarbiavimo tinklų, įskaitant pagal Reglamentą (ES) 2019/1240 įsteigtą tinklą. Valdančiosios tarybos sprendimu Agentūra gali nustatyti konkrečius ryšių palaikymo pareigūnų profilius, priklausomai nuo operacinių poreikių atitinkamoje trečiojoje valstybėje.

2. Įgyvendinant Sąjungos išorės veiksmų politiką, ryšių palaikymo pareigūnai siunčiami visų pirma į tas trečiąsias valstybes, kurios, remiantis rizikos analize, yra neteisėtos imigracijos kilmės arba tranzito valstybės. Abipusiškumo pagrindu Agentūra gali priimti tų trečiųjų valstybių paskirtus ryšių palaikymo pareigūnus. Remdamasi vykdomojo direktoriaus pasiūlymu Valdančioji taryba kasmet patvirtina prioritetų sąrašą. Ryšių palaikymo pareigūnų siuntimą, gavusi Komisijos nuomonę, patvirtina Valdančioji taryba.

3. Agentūros ryšių palaikymo pareigūnų užduotys yra užmegzti ir palaikyti ryšius su trečiosios valstybės, į kurią jie paskirti, kompetentingomis institucijomis, siekiant padėti užkirsti kelią neteisėtai imigracijai ir kovoti su ja bei grąžinti grąžinamus asmenis, be kita ko, teikti techninę pagalbą nustatant trečiųjų valstybių piliečių tapatybę ir gaunant kelionės dokumentus. Tokios užduotys atliekamos laikantis Sąjungos teisės ir gerbiant pagrindines teises. Agentūros ryšių palaikymo pareigūnai glaudžiai koordinuoja veiksmus su Sąjungos delegacijomis, su valstybėmis narėmis pagal Reglamentą (ES) 2019/1240 ir, kai aktualu, su BSGP misijomis ir operacijomis, kaip nustatyta 68 straipsnio 1 dalies antros pastraipos j punkte. Kai įmanoma, jie turi turėti biurus tame pačiame pastate, kuriame yra Sąjungos delegacijų patalpos.

4. Trečiosiose valstybėse, į kurias Agentūra grąžinimo ryšių palaikymo pareigūnų nesiunčia, Agentūra pagal 48 straipsnį gali remti valstybės narės grąžinimo ryšių palaikymo pareigūno siuntimą siekiant teikti pagalbą valstybėms narėms, taip pat remti Agentūros veiklą.

78 straipsnis

Agentūros veikloje dalyvaujantys stebėtojai

1. Agentūra, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, Sąjungos institucijų, organų, tarnybų, agentūrų ar tarptautinių organizacijų bei BSGP misijų ir operacijų stebėtojus pagal 68 straipsnio 1 dalies antros pastraipos j punktą gali pakviesti dalyvauti jos veikloje, visų pirma vykdant bendras operacijas ir bandomuosius projektus, atliekant rizikos analizę ir rengiant mokymus, tiek, kiek jų dalyvavimas atitinka tos veiklos tikslus, juo gali būti prisidedama gerinant bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia praktika ir juo nedaromas poveikis tos veiklos bendrai saugai ir saugumui. Tokie stebėtojai gali dalyvauti atliekant rizikos analizę ir rengiant mokymus tik gavus atitinkamų valstybių narių sutikimą. Stebėtojų dalyvavimui vykdant bendras operacijas ir bandomuosius projektus turi pritarti priimančioji valstybė narė. Išsamios stebėtojų dalyvavimo taisyklės įtraukiamos į veiklos planą. Tuos stebėtojus prieš dalyvavimą Agentūra turi tinkamai apmokyti.

2. Agentūra, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, gali pakviesti trečiųjų valstybių stebėtojus dalyvauti vykdant jos veiklą prie išorės sienų, grąžinimo operacijas, teikiant grąžinimo pagalbą ir rengiant mokymus, kaip nurodyta 62 straipsnyje, tiek, kiek jų buvimas atitinka tos veiklos tikslus, juo gali būti padėta gerinti bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia praktika ir juo nedaromas poveikis bendrai tos veiklos saugai ar trečiųjų valstybių piliečių saugumui. Išsamios stebėtojų dalyvavimo taisyklės įtraukiamos į veiklos planą. Tuos stebėtojus prieš dalyvavimą Agentūra turi tinkamai apmokyti. Reikalaujama, kad dalyvaudami Agentūros veikloje jie laikytųsi jos elgesio kodekso.

3. Agentūra užtikrina, kad stebėtojų dalyvavimas nekeltų jokios rizikos, susijusios su pagarba pagrindinėms teisėms.

III SKYRIUS

KLASTOTŲ IR AUTENTIŠKŲ DOKUMENTŲ INTERNETE (FADO) SISTEMA

79 straipsnis

Agentūra perima ir administruoja klastotų ir autentiškų dokumentų internete (toliau – FADO) sistemą, sukurtą pagal Bendruosius veiksmus 98/700/TVR.

IV SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 SKIRSNIS

Bendrosios taisyklės

80 straipsnis

Pagrindinių teisių apsauga ir pagrindinių teisių strategija

1. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, vykdydamos savo užduotis pagal šį reglamentą, užtikrina pagrindinių teisių apsaugą, laikydamosi susijusios Sąjungos teisės, visų pirma Chartijos, ir susijusios tarptautinės teisės, įskaitant 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso, jos 1967 m. protokolą, Vaiko teisių konvenciją ir įsipareigojimų, susijusių su galimybe gauti tarptautinę apsaugą, ypač su negrąžinimo principu.

Tuo tikslu Agentūra, padedant ir pritariant pagrindinių teisių pareigūnui, parengia, įgyvendina ir toliau plėtoja pagrindinių teisių strategiją ir veiklos planą, įskaitant veiksmingą pagarbos pagrindinėms teisėms, vykdant bet kokią Agentūros veiklą, stebėsenos mechanizmą.

2. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, vykdydamos savo užduotis, užtikrina, kad joks asmuo, pažeidžiant negrąžinimo principą, nebūtų išlaipinamas, nebūtų verčiamas atvykti, nebūtų palydimas arba kitu būdu perduodamas arba grąžinamas tos valstybės institucijoms, kurioje, *inter alia*, esama didelės rizikos, kad tam asmeniui būtų taikoma mirties bausmė, jis būtų kankinamas, persekiojamas arba su juo būtų kitaip nežmoniškai ar žeminančiai elgiamasi ar jis būtų baudžiamas, arba kurioje kiltų grėsmė to asmens gyvybei ar laisvei dėl jo rasės, religijos, pilietybės, seksualinės orientacijos, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių pažiūrų, arba esama didelės rizikos, kad asmuo iš tos valstybės gali būti išsiųstas, išvežtas, išduotas arba grąžintas į kitą valstybę pažeidžiant negrąžinimo principą.

3. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, vykdydamos savo užduotis atsižvelgia į vaikų, nelydimų nepilnamečių, neįgaliųjų, prekybos žmonėmis aukų, asmenų, kuriems būtina medicininė pagalba, asmenų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, nelaimės jūroje ištiktų asmenų ir kitų asmenų, kurie dėl savo padėties yra itin pažeidžiami, ypatingus poreikius ir tenkina tuos poreikius pagal savo įgaliojimus. Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgos, vykdydamos bet kokią savo veiklą, ypatingą dėmesį skiria vaikų teisėms ir užtikrina vaiko interesų paisymą.

4. Palaikydama santykius su valstybėmis narėmis ir bendradarbiaudama su trečiosiomis valstybėmis Agentūra, vykdydama savo užduotis, atsižvelgia į 108 straipsnyje nurodyto Konsultacinio forumo ataskaitas ir pagrindinių teisių pareigūno ataskaitas.

81 straipsnis

Elgesio kodeksas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su Konsultaciniu forumu, parengia ir toliau tobulina visoms Agentūros koordinuojamoms sienų kontrolės operacijoms ir Agentūros veikloje dalyvaujantiems asmenims taikomą elgesio kodeksą. Elgesio kodekse nustatytos procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti teisinės valstybės ir pagarbos pagrindinėms teisėms principus, ypatingą dėmesį skiriant pažeidžiamiems asmenims, įskaitant vaikus, nelydimus nepilnamečius ir kitus asmenis, kurie dėl savo padėties yra pažeidžiami, taip pat tarptautinės apsaugos siekiančius asmenis.

2. Agentūra, bendradarbiaudama su Konsultaciniu forumu, parengia ir toliau tobulina grąžinimo operacijų ir grąžinimo pagalbos elgesio kodeksą, kuris taikomas vykdant visas Agentūros koordinuojamas ar organizuojamas grąžinimo operacijas ir teikiant visą Agentūros koordinuojamą ar organizuojamą grąžinimo pagalbą. Tame elgesio kodekse aprašomos bendrosios standartizuotos procedūros, kuriomis paprastinamas grąžinimo operacijų ir grąžinimo pagalbos organizavimas ir užtikrinamas humaniškas grąžinimas, visapusiškai gerbiant pagrindines teises, visų pirma gerbiant žmogaus orumą, laikantis kankinimo ir nežmoniško ar žeminančio elgesio arba baudimo draudimo principų, gerbiant teisę į laisvę ir saugumą bei teisę į asmens duomenų apsaugą ir nediskriminavimą.

3. Grąžinimo elgesio kodekse dėmesys visų pirma skiriamas valstybių narių pareigoms užtikrinti veiksmingą priverstinio grąžinimo stebėsenos sistemą, kaip nustatyta Direktyvos 2008/115/EB 8 straipsnio 6 dalyje, ir pagrindinių teisių strategijai.

82 straipsnis

Būrių (grupių) narių užduotys ir įgaliojimai

1. Būrių (grupių) nariai turi galėti vykdyti užduotis ir naudotis įgaliojimais, kurie susiję su sienų kontrole ir grąžinimu, taip pat tais, kurie būtini siekiant įgyvendinti reglamentų (ES) Nr. 656/2014 ir (ES) 2016/399 bei Direktyvos 2008/115/EB tikslus.

2. Būrių (grupių) narių užduočių vykdymui ir naudojimuisi įgaliojimais, ypač kai tam reikia vykdomųjų įgaliojimų, būtinas priimančiosios valstybės narės leidimas jos teritorijoje, jiems taip pat taikoma taikytina Sąjungos, nacionalinė ar tarptautinė teisė, visų pirma Reglamentas (ES) Nr. 656/2014, kaip aprašyta 38 straipsnyje nurodytuose veiklos planuose.

3. Vykdydami jiems pavestas užduotis ir naudodamiesi jiems suteiktais įgaliojimais, būrių (grupių) nariai visapusiškai užtikrina pagarbą pagrindinėms teisėms ir laikosi Sąjungos ir tarptautinės teisės bei priimančiosios valstybės narės nacionalinės teisės.

4. Nedarant poveikio 95 straipsnio 1 daliai, kiek tai susiję su statutiniais darbuotojais, būrių (grupių) nariai vykdo užduotis ir įgaliojimus tik pagal priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnų arba su grąžinimu susijusias užduotis vykdančių darbuotojų nurodymus ir, paprastai, jiems dalyvaujant. Priimančioji valstybė narė gali įgalioti būrių (grupių) narius veikti jos vardu.

5. Priimančioji valstybė narė per koordinavimo pareigūną Agentūrai gali pranešti apie incidentus, kai būrių (grupių) nariai nesilaiko veiklos plano, įskaitant atvejus, kai nesilaikoma pagrindinių teisių, kad būtų galima imtis tolesnių veiksmų, kurie gali apimti drausmines priemones.

6. Statutiniai darbuotojai, kurie yra būrių (grupių) nariai, vykdydami jiems pavestas užduotis ir suteiktus įgaliojimus dėvi nuolatinio korpuso uniformą. Valstybių narių ilgam laikotarpiui deleguoti arba trumpam laikotarpiui siunčiami būrių (grupių) nariai, vykdydami jiems pavestas užduotis ir suteiktus įgaliojimus, dėvi savo uniformas.

Nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos, 54 straipsnio 4 dalies a punkte nurodytame Valdančiosios tarybos sprendime nustatomi profiliai, kuriems dėl specifinio operacinės veiklos pobūdžio gali būti netaikoma pareiga dėvėti uniformą.

Visi būrių (grupių) nariai ant savo uniformų turi matomą asmens identifikatorių ir ryši mėlyną raištį su Sąjungos ir Agentūros emblemomis, kuriuo rodoma, kad jie dalyvauja vykdant bendrą operaciją, siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupes, vykdant bandomąjį projektą, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą. Kad būrių (grupių) narius galėtų identifikuoti priimančiosios valstybės narės nacionalinės institucijos, jie su savimi visada turi turėti akreditavimo dokumentą, kurį paprašius jie privalo pateikti.

Statutinių darbuotojų uniformų dizainas ir specifikacijos nustatomi Valdančiosios tarybos sprendimu, priimtu remiantis vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, kuris pateiktas gavus Komisijos nuomonę.

7. Į Agentūrą deleguotų arba valstybės narės trumpam laikotarpiui siunčiamų darbuotojų leidimui nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą taikoma buveinės valstybės narės nacionalinė teisė.

Statutinių darbuotojų, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, leidimui nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą taikoma šiame straipsnyje ir V priede nustatyta tvarka ir išsamios taisyklės.

Siekiant įgyvendinti šią dalį, vykdomasis direktorius statutiniams darbuotojams gali suteikti leidimą nešiotis ir naudoti ginklus laikantis Valdančiosios tarybos pagal 55 straipsnio 5 dalies b punktą priimtų taisyklių.

8. Atitinkamo profilio būrių (grupių) nariams, įskaitant statutinius darbuotojus, priimančioji valstybė narė gali suteikti leidimą siuntimo laikotarpiu vykdyti užduotis, kurioms reikia panaudoti jėgą, be kita ko, nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą, ir tam turi būti gautas arba buveinės valstybės narės, arba – statutinių darbuotojų atveju – Agentūros pritarimas. Naudoti jėgą, be kita ko, nešiotis ir naudoti tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą, galima tik vadovaujantis priimančiosios valstybės narės nacionaline teise ir dalyvaujant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnams. Kai tinkama, priimančioji valstybė narė, gavusi buveinės valstybės narės arba Agentūros sutikimą, savo teritorijoje gali leisti būrių (grupių) nariams panaudoti jėgą nedalyvaujant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnams.

Priimančioji valstybė narė gali uždrausti nešiotis tam tikrus tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą, jei pagal jos teisę toks pats draudimas taikomas jos pačios sienos apsaugos pareigūnams arba su grąžinimu susijusias užduotis vykdantiems darbuotojams. Priimančioji valstybė narė prieš siunčiant būrių (grupių) narius informuoja Agentūrą apie leidžiamus nešiotis tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą bei jų naudojimo sąlygas. Agentūra šią informaciją pateikia valstybėms narėms.

9. Tarnybiniai ginklai, šaudmenys ir įranga gali būti naudojami teisėtai savigynai ir teisėtai būrių (grupių) narių arba kitų asmenų gynybai laikantis priimančiosios valstybės narės nacionalinės teisės bei atitinkamų tarptautinės žmogaus teisių teisės ir Chartijos principų.

10. Šio reglamento tikslais priimančioji valstybė narė leidžia būrių (grupių) nariams ieškoti informacijos Sąjungos duomenų bazėse, kuriomis būtina naudotis siekiant įgyvendinti veiklos plane nurodytus veiklos tikslus, susijusius su patikrinimais kertant sieną, sienų stebėjimu ir grąžinimu, per nacionalines sąsajas arba kitu būdu, nustatytu Sąjungos teisės aktais, kuriais sukuriamos tokios duomenų bazės, priklausomai nuo to, kas taikytina. Priimančioji valstybė narė taip pat gali leisti būrių (grupių) nariams ieškoti informacijos jos nacionalinėse duomenų bazėse, kai tai būtina, siekiant to paties tikslo. Valstybės narės užtikrina galimybę veiksmingai ir efektyviai naudotis tokiomis duomenų bazėmis. Būrių (grupių) nariai ieško tik tų duomenų, kurie jiems griežtai būtini jiems pavestoms užduotims ir suteiktiems įgaliojimams vykdyti. Priimančioji valstybė narė prieš siunčiant būrių (grupių) narius praneša Agentūrai, kuriomis nacionalinėmis ir Sąjungos duomenų bazėmis galima naudotis. Agentūra šią informaciją pateikia visoms siuntime dalyvaujančioms valstybėms narėms.

Šiomis duomenų bazėmis naudojamasi laikantis Sąjungos duomenų apsaugos teisės ir priimančiosios valstybės narės nacionalinės duomenų apsaugos teisės.

11. Sprendimus neleisti atvykti pagal Reglamento (ES) 2016/399 14 straipsnį ir sprendimus atsisakyti išduoti vizas pasienyje pagal Reglamento (EB) Nr. 810/2009 35 straipsnį priima tik priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnai arba būrių (grupių) nariai, jei priimančioji valstybė narė jiems leido veikti jos vardu.

83 straipsnis

Akreditavimo dokumentas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su priimančiąja valstybe nare, būrių (grupių) nariams išduoda dokumentą priimančiosios valstybės narės valstybine kalba ir kita oficialiąja Sąjungos institucijų kalba, kuriuo nustatoma jų tapatybė ir įrodomos turėtojo teisės vykdyti jam pavestas užduotis ir suteiktus įgaliojimus, kaip nurodyta 82 straipsnyje. Tame dokumente pateikiama ši informacija apie kiekvieną būrių (grupių) narį:

a) vardas, pavardė ir pilietybė;

b) laipsnis arba pareigybės pavadinimas;

c) neseniai daryta skaitmeninė nuotrauka ir

d) užduotys, kurias leista vykdyti siuntimo metu.

2. Dokumentas grąžinamas Agentūrai pasibaigus bendrai operacijai, migracijos valdymo rėmimo grupių siuntimui, bandomajam projektui, skubios pasienio pagalbos teikimui, grąžinimo operacijai arba grąžinimo pagalbos teikimui.

84 straipsnis

Būrių (grupių) narių civilinė atsakomybė

1. Nedarant poveikio 95 straipsniui, kai būrių (grupių) nariai vykdo operacijas priimančiojoje valstybėje narėje, ta valstybė narė pagal savo nacionalinę teisę atsako už bet kokią vykdant operacijas jų padarytą žalą.

2. Kai valstybių narių deleguoti arba siunčiami būrių (grupių) nariai tokią žalą padaro dėl didelio neatsargumo arba tyčia, priimančioji valstybė narė gali prašyti, kad buveinės valstybė narė kompensuotų jai sumas, kurias priimančioji valstybė narė sumokėjo nukentėjusiosioms šalims arba asmenims, turintiems teisę gauti tokias sumas nukentėjusiųjų šalių vardu.

Jeigu tokią žalą dėl didelio neatsargumo arba tyčia padaro statutiniai darbuotojai, priimančioji valstybė gali prašyti, kad Agentūra kompensuotų jai sumas, kurias priimančioji valstybė narė sumokėjo nukentėjusiosioms šalims arba asmenims, turintiems teisę gauti tokias sumas nukentėjusiųjų šalių vardu. Tai nedaro poveikio jokiems pagal 98 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teisme (toliau – Teisingumo Teismas) Agentūros atžvilgiu pareikštiems ieškiniams.

3. Nedarant poveikio galimybei pasinaudoti savo teisėmis trečiųjų šalių atžvilgiu, kiekviena valstybė narė atsisako visų pretenzijų priimančiajai valstybei narei arba bet kuriai kitai valstybei narei dėl patirtos žalos, išskyrus atvejus, kai ji padaryta dėl didelio neatsargumo arba tyčia.

4. Visus valstybių narių tarpusavio ginčus arba valstybių narių ginčus su Agentūra dėl šio straipsnio 2 ir 3 dalių taikymo, kurių joms nepavyksta išspręsti tarpusavio derybomis, jos perduoda Teisingumo Teismui.

5. Nedarant poveikio galimybei pasinaudoti savo teisėmis trečiųjų šalių atžvilgiu, Agentūra padengia išlaidas, susijusias su siuntimo metu jos įrangai padaryta žala, išskyrus atvejus, kai ji padaryta dėl didelio neatsargumo arba tyčia.

85 straipsnis

Būrių (grupių) narių baudžiamoji atsakomybė

Nedarant poveikio 95 straipsniui, vykdant bendrą operaciją, bandomąjį projektą, siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupes, teikiant skubią pasienio pagalbą, vykdant grąžinimo operaciją arba teikiant grąžinimo pagalbą, būrių (grupių) nariams priimančiosios valstybės narės teritorijoje, įskaitant statutinius darbuotojus, dėl nusikalstamų veikų, kurios gali būti padarytos prieš juos arba jų pačių, taikoma tokia pati tvarka, kokia taikoma priimančiosios valstybės narės pareigūnams.

2 SKIRSNIS

Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų vykdomas asmens duomenų tvarkymas

86 straipsnis

Agentūros vykdomo asmens duomenų tvarkymo bendrosios taisyklės

1. Tvarkydama asmens duomenis Agentūra taiko Reglamentą (ES) 2018/1725.

2. Valdančioji taryba nustato vidaus taisykles dėl to, kaip Agentūra taiko Reglamentą (ES) 2018/1725, be kita ko, taisykles dėl Agentūros duomenų apsaugos pareigūno.

Vadovaudamasi Reglamento (ES) 2018/1725 25 straipsniu Agentūra gali priimti vidaus taisykles, kuriomis ribojamas to reglamento 14–22, 35 ir 36 straipsnių taikymas. Visų pirma Agentūra, vykdydama savo užduotis grąžinimo srityje, gali nustatyti vidaus taisykles, kuriomis ribojamas tų nuostatų taikymas kiekvienu atveju atskirai, jei dėl tų nuostatų taikymo kiltų pavojus grąžinimo procedūroms. Taikant tokius apribojimus turi būti laikomasi pagrindinių teisių ir laisvių esmės, jie turi būti būtini bei proporcingi siekiamiems tikslams, o atitinkamais atvejais į juos turi būti įtrauktos konkrečios nuostatos, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2018/1725 25 straipsnio 2 dalyje.

3. Agentūra gali perduoti 49, 88 ir 89 straipsniuose nurodytus asmens duomenis trečiajai valstybei arba tarptautinei organizacijai pagal Reglamento (ES) 2018/1725 V skyrių, jeigu toks perdavimas reikalingas Agentūros užduotims atlikti. Agentūra užtikrina, kad trečiajai valstybei arba tarptautinei organizacijai perduoti asmens duomenys būtų tvarkomi tik tuo tikslu, dėl kurio jie buvo perduoti. Perduodama asmens duomenis trečiajai valstybei arba tarptautinei organizacijai Agentūra nurodo bendruosius arba konkrečius galimybės susipažinti su tais duomenimis arba jais naudotis apribojimus, įskaitant taikomus jų perdavimui, ištrynimui arba sunaikinimui. Kai tokių apribojimų poreikis išaiškėja po asmens duomenų perdavimo, Agentūra apie tai atitinkamai informuoja trečiąją valstybę arba tarptautinę organizaciją. Agentūra užtikrina, kad atitinkama trečioji valstybė ar tarptautinė organizacija laikytųsi tokių apribojimų.

4. Asmens duomenų perdavimu trečiosioms valstybėms neturi būti daromas poveikis tarptautinės apsaugos prašytojų ir asmenų, kuriems suteikta tarptautinė apsauga, teisėms, visų pirma susijusioms su negrąžinimo principu ir draudimu atskleisti ar gauti informaciją, nustatytu Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/32/ES ([43]) 30 straipsnyje.

5. Atitinkamai valstybės narės arba Agentūra užtikrina, kad pagal šį reglamentą trečiosioms valstybėms perduota ar atskleista informacija nebūtų toliau perduodama kitoms trečiosioms valstybėms ar trečiosioms šalims. Tam tikslui skirtos nuostatos įtraukiamos į visas su trečiąja valstybe sudaromas keitimąsi informacija reglamentuojančias sutartis ar susitarimus.

87 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymo tikslai

1. Agentūra gali tvarkyti asmens duomenis tik šiais tikslais:

a) vykdydama jai pavestas bendrų operacijų, bandomųjų projektų vykdymo, skubios pasienio pagalbos teikimo organizavimo ir koordinavimo užduotis bei vykdydama migracijos valdymo rėmimo grupių veiklą, kaip nurodyta 37–40 straipsniuose;

b) pagal 48 straipsnį vykdydama jai pavestas užduotis padėti valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms vykdyti pasirengimo grąžinimui ir grąžinimo veiklą, administruodama grąžinimo valdymo sistemas, taip pat koordinuodama arba organizuodama grąžinimo operacijas bei teikdama techninę ir operacinę pagalbą valstybėms narėms ir trečiosioms valstybėms;

c) sudarydama palankesnes sąlygas pagal 88 straipsnį keistis informacija su valstybėmis narėmis, Komisija, EIVT bei šiais Sąjungos organais, tarnybomis ir agentūromis bei tarptautinėmis organizacijomis: EASO, Europos Sąjungos palydovų centru, EŽKA, EMSA, EASA bei EOEVT tinklo valdytoju;

d) sudarydama palankesnes sąlygas pagal 90 straipsnį keistis informacija su valstybių narių teisėsaugos institucijomis, Europolu arba Eurojustu;

e) pagal 29 straipsnį atlikdama Agentūros rizikos analizę;

f) pagal 89 straipsnį vykdydama savo užduotis EUROSUR sistemoje;

g) pagal 79 straipsnį administruodama FADO sistemą;

h) vykdydama administracines užduotis.

([43]) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/32/ES dėl tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo bendros tvarkos (OL L 180, 2013 6 29, p. 60).

2. Asmens duomenis Agentūrai teikiančios valstybės narės ir jų teisėsaugos institucijos, Komisija, EIVT ir tie kiti Sąjungos organai, tarnybos ir agentūros bei tarptautinės organizacijos, nurodyti 1 dalies c ir d punktuose, apibrėžia tikslą ar tikslus, kuriuo (-iais) tie duomenys turi būti tvarkomi, kaip nurodyta 1 dalyje. Agentūra gali nuspręsti tvarkyti tokius asmens duomenis kitais tikslais, kurie taip pat atitinka 1 dalyje nurodytus tikslus, tik konkrečiu atveju, nustačius, kad toks tvarkymas suderinamas su pradiniu duomenų rinkimo tikslu, ir jeigu jį leidžia atlikti asmens duomenų tiekėjas. Agentūra saugo rašytinius įrašus apie atskirus suderinamumo vertinimus.

3. Perduodami asmens duomenis Agentūra, valstybės narės ir jų teisėsaugos institucijos, Komisija, EIVT, ir tie Sąjungos organai, tarnybos ir agentūros bei tarptautinės organizacijos, nurodyti 1 dalies c ir d punktuose, gali nurodyti bet kokius bendruosius arba konkrečius galimybės susipažinti su tais duomenimis arba tokių duomenų naudojimo apribojimus, įskaitant taikomus tokių duomenų perdavimui, ištrynimui arba sunaikinimui. Kai tokių apribojimų poreikis paaiškėja po asmens duomenų perdavimo, jie apie tai atitinkamai informuoja duomenų gavėjus. Duomenų gavėjai privalo laikytis tokių apribojimų.

88 straipsnis

Asmens duomenų, surinktų vykdant bendras operacijas, grąžinimo operacijas, teikiant grąžinimo pagalbą, vykdant bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą ir siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupes, tvarkymas

1. Prieš vykdant kiekvieną bendrą operaciją, grąžinimo operaciją, teikiant grąžinimo pagalbą, vykdant bandomąjį projektą, teikiant skubią pasienio pagalbą arba migracijos valdymo rėmimo grupių siuntimą, Agentūra ir priimančioji valstybė narė skaidriai nustato atsakomybę už duomenų apsaugos pareigų vykdymą. Tuo atveju, kai duomenų tvarkymo tikslą ir priemones Agentūra ir priimančioji valstybė narė nustato drauge, jos bendrai valdo duomenis tarpusavyje sudarydamos susitarimą.

87 straipsnio 1 dalies a, b, c, e ir f punktuose nurodytais tikslais Agentūra tvarko tik toliau nurodytų kategorijų asmens duomenis, kuriuos surenka valstybės narės, būrių (grupių) nariai, jos darbuotojai arba EASO ir kurie jai buvo perduoti vykdant bendras operacijas, grąžinimo operacijas, teikiant grąžinimo pagalbą, vykdant bandomuosius projektus, teikiant skubią pasienio pagalbą ir siunčiant migracijos valdymo rėmimo grupes:

a) asmenų, kurie kerta išorės sienas be leidimo, asmens duomenys;

b) asmens duomenys, kurie, vykdant grąžinimo veiklą, yra būtini norint patvirtinti trečiųjų valstybių piliečių tapatybę ir pilietybę, įskaitant keleivių sąrašus;

c) automobilių registracijos numeriai, transporto priemonių identifikavimo numeriai, telefono numeriai arba laivų ir orlaivių identifikavimo numeriai, kurie yra susiję su a punkte nurodytais asmenimis ir kurie yra būtini, kad būtų galima išanalizuoti neteisėtos imigracijos maršrutus ir metodus.

2. 1 dalyje nurodytus asmens duomenis Agentūra gali tvarkyti šiais atvejais:

a) kai tuos duomenis būtina perduoti atitinkamų valstybių narių už sienų kontrolę, migraciją, prieglobstį ar grąžinimą atsakingoms institucijoms arba atitinkamiems Sąjungos organams, tarnyboms ir agentūroms, kad tos institucijos arba Sąjungos organai, tarnybos ir agentūros juos galėtų naudoti vykdydami jiems pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę pavestas užduotis;

b) kai tuos duomenis būtina perduoti atitinkamų valstybių narių institucijoms, atitinkamiems Sąjungos organams, tarnyboms ar agentūroms, trečiosioms valstybėms, į kurias grąžinama, arba tarptautinėms organizacijoms, kad būtų galima nustatyti trečiųjų valstybių piliečių tapatybę, gauti kelionės dokumentus arba sudaryti sąlygas grąžinimui ar jį remti;

c) kai tai būtina rizikos analizėms rengti.

89 straipsnis

Asmens duomenų tvarkymas EUROSUR sistemoje

1. Kai nacionalinės padėties vaizdo sistemai nustatyti reikia tvarkyti asmens duomenis, tie duomenys tvarkomi pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir, kai taikytina, Direktyvą (ES) 2016/680. Kiekviena valstybė narė paskiria instituciją, kuri Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 7 punkto arba Direktyvos (ES) 2016/680 3 straipsnio 8 punkto prasme, priklausomai nuo to, kas taikytina, laikoma duomenų valdytoju ir kuriai tenka pagrindinė atsakomybė už tos valstybės narės vykdomą asmens duomenų tvarkymą. Kiekviena valstybė narė tos institucijos duomenis perduoda Komisijai.

2. Laivų ir orlaivių registracijos numeriai yra vieninteliai asmens duomenys, su kuriais leidžiama susipažinti naudojant Europos padėties vaizdo ir konkrečios padėties vaizdo sistemas bei EUROSUR gretinimo paslaugas.

3. Kai tvarkant informaciją EUROSUR išimties tvarka reikia tvarkyti asmens duomenis, kurie nėra laivų ir orlaivių registracijos numeriai, bet koks toks tvarkymas griežtai vykdomas tiek, kiek tai būtina EUROSUR tikslams pagal 18 straipsnį.

4. Bet koks keitimasis asmens duomenimis su trečiosiomis valstybėmis EUROSUR sistemoje griežtai vykdomas tais atvejais, kai tai tikrai būtina šio reglamento tikslais. Agentūra jį atlieka laikydamasi Reglamento (ES) 2018/1725 V skyriaus, o valstybės narės – laikydamosi Reglamento (ES) 2016/679 V skyriaus ir Direktyvos (ES) 2016/680 V skyriaus, priklausomai nuo to, kas taikytina, bei atitinkamų tą direktyvą į nacionalinę teisę perkeliančių nuostatų dėl duomenų apsaugos.

5. Bet koks keitimasis informacija pagal 72 straipsnio 2 dalį, 73 straipsnio 3 dalį ir 74 straipsnio 3 dalį draudžiamas, jei trečiosios valstybės gauti duomenys galėtų būti panaudoti siekiant nustatyti asmenis ar asmenų grupes, kurių prašymas dėl teisės į tarptautinę apsaugą yra nagrinėjamas arba kuriems gresia didelis pavojus patirti kankinimus, nežmonišką ir žeminantį elgesį arba baudimą, arba kurių pagrindinės teisės gali būti kitaip pažeidžiamos.

6. Valstybės narės ir Agentūra saugo įrašus apie duomenų tvarkymo veiklą pagal Reglamento (ES) 2016/679 30 straipsnį, Direktyvos (ES) 2016/680 24 straipsnį ir Reglamento (ES) 2018/1725 31 straipsnį, priklausomai nuo to, kas taikytina.

90 straipsnis

Operacinių asmens duomenų tvarkymas

1. Jei Agentūra, vykdydama savo užduotis pagal šio reglamento 10 straipsnio 1 dalies a punktą, tvarko asmens duomenis, kuriuos ji surinko stebėdama migracijos srautus, atlikdama rizikos analizes arba vykdydama operacijas, skirtas nustatyti tarpvalstybiniais nusikaltimais įtariamų asmenų tapatybę, ji tvarko tokius asmens duomenis pagal Reglamento (ES) 2018/1725 IX skyrių. Tuo tikslu tvarkomi asmens duomenys, įskaitant automobilių registracijos numerius, transporto priemonių identifikavimo numerius, telefono numerius arba laivų ir orlaivių registracijos numerius, turi būti susiję su fiziniais asmenimis, dėl kurių valstybių narių kompetentingos institucijos, Europolas, Eurojustas arba Agentūra turi pagrįstų įtarimų, kad jie dalyvauja vykdant tarpvalstybinius nusikaltimus. Tokie asmens duomenys gali apimti aukų arba liudininkų asmens duomenis, kai tais asmens duomenimis papildomi įtariamųjų asmenų asmens duomenys, Agentūros tvarkomi pagal šį straipsnį.

2. Asmens duomenimis, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, Agentūra keičiasi tik su:

a) Europolu arba Eurojustu, kai jų perdavimas yra griežtai būtinas jiems naudotis savo atitinkamais įgaliojimais ir laikantis 68 straipsnio;

b) valstybių narių kompetentingomis teisėsaugos institucijoms, kai jie griežtai būtini toms institucijoms sunkių tarpvalstybinių nusikaltimų prevencijos, nustatymo, tyrimo arba patraukimo baudžiamojon atsakomybėn už juos tikslais.

91 straipsnis

Duomenų saugojimas

1. Agentūra ištrina asmens duomenis iš karto, kai tik jie buvo perduoti valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kitiems Sąjungos organams, tarnyboms ir agentūroms, visų pirma EASO, arba perduoti trečiosioms valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms arba panaudoti rizikos analizėms rengti. Bet kuriuo atveju saugojimo trukmė negali viršyti 90 dienų po tų duomenų surinkimo. Duomenys turi būti nuasmeninami rizikos analizių rezultatuose.

2. Asmens duomenys, kurie tvarkomi vykdant su grąžinimu susijusias užduotis, ištrinami iškart, kai tik pasiekiamas tikslas, kuriam jie buvo surinkti, ir jie turi būti ištrinami ne vėliau kaip per 30 dienų po tų užduočių pabaigos.

3. 90 straipsnio tikslais tvarkomi operaciniai asmens duomenys ištrinami iš karto, kai tik Agentūra pasiekia tikslą, dėl kurio jie buvo surinkti. Agentūra nuolat atlieka peržiūrą, ar būtina saugoti tokius duomenis, ypač aukų ir liudytojų asmens duomenis. Agentūra bet kuriuo atveju peržiūri poreikį saugoti tokius duomenis ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo pradinio tokių duomenų tvarkymo pradžios, o vėliau – kas šešis mėnesius. Agentūra priima sprendimą toliau saugoti asmens duomenis, ypač aukų ir liudytojų asmens duomenis, iki kitos peržiūros tik tuo atveju, jei toks saugojimas tebėra būtinas Agentūros užduotims pagal 90 straipsnį atlikti.

4. Šis straipsnis netaikomas FADO sistemoje renkamiems asmens duomenims.

92 straipsnis

Saugumo taisyklės dėl įslaptintos informacijos ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos apsaugos

1. Agentūra priima savo pačios saugumo taisykles, kurios yra pagrįstos principais ir taisyklėmis, nustatytomis Komisijos saugumo taisyklėse, skirtose Europos Sąjungos įslaptintos informacijos (toliau – ESĮI) ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti, įskaitant, *inter alia*, keitimosi tokia informacija su trečiosiomis valstybėmis, ir tokios informacijos tvarkymo bei saugojimo nuostatas, kaip nustatyta Komisijos sprendimuose (ES, Euratomas) 2015/443 ([44]) ir (ES, Euratomas) 2015/444 ([45]). Visiems administraciniams susitarimams dėl keitimosi įslaptinta informacija, sudarytiems su atitinkamomis trečiosios valstybės institucijomis, arba, jeigu tokių susitarimų nėra, bet kokios ESĮI *ad hoc* suteikimui toms institucijoms išimtine tvarka būtinas Komisijos išankstinis pritarimas.

2. Gavusi Komisijos pritarimą, Valdančioji taryba priima Agentūros saugumo taisykles. Vertindama siūlomas saugumo taisykles Komisija užtikrina, kad jos būtų suderinamos su Sprendimais (ES, Euratomas) 2015/443 ir (ES, Euratomas) 2015/444.

3. Įslaptinimas nedraudžia informacijos perduoti Europos Parlamentui. Pagal šį reglamentą Europos Parlamentui perduodamos informacijos ir dokumentų perdavimas bei tvarkymas atliekamas laikantis įslaptintos informacijos perdavimo ir tvarkymo taisyklių, kurios taikytinos Europos Parlamentui ir Komisijai keičiantis tokio pobūdžio informacija.

3 SKIRSNIS

Agentūros bendroji sistema ir organizacinė struktūra

93 straipsnis

Teisinis statusas ir buveinė

1. Agentūra yra Sąjungos įstaiga. Ji turi juridinio asmens statusą.

2. Kiekvienoje iš valstybių narių Agentūra turi didžiausios apimties teisnumą ir veiksnumą, suteikiamą juridiniams asmenims pagal jų teisės aktus. Visų pirma ji gali įsigyti kilnojamojo ir nekilnojamojo turto arba juo disponuoti ir gali būti teismo proceso šalis.

3. Naudodamasi jai pavestais techniniais ir veiklos įgaliojimais Agentūra yra nepriklausoma.

4. Agentūrai atstovauja jos vykdomasis direktorius.

5. Agentūros būstinė yra Varšuvoje (Lenkija).

([44]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/443 dėl saugumo Komisijoje (OL L 72, 2015 3 17, p. 41).
([45]) 2015 m. kovo 13 d. Komisijos sprendimas (ES, Euratomas) 2015/444 dėl ES įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti skirtų saugumo taisyklių (OL L 72, 2015 3 17, p. 53).

94 straipsnis

Susitarimas dėl būstinės

1. Agentūra ir valstybė narė, kurioje yra Agentūros būstinė, sudaro susitarimą dėl būstinės, kuriame nustatomos būtinos nuostatos dėl patalpų, skirtinų Agentūrai valstybėje narėje, kurioje yra Agentūros būstinė, ir dėl toje valstybėje narėje parengiamos infrastruktūros, taip pat dėl toje valstybėje narėje vykdomajam direktoriui, vykdomojo direktoriaus pavaduotojams, Valdančiosios tarybos nariams, Agentūros darbuotojams ir jų šeimos nariams taikytinų specialiųjų taisyklių.

2. Susitarimas dėl būstinės sudaromas gavus Valdančiosios tarybos pritarimą.

3. Valstybė narė, kurioje yra Agentūros būstinė, užtikrina geriausias galimas sąlygas Agentūrai tinkamai veikti, įskaitant daugiakalbes europines mokymo įstaigas darbuotojų vaikams ir tinkamą transporto infrastruktūrą.

95 straipsnis

Darbuotojai

1. Statutiniams darbuotojams taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai, Įdarbinimo sąlygos ir Sąjungos institucijų susitarimu patvirtintos tų Pareigūnų tarnybos nuostatų ir tų Įdarbinimo sąlygų įgyvendinimo taisyklės.

2. Iš principo įdarbinimo vieta yra valstybėje narėje, kurioje yra Agentūros būstinė.

3. Statutiniai darbuotojai, kuriems taikomos Įdarbinimo sąlygos, iš principo pirmiausia įdarbinami terminuotam penkerių metų laikotarpiui. Jų sutartys iš principo gali būti pratęstos tik vieną kartą terminuotam, ne ilgesniam nei penkerių metų laikotarpiui. Visi kiti pratęsimai yra neapibrėžtos trukmės laikotarpiui.

4. 31 ir 44 straipsnių įgyvendinimo tikslais ryšių palaikymo pareigūnais arba koordinavimo pareigūnais gali būti skiriami tik statutiniai darbuotojai, kuriems taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai arba Įdarbinimo sąlygų II antraštinė dalis. 55 straipsnio įgyvendinimo tikslais kaip būrių (grupių) nariai gali būti siunčiami tik statutiniai darbuotojai, kuriems taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai arba Įdarbinimo sąlygos.

5. Valdančioji taryba, susitarusi su Komisija, pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 110 straipsnio 2 dalį priima įgyvendinimo taisykles, kuriomis įgyvendinami Pareigūnų tarnybos nuostatai ir Įdarbinimo sąlygos.

6. Gavus Komisijos išankstinį pritarimą, Valdančioji taryba priima taisykles, susijusias su iš valstybių narių į Agentūrą pagal 56 straipsnį deleguojamais darbuotojais, ir reikiamu mastu jas atnaujina. Tos taisyklės visų pirma apima su tuo delegavimu susijusias finansines priemones, įskaitant draudimą, ir mokymą. Tose taisyklėse atsižvelgiama į tai, kad darbuotojai deleguojami kaip siųstini būrių (grupių) nariai ir jiems turi būti pavedamos užduotys ir suteikiami įgaliojimai, numatyti 82 straipsnyje. Tokios taisyklės apima nuostatas dėl siuntimo sąlygų. Prireikus, Valdančioji taryba siekia užtikrinti nuoseklumą su statutinių darbuotojų komandiruočių išlaidų atlyginimui taikomomis taisyklėmis.

96 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

Agentūrai ir jos statutiniams darbuotojams taikomas prie Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) ir SESV pridėtas protokolas Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų.

97 straipsnis

Atsakomybė

1. Nedarant poveikio 84 ir 85 straipsniams, Agentūra atsako už visą veiklą, kurią ji vykdo pagal šį reglamentą.

2. Agentūros sutartinė atsakomybė reglamentuojama atitinkamai sutarčiai taikytina teise.

3. Teisingumo Teismas turi jurisdikciją priimti sprendimą pagal bet kurią Agentūros sudarytos sutarties arbitražinę išlygą.

4. Nesutartinės atsakomybės atveju Agentūra, laikydamasi bendrųjų principų, kurie yra bendri valstybių narių teisės aktams, atlygina bet kokią žalą, kilusią dėl jos padalinių arba jos darbuotojų jiems vykdant savo pareigas, įskaitant susijusias su naudojimusi vykdomaisiais įgaliojimais.

5. Teisingumo Teismo jurisdikcijai priskiriami ginčai, susiję su 4 dalyje nurodytu žalos atlyginimu.

6. Asmeninė statutinių darbuotojų atsakomybė Agentūros atžvilgiu reglamentuojama nuostatomis, nustatytomis Pareigūnų tarnybos nuostatuose ir Įdarbinimo sąlygose, kurios jiems yra taikytinos.

98 straipsnis

Ieškiniai Teisingumo Teisme

1. Teisingumo Teisme gali būti pareikšti ieškiniai dėl Agentūros aktų, galinčių turėti teisinių padarinių trečiosioms šalims, panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį ir dėl veiksmų nesiėmimo pagal SESV 265 straipsnį, dėl nesutartinės atsakomybės už Agentūros padarytą žalą ir, vadovaujantis arbitražine išlyga, dėl sutartinės atsakomybės už Agentūros veiksmais padarytą žalą pagal SESV 340 straipsnį.

2. Agentūra imasi būtinų priemonių siekiant vykdyti Teisingumo Teismo sprendimus.

99 straipsnis

Agentūros administracinė ir valdymo struktūra

Agentūros administracinę ir valdymo struktūrą sudaro:

a) Valdančioji taryba;

b) vykdomasis direktorius;

c) vykdomojo direktoriaus pavaduotojai ir

d) pagrindinių teisių pareigūnas.

Agentūrai padeda Konsultacinis forumas, atliekantis patariamojo organo funkcijas.

100 straipsnis

Valdančiosios tarybos funkcijos

1. Valdančioji taryba atsako už Agentūros strateginių sprendimų priėmimą laikantis šio reglamento.

2. Valdančioji taryba:

a) remdamasi Komisijos pasiūlymu pagal 107 straipsnį skiria vykdomąjį direktorių;

b) remdamasi Komisijos pasiūlymu pagal 107 straipsnį skiria vykdomojo direktoriaus pavaduotojus;

c) dviem trečdaliais balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma priima sprendimus steigti atstovybės biurus arba pratęsti jų veiklą pagal 60 straipsnio 5 dalį;

d) priima sprendimus dėl pažeidžiamumo vertinimo atlikimo pagal 32 straipsnio 1 ir 10 dalis; sprendimai, kuriais nustatomos priemonės pagal 32 straipsnio 10 dalį, priimami dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma;

e) priima sprendimus dėl informacijos ir duomenų, kuriais už sienų valdymą atsakingos nacionalinės institucijos, įskaitant pakrančių apsaugos pajėgas tiek, kiek jos vykdo sienų kontrolės užduotis, ir už grąžinimą atsakingos nacionalinės institucijos privalo keistis su Agentūra, sąrašų, kad Agentūra galėtų vykdyti savo užduotis, nedarant poveikio šiuo reglamentu, ypač jo 49 ir 86–89 straipsniais, nustatytoms pareigoms;

f) priima sprendimus dėl bendro integruotos rizikos analizės modelio nustatymo pagal 29 straipsnio 1 dalį;

g) priima sprendimus dėl ryšių palaikymo pareigūnų siuntimo į valstybes nares pobūdžio ir sąlygų pagal 31 straipsnio 2 dalį;

h) priima Europos integruoto sienų valdymo techninę ir veiklos strategiją pagal 8 straipsnio 5 dalį;

i) priima sprendimus dėl nuolatinio korpuso operacinių darbuotojų sienų valdymo ir migracijos užduotims vykdyti profilių ir skaičiaus pagal 54 straipsnio 4 dalį;

j) tvirtina Agentūros praėjusių metų metines veiklos ataskaitą ir ne vėliau kaip kiekvienų metų liepos 1 d. perduoda ją Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams;

k) anksčiau nei kiekvienų metų lapkričio 30 d., tinkamai atsižvelgusi į Komisijos nuomonę, dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma patvirtina bendrąjį programavimo dokumentą, į kurį, *inter alia*, įtraukta Agentūros daugiametė programa ir jos kitų metų darbo programa, ir perduoda jį Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai;

l) nustato su Agentūros techninėmis ir operacinėmis užduotimis susijusių vykdomojo direktoriaus sprendimų priėmimo tvarką;

m) dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma patvirtina Agentūros metinį biudžetą ir vykdo kitas su Agentūros biudžetu susijusias funkcijas pagal šio skyriaus 4 skirsnį;

n) naudojasi drausminiais įgaliojimais vykdomojo direktoriaus atžvilgiu, o, pasikonsultavusi su vykdomuoju direktoriumi, vykdomojo direktoriaus pavaduotojų atžvilgiu;

o) nustato savo darbo tvarkos taisykles;

p) nustato Agentūros organizacinę struktūrą ir patvirtina Agentūros darbuotojų politiką;

q) atsižvelgdama į įgyvendintinų priemonių sąnaudų ir naudos santykį, patvirtina sukčiavimo rizikai proporcingą kovos su sukčiavimu strategiją;

r) priima jos narių interesų konfliktų prevencijos ir valdymo vidaus taisykles;

s) statutinių darbuotojų atžvilgiu pagal 8 dalį naudojasi įgaliojimais, kurie paskyrimų tarnybai suteikti Pareigūnų tarnybos nuostatais, ir įgaliojimais, kurie Įdarbinimo sąlygomis suteikti tarnybai, įgaliotai sudaryti darbo sutartis (toliau – paskyrimų tarnybos įgaliojimai);

t) pagal Pareigūnų tarnybos nuostatų 110 straipsnio 2 dalį priima įgyvendinimo taisykles, kuriomis įgyvendinami Pareigūnų tarnybos nuostatai ir Įdarbinimo sąlygos;

u) gavusi vidaus arba išorės audito ataskaitų ir vertinimų, taip pat Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (toliau – OLAF) tyrimų išvadas ir rekomendacijas, užtikrina tinkamus tolesnius veiksmus;

v) tvirtina ir reguliariai atnaujina 10 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytus komunikacijos ir informacijos sklaidos planus;

w) skiria apskaitos pareigūną, kuriam taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai ir Įdarbinimo sąlygos ir kuris, vykdydamas savo pareigas, turi būti visiškai nepriklausomas;

x) nusprendžia dėl bendros pažeidžiamumo vertinimo metodikos, įskaitant objektyvius kriterijus, kurių pagrindu Agentūra atlieka pažeidžiamumo vertinimą, tokių vertinimų dažnumo ir kaip turi būti vykdomi paeiliui atliekami pažeidžiamumo vertinimai;

y) nusprendžia dėl atidesnio valstybės narės vertinimo ir stebėsenos, kaip nurodyta 32 straipsnio 2 dalyje;

z) skiria pagrindinių teisių pareigūną ir pagrindinių teisių pareigūno pavaduotoją pagal 109 straipsnį;

aa) nustato specialias taisykles, skirtas užtikrinti pagrindinių teisių pareigūno nepriklausomumą jam vykdant savo pareigas;

ab) patvirtina darbo tvarkos susitarimus su trečiosiomis valstybėmis;

ac) gavusi Komisijos išankstinį pritarimą, priima Agentūros saugumo taisykles dėl ESĮI ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos, kaip nurodyta 92 straipsnyje;

ad) skiria saugumo pareigūną, atsakingą už saugumą Agentūroje, be kita ko, už įslaptintos informacijos ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos apsaugą, kuriam taikomi Pareigūnų tarnybos nuostatai ir Įdarbinimo sąlygos;

ae) priima sprendimus visais kitais šiame reglamente numatytais klausimais.

Metinės veiklos ataskaita, nurodyta j punkte, skelbiama viešai.

3. Priimant pasiūlymus dėl Valdančiosios tarybos sprendimų, kaip nurodyta 2 dalyje, dėl konkrečios Agentūros veiklos, kuri turi būti vykdoma prie konkrečios valstybės narės išorės sienų arba labai netoli jų, arba dėl 73 straipsnio 4 dalyje nurodytų darbo tvarkos susitarimų su trečiosiomis valstybėmis, reikia, kad už juos teigiamai balsuotų tai konkrečiai valstybei narei arba, atitinkamai, su ta trečiąja valstybe besiribojančiai valstybei narei atstovaujantis Valdančiosios tarybos narys.

4. Valdančioji taryba gali patarti vykdomajam direktoriui bet kuriuo klausimu, susijusiu su išorės sienų operacijų valdymo tobulinimu ir mokymais, įskaitant su moksliniais tyrimais susijusią veiklą.

5. Jei Airija arba Jungtinė Karalystė pageidautų dalyvauti konkrečioje veikloje, dėl to turėtų spręsti Valdančioji taryba.

Valdančioji taryba savo sprendimus priima kiekvienu konkrečiu atveju. Savo sprendimuose Valdančioji taryba atsižvelgia į tai, ar Airijos arba Jungtinės Karalystės dalyvavimas prisidėtų prie atitinkamos veiklos tikslų. Sprendimuose nustatomas Airijos arba Jungtinės Karalystės finansinis įnašas į veiklą, dėl kurios buvo pateiktas prašymas dalyvauti.

6. Valdančioji taryba Europos Parlamentui ir Tarybai (toliau – Biudžeto valdymo institucija) kasmet siunčia visą informaciją, susijusią su Agentūros atliekamų vertinimo procedūrų rezultatais.

7. Valdančioji taryba gali įsteigti vykdomąją tarybą, kurią sudaro ne daugiau kaip keturi Valdančiosios tarybos atstovai, įskaitant jos pirmininką, ir Komisijos atstovas ir kuri jai ir vykdomajam direktoriui padeda parengti sprendimus, programas ir veiklą, kuriuos turi patvirtinti Valdančioji taryba, o kai būtina – Valdančiosios tarybos vardu priima tam tikrus laikinus skubius sprendimus. Vykdomoji taryba nepriima sprendimų, kuriems priimti privaloma dviejų trečdalių Valdančiosios tarybos balsų dauguma. Valdančioji taryba gali deleguoti tam tikras aiškiai apibrėžtas užduotis vykdomajai tarybai, visų pirma, kai tuo didinamas Agentūros efektyvumas. Ji vykdomajai valdybai negali deleguoti užduočių, susijusių su sprendimais, kuriems priimti privaloma dviejų trečdalių Valdančiosios tarybos balsų dauguma.

8. Vadovaudamasi Pareigūnų tarnybos nuostatų 110 straipsniu Valdančioji taryba priima Pareigūnų tarnybos nuostatų 2 straipsnio 1 dalimi ir Įdarbinimo sąlygų 6 straipsniu grindžiamą sprendimą, kuriuo atitinkami paskyrimų tarnybos įgaliojimai deleguojami vykdomajam direktoriui ir kuriuo nustatomos tų įgaliojimų delegavimo sustabdymo sąlygos. Tuos įgaliojimus vykdomajam direktoriui leidžiama perdeleguoti.

Prireikus dėl išskirtinių aplinkybių Valdančioji taryba gali sprendimu laikinai sustabdyti vykdomajam direktoriui deleguotus paskyrimų tarnybos įgaliojimus ir jo perdeleguotus įgaliojimus. Tuomet ji gali jais naudotis pati arba juos deleguoti vienam iš savo narių ar statutiniam darbuotojui, išskyrus vykdomąjį direktorių.

101 straipsnis

Valdančiosios tarybos sudėtis

1. Nedarant poveikio 3 daliai, Valdančiąją tarybą sudaro po vieną kiekvienos valstybės narės atstovą ir du Komisijos atstovai; kiekvienas iš jų turi balsavimo teisę. Šiuo tikslu kiekviena valstybė narė į Valdančiąją tarybą skiria po narį ir po pakaitinį narį, kuris atstovauja nariui, kai šis negali dalyvauti. Komisija skiria du narius ir du pakaitinius narius. Kadencijos trukmė – ketveri metai. Kadencija gali būti pratęsiama.

2. Valdančiosios tarybos nariai skiriami atsižvelgiant į jų turimą atitinkamą aukšto lygio patirtį, specialias žinias operacinio bendradarbiavimo sienų valdymo ir grąžinimo srityse ir į jų atitinkamus vadovavimo, administracinius ir su biudžetu susijusius gebėjimus. Valstybės narės ir Komisija siekia užtikrinti lyčių lygybės pusiausvyra pagrįstą atstovavimą Valdančiojoje taryboje.

3. Su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusios valstybės dalyvauja Agentūros veikloje. Kiekviena iš jų turi po vieną atstovą ir po vieną pakaitinį atstovą Valdančiojoje taryboje. Taikoma pagal atitinkamas jų asociacijos susitarimų nuostatas parengta tvarka, kuria nustatomas tų valstybių dalyvavimo Agentūros darbe pobūdis, mastas ir išsamios taisyklės, įskaitant nuostatas dėl finansinių įnašų ir darbuotojų.

102 straipsnis

Daugiametė programa ir metinės darbo programos

1. Valdančioji taryba kasmet ne vėliau kaip lapkričio 30 d. patvirtina bendrą programavimo dokumentą, kurį sudaro, *inter alia*, Agentūros daugiametė programa ir metinė kitų metų programa, pagrįsta vykdomojo direktoriaus pateiktu projektu, kuriam pritarė Valdančioji taryba. Bendras programavimo dokumentas priimamas atsižvelgiant į teigiamą Komisijos nuomonę, o daugiametė programa – pasikonsultavus su Europos Parlamentu ir Taryba. Jeigu Valdančioji taryba nusprendžia neatsižvelgti į Komisijos nuomonėje pateiktus argumentus, ji pateikia išsamų pagrindimą. Pareiga pateikti išsamų pagrindimą taip pat taikoma aspektams, kuriuos konsultacijų metu nurodė Europos Parlamentas ir Taryba. Valdančioji taryba nedelsdama perduoda dokumentą Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.

2. Galutinai patvirtinus bendrąjį biudžetą, 1 dalyje nurodytas dokumentas tampa galutinis. Kai būtina, jis yra atitinkamai koreguojamas.

3. Atsižvelgiant į Europos integruoto sienų valdymo daugiametės strateginės politikos ciklą, daugiametėje programoje nustatoma bendra strateginė vidutinės trukmės ir ilgojo laikotarpio programa, kurioje nurodomi tikslai, numatomi rezultatai, veiksmingumo rodikliai ir išteklių planavimas, įskaitant daugiametį biudžetą, darbuotojus ir pačios Agentūros pajėgumų vystymą, įskaitant orientacinį daugiametį nuolatinio korpuso darbuotojų profilių planavimą. Daugiametėje programoje nustatomos strateginės pagalbos sritys ir tai, ką reikia padaryti siekiant įgyvendinti tikslus. Į ją įtraukiami 80 straipsnio 1 dalyje nurodytos pagrindinių teisių strategijos įgyvendinimo strateginiai veiksmai bei santykių su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis strategija ir su ta strategija susiję veiksmai.

4. Daugiametė programa vykdoma įgyvendinant metines darbo programas ir, kai tinkama, atnaujinama atsižvelgiant į vertinimo, atlikto pagal 121 straipsnį, rezultatus. Kai tinkama, į tų vertinimų išvadas atsižvelgiama kitų metų metinėje darbo programoje.

5. Metinę darbo programą sudaro finansuotinos veiklos aprašas, į kurį įtraukiami išsamūs tikslai ir numatomi rezultatai, įskaitant veiksmingumo rodiklius. Joje taip pat nurodomi finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, skiriami kiekvienai veiklai, laikantis veikla grindžiamo biudžeto sudarymo ir valdymo principų. Metinė darbo programa turi atitikti daugiametę programą. Joje aiškiai nurodomos užduotys, kurios buvo papildomai nustatytos, pakeistos arba išbrauktos, palyginti su praėjusiais finansiniais metais.

6. Metinė darbo programa tvirtinama laikantis Sąjungos teisėkūros programos atitinkamose išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityse.

7. Kai, patvirtinus metinę darbo programą, Agentūrai pavedama nauja užduotis, Valdančioji taryba iš dalies pakeičia metinę darbo programą.

8. Bet kokie esminiai metinės darbo programos daliniai pakeitimai, visų pirma pakeitimai, dėl kurių turi būti perskirstyta daugiau kaip 2 % metinio biudžeto išteklių, tvirtinami ta pačia tvarka, kuri taikoma pirminės metinės darbo programos patvirtinimui. Valdančioji taryba vykdomajam direktoriui gali deleguoti įgaliojimus daryti neesminius metinės darbo programos dalinius pakeitimus.

103 straipsnis

Valdančiosios tarybos pirmininkas

1. Valdančioji taryba iš savo balsavimo teisę turinčių narių renka pirmininką ir pirmininko pavaduotoją. Pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas renkami dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių Valdančiosios tarybos narių balsų dauguma. Jei pirmininkas negali atlikti savo pareigų, jį *ex officio* pakeičia pirmininko pavaduotojas.

2. Pirmininko ir pirmininko pavaduotojo kadencija baigiasi pasibaigus atitinkamai jų narystei Valdančiojoje taryboje. Taikant šią nuostatą, pirmininko arba pirmininko pavaduotojo kadencija trunka ketverius metus. Tos kadencijos gali būti pratęstos vieną kartą.

104 straipsnis

Valdančiosios tarybos posėdžiai

1. Valdančiosios tarybos posėdžius šaukia jos pirmininkas.

2. Vykdomasis direktorius dalyvauja svarstymuose, bet neturi teisės balsuoti.

3. Valdančioji taryba į eilinius posėdžius renkasi bent du kartus per metus. Be to, ji posėdžiauja pirmininko iniciatyva Komisijos arba ne mažiau kaip trečdalio Valdančiosios tarybos narių prašymu. Prireikus Valdančioji taryba gali rengti bendrus posėdžius su EASO ir Europolo Valdančiosiomis tarybomis.

4. Airija kviečiama dalyvauti Valdančiosios tarybos posėdžiuose.

5. Jungtinė Karalystė kviečiama dalyvauti Valdančiosios tarybos posėdžiuose, vyksiančiuose iki dienos, kurią Sutartys nustoja būti taikomos Jungtinei Karalystei pagal ES sutarties 50 straipsnio 3 dalį.

6. EASO ir Europolo atstovai kviečiami dalyvauti Valdančiosios tarybos posėdžiuose. FRA atstovas kviečiamas į Valdančiosios tarybos posėdžius dalyvauti svarstant darbotvarkės klausimus, susijusius su pagrindinių teisių apsauga.

7. Valdančiosios tarybos pirmininkas taip pat gali pakviesti Europos Parlamento ekspertą dalyvauti Valdančiosios tarybos posėdžiuose. Valdančioji taryba taip pat gali pakviesti kitų atitinkamų Sąjungos institucijų, organų, tarnybų ir agentūrų atstovus. Vadovaudamasi savo darbo tvarkos taisyklėmis, Valdančioji taryba gali pakviesti stebėtojo teisėmis dalyvauti posėdžiuose bet kurį kitą asmenį, kurio nuomonė gali būti svarbi.

8. Valdančiosios tarybos nariams, atsižvelgiant į jos darbo tvarkos taisyklių nuostatas, gali padėti patarėjai arba ekspertai.

9. Valdančiosios tarybos sekretoriato funkcijas atlieka Agentūra.

105 straipsnis

Balsavimas

1. Nedarant poveikio 100 straipsnio 2 dalies c, d, k ir m punktams, 103 straipsnio 1 daliai bei 107 straipsnio 2 ir 4 dalims, Valdančioji taryba sprendimus priima absoliučia jos balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma.

2. Kiekvienas narys turi vieną balsą. Nariui nedalyvaujant, jo balsavimo teisė perduodama pakaitiniam nariui. Vykdomasis direktorius nebalsuoja.

3. Darbo tvarkos taisyklėse nustatoma išsamesnė balsavimo tvarka. Į tas taisykles įtraukiamos sąlygos, kuriomis vienas narys gali veikti kito nario vardu, taip pat visi kvorumo reikalavimai.

4. Su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusių valstybių atstovai turi ribotas balsavimo teises, nustatytas atitinkamuose jų susitarimuose. Kad asocijuotosios šalys galėtų naudotis savo balsavimo teise, Agentūra turi parengti darbotvarkę, kurioje nurodoma, kokiais klausimais suteikiama ribota balsavimo teisė.

106 straipsnis

Vykdomojo direktoriaus funkcijos ir įgaliojimai

1. Agentūrai vadovauja jos vykdomasis direktorius, kuris eidamas jam pavestas pareigas veikia visiškai nepriklausomai. Nedarant poveikio atitinkamoms Sąjungos institucijų ir Valdančiosios tarybos kompetencijoms, vykdomasis direktorius neprašo duoti ir nepriima nurodymų iš jokios Vyriausybės arba kitos įstaigos.

2. Europos Parlamentas arba Taryba gali paprašyti vykdomąjį direktorių pateikti jam pavestų užduočių vykdymo ataskaitą. Tai apima ataskaitų apie Agentūros veiklą, pagrindinių teisių strategijos įgyvendinimą ir stebėseną, ankstesnių metų Agentūros metinės veiklos ataskaitos, kitų metų darbo programos ir Agentūros daugiametės programos bei bet kokį kitų su Agentūros veikla susijusių klausimų teikimą. Vykdomasis direktorius, jeigu Europos Parlamentas pateikia prašymą, Europos Parlamente perskaito pranešimą ir atsako raštu į visus Europos Parlamento nario pateiktus klausimus per 15 kalendorinių dienų nuo tokių klausimų gavimo. Vykdomasis direktorius reguliariai teikia ataskaitas atitinkamiems subjektams ir Europos Parlamento komitetams.

3. Išskyrus atvejus, kai šiame reglamente nustatyti konkretūs terminai, vykdomasis direktorius užtikrina, kad ataskaitos Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai būtų perduotos kuo greičiau, bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos, nebent vykdomasis direktorius tinkamai pagrįstų vėlavimą raštu.

4. Vykdomasis direktorius atsako už Valdančiosios tarybos priimamų strateginių sprendimų parengimą ir įgyvendinimą bei už sprendimų dėl Agentūros vykdomos operacinės veiklos priėmimą pagal šį reglamentą. Vykdomasis direktorius atlieka šias funkcijas ir jam suteikti šie įgaliojimai:

a) laikantis šiame reglamente, jo įgyvendinimo taisyklėse ir kituose taikytinuose teisės aktuose nustatytų apribojimų, siūlyti, rengti ir įgyvendinti Valdančiosios tarybos priimamus strateginius sprendimus, programas ir veiklą;

b) imtis visų būtinų priemonių, įskaitant vidaus administracinių instrukcijų priėmimą ir pranešimų skelbimą, kasdieniam Agentūros administravimui ir darbui pagal šį reglamentą užtikrinti;

c) kasmet parengti bendrojo programavimo dokumento projektą ir jį pateikti Valdančiajai tarybai patvirtinti prieš tą projektą išsiunčiant Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai ne vėliau kaip sausio 31 d.;

d) kasmet parengti metinę Agentūros veiklos ataskaitą ir pateikti ją Valdančiajai tarybai;

e) sudaryti Agentūros įplaukų ir išlaidų sąmatos projektą, kuris būtų bendrojo programavimo dokumento dalis pagal 115 straipsnio 3 dalį, ir vykdyti biudžetą pagal 116 straipsnio 1 dalį;

f) deleguoti savo įgaliojimus kitiems statutiniams darbuotojams taikant taisykles, priimtas laikantis 100 straipsnio 2 dalies o punkto;

g) priimti rekomendaciją dėl priemonių pagal 32 straipsnio 7 dalį, be kita ko, sprendimus, kuriais valstybėms narėms siūloma inicijuoti ir vykdyti bendras operacijas, teikti skubią pasienio pagalbą arba vykdyti kitus veiksmus, nurodytus 36 straipsnio 2 dalyje;

h) įvertinti, patvirtinti ir koordinuoti valstybių narių pasiūlymus dėl bendrų operacijų arba skubios pasienio pagalbos pagal 37 straipsnio 3 dalį;

i) įvertinti, patvirtinti ir koordinuoti valstybių narių prašymus dėl grąžinimo operacijų ir grąžinimo pagalbos pagal 50 ir 53 straipsnius;

j) užtikrinti 38 ir 42 straipsniuose bei 53 straipsnio 3 dalyje nurodytų veiklos planų įgyvendinimą;

k) užtikrinti 42 straipsnio 1 dalyje nurodyto Tarybos sprendimo įgyvendinimą;

l) nutraukti veiklos finansavimą pagal 46 straipsnį;

m) prieš pradedant bet kokią Agentūros operacinę veiklą įvertinti, ar daromi arba toliau gali būti daromi sunkūs pagrindinių teisių arba tarptautinės apsaugos pareigų pažeidimai pagal 46 straipsnio 4 ir 5 dalis;

n) įvertinti veiklos rezultatus pagal 47 straipsnį;

o) nustatyti minimalų techninės įrangos vienetų skaičių, reikalingą patenkinti Agentūros poreikius, visų pirma siekiant užtikrinti bendrų operacijų vykdymą, migracijos valdymo rėmimo grupės siuntimą, skubios pasienio pagalbos teikimą, grąžinimo operacijų vykdymą ir grąžinimo pagalbos teikimą pagal 64 straipsnio 6 dalį;

p) pasiūlyti įsteigti atstovybės biurus arba pratęsti jų veiklą pagal 60 straipsnio 5 dalį;

q) paskirti atstovybės biurų vadovus pagal 60 straipsnio 4 dalį;

r) parengti veiklos planą, atsižvelgiant į vidaus ar išorės audito ataskaitų ir vertinimų išvadas, taip pat į OLAF atliktus tyrimus, ir pateikti padarytos pažangos ataskaitas Komisijai du kartus per metus, o Valdančiajai tarybai – reguliariai;

s) apsaugoti Sąjungos finansinius interesus taikant prevencines kovos su sukčiavimu, korupcija ir bet kuria kita neteisėta veikla priemones, atliekant veiksmingus patikrinimus, ir, jei nustatoma pažeidimų, susigrąžinant nepagrįstai išmokėtas sumas ir prireikus taikant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas administracines ir finansines sankcijas;

t) parengti Agentūros kovos su sukčiavimu strategiją ir pateikti ją tvirtinti Valdančiajai tarybai.

5. Vykdomasis direktorius už savo veiklą yra atskaitingas Valdančiajai tarybai.

6. Vykdomasis direktorius yra Agentūros teisinis atstovas.

107 straipsnis

Vykdomojo direktoriaus ir vykdomojo direktoriaus pavaduotojų skyrimas

1. Komisija pasiūlo bent tris kandidatus vykdomojo direktoriaus ir kiekvieno vykdomojo direktoriaus pavaduotojo pareigoms užimti, vadovaudamasi sąrašu, sudarytu paskelbus apie šią pareigybę *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* bei, atitinkamais atvejais, kituose spaudos leidiniuose ar interneto svetainėse.

2. Remdamasi Komisijos pasiūlymu, kaip numatyta 1 dalyje, Valdančioji taryba skiria vykdomąjį direktorių atsižvelgdama į jo nuopelnus, dokumentais patvirtintus aukšto lygio administracinius ir vadovavimo įgūdžius, įskaitant jo, kaip vyresniojo specialisto, atitinkamą patirtį išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityje. Prieš paskyrimą Komisijos pasiūlyti kandidatai kviečiami perskaityti pranešimą Europos Parlamento kompetentingame (-uose) komitete (-uose) ir atsakyti į jo (-ų) narių klausimus.

Po tokių pranešimų Europos Parlamentas priima nuomonę, kurioje išdėstomas jo požiūris, ir gali būti nurodomas pageidaujamas kandidatas.

Valdančioji taryba skiria vykdomąjį direktorių atsižvelgdama į tas nuomones. Valdančioji taryba savo sprendimą priima dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma.

Jei Valdančioji taryba priima sprendimą paskirti ne tą kandidatą, kurį Europos Parlamentas nurodė kaip jo pageidaujamą kandidatą, Valdančioji taryba raštu informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie tai, kaip buvo atsižvelgta į Europos Parlamento nuomonę.

Valdančioji taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, turi teisę atleisti vykdomąjį direktorių.

3. Vykdomajam direktoriui padeda trys vykdomojo direktoriaus pavaduotojai. Kiekvienam vykdomojo direktoriaus pavaduotojui paskiriama konkreti atsakomybės sritis. Jei vykdomojo direktoriaus nėra arba jis negali eiti savo pareigų, jo pareigas vykdo vienas iš vykdomojo direktoriaus pavaduotojų.

4. Remdamasi Komisijos pasiūlymu, kaip numatyta 1 dalyje, Valdančioji taryba skiria vykdomojo direktoriaus pavaduotojus, atsižvelgdama į jų nuopelnus bei tinkamus administracinius ir vadovavimo įgūdžius, įskaitant aktualią profesinę patirtį išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityje. Vykdomasis direktorius dalyvauja atrankos procese. Valdančioji taryba savo sprendimą priima dviejų trečdalių balsavimo teisę turinčių narių balsų dauguma.

Valdančioji taryba turi teisę atleisti vykdomojo direktoriaus pavaduotojus pirmoje pastraipoje nustatyta tvarka.

5. Vykdomojo direktoriaus kadencijos trukmė – penkeri metai. Iki to laikotarpio pabaigos Komisija atlieka vertinimą, kuriame atsižvelgiama į vykdomojo direktoriaus veiklos rezultatų įvertinimą ir į būsimas Agentūros užduotis bei sunkumus.

6. Valdančioji taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, pateiktu atsižvelgiant į 5 dalyje nurodytą vertinimą, gali pratęsti vykdomojo direktoriaus kadenciją vieną kartą dar vienam ne ilgesniam nei penkerių metų laikotarpiui.

7. Vykdomojo direktoriaus pavaduotojų kadencijos trukmė – penkeri metai. Valdančioji taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali pratęsti tą kadenciją vieną kartą dar vienam ne ilgesniam nei penkerių metų laikotarpiui.

8. Vykdomasis direktorius ir vykdomojo direktoriaus pavaduotojai įdarbinami pagal Kitų tarnautojų įdarbinimo sąlygų 2 straipsnio a punktą kaip Agentūros laikinieji darbuotojai.

108 straipsnis

Konsultacinis forumas

1. Agentūra įsteigia Konsultacinį forumą, kuris jai padeda teikdamas nepriklausomus patarimus pagrindinių teisių klausimais. Vykdomasis direktorius ir Valdančioji taryba, koordinuodami veiklą su pagrindinių teisių pareigūnu, gali konsultuotis su Konsultaciniu forumu bet kokiu su pagrindinėmis teisėmis susijusiu klausimu.

2. Agentūra kviečia EASO, FRA, Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro ir kitų susijusių organizacijų atstovus dalyvauti Konsultacinio forumo veikloje. Remdamasi pagrindinių teisių pareigūno pasiūlymu, kuris pateikiamas pasikonsultavus su vykdomuoju direktoriumi, Valdančioji taryba priima sprendimą dėl Konsultacinio forumo sudėties ir informacijos perdavimo Konsultaciniam forumui sąlygų. Konsultacinis forumas, pasikonsultavęs su Valdančiąja taryba ir vykdomuoju direktoriumi, nustato savo darbo metodus ir parengia savo darbo programą.

3. Su Konsultaciniu forumu konsultuojamasi dėl tolesnio pagrindinių teisių strategijos parengimo ir įgyvendinimo, skundų nagrinėjimo mechanizmo veikimo, elgesio kodeksų bei dėl bendrosios pagrindinės mokymo programos. Agentūra informuoja Konsultacinį forumą apie tolimesnius veiksmus, kurių imtasi reaguojant į jo rekomendacijas.

4. Konsultacinis forumas parengia metinę savo veiklos ataskaitą. Ta ataskaita skelbiama viešai.

5. Nedarant poveikio pagrindinių teisių pareigūno užduotims, Konsultaciniam forumui suteikiama reali galimybė laiku ir veiksmingai susipažinti su visa informacija pagarbos pagrindinėms teisėms srityje, be kita ko, lankantis bendrų operacijų vykdymo arba skubios pasienio pagalbos teikimo vietose, jei su tuo sutinka priimančioji valstybė narė arba trečioji valstybė, priklausomai nuo to, kas taikytina, migrantų antplūdžio valdymo centruose bei grąžinimo operacijų ir grąžinimo pagalbos teikimo vietose, be kita ko, trečiosiose valstybėse. Tais atvejais, kai priimančioji valstybė narė nesutinka leisti Konsultaciniam forumui lankytis jos teritorijoje vykdomos bendros operacijos vykdymo ar skubios pasienio pagalbos teikimo vietose, ji Agentūrai nurodo tinkamai pagrįstas priežastis raštu.

109 straipsnis

Pagrindinių teisių pareigūnas

1. Valdančioji taryba, pasikonsultavusi su Konsultaciniu forumu, trijų kandidatų sąrašo pagrindu skiria pagrindinių teisių pareigūną. Pagrindinių teisių pareigūnas turi turėti būtiną kvalifikaciją, ekspertinių žinių ir profesinės patirties pagrindinių teisių srityje.

2. Pagrindinių teisių pareigūnas vykdo šias užduotis:

a) prisideda prie Agentūros pagrindinių teisių strategijos ir atitinkamo veiklos plano rengimo, be kita ko, teikdamas rekomendacijas, kaip juos patobulinti;

b) stebi, kaip Agentūra laikosi pagrindinių teisių, be kita ko, atlikdamas bet kuriuos Agentūros veiklos tyrimus;

c) skatina Agentūrą laikytis pagrindinių teisių;

d) pataria Agentūrai, jei mano, kad tai būtina, arba jei to prašoma, bet kokios Agentūros veiklos atžvilgiu, nevilkinant tos veiklos;

e) teikia nuomones dėl veiklos planų, rengiamų Agentūros operacinei veiklai, dėl bandomųjų projektų ir dėl techninės pagalbos projektų trečiosiose valstybėse;

f) teikia nuomones dėl darbo tvarkos susitarimų;

g) lankosi bet kokių bendrų operacijų, skubių pasienio pagalbos teikimo, bandomųjų projektų, migracijos valdymo rėmimo grupių siuntimo, grąžinimo operacijų arba grąžinimo pagalbos teikimo vietose, be kita ko, trečiosiose valstybėse;

h) atlieka Konsultacinio forumo sekretoriato funkcijas;

i) informuoja vykdomąjį direktorių apie galimus pagrindinių teisių pažeidimus Agentūrai vykdant veiklą;

j) atrenka pagrindinių teisių stebėtojus ir jiems vadovauja;

k) atlieka kitas šiame reglamente numatytas užduotis.

Pirmos pastraipos h punkte nurodytas sekretoriatas nurodymus gauna tiesiogiai iš Konsultacinio forumo.

3. 2 dalies pirmos pastraipos j punkto tikslais pagrindinių teisių pareigūnas visų pirma:

a) skiria pagrindinių teisių stebėtojus;

b) pagrindinių teisių stebėtojams paveda vykdyti operacijas ir veiklą, kaip numatyta 110 straipsnio 3 dalyje;

c) pagrindinių teisių stebėtojus paskiria priverstinio grąžinimo stebėtojais į 51 straipsnyje nurodytą rezervą;

d) užtikrina, kad pagrindinių teisių stebėtojai būtų tinkamai apmokyti;

e) jei pagrindinių teisių pareigūnas mano esant būtina, informuoja vykdomąjį direktorių apie galimus pagrindinių teisių pažeidimus, apie kuriuos jam pačiam pranešė pagrindinių teisių stebėtojai.

Vykdomasis direktorius atsako į pagrindinių teisių pareigūno klausimus apie tai, kaip buvo išspręstos susirūpinimą keliančios problemos dėl galimų pagrindinių teisių pažeidimų, kaip nurodyta pirmos pastraipos e punkte.

Pagrindinių teisių pareigūnas vienam iš pagrindinių teisių stebėtojų gali pavesti atlikti bet kurią iš 2 dalies pirmos pastraipos a–i ir k punktuose nurodytų užduočių.

4. Valdančioji taryba nustato pagrindinių teisių pareigūnui taikomas specialias taisykles, siekdama užtikrinti, kad pagrindinių teisių pareigūnas ir jo darbuotojai, eidami jiems pavestas pareigas, būtų nepriklausomi. Pagrindinių teisių pareigūnas atsiskaito tiesiogiai Valdančiajai tarybai ir bendradarbiauja su Konsultaciniu forumu. Valdančioji taryba užtikrina, kad būtų imtasi veiksmų reaguojant į pagrindinių teisių pareigūno rekomendacijas. Be to, pagrindinių teisių pareigūnas skelbia metines ataskaitas apie savo veiklą ir apie tai, kokia apimtimi vykdydama savo veiklą Agentūra laikosi pagrindinių teisių. Tose ataskaitose pateikiama informacija apie skundų nagrinėjimo mechanizmą ir pagrindinių teisių strategijos įgyvendinimą.

5. Agentūra užtikrina, kad pagrindinių teisių pareigūnas vykdydamas savo pareigas galėtų veikti savarankiškai ir būtų nepriklausomas. Pagrindinių teisių pareigūnas privalo turėti pakankamus ir tinkamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius, būtinus jo užduotims atlikti.

Pagrindinių teisių pareigūnas atsirenka savo darbuotojus ir tie darbuotojai yra atskaitingi tik jam.

6. Pagrindinių teisių pareigūnui padeda pagrindinių teisių pareigūno pavaduotojas. Valdančioji taryba iš pagrindinių teisių pareigūno pateikto bent trijų kandidatų sąrašo skiria pagrindinių teisių pareigūno pavaduotoją. Pagrindinių teisių pareigūno pavaduotojas turi turėti būtiną kvalifikaciją ir patirties pagrindinių teisių srityje bei galėti nepriklausomai vykdyti savo pareigas. Kol pagrindinių teisių pareigūno nėra arba jis negali eiti savo pareigų, jo pareigas ir atsakomybę perima pagrindinių teisių pareigūno pavaduotojas.

7. Pagrindinių teisių pareigūnas turi turėti prieigą prie visos informacijos bet kokiais Agentūros veiklos klausimais, susijusiais su pagarba pagrindinėms teisėms.

110 straipsnis

Pagrindinių teisių stebėtojai

1. Pagrindinių teisių stebėtojų, įdarbintų kaip statutiniai darbuotojai, vaidmuo – nuolat vertinti, kaip vykdant operacinę veiklą laikomasi pagrindinių teisių, teikti patarimus ir pagalbą tuo klausimu bei prisidėti prie pagrindinių teisių, kaip Europos integruoto sienų valdymo dalies, propagavimo.

2. Pagrindinių teisių stebėtojai vykdo šias užduotis:

a) stebi pagrindinių teisių laikymąsi bei teikia patarimus ir pagalbą pagrindinių teisių klausimais rengiant, atliekant ir vertinant Agentūros operacinę veiklą, kurią atitinkamam stebėtojui pavedė stebėti pagrindinių teisių pareigūnas;

b) atlieka priverstinio grąžinimo stebėtojų funkcijas;

c) prisideda prie Agentūros mokymo veiklos, susijusios su pagrindinėmis teisėmis, kaip numatyta 62 straipsnyje, be kita ko, rengiant mokymus apie pagrindines teises.

Pirmos pastraipos a punkto tikslais, pagrindinių teisių stebėtojas visų pirma:

a) stebi veiklos planų parengimą ir teikia apie tai ataskaitas pagrindinių teisių pareigūnui, kad jis galėtų vykdyti savo užduotis, kaip numatyta 109 straipsnio 2 dalies e punkte;

b) vykdo vizitus, įskaitant ilgalaikius vizitus, vietose, kur atliekami operaciniai veiksmai;

c) bendradarbiauja ir palaiko ryšius su koordinavimo pareigūnu, kaip numatyta 44 straipsnyje, bei teikia jam patarimus ir pagalbą;

d) informuoja koordinavimo pareigūną ir teikia ataskaitas pagrindinių teisių pareigūnui apie bet kokius susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su galimu pagrindinių teisių pažeidimu Agentūrai vykdant operacinę veiklą, ir

e) prisideda prie veiklos vertinimo, kaip nurodyta 47 straipsnyje.

3. Nedarant poveikio 4 daliai, pagrindinių teisių pareigūnas kiekvienai operacijai paskiria bent vieną pagrindinių teisių stebėtoją. Pagrindinių teisių pareigūnas pagrindinių teisių stebėtojui taip pat gali nuspręsti pavesti stebėti bet kokią kitą operacinę veiklą, kurią šis pareigūnas laiko svarbia.

Pagrindinių teisių stebėtojams suteikiama prieiga prie visų atitinkamos Agentūros operacinės veiklos sričių ir prie visų tos veiklos įgyvendinimui svarbių dokumentų.

4. Pagrindinių teisių pareigūnas pagrindinių teisių stebėtojus gali paskirti priverstinio grąžinimo stebėtojais į 51 straipsnyje nurodytą rezervą. Jei pagrindinių teisių stebėtojai veikia kaip priverstinio grąžinimo stebėtojai, jiems *mutatis mutandis* taikomi 50 straipsnio 5 dalis ir 51 straipsnis.

5. Pagrindinių teisių pareigūnas skiria pagrindinių teisių stebėtojus ir jie jam yra hierarchiškai pavaldūs. Pagrindinių teisių stebėtojai savo pareigas vykdo nepriklausomai. Būdami operacijos vykdymo teritorijoje, pagrindinių teisių stebėtojai turi vilkėti rūbus, pažymėtus emblema, kuria remiantis juos galima aiškiai identifikuoti, kaip pagrindinių teisių stebėtojus.

6. Agentūra užtikrina, kad ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 5 d. Agentūra įdarbintų ne mažiau kaip 40 pagrindinių teisių stebėtojų. Vykdomasis direktorius, pasikonsultavęs su pagrindinių teisių pareigūnu, kasmet atlieka vertinimą, ar reikia padidinti pagrindinių teisių stebėtojų skaičių. Atlikus tą vertinimą, vykdomasis direktorius esant reikalui, priklausomai nuo operacinių poreikių, Valdančiajai tarybai pasiūlo padidinti stebėtojų skaičių kitais metais.

7. Po pagrindinių teisių stebėtojų įdarbinimo jie dalyvauja išplėstuose mokymuose pagrindinių teisių klausimais, atsižvelgiant į jų anksčiau įgytą kvalifikaciją ir profesinę patirtį atitinkamose srityse. Agentūra užtikrina, kad visu pagrindinių teisių stebėtojų darbo laikotarpiu jie savo pareigas vykdytų laikydamiesi aukščiausių standartų. Kiekvienam pagrindinių teisių stebėtojui parengiamas tinkamas mokymo planas, kuriuo užtikrinamas jo tęstinis profesinis tobulėjimas, kad jis galėtų atlikti savo, kaip pagrindinių teisių stebėtojo, vaidmenį.

111 straipsnis

Skundų nagrinėjimo mechanizmas

1. Agentūra, bendradarbiaudama su pagrindinių teisių pareigūnu, imasi būtinų priemonių, kad pagal šį straipsnį būtų sukurtas bei toliau plėtojamas nepriklausomas ir veiksmingas skundų nagrinėjimo mechanizmas, skirtas stebėti, ar vykdant bet kokią Agentūros veiklą gerbiamos pagrindinės teisės ir užtikrinama pagarba joms.

2. Bet kuris asmuo, tiesiogiai patyręs darbuotojų, dalyvaujančių bendros operacijos, bandomojo projekto, skubios pasienio pagalbos teikimo, migracijos valdymo rėmimo grupių siuntimo, grąžinimo operacijos, grąžinimo pagalbos veikloje arba trečiojoje valstybėje vykdomoje Agentūros operacinėje veikloje, veiksmų ar neveikimo poveikį ir manantis, kad dėl tų veiksmų ar to neveikimo buvo pažeistos jo pagrindinės teisės, arba bet kuri tokiam asmeniui atstovaujanti šalis gali raštu pateikti skundą Agentūrai.

3. Priimtini tik tie skundai, kurie yra pagrįsti ir susiję su konkrečiais pagrindinių teisių pažeidimais.

4. Pagrindinių teisių pareigūnas atsako už Agentūros gautų skundų nagrinėjimą vadovaudamasis teise į gerą administravimą. Tuo tikslu pagrindinių teisių pareigūnas patikrina skundo priimtinumą, registruoja priimtinus skundus, perduoda visus užregistruotus skundus vykdomajam direktoriui, o skundus dėl būrių (grupių) narių – buveinės valstybei narei, įskaitant atitinkamą instituciją arba kompetentingą pagrindinių teisių įstaigą valstybėje narėje, kad būtų galima imtis tolesnių veiksmų vadovaujantis jų įgaliojimais. Pagrindinių teisių pareigūnas taip pat registruoja ir užtikrina tolesnius Agentūros arba tos valstybės narės veiksmus.

5. Jei skundas priimtinas, remiantis teise į gerą administravimą skundų pareiškėjai informuojami apie tai, kad skundas užregistruotas, kad pradėtas vertinimas ir kad atsakymo galima tikėtis, kai tik jis bus parengtas. Jei skundas perduodamas nacionalinėms institucijoms ar įstaigoms, skundo pareiškėjui suteikiama jų kontaktinė informacija. Jei skundas paskelbiamas nepriimtinu, skundo pareiškėjas informuojamas apie priežastis ir, jei įmanoma, jam suteikiamos tolesnės galimybės susirūpinimą jiems keliantiems klausimams spręsti.

Agentūra numato tinkamą procedūrą tam atvejui, jei skundas būtų paskelbtas nepriimtinu ar nepagrįstu.

Visi sprendimai turi būti pateikiami raštu ir jie turi būti pagrįsti. Tais atvejais, kai, skundą pripažinus nepriimtinu ar nepagrįstu, skundo pareiškėjas pateikia naujų įrodymų, pagrindinių teisių pareigūnas turi iš naujo įvertinti skundą.

6. Kai užregistruojamas su Agentūros darbuotoju susijęs skundas, pagrindinių teisių pareigūnas vykdomajam direktoriui rekomenduoja imtis tinkamų tolesnių veiksmų, įskaitant drausminio poveikio priemones, o, kai tinkama, skundą perduoti, kad būtų inicijuoti civilinės arba baudžiamosios teisenos procesai, kaip numatyta pagal šį reglamentą ir nacionalinę teisę. Vykdomasis direktorius užtikrina tinkamus tolesnius veiksmus ir po to per nustatytą laikotarpį, o, jei būtina, reguliariai atsiskaito pagrindinių teisių pareigūnui dėl išvadų, drausminio poveikio priemonių įgyvendinimo ir tolesnių veiksmų, kurių Agentūra ėmėsi reaguodama į skundą.

Jei skundas susijęs su duomenų apsaugos klausimais, vykdomasis direktorius, prieš priimdamas sprendimą dėl skundo, konsultuojasi su Agentūros duomenų apsaugos pareigūnu. Pagrindinių teisių pareigūnas ir duomenų apsaugos pareigūnas raštu sudaro susitarimo memorandumą, kuriame išdėstomas jų su gaunamais skundais susijusių užduočių pasidalijimas ir bendradarbiavimas jas vykdant.

7. Jei užregistruojamas skundas, susijęs su priimančiosios valstybės narės arba kitų dalyvaujančių valstybių narių būrių (grupių) nariu, įskaitant deleguotuosius būrių (grupių) narius arba deleguotuosius nacionalinius ekspertus, buveinės valstybė narė užtikrina, kad pagal nacionalinę teisę būtų imamasi tinkamų tolesnių veiksmų, įskaitant drausminio poveikio priemones, perdavimą siekiant reikiamu mastu inicijuoti civilinės arba baudžiamosios teisenos procesus, ir kitas priemones. Atitinkama valstybė narė po to per nustatytą laikotarpį, o, jei būtina, reguliariai informuoja pagrindinių teisių pareigūną apie rezultatus ir tolesnius veiksmus, susijusius su skundu. Negavusi jokios ataskaitos iš atitinkamos valstybės narės, tolesnių veiksmų dėl šio klausimo imasi Agentūra.

Atitinkamai valstybei narei nepateikus ataskaitos per nustatytą laikotarpį arba pateikus tik negalutinį atsakymą, pagrindinių teisių pareigūnas informuoja vykdomąjį direktorių ir Valdančiąją tarybą.

8. Kai nustatoma, kad būrio (grupių) narys pažeidė pagrindines teises arba neįvykdė pareigų tarptautinės apsaugos srityje, Agentūra paprašo, kad valstybė narė nedelsiant pašalintų tą narį iš Agentūros veiklos arba iš nuolatinio korpuso.

9. Pagrindinių teisių pareigūnas į savo metinę ataskaitą, kaip nurodyta 109 straipsnio 4 dalyje, įtraukia informaciją apie skundų nagrinėjimo mechanizmą, įskaitant konkrečias nuorodas į Agentūros ir valstybių narių padarytas išvadas ir tolesnius veiksmus, kurių buvo imtasi reaguojant į skundus.

10. Pagrindinių teisių pareigūnas, vadovaudamasis 1–9 dalimis ir pasikonsultavęs su Konsultaciniu forumu, parengia standartizuotą skundo formą, kurioje prašoma pateikti išsamią ir konkrečią informaciją apie tariamą pagrindinių teisių pažeidimą. Pagrindinių teisių pareigūnas reikiamu mastu taip pat parengia visas tolesnes išsamias taisykles. Tą formą ir tokias tolesnes išsamias taisykles pagrindinių teisių pareigūnas pateikia vykdomajam direktoriui ir Valdančiajai tarybai.

Agentūra užtikrina, kad informacija apie galimybę pateikti skundą ir skundų pateikimo procedūrą būtų lengvai prieinama – taip pat ir pažeidžiamiems asmenims. Visu Agentūros veiklos vykdymo laikotarpiu standartizuota skundo forma turi būti prieinama Agentūros interneto svetainėje ir popierine forma kalbomis, kurias supranta arba, kaip pagrįstai manoma, supranta trečiųjų valstybių piliečiai. Standartizuota skundo forma turi būti lengvai prieinama, įskaitant naudojant nešiojamuosius prietaisus. Agentūra užtikrina, kad skundų pareiškėjams būtų teikiamos tolesnės gairės ir pagalba skundų nagrinėjimo procedūros klausimais. Pagrindinių teisių pareigūnas skundus nagrinėja net kai jie pateikiami ne standartizuota skundo forma.

11. Agentūra, įskaitant pagrindinių teisių pareigūną, visus skunde pateiktus asmens duomenis naudoja ir tvarko pagal Reglamentą (ES) 2018/1725, o valstybės narės – pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir Direktyvą (ES) 2016/680.

Kai pareiškėjas pateikia skundą, tas skundas suprantamas kaip skundo pareiškėjo sutikimas su tuo, kad Agentūra arba pagrindinių teisių pareigūnas tvarkytų jo asmens duomenis Reglamento (ES) 2018/1725 5 straipsnio 1 dalies d punkto prasme.

Siekiant apsaugoti skundų pareiškėjų interesus, pagrindinių teisių pareigūnas skundus nagrinėja konfidencialiai, laikydamasis nacionalinės ir Sąjungos teisės, nebent skundo pareiškėjas aiškiai atsisakytų savo teisės į konfidencialumą. Skundo pareiškėjams atsisakius teisės į konfidencialumą, laikoma, jog jie sutinka su tuo, kad pagrindinių teisių pareigūnas arba Agentūra, kai būtina, atskleistų jų tapatybę kompetentingoms institucijoms arba įstaigoms skunde nurodytu klausimu.

112 straipsnis

Tarpparlamentinis bendradarbiavimas

1. Siekiant atsižvelgti į ypatingą Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų pobūdį, nes ją sudaro nacionalinės institucijos ir Agentūra, ir užtikrinti, kad Europos Parlamentas atliktų veiksmingas Agentūros, o nacionaliniai parlamentai – atitinkamų nacionalinių institucijų kontrolės funkcijas, atitinkamai numatytas Sutartyse ir valstybių narių nacionaline teise, Europos Parlamentas ir nacionaliniai parlamentai gali bendradarbiauti vadovaudamiesi prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 9 straipsniu.

2. Vykdomasis direktorius ir Valdančiosios tarybos pirmininkas, pakviesti 1 dalies tikslu posėdžiaujančių Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų, dalyvauja tokiuose posėdžiuose.

3. Agentūra savo metinę veiklos ataskaitą perduoda nacionaliniams parlamentams.

113 straipsnis

Nuostatos dėl kalbų vartojimo

1. Agentūrai taikomas Reglamentas Nr. 1 ([46]).

2. Nedarant poveikio SESV 342 straipsnio pagrindu priimtiems sprendimams, metinė veiklos ataskaita ir darbo programa rengiamos visomis oficialiosiomis Sąjungos kalbomis.

([46]) 1958 m. balandžio 15 d. reglamentas Nr. 1, nustatantis kalbas, kurios turi būti vartojamos Europos ekonominėje bendrijoje (OL 17, 1958 10 6, p. 385).

3. Agentūros veiklai reikiamas vertimo paslaugas teikia Europos Sąjungos įstaigų vertimo centras.

114 straipsnis

Skaidrumas ir informavimas

1. Agentūra, nagrinėdama prašymus dėl galimybės naudotis jos turimais dokumentais, vadovaujasi Reglamentu (EB) Nr. 1049/2001.

2. Agentūra savo iniciatyva teikia informaciją jai pavestų užduočių srities klausimais. Ji atitinkamą informaciją, įskaitant metinę veiklos ataskaitą, metinę darbo programą, elgesio kodeksus, strategines rizikos analizes ir išsamią informaciją apie vykdytas ir esamas bendras operacijas, skubią pasienio pagalbą, bandomuosius projektus, techninės pagalbos projektus su trečiosiomis valstybėmis, migracijos valdymo rėmimo grupės siuntimus, grąžinimo operacijas ar grąžinimo pagalbą, be kita ko, trečiosiose valstybėse, ir darbo tvarkos susitarimus skelbia viešai, ir užtikrina, nedarant poveikio 92 straipsniui, kad, visų pirma, visuomenei ir bet kuriai suinteresuotajai šaliai būtų skubiai pateikiama objektyvi, išsami, visapusiška, patikima ir lengvai suprantama informacija apie jos darbą. Ji tą daro neatskleisdama operacinės informacijos, kuri, ją paskelbus viešai, neleistų pasiekti operacijų tikslų.

3. Valdančioji taryba nustato praktinę 1 ir 2 dalių taikymo tvarką.

4. Bet kuris fizinis arba juridinis asmuo turi teisę raštu kreiptis į Agentūrą bet kuria oficialiąja Sąjungos kalba. Jis turi teisę gauti atsakymą ta pačia kalba.

5. Sprendimai, kuriuos Agentūra priima pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 8 straipsnį, gali būti skundžiami Europos ombudsmenui arba dėl jų gali būti pareiškiamas ieškinys Teisingumo Teisme laikantis atitinkamai SESV 228 ir 263 straipsniuose nustatytų sąlygų.

4 SKIRSNIS

Finansiniai reikalavimai

115 straipsnis

Biudžetas

1. Nedarant poveikio kitų rūšių pajamoms, Agentūros pajamas sudaro:

a) Sąjungos įnašas, įtrauktas į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą (Komisijos skirsnis);

b) su Šengeno *acquis* įgyvendinimu, taikymu ir plėtojimu susijusių valstybių įnašas, kaip nustatyta atitinkamuose susitarimuose, kuriuose nustatytas jų finansinis įnašas;

c) Sąjungos finansavimas, teikiamas sudarant susitarimus dėl įnašų ar skiriant *ad hoc* dotacijas pagal 120 straipsnyje nurodytas Agentūros finansines taisykles ir pagal atitinkamų Sąjungos politikos rėmimo priemonių nuostatas;

d) mokesčiai už suteiktas paslaugas;

e) savanoriški valstybių narių įnašai.

2. Agentūros išlaidas sudaro administracinės, infrastruktūros, operacinės ir su darbuotojais susijusios išlaidos.

3. Vykdomasis direktorius parengia kitų finansinių metų Agentūros įplaukų ir išlaidų sąmatos projektą, įskaitant etatų planą, ir persiunčia jį Valdančiajai tarybai.

4. Įplaukos ir išlaidos turi būti subalansuotos.

5. Valdančioji taryba, remdamasi vykdomojo direktoriaus parengtu sąmatos projektu, patvirtina preliminarų Agentūros įplaukų ir išlaidų sąmatos projektą kartu su preliminariu etatų planu. Valdančioji taryba ne vėliau kaip kiekvienų metų sausio 31 d. perduoda juos kartu su bendrojo programavimo dokumento projektu Europos Parlamentui, Tarybai ir Komisijai.

6. Valdančioji taryba ne vėliau kaip kiekvienų metų kovo 31 d. išsiunčia Komisijai galutinį Agentūros įplaukų ir išlaidų sąmatos projektą, įskaitant etatų plano projektą, prie kurio pridedama preliminari darbo programa.

7. Komisija perduoda sąmatą Biudžeto valdymo institucijai kartu su Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektu.

8. Remdamasi sąmata, Komisija į Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projektą įtraukia, jos manymu, būtinas sąmatas etatų planui ir iš bendrojo biudžeto mokamai įnašo sumai, kurias ji pateikia Biudžeto valdymo institucijai pagal SESV 313 ir 314 straipsnius.

9. Biudžeto valdymo institucija tvirtina Agentūrai skiriamo įnašo asignavimus.

10. Biudžeto valdymo institucija tvirtina Agentūros etatų planą.

11. Valdančioji taryba tvirtina Agentūros biudžetą. Jis tampa galutinis galutinai patvirtinus Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą. Kai tinkama, jis yra atitinkamai koreguojamas.

12. Visi biudžeto, įskaitant etatų planą, pakeitimai tvirtinami ta pačia tvarka.

13. Jei tam tikras statybos projektas gali reikšmingai paveikti Agentūros biudžetą, taikomos Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 2019/715 ([47]) nuostatos.

14. Dėl skubios pasienio pagalbos siuntimo ir grąžinimo pagalbos teikimo finansavimo į Valdančiosios tarybos tvirtinamą Agentūros biudžetą įtraukiamas finansinis operacijų rezervas, siekiantis bent 2 % bendroms operacijoms prie išorės sienų ir grąžinimo srityje vykdomai operacinei veiklai numatytų asignavimų. Pasibaigus kiekvienam mėnesiui vykdomasis direktorius gali nuspręsti perskirstyti sumą, lygiavertę vienai dvyliktajai rezervo asignavimų daliai, kitai Agentūros vykdomai operacinei veiklai. Tokiu atveju vykdomasis direktorius informuoja Valdančiąją tarybą.

15. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, trunkančių ilgiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.

116 straipsnis

Biudžeto vykdymas ir kontrolė

1. Agentūros biudžetą įgyvendina vykdomasis direktorius.

2. Ne vėliau kaip N + 1 finansinių metų kovo 1 d. Agentūros apskaitos pareigūnas N finansinių metų preliminarias finansines ataskaitas perduoda Komisijos apskaitos pareigūnui ir Audito Rūmams. Komisijos apskaitos pareigūnas konsoliduoja institucijų ir decentralizuotų įstaigų preliminarias finansines ataskaitas pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 245 straipsnį.

3. Ne vėliau kaip N + 1 finansinių metų kovo 31 d. Agentūra Europos Parlamentui, Tarybai ir Audito Rūmams išsiunčia N metų biudžeto ir finansų valdymo ataskaitą.

4. Ne vėliau kaip N + 1 finansinių metų kovo 31 d. Komisijos apskaitos pareigūnas Audito Rūmams išsiunčia Agentūros N metų preliminarias finansines ataskaitas kartu su Komisijos finansinėmis ataskaitomis.

5. Gavęs Audito Rūmų pastabas dėl Agentūros N metų preliminarių finansinių ataskaitų, vykdomasis direktorius, vadovaudamasis Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 246 straipsniu, savo atsakomybe rengia Agentūros galutines finansines ataskaitas ir jas teikia Valdančiajai tarybai, kad ši pareikštų savo nuomonę.

6. Valdančioji taryba pateikia nuomonę dėl Agentūros N metų galutinių finansinių ataskaitų.

([47]) 2018 m. gruodžio 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/715 dėl finansinio pagrindų reglamento, taikomo organams, įsteigtiems pagal SESV ir Euratomo sutartį ir nurodytiems Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 70 straipsnyje (OL L 122, 2019 5 10, p. 1).

7. Ne vėliau kaip N + 1 metų liepos 1 d. vykdomasis direktorius Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Audito Rūmams siunčia galutines finansines ataskaitas kartu su Valdančiosios tarybos nuomone.

8. Galutinės N metų finansinės ataskaitos ne vėliau kaip N + 1 metų lapkričio 15 d. paskelbiamos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

9. Ne vėliau kaip N + 1 metų rugsėjo 30 d. vykdomasis direktorius Audito Rūmams atsiunčia atsakymą į jų pastabas. Jis taip pat išsiunčia šį atsakymą Valdančiajai tarybai.

10. Vykdomasis direktorius Europos Parlamento prašymu pateikia jam visą informaciją, kurios reikia sklandžiam N metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūros taikymui užtikrinti pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 261 straipsnio 3 dalį.

11. Atsižvelgdamas į Tarybos kvalifikuota balsų dauguma patvirtintą rekomendaciją, Europos Parlamentas ne vėliau kaip N + 2 metų gegužės 15 d. patvirtina, kad vykdomasis direktorius įvykdė N metų biudžetą.

117 straipsnis

Kova su sukčiavimu

1. Siekiant kovoti su sukčiavimu, korupcija ir kita neteisėta veikla, be apribojimų taikomos Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 nuostatos. Agentūra prisijungia prie 1999 m. gegužės 25 d. tarpinstitucinio susitarimo dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų vidaus tyrimų ir, naudodamasi to susitarimo priede pateiktu šablonu, nedelsdama patvirtina tinkamas nuostatas, taikytinas visiems Agentūros darbuotojams.

2. Audito Rūmai turi įgaliojimus atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų iš Agentūros, dokumentų auditą ir patikrinimus vietoje.

3. OLAF, laikydamasi Reglamente (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Tarybos reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ([48]) nustatytų nuostatų ir procedūrų, gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikras ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar vykdant Agentūros finansuojamą dotacijos susitarimą ar dotacijos sprendimą arba sutartį, nebūta sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams.

4. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti sukčiavimo ir kitos neteisėtos veiklos atvejus, kenkiančius Sąjungos finansiniams interesams, kaip numatyta Direktyvoje (ES) 2017/1371, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą.

5. Nedarant poveikio 1–4 dalims, į bendradarbiavimo susitarimus su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis, Agentūros dotacijų susitarimus, dotacijų sprendimus ir sutartis įtraukiamos nuostatos, kuriomis Audito Rūmams, OLAF ir Europos prokuratūrai aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokius auditus ir tyrimus, atsižvelgiant į jų atitinkamą kompetenciją.

118 straipsnis

Interesų konfliktų prevencija

Agentūra patvirtina vidaus taisykles, pagal kurias reikalaujama, kad jos organų nariai ir jos darbuotojai dirbdami ar savo kadencijos metu vengtų bet kokios situacijos, kuri gali sukelti interesų konfliktą, ir praneštų apie tokias situacijas.

Agentūra užtikrina skaidrumą lobistinės veiklos atžvilgiu naudodamasi skaidrumo registru ir atskleisdama informaciją apie visus savo susitikimus su trečiųjų šalių suinteresuotaisiais subjektais. Skaidrumo registre saugoma informacija apie visus vykdomojo direktoriaus, vykdomojo direktoriaus pavaduotojų ir skyrių vadovų susitikimus ir ryšius, susijusius su klausimais dėl paslaugų, įrangos ar išorės projektų bei tyrimų viešojo pirkimo ir konkursų. Agentūra saugo įrašus apie visus savo darbuotojų susitikimus su trečiųjų šalių suinteresuotaisiais subjektais, susijusius su klausimais dėl paslaugų, įrangos ar išorės projektų bei tyrimų viešojo pirkimo ir konkursų.

([48]) 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

119 straipsnis

Administraciniai tyrimai

Europos ombudsmenas Agentūros veiklos tyrimus atlieka vadovaudamasis SESV 228 straipsniu.

120 straipsnis

Finansinė nuostata

Valdančioji taryba, pasikonsultavusi su Komisija, patvirtina Agentūrai taikomas finansines taisykles. Jomis neturi būti nukrypstama nuo Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1271/2013, nebent tokio nukrypimo reikėtų būtent dėl Agentūros veiklos ir Komisija tam būtų davusi išankstinį sutikimą. Pagal šią sistemą Valdančioji taryba priima konkrečias finansines taisykles, taikytinas Agentūros veiklai bendradarbiavimo su trečiosiomis valstybėmis grąžinimo srityje.

121 straipsnis

Vertinimas

1. Nedarant poveikio 59 straipsniui ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 5 d., o vėliau – kas ketverius metus, Komisija atlieka šio reglamento vertinimą. Atliekant vertinimą visų pirma įvertinami:

a) Agentūros pasiekti rezultatai atsižvelgiant į jos tikslus, įgaliojimus, išteklius ir užduotis;

b) Agentūros veiklos rezultatų ir darbo praktikos poveikis, efektyvumas ir veiksmingumas jos tikslų, įgaliojimų ir užduočių atžvilgiu;

c) agentūrų tarpžinybinis bendradarbiavimas Europos lygmeniu, įskaitant Europos bendradarbiavimo vykdant pakrančių apsaugos funkcijas įgyvendinimą;

d) galimas poreikis keisti Agentūros įgaliojimus;

e) bet kurio tokio pakeitimo finansinės pasekmės;

f) nuolatinio korpuso veikla, o pradedant antruoju vertinimu – bendras jo narių skaičius ir sudėtis;

g) nuolatinio korpuso mokymo, specializuotų ekspertinių žinių ir profesionalumo lygis.

Vertinant konkrečiai analizuojama, kaip taikant šį reglamentą laikomasi Chartijos ir kitos atitinkamos Sąjungos teisės.

2. Vertinant taip pat įvertinamas Agentūros, kaip darbdavio, patrauklumas įdarbinant statutinius darbuotojus, siekiant užtikrinti kandidatų kvalifikaciją ir geografinę pusiausvyrą.

3. Atlikdama vertinimą Komisija stengiasi gauti svarbių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant Konsultacinį forumą ir FRA, nuomonę.

4. Vertinimo ataskaitas kartu su savo išvadomis Komisija išsiunčia Europos Parlamentui, Tarybai ir Valdančiajai tarybai. Valdančioji taryba gali pateikti Komisijai rekomendacijų dėl šio reglamento pakeitimų. Vertinimo ataskaitos ir išvados dėl ataskaitų skelbiamos viešai. Valstybės narės ir Agentūra Komisijai teikia informaciją, būtiną vertinimo ataskaitoms parengti. Kai būtina, kartu su vertinimo ataskaitomis pateikiami pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

5. Ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 1 d., o vėliau – kas dvejus metus Agentūra Europos Parlamentui ir Tarybai teikia EUROSUR veikimo ataskaitą.

Valstybės narės Agentūrai teikia informaciją, būtiną toms ataskaitoms parengti.

6. Atlikdama 1 dalyje nurodytą vertinimą Komisija pateikia EUROSUR bendrą vertinimą, prie kurio, kai būtina, pridedami tinkami pasiūlymai dėl jos veiklos gerinimo.

Valstybės narės ir Agentūra Komisijai teikia informaciją, būtiną pirmoje pastraipoje nurodytam bendram vertinimui parengti.

Atlikdama pirmoje pastraipoje nurodytą bendrą vertinimą Komisija stengiasi gauti svarbių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant Konsultacinį forumą ir FRA, nuomonę.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

122 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas (Europos sienų ir pakrančių apsaugos komitetas). Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

123 straipsnis

Panaikinimas ir pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013 panaikinamas, išskyrus jo 9 straipsnio 3, 5 ir 7–10 dalis bei 10 straipsnio 5 ir 7 dalis, kurios panaikinamos nuo šio reglamento 24 straipsnio 3 dalyje nurodyto įgyvendinimo akto įsigaliojimo dienos.

2. Reglamentas (ES) 2016/1624 panaikinamas, išskyrus jo 20, 30 ir 31 straipsnius, kurie panaikinami nuo 2021 m. sausio 1 d.

3. Siuntimas pagal 54–58 straipsnius vykdomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

4. Kalbant apie siuntimą 2021 m., 54 straipsnio 4 dalyje ir 64 straipsnio 6 dalyje nurodytus sprendimus Valdančioji taryba priima ne vėliau kaip 2020 m. kovo 31 d.

5. Siekiant paremti žmogiškųjų išteklių plėtrą, kad valstybės narės galėtų prisidėti prie nuolatinio korpuso veiklos, valstybės narės, laikantis 61 straipsnio 1 dalies a punkto, turi teisę gauti finansavimą 2020 m. II priede pateikti 2022 m. skaičiai naudojami kaip atskaitos taškas atitinkamam finansavimui 2020 m.

6. Siekiant reikiamais statutinių darbuotojų skaičiais veiksmingai prisidėti prie pirmojo nuolatinio korpuso siuntimo ir ETIAS centrinio padalinio sukūrimo, Agentūra, vadovaudamasi biudžeto taisyklėmis, nuo 2019 m. gruodžio 4 d. imasi būtinų parengiamųjų veiksmų, įskaitant įdarbinimą ir mokymus.

7. Iki 2021 m. gruodžio 5 d. valstybės narės EUROSUR gali savanoriškai pateikti informaciją apie patikrinimus kertant sieną ir oro sienų stebėjimą.

8. Nuorodos į panaikintus aktus laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir aiškinamos vadovaujantis šio reglamento VI priede pateikta atitikties lentele.

124 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikomumas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2. 79 straipsnis taikomas nuo tame straipsnyje nurodytos sistemos faktinio perkėlimo dienos.

3. 12 straipsnio 3 dalis, 70 straipsnis ir 100 straipsnio 5 dalis tiek, kiek tai susiję su bendradarbiavimu su Jungtine Karalyste, taikomi iki dienos, kurią Sutartys nustoja būti taikomos Jungtinei Karalystei pagal ES sutarties 50 straipsnio 3 dalį arba, jeigu iki tos dienos įsigaliotų pagal ES sutarties 50 straipsnio 2 dalį su Jungtinė Karalyste sudarytas susitarimas dėl išstojimo, iki tame susitarime dėl išstojimo nustatyto pereinamojo laikotarpio pabaigos.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2019 m. lapkričio 13 d.

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkė*
D. M. SASSOLI	T. TUPPURAINEN

I PRIEDAS

Nuolatinio korpuso pajėgumas pagal metus ir kategoriją pagal 54 straipsnį

Kategorija/ metai	1 kategorija. Statutiniai darbuotojai	2 kategorija. Ilgam laikotarpiui deleguoti operaciniai darbuotojai	3 kategorija. Trumpam laikotarpiui siunčiami operaciniai darbuotojai	4 kategorija Greitojo reagavimo rezervas	Iš viso nuolatinio korpuso narių
2021 m.	1 000	400	3 600	1 500	6 500
2022 m.	1 000	500	3 500	1 500	6 500
2023 m.	1 500	500	4 000	1 500	7 500
2024 m.	1 500	750	4 250	1 500	8 000
2025 m.	2 000	1 000	5 000	0	8 000
2026 m.	2 500	1 250	5 250	0	9 000
2027 m. ir vėliau	3 000	1 500	5 500	0	10 000

II PRIEDAS

Kasmetiniai įnašai, kuriuos nuolatiniam korpusui turi skirti valstybės narės, pagal 56 straipsnį deleguodamos darbuotojus ilgam laikotarpiui

Valstybė/metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m. ir vėliau
Belgija	8	10	10	15	20	25	30
Bulgarija	11	13	13	20	27	33	40
Čekijos Respublika	5	7	7	10	13	17	20
Danija	8	10	10	15	19	24	29
Vokietija	61	73	73	110	152	187	225
Estija	5	6	6	9	12	15	18
Graikija	13	17	17	25	33	42	50
Ispanija	30	37	37	56	74	93	111
Prancūzija	46	56	56	83	114	141	170
Kroatija	17	22	22	33	43	54	65
Italija	33	42	42	63	83	104	125
Kipras	2	3	3	4	5	7	8
Latvija	8	10	10	15	20	25	30
Lietuva	10	13	13	20	26	33	39
Liuksemburgas	2	3	3	4	5	7	8
Vengrija	17	22	22	33	43	54	65
Malta	2	2	2	3	4	5	6

Valstybė/metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m. ir vėliau
Nyderlandai	13	17	17	25	33	42	50
Austrija	9	11	11	17	23	28	34
Lenkija	27	33	33	50	67	83	100
Portugalija	8	10	10	15	20	25	30
Rumunija	20	25	25	38	50	63	75
Slovėnija	9	12	12	18	23	29	35
Slovakija	9	12	12	18	23	29	35
Suomija	8	10	10	15	20	25	30
Švedija	9	11	11	17	23	28	34
Šveicarija	4	5	5	8	11	13	16
Islandija	1	1	1	1	1	2	2
Lichtenšteinas (*)	0	0	0	0	0	0	0
Norvegija	5	7	7	10	13	17	20
IŠ VISO	400	500	500	750	1 000	1 250	1 500

(*) Lichtenšteinas prisidės proporcinga finansine parama.

III PRIEDAS

Kasmetiniai įnašai, kuriuos nuolatiniam korpusui turi skirti valstybės narės, pagal 57 straipsnį siųsdamos darbuotojus trumpam laikotarpiui

Valstybė/metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m. ir vėliau
Belgija	72	70	80	85	100	105	110
Bulgarija	96	93	107	113	133	140	147
Čekijos Respublika	48	47	53	57	67	70	73
Danija	70	68	77	82	97	102	106
Vokietija	540	523	602	637	748	785	827
Estija	43	42	48	51	60	63	66
Graikija	120	117	133	142	167	175	183
Ispanija	266	259	296	315	370	389	407
Prancūzija	408	396	454	481	566	593	624
Kroatija	156	152	173	184	217	228	238
Italija	300	292	333	354	417	438	458
Kipras	19	19	21	23	27	28	29
Latvija	72	70	80	85	100	105	110
Lietuva	94	91	104	111	130	137	143
Liuksemburgas	19	19	21	23	27	28	29
Vengrija	156	152	173	184	217	228	238
Malta	14	14	16	17	20	21	22

Valstybė/metai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	2025 m.	2026 m.	2027 m. ir vėliau
Nyderlandai	120	117	133	142	167	175	183
Austrija	82	79	91	96	113	119	125
Lenkija	240	233	267	283	333	350	367
Portugalija	72	0	80	85	100	105	110
Rumunija	180	175	200	213	250	263	275
Slovėnija	84	82	93	99	117	123	128
Slovakija	84	82	93	99	117	123	128
Suomija	72	70	80	85	100	105	110
Švedija	82	79	91	96	113	119	125
Šveicarija	38	37	43	45	53	56	59
Islandija	5	5	5	6	7	7	7
Lichtenšteinas (*)	0	0	0	0	0	0	0
Norvegija	48	47	53	57	67	70	73
IŠ VISO	3 600	3 500	4 000	4 250	5 000	5 250	5 500

(*) Lichtenšteinas prisidės proporcinga finansine parama.

IV PRIEDAS

Įnašai, kuriuos nuolatiniam korpusui turi skirti valstybės narės, pagal 58 straipsnį naudodamosi greitojo reagavimo rezervu

Valstybė	Skaičius
Belgija	30
Bulgarija	40
Čekijos Respublika	20
Danija	29
Vokietija	225
Estija	18
Graikija	50
Ispanija	111
Prancūzija	170
Kroatija	65
Italija	125
Kipras	8
Latvija	30
Lietuva	39
Liuksemburgas	8
Vengrija	65
Malta	6
Nyderlandai	50
Austrija	34
Lenkija	100
Portugalija	30
Rumunija	75
Slovėnija	35
Slovakija	35
Suomija	30

Valstybė	Skaičius
Švedija	34
Šveicarija	16
Islandija	2
Lichtenšteinas (*)	0
Norvegija	20
IŠ VISO	1 500

(*) Lichtenšteinas prisidės proporcinga finansine parama.

V PRIEDAS

Jėgos naudojimo taisyklės, apimančios mokymo rengimą bei tarnybinių ginklų ir nemirtinosios įrangos tiekimą, kontrolę ir naudojimą, taikomos statutiniams darbuotojams, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai

1. **Jėgos ir ginklų naudojimo bendrieji principai**

Šio reglamento tikslais sąvoka jėgos naudojimas – statutinių darbuotojų, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, sprendimas panaudoti fizinę jėgą, siekiant vykdyti savo funkcijas arba užtikrinti savigyną, kuris apima rankų ir kūno bei bet kokių priemonių, ginklų, įskaitant šaunamuosius ginklus, ar įrangos naudojimą.

Nešiotis ir naudoti ginklus, šaudmenis ir įrangą galima tik operacijų metu. Draudžiama nešiotis ar naudoti ginklus, šaudmenis ir įrangą ne tarnybos metu.

Pagal 82 straipsnio 8 dalį statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, jėgą ir ginklus naudoja vadovaudamiesi priimančiosios valstybės narės nacionaline teise, dalyvaujant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnams.

Nedarant poveikio priimančiosios valstybės narės leidimui ir tam, kad operacijų metu naudojant jėgą taikoma jos nacionalinė teisė, statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, jėgą ir ginklus naudoja laikydamiesi būtinumo, proporcingumo ir atsargumo principų (toliau – Pagrindiniai principai), kaip nustatyta toliau.

Ginklų nešiojimosi ir naudojimo sąlygos apibrėžiamos veiklos plane, dėl kurio susitaria vykdomasis direktorius ir priimančioji valstybė narė, vadovaudamiesi nacionaline teise arba operacijų metu taikomomis operacinėmis procedūromis.

Būtinumo principas

Jėga – panaudojant tiesioginį fizinį kontaktą arba ginklus ar įrangą – naudojama išskirtiniais atvejais ir tik kai tai griežtai būtina Agentūros pareigų vykdymui užtikrinti arba savigynai. Jėga naudojama tik kraštutiniu atveju, įdėjus visas racionalias pastangas situaciją išspręsti nesmurtinėmis priemonėmis, įskaitant mėginimą įtikinti, derybas ar tarpininkavimą. Jėga arba prievartos priemonės niekada nenaudojamos savavališkai ir jomis neturi būti piktnaudžiaujama.

Proporcingumo principas

Kai teisėtas jėgos ar šaunamųjų ginklų naudojimas neišvengiamas, statutinių darbuotojų, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, veiksmai turi proporcingai atitikti situacijos rimtumą ir teisėtą tikslą, kurio siekiama. Vykdant operacinę veiklą proporcingumo principu vadovaujamasi tiek priimant sprendimą dėl naudotinos jėgos pobūdžio (pvz., ar yra poreikis naudoti ginklus), tiek dėl naudotinos jėgos masto. Statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, nenaudoja daugiau jėgos nei yra būtina teisėtam teisėsaugos tikslui pasiekti. Jeigu naudojamas šaunamasis ginklas, statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, užtikrina, kad dėl tokio naudojimo sužeidimai būtų kuo mažesni, o žala būtų kiek įmanoma mažesnė. Kai dėl priemonių atsiranda nepriimtinas rezultatas, statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, gali atitinkamos priemonės atsisakyti. Pagal proporcingumo principą Agentūra statutinius darbuotojus, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, turi aprūpinti įranga ir savigynos priemonėmis, kurios būtinos tinkamo lygio jėgos taikymui užtikrinti.

Pareiga laikytis atsargumo

Statutiniams darbuotojams, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, vykdant operacinę veiklą visapusiškai gerbiama žmogaus gyvybė ir žmogaus orumas bei siekiama juos apsaugoti. Turi būti imamasi visų būtinų veiksmų, kuriais operacijų metu būtų mažinama sužeidimų ir žalos rizika. Ši pareiga apima statutiniams darbuotojams, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, taikomą bendrąją pareigą aiškiai įspėti apie jų ketinimą naudoti jėgą, nebent pateikus tokį įspėjimą būrių (grupių) nariams kiltų nederamas pavojus, būtų rizikuojama kitų asmenų žūtimi ar sunkiu sužalojimu arba tai būtų akivaizdžiai netinkama ar neveiksminga konkrečiomis aplinkybėmis.

2. **Konkrečios taisyklės, taikomos dažniausiai naudojamoms jėgos priemonėms (statutinių darbuotojų, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, įrangai)**

Vadovaujantis Pagrindiniais principais naudoti jėgą leidžiama tik tiek, kiek tas jėgos naudojimas yra būtinas tiesioginiam teisėsaugos tikslui pasiekti, ir tik po to, kai:

— galimo smurtinio susidūrimo buvo bandyta išvengti mėginimu įtikinti, derybomis ir tarpininkavimu, tačiau nesėkmingai,

— buvo įspėta apie ketinimą naudoti jėgą.

Kilus būtinybei sustiprinti intervenciją (pvz., naudoti ginklą arba kitokios rūšies ginklą), apie tokią eskalaciją taip pat aiškiai įspėjama, nebent pateikus tokį įspėjimą būrių (grupių) nariams kiltų nederamas pavojus, būtų rizikuojama kitų asmenų žūtimi ar sunkiu sužalojimu arba tai būtų akivaizdžiai netinkama ar neveiksminga konkrečiomis aplinkybėmis.

Šaunamieji ginklai

Statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, neturi naudoti ginklų prieš asmenis, išskyrus toliau nurodytomis aplinkybėmis ir tik jeigu būtinų tikslų negalima pasiekti ne tokiomis kraštutinėmis priemonėmis:

— statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, šaunamuosius ginklus gali naudoti tik kraštutiniu atveju, susidarius kritiškai padėčiai, ypač jeigu rizikuojama, kad kils pavojus pašaliniams asmenims;

— statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, šaunamuosius ginklus gali naudoti kilus būtinybei apsiginti arba apginti kitus nuo tiesioginio mirties arba sunkaus sužalojimo pavojaus;

— statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, šaunamuosius ginklus gali naudoti siekiant išvengti tiesioginio mirties ar sunkaus sužalojimo pavojaus;

— statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, šaunamuosius ginklus gali naudoti siekiant atremti faktinį išpuolį arba užkirsti kelią išpuolio prieš svarbias institucijas, tarnybas ar objektus grėsmei.

Prieš panaudodami šaunamuosius ginklus, statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, turi aiškiai įspėti apie ketinimą panaudoti tokius šaunamuosius ginklus. Įspėti galima žodžiu arba iššaunant įspėjamuosius šūvius.

Nemirtinieji ginklai

Lazda

Aprobuotas lazdas galima naudoti tinkamu būdu, kaip gynybos priemonę arba kaip ginklą, laikantis Pagrindinių principų ir toliau nurodytomis sąlygomis:

— kai laikoma, kad tikslui pasiekti mažesnės jėgos naudojimas aiškiai netinka;

— siekiant išvengti faktinio išpuolio prieš turtą arba jo grėsmės.

Prieš panaudodami lazdas statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, turi aiškiai įspėti apie ketinimą jas panaudoti. Naudodami lazdas statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, visuomet siekia kuo mažesnio sužalojimo pavojaus ir vengia smūgiuoti į galvą.

Ašarojimą sukeliančios cheminės medžiagos (pvz., pipirinės dujos)

Aprobuotas ašarojimą sukeliančias medžiagas galima naudoti tinkamu būdu, kaip gynybos priemonę arba kaip ginklą, laikantis Pagrindinių principų ir toliau nurodytomis sąlygomis:

— kai laikoma, kad tikslui pasiekti mažesnės jėgos naudojimas aiškiai netinka;

— siekiant išvengti faktinio išpuolio arba jo grėsmės.

Kita įranga

Antrankiai

Antrankiais surakinami tik tie asmenys, kurie laikomi keliančiais grėsmę sau patiems arba kitiems, siekiant užtikrinti saugų sulaikymą arba pervežimą ir užtikrinti statutinių darbuotojų, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, bei kitų būrių (grupių) narių saugumą. Antrankiai naudojami kuo trumpiau ir tik kai tai griežtai būtina.

3. **Jėgos, tarnybinių ginklų, šaudmenų ir įrangos naudojimo praktinės taisyklės**

Bendrosios jėgos, ginklų ir kitos įrangos naudojimo operacijų metu praktinės taisyklės

Pagal 82 straipsnio 8 dalį statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, turi naudotis savo vykdomaisiais įgaliojimais, įskaitant jėgos naudojimą, vadovaujant ir kontroliuojant priimančiajai valstybei narei, o jėgą – įskaitant ginklų, šaudmenų ir įrangos naudojimą – naudoja tik dalyvaujant priimančiosios valstybės narės sienos apsaugos pareigūnams gavę priimančiosios valstybės narės kompetentingų institucijų leidimą. Nepaisant to, pritarus Agentūrai priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos statutiniams darbuotojams, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, gali leisti naudoti jėgą nedalyvaujant priimančiosios valstybės narės pareigūnams.

Vadovaudamasi 82 straipsnio 8 dalies antra pastraipa, priimančioji valstybė narė gali uždrausti nešiotis tam tikrus tarnybinius ginklus, šaudmenis ir įrangą.

Nedarant poveikio priimančiosios valstybės narės leidimui ir tam, kad operacijų metu jėga naudojama vadovaujantis jos nacionaline teise, statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, naudodami jėgą ir ginklus:

a) laikosi 2 dalyje nurodytų Pagrindinių principų ir konkrečių taisyklių;

b) gerbia pagrindines teises, užtikrinamas pagal tarptautinę ir Sąjungos teisę, visų pirma įskaitant Chartiją, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją, Jungtinių Tautų pagrindinius teisėsaugos pareigūnų jėgos ir šaunamųjų ginklų naudojimo principus ir Jungtinių Tautų teisėsaugos pareigūnų elgesio kodeksą;

c) laikosi Agentūros elgesio kodekso.

4. **Kontrolės mechanizmas**

Agentūra taiko toliau nurodytas apsaugos priemones, susijusias su jėgos, ginklų, šaudmenų ir įrangos naudojimu, ir savo metinėje ataskaitoje pateikia inventorizacijos rezultatus.

Mokymas

Pagal 62 straipsnio 2 dalį vykdomas mokymas apima teorinius ir praktinius prevencijos ir jėgos naudojimo aspektus. Teorinis mokymas apima psichologinį mokymą, įskaitant ištvermės ugdymą ir darbą didelės įtampos sąlygomis, taip pat jėgos naudojimo išvengimo metodus, kaip antai derybos ir tarpininkavimas. Po teorinio mokymo vykdomas privalomas ir tinkamas teorinis bei praktinis mokymas, susijęs su jėgos, ginklų, šaudmenų ir įrangos naudojimu bei su taikomomis pagrindinių teisių apsaugos priemonėmis. Siekiant užtikrinti bendrą praktinį supratimą ir požiūrį, praktinis mokymas užbaigiamas surengiant pratybas, susijusias su siuntimo laikotarpiu vykdytina veikla, ir apima pratybas, susijusias su pagrindinių teisių apsaugos priemonių įgyvendinimu operacinės veiklos kontekste.

Statutiniams darbuotojams, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, Agentūra rengia kasmetinius tęstinius mokymus, susijusius su jėgos naudojimu. Tokie mokymai vyksta taip pat, kaip ir 62 straipsnio 2 dalyje nurodytas mokymas. Kad statutiniams darbuotojams, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, būtų leista nešiotis tarnybinį ginklą ir naudoti jėgą, jie turi būti sėkmingai užbaigę kasmet rengiamus tęstinius mokymus. Kasmet rengiami tęstiniai mokymai turi apimti teorinius ir praktinius aspektus, kaip aprašyta pirmoje pastraipoje. Kasmet rengiami tęstiniai mokymai iš viso turi trukti bent 24 valandas: teoriniai mokymai turi trukti bent 8 valandas, o praktiniai mokymai – bent 16 valandų. Praktiniai mokymai padalijami, bent 8 valandas skiriant fiziniams mokymams, kurių metu naudojami fizinio suvaržymo metodai, ir bent 8 valandas skiriant šaunamųjų ginklų naudojimui.

Narkotinių medžiagų, vaistų ir alkoholio vartojimas

Tarnybos metu statutiniams darbuotojams, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, neleidžiama vartoti alkoholio arba būti nuo jo apsvaigus.

Statutiniams darbuotojams, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, neleidžiama turėti arba vartoti narkotinių medžiagų ar vaistų, nebent jie būtų paskirti dėl medicininių priežasčių. Statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, kuriems dėl medicininių priežasčių reikia vaistų, nedelsdami apie tai informuoja savo tiesioginį vadovą. Atsižvelgiant į galimą su vartojama medžiaga susijusį poveikį ir galimą šalutinį poveikį, jų dalyvavimas vykdant operacinę veiklą, gali būti svarstomas iš naujo.

Agentūra nustato kontrolės mechanizmą, siekdama užtikrinti, kad jos statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, savo funkcijas vykdytų nepaveikti narkotinių medžiagų, vaistų ar alkoholio. Tas mechanizmas grindžiamas reguliariai atliekamais statutinių darbuotojų, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, medicininiais tyrimais, skirtais nustatyti galimą narkotinių medžiagų, vaistų ar alkoholio vartojimą. Apie visus teigiamus tyrimų rezultatus nedelsiant pranešama vykdomajam direktoriui.

Ataskaitų teikimas

Kiekvienos operacijos koordinavimo struktūrai ir pagrindinių teisių pareigūnui bei vykdomajam direktoriui per vadovavimo grandinę nedelsiant teikiamos ataskaitos dėl visų su jėgos naudojimu susijusių incidentų. Ataskaitoje išsamiai išdėstomos visos aplinkybės, kuriomis buvo panaudota jėga.

Pareiga bendradarbiauti ir informuoti

Statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, ir visi kiti operacijų dalyviai bendradarbiauja renkant faktus, susijusius su visais incidentais, apie kuriuos buvo pranešta vykdant operacinę veiklą.

Priežiūros mechanizmas

Agentūra sukuria 55 straipsnio 5 dalies a punkte nurodytą priežiūros mechanizmą.

Skundų nagrinėjimo mechanizmas

Apie jėgos naudojimo taisyklių, taikytinų pagal šį priedą, pažeidimus, kuriuos tariamai padarė statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, visi asmenys gali pranešti, naudodamiesi 111 straipsnyje nurodytu skundų nagrinėjimo mechanizmu.

Sankcijos

Nedarant poveikio 85 straipsniui, Agentūrai nustačius, kad jos statutinis darbuotojas, kuris siunčiamas kaip būrių (grupių) narys, veiklą vykdė pažeisdamas pagal šį reglamentą taikytinas taisykles, įskaitant pagrindines teises, kurių apsauga užtikrinama vadovaujantis Chartija, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją ir tarptautine teise, vykdomasis direktorius imasi tinkamų priemonių, kurios gali apimti nurodymą nedelsiant atšaukti tą statutinį darbuotoją iš operacinės veiklos, ir taiko drausmines priemones pagal Tarnybos nuostatus, įskaitant statutinio darbuotojo pašalinimą iš Agentūros.

Pagrindinių teisių pareigūno vaidmuo

Pagrindinių teisių pareigūnas tikrina įžanginių ir žinių atnaujinimo mokymų turinį ir pateikia savo nuomonę dėl jo, ypač daug dėmesio skirdamas pagrindinių teisių aspektams ir kaip pagrindinės teisės gali būti apsaugotos tokiais atvejais, kai būtina naudoti jėgą, bei užtikrina, kad į mokymus būtų įtraukti susiję prevenciniai metodai.

Pagrindinių teisių pareigūnas teikia ataskaitą apie tai, kaip pagrindinės teisės gerbiamos priimančiojoje valstybėje narėje arba priimančioje trečiojoje valstybėje vykdant teisėsaugos veiklą. Ta ataskaita teikiama vykdomajam direktoriui ir į ją atsižvelgiama rengiant veiklos planą.

Pagrindinių teisių pareigūnas užtikrina, kad incidentai, susiję su jėgos naudojimu ir ginklų, šaudmenų ir įrangos naudojimu, būtų išsamiai ištiriami ir apie juos vykdomajam direktoriui būtų nedelsiant pranešama. Tokių tyrimų rezultatai perduodami Konsultaciniam komitetui.

Pagrindinių teisių pareigūnas reguliariai stebi visą su jėgos, ginklų, šaudmenų ir įrangos naudojimu susijusią veiklą ir informacija apie visus incidentus pateikiama pagrindinių teisių pareigūno ataskaitose, taip pat metinėje Agentūros ataskaitoje.

5. **Tarnybinių ginklų išdavimas**

Leidimas naudoti ginklus

Kad tiksliai nustatytų, kokiais tarnybiniais ginklais, šaudmenimis ir kita įranga naudosis statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, Agentūra parengia išsamų vienetų, kurie bus įtraukti į asmeninį įrangos rinkinį, sąrašą.

Asmeninius įrangos rinkinius naudoja visi statutiniai darbuotojai, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai. Agentūra taip pat gali papildyti asmeninius įrangos rinkinius papildomais ginklais, šaudmenimis ar kita įranga, kurie skirti konkrečioms užduotims vienos ar dviejų rūšių būriuose (grupėse) vykdyti.

Agentūra užtikrina, kad visi statutiniams darbuotojams, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, suteikti ginklai, įskaitant šaunamuosius ginklus, šaudmenis ir įrangą, atitiktų visus būtinus techninius reikalavimus.

Ginklai, šaudmenys ir įranga, kuriuos leidžiama naudoti, išvardijami veiklos plane, atsižvelgiant į reikalavimus, susijusius su priimančiojoje valstybėje narėje leistinais naudoti ir uždraustais ginklais.

Tarnybos laikotarpiu galiojančios instrukcijos

Operacijos metu galima nešiotis ginklus, šaudmenis ir įrangą bei juos naudoti tik kaip kraštutinę priemonę. Ne tarnybos metu neleidžiama nešiotis ar naudoti ginklus, šaudmenis ir įrangą. Agentūra nustato konkrečias taisykles ir patvirtina priemones, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos ne tarnybos metu saugoti statutinių darbuotojų, kurie siunčiami kaip būrių (grupių) nariai, ginklus, šaudmenis ir kitą įrangą saugomuose objektuose, kaip nurodyta 55 straipsnio 5 dalyje.

VI PRIEDAS

Atitikties lentelė

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
1 straipsnio pirmas sakinys	—	1 straipsnio pirma pastraipa
1 straipsnio antras sakinys	—	1 straipsnio antra pastraipa
2 straipsnio 1 punktas	—	2 straipsnio 1 punktas
—	—	2 straipsnio 2, 4, 5, 6, 9, 15, 16, 17, 18, 29 ir 30 punktai
2 straipsnio 2 punktas	—	2 straipsnio 3 punktas
—	3 straipsnio b, c, d, f ir g punktai	2 straipsnio 7, 8, 10, 11 ir 13 punktai
2 straipsnio 16 punktas	3 straipsnio e punktas	2 straipsnio 12 punktas
—	3 straipsnis i punktas	2 straipsnio 14 punktas
2 straipsnio 9 punktas	—	2 straipsnio 19 punktas
2 straipsnio 5–7 punktai	—	2 straipsnio 20–22 punktai
2 straipsnio 10–15 punktai	—	2 straipsnio 23–28 punktai
4 straipsnio a–d punktai	—	3 straipsnio 1 dalies a–d punktai
4 straipsnio e punktas	—	3 straipsnio 1 dalies e ir f punktai
4 straipsnio f–k punktai	—	3 straipsnio 1 dalies g–l punktai
—	—	3 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio 1 dalis	—	4 straipsnis
6 straipsnis	—	5 straipsnis

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
7 straipsnis	—	6 straipsnis
5 straipsnio 1 dalis	—	7 straipsnio 1 dalis
—	—	7 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 2 ir 3 dalys	—	7 straipsnio 3 ir 4 dalys
8 straipsnio 2 dalis	—	7 straipsnio 5 dalis
—	—	8 straipsnio 1–4 dalys
3 straipsnio 2 dalis	—	8 straipsnio 5 dalis
3 straipsnio 3 dalis	—	8 straipsnio 6 dalis
—	—	8 straipsnio 7 ir 8 dalys
—	—	9 straipsnis
8 straipsnio 1 dalies a punktas	—	10 straipsnio 1 dalies a punktas
—	—	10 straipsnio 1 dalies b punktas
8 straipsnio 1 dalies b punktas	—	10 straipsnio 1 dalies c punktas
8 straipsnio 1 dalies c punktas	—	10 straipsnio 1 dalies d punktas
—	—	10 straipsnio 1 dalies e punktas
8 straipsnio 1 dalies s punktas	—	10 straipsnio 1 dalies f punktas
8 straipsnio 1 dalies d punktas	—	10 straipsnio 1 dalies g punktas
8 straipsnio 1 dalies e punktas	—	10 straipsnio 1 dalies h punktas
8 straipsnio 1 dalies f punktas	—	10 straipsnio 1 dalies i punktas

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
8 straipsnio 1 dalies g punktas	—	10 straipsnio 1 dalies j punktas
8 straipsnio 1 dalies h punktas	—	10 straipsnio 1 dalies k punktas
—	—	10 straipsnio 1 dalies l punktas
8 straipsnio 1 dalies i punktas	—	10 straipsnio 1 dalies m punktas
8 straipsnio 1 dalies l punktas	—	10 straipsnio 1 dalies n punktas
8 straipsnio 1 dalies n punktas	—	10 straipsnio 1 dalies o punktas
8 straipsnio 1 dalies o punktas	—	10 straipsnio 1 dalies p punktas
8 straipsnio 1 dalies m punktas	—	10 straipsnio 1 dalies q punktas
—	—	10 straipsnio 1 dalies r ir s punktai
8 straipsnio 1 dalies t punktas	—	10 straipsnio 1 dalies t punktas
—	—	10 straipsnio 1 dalies u punktas
8 straipsnio 1 dalies u punktas	—	10 straipsnio 1 dalies v punktas
8 straipsnio 1 dalies p punktas	—	10 straipsnio 1 dalies w punktas
8 straipsnio 1 dalies q punktas	—	10 straipsnio 1 dalies x punktas
—	—	10 straipsnio 1 dalies y punktas
8 straipsnio 1 dalies j punktas	—	10 straipsnio 1 dalies z punktas
—	6 straipsnio 1 dalies a punktas	10 straipsnio 1 dalies aa punktas
8 straipsnio 1 dalies r punktas	—	10 straipsnio 1 dalies ab punktas
8 straipsnio 1 dalies s punktas	—	10 straipsnio 1 dalies ac punktas

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
—	—	10 straipsnio 1 dalies ad–ag punktai
8 straipsnio 3 dalis	—	10 straipsnio 2 dalis
9 straipsnis	—	11 straipsnis
10 straipsnis	—	12 straipsnio 1 dalis
—	—	12 straipsnio 2 ir 3 dalys
23 straipsnis	—	13 straipsnio 1 dalies pirmas sakinys
—	—	13 straipsnio 1 dalies antras sakinys
—	—	13 straipsnio 2 ir 3 dalys
—	7 straipsnio 1 dalis	14 straipsnio 1 dalis
—	7 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio 2 dalis
44 straipsnio 1 dalis	—	15 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	—	15 straipsnio 3 dalis
—	—	16 straipsnis
—	—	17 straipsnis
—	1 straipsnis	18 straipsnis
—	2 straipsnio 1 ir 2 dalys	19 straipsnio 1 dalis
—	2 straipsnio 3 dalis	19 straipsnio 2 dalis
—	4 straipsnio 1 dalies a ir b punktai	20 straipsnio 1 dalies a ir b punktai
—	4 straipsnio 1 dalies d punktas	20 straipsnio 1 dalies c punktas

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
—	—	20 straipsnio 1 dalies d, e ir f punktai
—	4 straipsnio 2 ir 3 dalys	20 straipsnio 2 ir 3 dalys
—	5 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	21 straipsnio 1 ir 2 dalys bei 3 dalies a–h punktai
—	—	21 straipsnio 3 dalies i ir j punktai
—	17 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	21 straipsnio 4, 5 ir 6 dalys
—	5 straipsnio 4 dalis	21 straipsnio 7 dalis
—	21 straipsnis	22 straipsnis
—	22 straipsnio 1 dalis	23 straipsnio 1 dalis
—	—	23 straipsnio 2 ir 3 dalys
—	8 straipsnio 1 ir 2 dalys	24 straipsnio 1 dalis
—	—	24 straipsnio 2 dalis
—	—	24 straipsnio 3 dalis
—	9 straipsnio 1 dalis	25 straipsnio 1 dalis
—	9 straipsnio 2 dalies a–e punktai	25 straipsnio 2 dalies a–e punktai
—	—	25 straipsnio 2 dalies f punktas
—	9 straipsnio 2 dalies f punktas	25 straipsnio 2 dalies g punktas
—	9 straipsnio 2 dalies g punktas	25 straipsnio 2 dalies h punktas
—	9 straipsnio 2 dalies h punktas	25 straipsnio 2 dalies i punktas
—	9 straipsnio 2 dalies i punktas	25 straipsnio 2 dalies j punktas

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
—	9 straipsnio 2 dalies j punktas	25 straipsnio 2 dalies k punktas
—	9 straipsnio 2 dalies k punktas	25 straipsnio 2 dalies l punktas
—	9 straipsnio 4 dalis	25 straipsnio 3 dalis
—	9 straipsnio 5 dalies a punkto antras sakinys	25 straipsnio 4 dalis
—	9 straipsnio 10 dalis	25 straipsnio 5 dalis
—	10 straipsnio 1 dalis	26 straipsnio 1 dalis
—	10 straipsnio 2 dalies a ir b punktai	26 straipsnio 2 dalies a ir b punktai
—	10 straipsnio 2 dalies d punktas	26 straipsnio 2 dalies c punktas
—	10 straipsnio 2 dalies e punktas	26 straipsnio 2 dalies d punktas
—	—	26 straipsnio 2 dalies e punktas
—	10 straipsnio 2 dalies f punktas	26 straipsnio 2 dalies f punktas
—	10 straipsnio 3 dalies a punktas	26 straipsnio 3 dalies a punktas
—	—	26 straipsnio 3 dalies b punktas
—	10 straipsnio 3 dalies c punktas	26 straipsnio 3 dalies c punktas
—	10 straipsnio 5 dalis	26 straipsnio 4 dalis
—	10 straipsnio 6 dalis	26 straipsnio 5 dalis
—	10 straipsnio 4 dalis	26 straipsnio 6 dalis
—	—	27 straipsnis
—	12 straipsnio 1 dalis	28 straipsnio 1 dalis

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
—	12 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktai	28 straipsnio 2 dalies a, b ir c punktai
—	—	28 straipsnio 2 dalies d punktas
—	12 straipsnio 2 dalies d punktas	28 straipsnio 2 dalies e punktas
—	12 straipsnio 2 dalies e punktas	28 straipsnio 2 dalies f punktas
—	—	28 straipsnio 2 dalies g, h ir i punktai
—	12 straipsnio 4 ir 5 dalys	28 straipsnio 3 ir 4 dalys
11 straipsnis	—	29 straipsnio 1, 2, 3 ir 5–8 dalys
—	—	29 straipsnio 4 dalis
—	14 straipsnis	30 straipsnis
12 straipsnis	—	31 straipsnio 1, 2 ir 4–7 dalys bei 31 straipsnio 3 dalies a–e ir g–j punktai
—	—	31 straipsnio 3 dalies f ir k punktai
13 straipsnis	—	32 straipsnio 1–8, 10 ir 11 dalys
—	—	32 straipsnio 9 dalis
—	—	33 straipsnis
—	15 straipsnio 1 dalis	34 straipsnio 1 dalis
—	—	34 straipsnio 2 dalis
—	—	34 straipsnio 3 dalis
—	15 straipsnio 2 dalis	34 straipsnio 4 dalis
—	15 straipsnio 3 dalis	34 straipsnio 5 dalis

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
—	16 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	35 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktai bei 35 straipsnio 2 ir 3 dalys
—	—	35 straipsnio 1 dalies d punktas
—	16 straipsnio 5 dalis	35 straipsnio 4 dalis
14 straipsnis	—	36 straipsnio 1, 3 ir 4 dalys bei 36 straipsnio 2 dalies a–e punktai
—	16 straipsnio 4 dalies a punktas	36 straipsnio 2 dalies f punktas
15 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	—	37 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
15 straipsnio 5 dalis	—	37 straipsnio 4 dalis
16 straipsnis	—	38 straipsnio 1, 2 ir 4 dalys bei 38 straipsnio 3 dalies a–k ir m–o punktai
—	—	38 straipsnio 3 dalies l punktas ir 38 straipsnio 5 dalis
17 straipsnis	—	39 straipsnio 1, 2, 3, 5, 7–10 ir 13–15 dalys
—	—	39 straipsnio 4, 6, 11 ir 12 dalys
18 straipsnis	—	40 straipsnio 1, 2, 3 ir 5 dalys bei 40 straipsnio 4 dalies a, b ir c punktai
—	—	40 straipsnio 4 dalies d punktas
15 straipsnio 4 dalis	—	41 straipsnio 1 dalis
—	—	41 straipsnio 2 dalis
19 straipsnis	—	42 straipsnis
21 straipsnis	—	43 straipsnio 1–5 dalys

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
—	—	43 straipsnio 6 dalis
22 straipsnis	—	44 straipsnis
24 straipsnio 1 dalies a–e punktai ir 24 straipsnio 2 dalis	—	45 straipsnio 1 dalis
—	—	45 straipsnio 2 dalis
25 straipsnis	—	46 straipsnio 1–4 ir 7 dalys
—	—	46 straipsnio 5 ir 6 dalys
26 straipsnis	—	47 straipsnis
27 straipsnio 1 dalies a punktas	—	48 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktis
27 straipsnio 1 dalies c punktas	—	48 straipsnio 1 dalies a punkto ii ir iii papunkčiai
—	—	48 straipsnio 1 dalies a punkto iv papunktis
27 straipsnio 1 dalies b punktas	—	48 straipsnio 1 dalies b punktas
—	—	48 straipsnio 1 dalies c ir d punktai
27 straipsnio 1 dalies d punktas	—	48 straipsnio 1 dalies e punktas
27 straipsnio 1 dalies e punktas	—	48 straipsnio 1 dalies f punktas
27 straipsnio 2 dalis	—	48 straipsnio 2 dalies a–d punktai
—	—	48 straipsnio 2 dalies e punktas
27 straipsnio 3 dalis	—	48 straipsnio 3 dalis
—	—	49 straipsnis
28 straipsnis	—	50 straipsnis

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
29 straipsnis	—	51 straipsnis
—	—	52 straipsnio 1 dalis
32 straipsnio 2 dalis	—	52 straipsnio 2 dalis
33 straipsnis	—	53 straipsnis
—	—	54 straipsnis
—	—	55 straipsnis
—	—	56 straipsnis
—	—	57 straipsnis
—	—	58 straipsnis
—	—	59 straipsnis
—	—	60 straipsnis
—	—	61 straipsnis
36 straipsnio 1 dalis	—	62 straipsnio 1 dalis
—	—	62 straipsnio 2 ir 3 dalys
36 straipsnio 2 dalis	—	62 straipsnio 4 dalis
36 straipsnio 4–8 dalys	—	62 straipsnio 5–9 dalys
—	—	62 straipsnio 10 dalis
38 straipsnio 1 dalis	—	63 straipsnio 1 dalis
—	—	63 straipsnio 2 dalis

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
38 straipsnio 2–5 dalys	—	63 straipsnio 3–6 dalys
39 straipsnio 1–12 ir 14–16 dalys	—	64 straipsnis
—	—	65 straipsnio 1 ir 2 dalys
20 straipsnio 12 dalis ir 39 straipsnio 13 dalis	—	65 straipsnio 3 dalis
—	—	65 straipsnio 4 dalis
37 straipsnis	—	66 straipsnio 1–4 dalys
—	—	66 straipsnio 5 dalis
—	—	67 straipsnis
52 straipsnio 1 dalis	18 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	68 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa ir antros pastraipos a–g punktai
—	—	68 straipsnio 1 dalies i ir j punktai
—	—	68 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos a–d punktai
—	18 straipsnio 3 dalis	68 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos e punktas
52 straipsnio 2 dalis	18 straipsnio 5 dalis	68 straipsnio 2 dalis
52 straipsnio 4 dalis	18 straipsnio 5 dalis	68 straipsnio 3 dalis
52 straipsnio 3 dalis	—	68 straipsnio 4 dalis
52 straipsnio 4 dalis	18 straipsnio 6 dalis	68 straipsnio 5 dalis
—	18 straipsnio 4 dalis	68 straipsnio 6 dalis
53 straipsnis	—	69 straipsnis

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
51 straipsnio 1 dalis	—	70 straipsnio 1 dalis
—	19 straipsnis	70 straipsnio 2–6 dalys
51 straipsnio 2 ir 3 dalys	—	70 straipsnio 7 ir 8 dalys
54 straipsnio 1 ir 2 dalys	—	71 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
—	—	71 straipsnio 4 dalis
—	20 straipsnio 1 dalis	72 straipsnio 1 dalis
—	—	72 straipsnio 2 dalis
—	20 straipsnio 3 dalis	72 straipsnio 3 dalis
54 straipsnio 2 dalis	—	73 straipsnio 1 ir 2 dalys
54 straipsnio 4 dalis	—	73 straipsnio 3 ir 4 dalys
54 straipsnio 8 dalis	—	73 straipsnio 5 dalis
54 straipsnio 9 dalis	—	73 straipsnio 6 dalis
54 straipsnio 11 dalis	—	73 straipsnio 7 ir 8 dalis
54 straipsnio 3 dalis	—	74 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
—	—	74 straipsnio 4, 5 ir 6 dalys
—	20 straipsnio 1 dalis	75 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	20 straipsnio 7 dalis	75 straipsnio 3 dalis
54 straipsnio 5 dalis	—	76 straipsnio 1 dalis
—	—	76 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
55 straipsnio 4 dalis	—	76 straipsnio 5 dalis
55 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys	—	77 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
—	—	77 straipsnio 4 dalis
52 straipsnio 5 dalis	—	78 straipsnio 1 dalis
54 straipsnio 7 dalis	—	78 straipsnio 2 dalis
—	—	78 straipsnio 3 dalis
—	—	79 straipsnis
34 straipsnis	—	80 straipsnis
35 straipsnis	—	81 straipsnis
40 straipsnis	—	82 straipsnio 1, 3, 4 ir 6–11 dalys
—	—	82 straipsnio 2 ir 5 dalys
41 straipsnis	—	83 straipsnis
42 straipsnis	—	84 straipsnis
43 straipsnis	—	85 straipsnis
45 straipsnio 1 ir 2 dalys	—	86 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	—	86 straipsnio 3, 4 ir 5 dalys
46 straipsnio 1 dalis	—	87 straipsnio 1 dalies a, b, c, e, f ir h punktai
—	—	87 straipsnio 1 dalies d ir g punktai
46 straipsnio 3 ir 4 dalys	—	87 straipsnio 2 ir 3 dalys

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
—	—	88 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
47 straipsnio 1 dalies b ir c punktai	—	88 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a ir c punktai
—	—	88 straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punktas
47 straipsnio 2 dalis	—	88 straipsnio 2 dalies a ir c punktai
—	—	88 straipsnio 2 dalies b punktas
—	13 straipsnis	89 straipsnio 1 ir 2 dalys
—	—	89 straipsnio 3 dalis
—	20 straipsnio 4 ir 5 dalys	89 straipsnio 4 ir 5 dalys
—	—	89 straipsnio 6 dalis
—	—	90 straipsnis
—	—	91 straipsnis
50 straipsnis	—	92 straipsnis
56 straipsnis	—	93 straipsnis
57 straipsnis	—	94 straipsnis
58 straipsnis	—	95 straipsnio 1, 4, 5 ir 6 dalys
—	—	95 straipsnio 2 ir 3 dalys
59 straipsnis	—	96 straipsnis
60 straipsnis	—	97 straipsnis
—	—	98 straipsnis

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
61 straipsnis	—	99 straipsnis
62 straipsnio 1 ir 3–8 dalys	—	100 straipsnio 1 ir 3–8 dalys
62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a–g ir i–z punktai	—	100 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a, b, d, f–z ir ab punktai
—	—	100 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c, e, aa, ac, ad ir ae punktai
62 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	—	100 straipsnio 2 dalies antra pastraipa
63 straipsnis	—	101 straipsnis
64 straipsnis	—	102 straipsnis
65 straipsnis	—	103 straipsnis
66 straipsnis	—	104 straipsnio 1–5 ir 7–9 dalys
—	—	104 straipsnio 6 dalis
67 straipsnis	—	105 straipsnis
68 straipsnio 1, 2 dalys ir 3 dalies a–j ir l–r punktai	—	106 straipsnio 1, 2, 5 ir 6 dalys bei 106 straipsnio 4 dalies a–l, n, o, r, s ir t punktai
—	—	106 straipsnio 3 dalis
—	—	106 straipsnio 4 dalies m, p ir q punktai
69 straipsnis	—	107 straipsnio 1–7 dalys
—	—	107 straipsnio 8 dalis
70 straipsnis	—	108 straipsnis
71 straipsnis	—	109 straipsnio 1, 4 ir 7 dalys

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
—	—	109 straipsnio 2, 3, 5 ir 6 dalys
—	—	110 straipsnis
72 straipsnis	—	111 straipsnis
—	—	112 straipsnis
73 straipsnis	—	113 straipsnis
74 straipsnis	—	114 straipsnis
75 straipsnis	—	115 straipsnio 1–14 dalys
—	—	115 straipsnio 15 dalis
76 straipsnis	—	116 straipsnis
77 straipsnis	—	117 straipsnio 1, 2, 3 ir 5 dalys
—	—	117 straipsnio 4 dalis
78 straipsnis	—	118 straipsnis
—	—	119 straipsnis
79 straipsnis	—	120 straipsnis
81 straipsnio 1 dalis	—	121 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a–e punktai ir 121 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
—	—	121 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos f ir g punktai
—	—	121 straipsnio 2 ir 3 dalys
81 straipsnio 2 dalis	—	121 straipsnio 4 dalis

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
—	22 straipsnio 2 dalis	121 straipsnio 5 dalis
—	22 straipsnio 3 ir 4 dalys	121 straipsnio 6 dalis
—	—	122 straipsnis
82 straipsnis	—	123 straipsnis
83 straipsnis	—	124 straipsnis
2 straipsnio 3 ir 4 punktai	—	—
8 straipsnio 1 dalies k punktas	—	—
8 straipsnio 1 dalies t ir u punktai	—	—
20 straipsnio 3–11 dalys	—	—
27 straipsnio 1 dalies c punktas	—	—
27 straipsnio 4 dalis	—	—
30 straipsnis	—	—
31 straipsnis	—	—
32 straipsnio 1 dalis	—	—
36 straipsnio 3 dalis	—	—
44 straipsnio 2 dalis	—	—
45 straipsnio 3 ir 4 dalys	—	—
46 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys	—	—
47 straipsnio 3 dalis	—	—

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
48 straipsnis	—	—
49 straipsnis	—	—
62 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos h punktas	—	—
—	2 straipsnio 4 dalis	—
—	3 straipsnio a punktas	—
—	3 straipsnio h punktas	—
—	4 straipsnio 1 dalies c, e ir f punktai	—
—	4 straipsnio 4 dalis	—
—	6 straipsnio 1 dalies b, c, d punktai	—
—	6 straipsnio 2 dalis	—
—	7 straipsnio 3, 4 ir 5 dalys	—
—	9 straipsnio 2 dalies k punktas	—
—	9 straipsnio 5 dalies b punktas	—
—	9 straipsnio 6 dalis	—
—	9 straipsnio 7 dalis	—
—	9 straipsnio 8 dalis	—
—	9 straipsnio 9 dalis	—
—	9 straipsnio 10 dalis	—
—	10 straipsnio 2 dalies c ir f punktai	—

Reglamentas (ES) 2016/1624	Reglamentas (ES) Nr. 1052/2013	Šis reglamentas
—	10 straipsnio 7 dalis	—
—	11 straipsnis	—
—	12 straipsnio 3 dalis	—
—	16 straipsnio 4 dalis	—
—	20 straipsnio 2 dalis	—
—	20 straipsnio 6 dalis	—
—	20 straipsnio 8 dalis	—
—	20 straipsnio 9 dalis	—
—	23 straipsnis	—
—	24 straipsnis	—

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT